

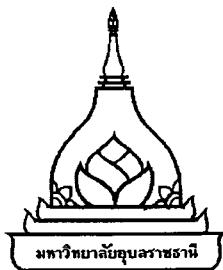
การควบคุมอาชญากรรมที่มีการจัดองค์กรในด้านการค้ายาเสพติด
ในพื้นที่อำเภอชัย丹 จังหวัดนครพนม

พนมพร อิทธิประเสริฐ

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญารัฐประศาสนศาสตรดุษฎีบัณฑิต^๑
สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ คณะรัฐศาสตร์
มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี

พ.ศ. 2555

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี

**CONTROLLING ORGANIZED CRIME IN ASPECT OF
DRUG TRAFFICKING IN BORDER REGION OF
NAKORN PANOM PROVINCE**

PANOMPORN EITHIPRASERT

**THE THESIS SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT OF THE REQUIREMENTS
FOR THE DEGREE OF DOCTOR OF PUBLIC ADMINISTRATION
MAJOR IN PUBLIC ADMINISTRATION
FACULTY OF POLITICAL SCIENCE
UBON RATCHATHANI UNIVERSITY
YEAR 2012**

COPYRIGHT OF UBON RATCHATHANI UNIVERSITY

มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี
ปริญญา รัฐประศาสนศาสตรดุษฎีบัณฑิต
สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ คณะรัฐศาสตร์

เรื่อง การควบคุมอาชญากรรมที่มีการจัดองค์การในด้านการค้ายาเสพติดในพื้นที่
อำเภอชายแดน จังหวัดนครพนม

ผู้วิจัย พล.ต.ต.พนมพร อิทธิประเสริฐ

ได้พิจารณาเห็นชอบโดย

อาจารย์ที่ปรึกษา

(ดร.สุจิตพล กักดีวนิช)

กรรมการ

(ดร.เพ็ชรัตน์ ไถยสมบัติ)

กรรมการ

(ศ.ดร.เรืองวิทย์ เกษ斯ุวรรณ)

กรรมการ

(ดร.อรทัย เลียงจินดาดาวร)

คณบดี

(รองศาสตราจารย์ ดร.ไชยันต์ ใจชุภล)

มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี รับรองแล้ว

.....
(รองศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ อินทร์ประสิทธิ์)

รองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ

ปฏิบัติราชการแทนอธิการบดี มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี

ปีการศึกษา 2555

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์เรื่องนี้ สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความกรุณาเป็นอย่างดียิ่งจาก ดร.วุฒิพล ภักดีวนิช
อาจารย์ที่ปรึกษา และอาจารย์ ดร.อรหันต์ เลียงจินดาคราว กรรมการสอบวิทยานิพนธ์

ขอขอบพระคุณอาจารย์คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานีทุกท่าน ที่ให้ความรู้
และให้คำแนะนำในการทำวิจัย ขอบพระคุณ พ.ศ.ดร.เรืองวิทย์ เกยสุวรรณ และ ดร.เพชรัตน์
ไสยสมบัติ กรรมการสอบที่เสนอแนะให้คุณภูนิพนธ์ฉบับนี้สมบูรณ์

วิทยานิพนธ์เรื่องนี้เกิดจากการปฏิบัติงานในพื้นที่จังหวัดหนองคาย เนื่องจาก
ผู้วิจัยเห็นว่าการค้ายาเสพติดกำลังแพร่ระบาดและกลยุทธ์ของชาติ แต่ยังขาดการ
ศึกษาวิจัยในเชิงประจักษ์และการหาแนวทางแก้ปัญหาการค้ายาเสพติดที่มีเครือข่าย โดยเฉพาะ
เครือข่ายการค้ายาเสพติดข้ามชาติ ทั้งนี้เพื่อประโยชน์ต่อการสร้างองค์ความรู้ในด้านการบริหารงาน
สำรวจและการปราบปรามอาชญากรรม การทำวิทยานิพนธ์นี้ได้รับการสนับสนุนจากผู้กำกับการ
และรองผู้กำกับการ สถานีตำรวจนครบาลในจังหวัดหนองคายเป็นอย่างดี
ขณะเดียวกันก็ได้ผู้ช่วยนักวิจัย 3 คน ได้แก่ พ.ต.ท. นานะ รัญญาวนิช ร.ต.อ.ธราดล ศีรีเป็น และ¹
ร.ต.ต.ประเทือง ชิดตะคุ ออกเดินทางสัมภาษณ์และรวบรวมข้อมูลในพื้นที่จังหวัดหนองคายเป็นเวลา
ร่วม 8 เดือน ซึ่งช่วยแบ่งเบาภาระการเก็บรวบรวมข้อมูลของผู้วิจัยเป็นอย่างมาก ผู้วิจัยขอถือโอกาส
ขอบคุณไว้ ณ ที่นี่

(พล.ต.ต.พนมพร อิทธิประเสริฐ)

ผู้วิจัย

บทคัดย่อ

ชื่อเรื่อง	: การควบคุมอาชญากรรมที่มีการจัดองค์การในด้านการค้ายาเสพติดในพื้นที่อำเภอขายแคน จังหวัดนครพนม
โดย	: พนมพร อิทธิประเสริฐ
ชื่อปริญญา	: รัฐประศาสนศาสตรดุษฎีบัณฑิต
สาขาวิชา	: รัฐประศาสนศาสตร์
ประธานกรรมการที่ปรึกษา	: ดร.วิจิตร ภักดีวนิช
คัพท์สำคัญ	: อาชญากรรมที่มีการจัดองค์การ การค้ายาเสพติด

การวิจัยเรื่อง “การควบคุมอาชญากรรมที่มีการจัดองค์การในด้านยาเสพติด ในพื้นที่อำเภอขายแคน จังหวัดนครพนม” มีวัตถุประสงค์ 5 ประการ ได้แก่ (1) เพื่อศึกษาสถานการณ์ของปัญหาการค้ายาเสพติด (2) ลักษณะองค์กรอาชญากรรม (3) ปัญหาอุปสรรคในการดำเนินคดีการค้ายาเสพติด (4) ประสิทธิผลของการแก้ปัญหาการค้ายาเสพติด และ (5) กลยุทธ์ของตำรวจในการควบคุมปัญหาการค้ายาเสพติดในเขตพื้นที่จังหวัดนครพนม เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลที่สำคัญ ได้แก่ ผู้กำกับการและรองผู้กำกับสถานีตำรวจนครบาล ผู้อำนวยการสถานีตำรวจนครบาล รวม 33 คน

ผลการวิจัยสรุปได้ 5 ประการ ดังนี้

(1) สถานการณ์การค้ายาเสพติดในพื้นที่จังหวัดนครพนมในระยะ 2 ปีที่ผ่านมาปรากฏว่าเพิ่มขึ้น โดยเฉพาะยาบ้าและกัญชา โดยนำเข้าจากประเทศลาวผ่านอำเภอขายแคน 4 อำเภอ ได้แก่ อำเภอบ้านแพง อำเภอท่าอุเทน อำเภอเมืองนครพนม และอำเภอธาตุพนม ตำรวจภูธรจังหวัดนครพนมได้ดำเนินคดีกับการค้ายาเสพติดไปแล้วจำนวนมาก เช่น จับกุมยาบ้าหลายหมื่นเม็ด จับกุมกัญชาครั้งละหลายร้อยกิโลกรัม หรือปี พ.ศ. 2553 เผาทำลายกัญชาไป 4 ตันเศษ แต่ยังมีปัญหาด้านกระบวนการยุติธรรมไม่เป็นแบบบูรณาการ ล่าช้า มีปัญหาการดำเนินคดีเพื่อเอาผิดกับผู้ค้ายาเสพติด ปัญหาการขยายผลการจับกุมเพื่อยึดทรัพย์สิน และปัญหางบประมาณ

(2) ลักษณะองค์กรอาชญากรรมในการค้ายาเสพติดในจังหวัดนครพนมมีสองระดับ คือ ระดับมหภาคและระดับจุลภาค ระดับมหภาคเป็นเครือข่ายชุมชนไทย-ลาว ส่วนระดับจุลภาค คนในพื้นที่จังหวัดนครพนมเกี่ยวข้องกับการค้ายาเสพติดโดยการรับจ้างขน

(3) ปัญหาอุปสรรคในการดำเนินคดีการค้ายาเสพติดในจังหวัดนครพนม ประกอบด้วย

- (1) ปัญหาทรัพยากร ได้แก่ ปัญหาขาดงบประมาณ ค่าตอบแทน ไม่เพียงพอ กำลังพลไม่เพียงพอ เจ้าหน้าที่ตำรวจมีอุปกรณ์ เครื่องมือเครื่องใช้และยานพาหนะ ไม่ทันสมัย (2) ปัญหาการสืบสวน สอบสวน ได้แก่ ขาดการสอบสวนเชิงลึก มีปัญหาการข่าว ทำสำนวนล่าช้า ใช้กฎหมายได้ไม่นำก แต่ต้องระมัดระวังการขัดต่อสิทธิเสรีภาพของประชาชน การเข้าหาเป้าหมายรายใหญ่กระทำได้ยาก การขยายผลทำไม่ได้ (3) ปัญหาการประพฤติมิชอบของตำรวจ ได้แก่ ตำรวจบางนายแสดงห ผลประโยชน์มิควร ได้จากยาเสพติด ตำรวจบางนายเป็นผู้ค้ายาเสพติดเสียเอง (4) ปัญหาเชิงนโยบาย และการบริหารงาน ได้แก่ นโยบายการปราบปรามการค้ายาเสพติดยัง ไม่จริงจังและ ไม่เป็นรูปธรรม ผู้บังคับบัญชาขาดการประสานงานระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โครงสร้างการสั่งการ ไม่เป็น เอกภาพเฉพาะขาดหน่วยงานที่มีอำนาจสั่งการ โดยเฉพาะ ผู้บังคับบัญชาบางคน ไม่ให้การสนับสนุน นโยบายปราบปรามยาเสพติด (5) ปัญหาทางด้านประชาชน ได้แก่ ประชาชนในพื้นที่จำนวนมาก เกี่ยวข้องกับยาเสพติด ประชาชนยังมีทัศนคติต่อการค้ายาเสพติดว่า เป็นเรื่องปกติ (6) ปัญหาการ ต่างประเทศ ได้แก่ ปัญหาความร่วมมือในการปราบปรามยาเสพติดกับเจ้าหน้าที่ตำรวจนลาว (7) ปัญหาองค์กรอาชญากรรม ได้แก่ การค้ายาเสพติดมีผู้เกี่ยวข้องจำนวนมาก แบ่งหน้าที่และสั่งการ ตามลำดับขั้น ผู้บุกรุกหรือนายทุน ไม่ร่วมกระทำการใดเห็น การค้ายาเสพติดมีผู้มีอิทธิพลหนุน หลังหรือมีผลประโยชน์เกี่ยวข้อง (8) ปัญหาภูมิประเทศ จังหวัดนครพนม เป็นจังหวัดชายแดนติดกับ ประเทศลาว มีล้าน้ำแม่โขงคั่นกลางเป็นแนว界

(4) ประสิทธิผลของการตรวจในภารกิจ แก้ปัญหาการค้ายาเสพติด ปรากฏว่า ตำรวจจังหวัด นครพนมสามารถแก้ปัญหาการค้ายาเสพติด ได้ระดับหนึ่ง แต่มีปัจจัยที่ควบคุม ไม่ได้อยู่มาก โดยเฉพาะปัญหาภูมิประเทศ ปัญหาการต่างประเทศและปัญหาองค์กรอาชญากรรม อีกทั้งตำรวจนี้ อำนาจหน้าที่ตามกฎหมาย ไม่เพียงพอต้องขออนุมัติขอหมายค้นและหมายจับจากศาลก่อน ซึ่งต้องใช้ เวลาและ ไม่ทันการณ์ แม้ให้อำนาจตำรวจมีบัตร ป.ป.ส. แต่บางแห่ง ไม่มีตำรวจดังกล่าว ส่วน นโยบายการแก้ปัญหาการค้ายาเสพติดมีความชัดเจนด้วยแต่ระดับรัฐบาลถึงจังหวัด แต่มีปัญหาจาก การปฏิบัติงานที่เกิดจากผู้ปฏิบัติ รวมทั้งการประสานงานกับหน่วยอื่นยัง ไม่คือ ขาดแคลน ทรัพยากรบุคคล งบประมาณและเครื่องมืออุปกรณ์

(5) กลยุทธ์ในการปราบปรามยาเสพติดของจังหวัดนครพนมที่ดำเนินการอยู่ในปัจจุบัน ได้แก่ การข่าว การปราบปราม การปิดล้อมตรวจค้น การตั้งจุดตรวจจุดสกัดและมาตรการยึด ทรัพย์สิน กลยุทธ์เหล่านี้ยังมีปัญหาตรงที่ชุมชน ไม่ร่วมมือ เพราะมีส่วนเกี่ยวข้องกับการค้ายาเสพติด แนวทางที่ควรเพิ่ม ได้แก่ การปราบปรามอย่างจริงจัง โดยเฉพาะการใช้มาตรการตรวจยึดทรัพย์สิน เพิ่มความเด็ดขาด นำเทคโนโลยีมาใช้ เช่น กล้องวงจรปิดและการติดตามสอดส่องทาง

อิเล็กทรอนิกส์ พัฒนาเทคโนโลยีและขีดความสามารถของผู้ปฏิบัติงาน เน้นทำลายเครื่องข่ายองค์กร การค้ายาเสพติด เน้นแหล่งข่าวและชุดปฏิบัติงานปราบปรามการค้ายาเสพติดที่ผ่านการอบรมมาเป็นอย่างดี และเน้นการป้องกันและปราบปรามการค้ายาเสพติดตามแนวชายแดน โดยเฉพาะการหาข่าว และขยายผลถึงผู้ท้าร้ายใหญ่ และเน้นการมีส่วนร่วมจากประชาชน โดยเฉพาะการสร้างฐานมวลชน

ABSTRACT

TITLE : CONTROLLING ORGANIZED CRIME IN ASPECT OF DRUG
TRAFFICKING IN BORDER REGION OF NAKORN PANOM PROVINCE
BY : POL.MAJ.GEN.PANOMPORN EITHIPRASERT
DEGREE : DOCTOR OF PUBLIC ADMINISTRATION
MAJOR : PUBLIC ADMINISTRATION
CHAIR : THITIPOL PAKDEEWANICH, Ph.D.

KEYWORDS : ORGANIZED CRIME / DRUG TRAFFICKING

The purposes of this research were to (1) investigate situations and problems of drug trafficking, (2) characteristics of criminal organization, (3) obstacles of prosecution of drug trafficking, (4) efficiency of resolutions towards drug trafficking, and (5) strategies of policemen to control drug trafficking in border region of Nakorn Panom Province. This study was regarded as a qualitative research. The data was collected from 33 chief of polices and deputy commanders in Nakorn Panom Province.

According to the research, the results indicated that

(1) The situation of drug trafficking in border region of Nakorn Panom Province seemed to be increasing, especially amphetamine and marijuana imported from Laos via 4 border districts including Ban Pang, Tha Uthen, Meung Nakorn Panom and That Panom. The police in Nakorn Panom Provice had prosecuted many drug dealers selling several ten thousands of amphetamine pills, hundreds of kilograms of marijuana in 2010 and burnt over 4 tons of marijuana. However, there were certain problems with non-integrated justice system, slow prosecution with the drug dealers, result extension to seize related properties and insufficient budget.

(2) The characteristics of criminal organization in Nakorn Panom consisted of 2 levels – macro and micro levels. The macro level was associated with transnational network between Thailand-Laos. On the other hand, the micro level was connected to local people in Nakorn Panom who were hired to transport the drug.

(3) Various problems and obstacles of prosecution of drug trafficking were found as follows; (1) Supporting resources – lack of budget, inadequate compensation, insufficient personnel as well as obsolete equipments and vehicles, (2) Investigation problems – lack of in-depth investigation, news report, delayed investigation, careful use of law to avoid human rights violations, difficulty to approach to big targets and not able to extend the result, (3) Misbehavior of policemen – some officers sought to benefit from drug trafficking while some policemen were drug dealers, (4) Policy and administrative problems – not serious and insubstantial drug policy, lack of coordination between commanders and relevant agencies, lack of unity of leading structure because there was no agency possessing specific authority to command and lack of support from certain commanders towards the drug policy, (5) Citizen problems – numerous local people were concerned with the drug and most of them thought that the drug trafficking was normal situation, (6) Foreign affairs problems – lack of cooperation in drug suppression with Laotian police officers, (7) Criminal organization problems – drug trafficking associated with various dealers, division of duties and hierarchy, instigators or financial backers did not obviously commit the crime as well as the drug trafficking was supported by influential persons who took advantages from the drug dealers, (8) Geographical burdens – the border region of Nakorn Panom Province was near Laos and there was Mekong River between these two counties.

(4) To the efficiency of policemen towards the drug suppression, it demonstrated that the police officers in Nakorn Panom Province were able to solve this problem to some extent due to many uncontrollable factors, particularly the geographical burdens, foreign affairs problems and criminal organization. The police's authority was not sufficient, therefore, search warrant and arrest warrant must be approved by the court which needed some time and it was often unable to catch suspected persons. Even though several policemen held cards of Office of the Narcotics Control Board and had the authority to prosecute, they only worked in some areas, not every region. The drug policy was not clear enough, from government level to provincial level. In addition, many problems were caused by operators, ineffective coordination between other agencies as well as lack of personnel, budget and equipments.

(5) Current strategies of policemen to control drug trafficking in border region of Nakorn Panom Province included news reporting, suppression, blockade for search, checkpoints and measurements to seize related properties. Nevertheless, these strategies could not be fully

implemented due to lack of cooperation from nearby communities (most of local people were associated with the drug trafficking). Hence, several resolutions should be more provided to seriously eliminate the problems. For example, the measurements to seize related properties should be more decisive whereas modern technologies like surveillance camera and electronic inspection should be implemented. The personnel's knowledge on technology and ability should be more developed to destroy the network of criminal organization. The source of news and operation team should be well trained to prevent and suppress the drug trafficking along the border region, especially the news reporting used to extend to arrest the big dealers. Finally, the cooperation with local people should be emphasized to build mass base.

สารบัญ

	หน้า
กิตติกรรมประกาศ	ก
บทคัดย่อภาษาไทย	ข
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
สารบัญ	ช
สารบัญตาราง	ฉ
สารบัญภาพ	ฉ
บทที่	ฉ
1 บทนำ	
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
1.2 วัตถุประสงค์ในการวิจัย	7
1.3 ขอบเขตของการวิจัย	8
1.4 นิยามศัพท์	8
1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	9
1.6 การนำเสนอรายงานการวิจัย	10
2 แนวคิด ทฤษฎี เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	
2.1 แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวกับอาชญากรรมที่มีการจัดองค์การ	11
2.2 ตัวแบบของอาชญากรรมที่มีการจัดองค์การ	22
2.3 แนวคิดเกี่ยวกับกลยุทธ์ของตำรวจในการควบคุมอาชญากรรม ที่มีการจัดองค์การ	28
2.4 แนวคิดเกี่ยวกับยาเสพติด	38
2.5 นโยบาย มาตรการและยุทธศาสตร์ของรัฐบาลในการป้องกัน และแก้ไขปัญหายาเสพติด	42
2.6 สถานการณ์ยาเสพติด โดยทั่วไปในประเทศไทยและจังหวัด	51
2.7 ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	60
2.8 กรอบแนวคิดในการวิจัย	64

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
3 ระเบียบวิธีวิจัย	
3.1 วิธีวิจัย	66
3.2 ผู้ให้ข้อมูลที่สำคัญ	66
3.3 การรวบรวมข้อมูล	67
3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล	69
4 ผลการวิจัยข้อมูล	
4.1 สถานการณ์การค้ายาเสพติดในเขตพื้นที่จังหวัดนครพนม	73
4.2 การดำเนินคดีการค้ายาเสพติดในเขตพื้นที่จังหวัดนครพนม	80
4.3 ผลการดำเนินคดีการค้ายาเสพติดในกระบวนการยุติธรรมอื่น	86
4.4 องค์กรอาชญากรรมของการค้ายาเสพติดในจังหวัดนครพนม	93
4.5 ปัญหาอุปสรรคในการดำเนินคดีการค้ายาเสพติดในเขตพื้นที่จังหวัดนครพนม	113
4.6 ประสิทธิผลของการแก้ปัญหาการค้ายาเสพติดของตำรวจในจังหวัดนครพนม	122
4.7 ความเพียงพอของอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายของตำรวจในเขตพื้นที่จังหวัดนครพนมต่อการแก้ปัญหาการค้ายาเสพติด	126
4.8 ความชัดเจนของนโยบายการแก้ปัญหาการค้ายาเสพติดในเขต	136
4.9 ปัญหานำมาโดยการปราบปรามการค้ายาเสพติดไปปฏิบัติของตำรวจจังหวัดนครพนม	140
4.10 การประสานงานในการปราบปรามการค้ายาเสพติดของตำรวจจังหวัดนครพนมกับหน่วยงานอื่นในพื้นที่	143
4.11 ปัญหาทางด้านทรัพยากรของการดำเนินงานในการปราบปรามยาเสพติดของตำรวจจังหวัดนครพนม	144
4.12 ลักษณะและสมรรถนะของกลยุทธ์ปัจจุบันในการปราบปรามการค้ายาเสพติดของตำรวจจังหวัดนครพนม	149

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
4.13 กลยุทธ์เพิ่มเติมในการปรับปรุงการค้ายาเสพติดของตำรวจ จังหวัดนนทบุรีในอนาคต	153
5 สรุปผล อกกิปรายผลและข้อเสนอแนะ	
5.1 สรุปผลการวิจัย	159
5.2 อกกิปรายผล	169
5.3 ข้อเสนอแนะ	171
เอกสารอ้างอิง	175
ประวัติผู้วิจัย	180

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1.1 คดียาเสพติดที่ถูกจับกุมจำแนกตามประเภท	2
2.1 เปรียบเทียบผลงานปราบปรามยาเสพติด	57
3.1 ผู้ให้ข้อมูลที่สำคัญ	65
3.2 คำถามในการสัมภาษณ์	66
4.1 เปรียบเทียบสถิติการจับกุมยาเสพติด	72
4.2 สถานภาพกำลังพลชุดปราบปรามยาเสพติด	81
4.3 งบประมาณที่ได้รับด้านยาเสพติด	83
4.4 กำลังพลและงบประมาณด้านสอบสวน	112

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
2.1 กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย	65
4.1 แผนที่จังหวัดนครพนม	70
4.2 แผนที่สถานีสำรวจที่ติดชายแดน	71
4.3 แผนที่ช่องทางและทำข้ามของหมู่บ้าน	71
4.4 แผนที่แสดงเส้นทางการลำเลียงยาเสพติด	72
4.5 เปรียบเทียบผลการจับกุมยาเสพติด	74
4.6 แสดงเปรียบเทียบของกลางยาบ้าที่ยึดได้	76
4.7 โครงสร้างสถานีสำรวจ	117
4.8 แบบบัตรประจำตัวเจ้าพนักงานของสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด	129

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ปัญหาฯ เสพติดเป็นปัญหาใหญ่ของประเทศไทย สถานการณ์ของปัญหาฯ เสพติด ในประเทศไทยมีความรุนแรงขึ้นเรื่อย ๆ ทั้งทางด้านการค้า การใช้ และผู้ติดยาเสพติด สถาบันวิจัย เพื่อการพัฒนาประเทศไทย (2536 : 14) ได้ประมาณการตัวเลขผู้ติดยาเสพติด ณ วันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2536 เอาไว้ว่าประเทศไทยมีจำนวนผู้ติดยาเสพติดขึ้นต่อถึง 1.2 ล้านคนหรือร้อยละ 2.2 ของประชากรทั้งประเทศ ส่วนจำนวนคดีที่สำรวจสามารถจับกุมได้ก็เพิ่มจาก 44,616 คดี ในปี พ.ศ. 2530 เป็น 170,199 คดี ในปี พ.ศ. 2542 หรือจำนวนที่เพิ่มขึ้นคิดเป็นร้อยละ 26.21 (สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด, 2542 : 9) ส่วนทางด้านผลประโยชน์จากการ ค้ายาเสพติดก็มีมากมหาศาล จากการประมาณของนวน้อย ตรีรัตน์ (2539 : 17) พบว่าการค้ายาเสพติด ของไทยมีมูลค่าขึ้นต่ออยู่ระหว่าง 28,617-32,787 ล้านบาท ขณะที่อัมมาร สยามวลา และชัยยุทธ ปัญญาสวัสดิ์สิทธิ (2532 : 22-23) ประมาณว่าการค้ายาเสพติดในประเทศไทยรวมกับต่างประเทศของไทย นั้นมีมูลค่าประมาณ 109,769 ล้านบาท หรือเทียบกับเงินของประเทศไทยแล้วสูงถึงร้อยละ 10 ของ งบประมาณของประเทศไทย หรือมากกว่างบประมาณของสำนักงานสำรวจแห่งชาติถึง 3 เท่าตัว ฉะนั้น จึงเป็นเหตุผลที่ทำให้เชื่อว่าการค้ายาเสพติดมีอิทธิพลสูงและยากต่อการปราบปราม

ยาเสพติดมีผลกระทบทางลบต่อชีวิตความเป็นอยู่ของคนในสังคมเป็นอันมาก ผู้ติดยาเสพติดต้องเสื่อมเสียสุขภาพ เสียเงินทอง ไม่มีงานทำหรือทำงานไม่มีประสิทธิภาพ ก่อให้เกิดปัญหา สังคมอื่น ๆ ตามมา เช่น การเป็นภาระพึ่งพิง การเป็นพลเมืองเสื่อมคุณภาพ และก่อปัญหา อาชญากรรมหรือเกิดอุบัติเหตุ ได้ง่าย สรุปได้ว่ายาเสพติดมีผลกระทบต่อทั้งด้านตัวบุคคล ครอบครัว ชุมชน สังคม และการจัดการภาครัฐ รัฐบาลทุกฝ่ายสมัยต่างมีนโยบายที่ต้องการป้องกันและแก้ไข ปัญหาฯ เสพติด แต่ปัญหาฯ เสพติดเป็นปัญหาที่มีธรรมชาติที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว มีความรุนแรงเพิ่มขึ้น ผู้ติดยาเพิ่มขึ้น การแพร่ระบาดเปลี่ยนแปลง ปัญหามีความซับซ้อนและเกี่ยวเนื่องกับ ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศไทย โดยเฉพาะประเทศไทย แม้แต่คนทั่วไปก็ต้องเผชิญกับปัญหาฯ เสพติด เช่นเดียวกับประเทศไทย ปัจจุบันประเทศไทยเป็นทั้งแหล่งผลิต แหล่งขายและแหล่งจำนวน แต่มีแนวโน้มว่าจะเปลี่ยนจากการเป็นแหล่งผลิตและจำหน่ายฝั่นและเซโรอีน กลายเป็นยาบ้าและสารกระตุ้นอื่น เนื่องจากมีกำไรมากกว่า พลิตง่าย เคลื่อนย้ายสะดวก ดังเห็นได้จากคดียาเสพติดที่ถูกจับกุม

ระหว่างปี พ.ศ. 2540-2543 ยาเสพติดที่แพร่ระบาดมาก ได้แก่ ยาบ้า กัญชา สารระเหย เอโรอีน ฝิ่น กระท่อน ยาอี และ โโคเคน โดยยาบ้า กัญชา ยาอี และ โโคเคนมีแนวโน้มสูงขึ้น (สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด, 2543 : 6-7) ดังตารางที่ 1.1

ตารางที่ 1.1 คดียาเสพติดที่ถูกจับกุมจำแนกตามประเภท (สำนักงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติด, 2543 : 17)

ปี	ประเภทคดียาเสพติดที่ถูกจับกุม (คดี)							
	ยาบ้า	กัญชา	สารระเหย	เอโรอีน	ฝิ่น	กระท่อน	โโคเคน	เอกสารชี
2540	65,981	28845	28003	14879	3418	1932	110	3
2541	115601	22028	19879	12314	3038	1600	100	5
2542	134068	24071	19070	7488	2230	2181	157	79
2543	142783	16586	12450	4019	2226	1389	250	-

สำหรับสถานการณ์ยาเสพติดในปี พ.ศ. 2552 ปรากฏว่ามีการลักลอบนำเข้ายาเสพติดตามแนวทางเด่น มีพื้นที่ลักลอบประมาณ 38 อำเภอ ใน 16 จังหวัด กรณีของจังหวัดนครพนม พบว่า มีการลักลอบนำเข้ายาเสพติดใน 4 อำเภอ ได้แก่ อำเภอท่าอุเทน อำเภอชาตุพน อำเภอเมืองนครพนม และอำเภอบ้านแพง ส่วนเครือข่ายการค้ายาเสพติดรายสำคัญนั้น นักค้ายาเสพติดรายเก่าเริ่มนีบนาทมากขึ้น มีสัดส่วนของการค้ายาเสพติดมากขึ้น ขณะที่นักค้ายาเสพติดรายใหม่ที่เป็นกลุ่มแพร่ระบาดสามารถเปลี่ยนสถานภาพเป็นผู้ค้ารายสำคัญและสร้างเครือข่ายขึ้นเอง ได้อย่างรวดเร็ว นอกจากนั้น ประสิทธิภาพของการบังคับใช้กฎหมายในกระบวนการยุติธรรมยังมีช่องว่างที่ทำให้ผู้กระทำผิดยาเสพติดใช้เป็นช่องทางลับไปมีผลต่อการณ์ด้านยาเสพติดต่อไปอีกที่สำคัญ ได้แก่ (สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด, 2552 : 1)

- (1) ช่องว่างในขั้นตอนของพนักงานสอบสวนไปยังพนักงานอัยการ
- (2) ช่องว่างในการประกันตัวในชั้นศาล ซึ่งทำให้ผู้ที่ได้รับการประกันตัวไปแล้วลับไป มีผลต่อการณ์ช้าอีก
- (3) ช่องว่างในการควบคุมตัวของเรือนจำ ซึ่งทำให้ผู้ถูกจับรายสำคัญบางส่วนมี พฤติการณ์ก้าและสั่งยาเสพติดในเรือนจำ
- (4) ช่องว่างจากการบูรณาการกฎหมาย เช่น การดำเนินคดีอาญาด้วยสิทธิภาพ ส่งผลให้คดีการยึดทรัพย์สินต้องยุติการดำเนินการไปด้วย

การป้องกันและปราบปรามปัญหายาเสพติดของประเทศไทยในปัจจุบัน มีผลการดำเนินงานมากขึ้นกว่าปีก่อน แต่พื้นที่ปัญหายาเสพติดของประเทศไทยยังกระจายตัวอยู่ในบางพื้นที่ที่จำเป็นต้องระดมทรัพยากรให้มากขึ้นเพื่อทางลดปัญหา พื้นที่ปัญหายาเสพติดที่สำคัญ ได้แก่ (สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด, 2552 : 2-4)

- (1) พื้นที่กรุงเทพมหานคร ซึ่งถือเป็นพื้นที่ที่มีปัญหาวิกฤติมากที่สุด
- (2) พื้นที่จังหวัดปริมณฑลจำนวน 5 จังหวัด ได้แก่ นนทบุรี ปทุมธานี สมุทรปราการ สมุทรสาคร และนครปฐม
- (3) พื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ 4 จังหวัด ได้แก่ ยะลา ปัตตานี นราธิวาส และสสงหา (4 จังหวัด)

(4) พื้นที่ปัญหาต่อเนื่องซึ่งกันและกัน 18 จังหวัด ได้แก่ ชลบุรี สุพรรณบุรี พระนครศรีอยุธยา ราชบุรี ฉะเชิงเทรา สารแก้ว กาญจนบุรี เชียงใหม่ เชียงราย แม่ฮ่องสอน อุบลราชธานี หนองคาย นครพนม มุกดาหาร นครราชสีมา สงขลา ศรีราษฎร์ธานี และนครศรีธรรมราช

แนวทางการแก้ปัญหาในปัจจุบันจึงวางแผนจุดหลักไปยังพื้นที่และกลุ่มปัญหาที่ยังมีปัญหาในระดับรุนแรงหรือสูงกว่าเกณฑ์ปกติ วางแผนเน้นในการแก้ไขจุดอ่อนของมาตรการ เช่น การทำลายโครงสร้างการค้ายาเสพติดระดับประเทศ ภาค และระดับพื้นที่ งานการข่าวที่นำเสนอสื่อสู่การพัฒนาการ ปราบปรามและพิสูจน์ทราบเครือข่ายการค้า การสืบสวนการเงินต่อผู้ค้าควบคู่กับการสืบสวน พฤติกรรมการกระทำการผิดกฎหมายมีการจับกุมและกระบวนการบังคับใช้กฎหมาย นอกจากนี้ยังวางแผนจุดหลักไปที่กระบวนการบริหารจัดการให้มีประสิทธิภาพในการแก้ไขปัญหาอีกด้วย

ส่วนการแก้ไขปัญหาในด้านการปราบปรามและบังคับใช้กฎหมาย ได้เน้นหลัก ดังนี้ (สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด, 2552 : 6-7)

- (1) จัดระบบการปราบปรามกลุ่มการค้าหรือข่ายงานยาเสพติดรายสำคัญ
- (2) สืบสวนทางการเงินต่อผู้ค้าและกลุ่มผู้ค้า
- (3) สืบสวน ปราบปรามผู้ค้ากลุ่มผู้ต้องขังในเรือนจำ
- (4) ควบคุมพื้นที่เพร่ระบาดและพื้นที่เสี่ยง
- (5) ให้ความสำคัญกับการแจ้งข้อมูลของประชาชน
- (6) ให้ความสำคัญกับการปราบปรามผู้กระทำการผิดซ้ำจากการปล่อยตัวชั่วคราว
- (7) ให้ความสำคัญกับการปราบปรามกลุ่มนักค้าชาวต่างชาติ ผู้หลบหนีหมายจับ รวมถึงเจ้าหน้าที่รัฐ
- (8) เพิ่มประสิทธิภาพในการสอบสวน รวบรวมพยานหลักฐานและการขยายผล
- (9) พัฒนาระบบข้อมูลคดียาเสพติด

- (10) พัฒนาการประสานงานในกระบวนการยุติธรรมให้มากยิ่งขึ้น
(11) พัฒนาระบบเจ้าพนักงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติด
(12) พัฒนาประสิทธิภาพและความพร้อมของชุดตรวจเส้นทางตอนในที่กำหนดเป็น^{มา}

(13) นำแนวทางกระบวนการยุติธรรมเชิงสमานชนันท์มาใช้เพื่อให้เลิกเสพและแพร่ระบาดโดยใช้กระบวนการทางสังคมและชุมชน

(14) นำหลักความรู้ทางนิติวิทยาศาสตร์มาใช้ในการสืบสวนคดียาเสพติด
แม้ว่าภาครัฐจะดำเนินการปราบปรามอย่างหนัก เช่น กรณีการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดของจังหวัดนครพนมได้กำหนดพื้นที่เป้าหมายที่มีปัญหายาเสพติดอยู่ในเกณฑ์สูงและเป็นพื้นที่นำเข้าตามแนวชายแดน เพื่อดำเนินการเฝ้าระวังอย่างต่อเนื่อง หรือจัดชุดปฏิบัติการสกัดกันยาเสพติด เพื่อดำเนินการปราบปราม ลักษณะเด่น หาข่าวและตรวจค้น ซึ่งผลการปฏิบัติงานแต่ละครั้งสามารถจับกุมคดียาเสพติดได้จำนวนมาก อาทิ ผลการปฏิบัติในรอบระยะเวลา 6 เดือน (ตุลาคม 2550 - 6 เมษายน 2551) ของจังหวัดนครพนมสามารถจับกุมคดียาเสพติดได้ทั้งสิ้น 410 ราย ผู้ต้องหา 446 คน เป็นของกลางยาบ้า 195,087 เม็ด กัญชา 1,885.33 กิโลกรัม สารระเหย 40 กระป๋อง ตรวจสอบทรัพย์สินมูลค่า 760,000 บาท และผลการดำเนินการตามนโยบายเร่งด่วนของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ตั้งแต่วันที่ 1 มีนาคม 2551 ได้ตรวจสอบและจำแนกผู้ค้าเป็น 3 ระดับ คือ ผู้ค้ารายสำคัญ ผู้ค้าเครือข่ายรายย่อย และผู้ค้ารายย่อย จำนวนทั้งสิ้น 43 ราย ได้ดำเนินการปราบปรามหรือจับกุมแล้ว 6 ราย คงเหลือ 37 ราย ผลการปิดล้อมตรวจค้นจำนวน 168 ครั้ง ค้นหา ผู้เสพหรือผู้ติดเพื่อเข้าสู่ระบบบำบัดรักษาและค้ายปั้นเปลี่ยนพฤติกรรมจำนวน 151 ราย ดำเนินการแล้ว 69 ราย คงเหลือ 82 ราย เป้าหมายบุคคลกลุ่มเสี่ยงจำนวน 719 คน ได้ดำเนินการเข้าสู่กระบวนการแก้ปัญหาแล้วจำนวน 319 คน คงเหลือ 400 ราย นอกจากนี้ยังมีผลการจับกุมผู้กระทำความผิดคดียาเสพติดของชุดปฏิบัติการของจังหวัดระหว่างวันที่ 1 มีนาคม 2551- 6 เมษายน 2551 ซึ่งจับกุมผู้กระทำความผิดได้ 41 คน เป็นของกลางยาบ้า 65,962 เม็ด และกัญชาอัดแท่ง 1,436 กิโลกรัม (ศูนย์ต่อสู้เพื่ออาชนะปัญหายาเสพติดจังหวัดนครพนม, 2551)

การที่ปัญหาการค้ายาเสพติดยังคงมีอยู่ เช่นนี้ นักวิชาการบางท่านสังเกตเห็นว่า การกระทำผิดเกี่ยวกับยาเสพติดมีลักษณะเป็นองค์กรอาชญากรรมที่มีผู้ร่วมกระทำผิดหลายคน มีการจัดโครงสร้างองค์กรเพื่อปกปิดผู้กระทำผิดที่แท้จริงไม่ให้ถูกจับกุมดำเนินคดี โดยแบ่งผู้กระทำผิดเป็น ลำดับชั้น ผู้กระทำผิดกฎหมายเป็นผู้ที่อยู่ในลำดับล่างสุด ส่วนผู้กระทำผิดที่เป็นตัวการใหญ่จะอยู่ สูงสุด และพฤติกรรมหรือการกระทำการของผู้เป็นตัวการใหญ่จะไม่ครอบคลุมทั่วไป ครอบคลุมความผิดทางกฎหมาย และมีการนำเอาระบบการขัดตั้งองค์กรกลับมาใช้ เช่น ระบบตัดความสัมพันธ์ (Cut out)

ให้ผู้ร่วมงานรับรู้ข้อมูลเท่าที่จำเป็น (Need to know) และระบบการดำเนินการคือผู้ทรงศรัทธา (Forcer) มาใช้เพื่อตัดพยานหลักฐานไม่ให้มีการพำนพิงถึงตัวการใหญ่ การกระทำผิดที่ปรากฏขึ้นในทุก ๆ วัน ในสถานต่าง ๆ จึงไม่ใช่การกระทำผิดของผู้กระทำผิดที่แท้จริง เมื่อจากเป็นการกระทำในลักษณะ องค์กรอาชญากรรม (กัญโภุ ทองชัย, 2537 : 143-144)

ข้อสังเกตข้างต้นมีความสำคัญและมีลักษณะเป็นสากล เนื่องจากอาชญากรรมสมัยใหม่ (modern crime) มีแนวโน้มที่จะรับเอวิธีการทำงานด้านองค์การและธุรกิจสมัยใหม่เข้าไปใช้ เนื่องจาก มักมีลักษณะรวมอำนาจเข้าสู่ส่วนกลาง (Centralization) มีการจัดองค์การ (Organization) และเป็น การค้า (Commercialization) นอกจากนี้ธุรกิจกับองค์กรอาชญากรรมสมัยใหม่มีลักษณะคล้ายอย่าง คล้ายกัน เช่น ธุรกิจมีความไว้วางใจต่อกัน อาชญากรรมสมัยใหม่ก็มีความไว้วางใจต่อกัน ธุรกิจนี้ การขายสินค้าที่ผิดกฎหมายอยู่บ้าน อาชญากรรมสมัยใหม่ก็มีการขายสินค้าและบริการที่ผิดกฎหมาย อยู่ด้วย แต่มีจำนวนมากกว่า ธุรกิจต้องได้รับความคุ้มครอง องค์กรอาชญากรรมสมัยใหม่ก็ต้อง ได้รับความคุ้มครองจากนักการเมือง ตำรวจหรือบางครั้งอาจเป็นคนในกระบวนการยุติธรรมเดียวกัน ทั้งนี้ เพื่อปอกป่องให้สามารถดำเนินการก่ออาชญากรรมในเมืองหรือในประเทศได้ เช่น กรณีของการ ขายเหล้าเถื่อน (Bootlegging) การพนัน (Gambling) การให้กู้นอกระบบ (Loansharking) การค้ายา เสพติด (Narcotics) การเรียกค่าคุ้มครองธุรกิจหรือแรงงาน (Racketeering) (Bynum, 1987: 15-16) ยิ่งกว่านั้น ปัจจุบันโลกเข้าสู่ยุคศตวรรษใหม่ ซึ่งองค์กรอาชญากรรมมีลักษณะพิ่งพิงกันเป็นสากล มากขึ้น แม้ว่าจะไม่สามารถพัฒนาโครงสร้างอำนาจไปสู่ระดับนานาชาติได้สมบูรณ์ แต่ก็มีองค์กร อาชญากรรม ข้ามชาติมากขึ้น ซึ่งเป็นผลมาจากการปัจจัยต่าง ๆ โดยเฉพาะปัจจัยทางด้านความเสื่อมของ การจัดระเบียบทางการเมืองและเศรษฐกิจ รวมไปถึงการเติบโตของเศรษฐกิจโลกในศตวรรษที่ 21 การหาอาชญากรรม ได้ง่าย กระแสการหลังไหลของผู้อพยพเข้าเมืองและออกจากเมือง และอุปสรรคในการทำความร่วมมือ ต่อต้านอาชญากรรมระหว่างรัฐ (Mahan, 1998: xii) ดังนั้น เมื่อโลกเข้าสู่ยุคโลกาภิวัตน์ องค์กร อาชญากรรมก็พัฒนาโดยลายเป็นกระแสโลกภารกิจค้ายา เนื่องในทศวรรษ 1970 องค์กรอาชญากรรม ส่วนใหญ่ยังคงหลักอยู่ในประเทศไทยบ้านเกิด ทว่าพอทศวรรษ 1980 องค์กรอาชญากรรมที่ขึ้นมา เป็นจำนวนมาก เนื่องจากเศรษฐกิจในประเทศไทยในยุคปัจจุบัน หรือองค์กรอาชญากรรมสามพื้นท้องชาวจีน หรือมาเลเซีย ชาวเชื้อสายจีน ออกเดินทางไปทั่วโลก เพื่อก่ออาชญากรรมที่ซับซ้อนและหลากหลายมากยิ่งขึ้น ต่อมา เมื่อต้นทศวรรษ 1990 สภาพโลกเวียดนามถูกบุกเบิกโดยประเทศไทย ที่ทำให้กลุ่มอาชญากรชาติพันธุ์ต่าง ๆ เริ่มออกไปก่อ อาชญากรรมทั่วโลกอีกเช่นกัน โดยเฉพาะการค้ามนุษย์ซึ่งกระทำการกันบนน้ำใหญ่ แต่ไม่ค่อยปรากฏ ร่องรอยหลักฐานให้ขึ้นกุน ขณะเดียวกันกฎหมายของประเทศไทยต่าง ๆ ก็ตามไม่ทันหรือมีบทลงโทษ ต่ำมาก ยิ่งสมัยหลังตั้งแต่ พ.ศ. 2004 เป็นต้นมา สภาพภูมิภาคไทย ยังทำให้เป็น

ช่องทางของอาชญากรรมที่มีการจัดองค์การมากขึ้น เพราะอาชญากรสามารถเดินทางทั่วโลกได้ อย่างเสรี (Lunde, 2004: 11-12)

อาชญากรรมที่มีการจัดองค์การต่างจากอาชญากรรมรายบุคคล เพราะอาชญากรรมที่มีการจัดองค์การมีผลกระทบกว้างต่อส่วนรวมและมีความต่อเนื่องมากกว่าอาชญากรรมรายบุคคล เป็นอันมาก เนื่องจากลักษณะของการจัดองค์การนั้นเอื้ออำนวยต่อการกระทำที่ผิดกฎหมายมากขึ้น ซึ่งนอกจากจะมีขบวนการต่อสู้กับกล่าวหาต่าง ๆ แล้ว องค์กรอาชญากรรมยังพยายามมีอิทธิพล เหนือกฎหมายหรือการปฏิบัติตามกฎหมายอีกด้วย ดังจะเห็นได้จากองค์กรอาชญากรรมอาศัยกลุ่มผู้สนับสนุนที่อยู่เครือข่ายระหว่างประเทศ เช่นมาทำธุรกิจที่ถูกกฎหมายและเล่นการเมืองเพื่อ แสวงหาอำนาจหรือสนับสนุนนักการเมือง นอกเหนือไปจากการใช้ความรุนแรงและการซุ่มเป็นเครื่องมือในการรักษาอำนาจ ความแตกต่างของอาชญากรรมที่ก่อโดยองค์กรอาชญากรรมกับผู้กระทำผิดรายอื่นนั้น จึงต่างกันตรงที่ปกติแล้ว ผู้กระทำผิดในองค์กรอาชญากรรมจะไม่ค่อยสูญเสีย สถานะเดิม กล่าวคือ เมื่อกระทำผิดแล้วก็สามารถหลุดพ้นจากการจับกุมของเจ้าหน้าที่ตำรวจ และอาจแสดงอาการดูเคนความสามารถของเจ้าหน้าที่เบริญเสมื่อนดังการแสดงออกของหัวขโมยมืออาชีพ (Mahan, 1998: 3)

อาชญากรรมที่มีการจัดองค์การ หรือที่นิยมเรียกว่า “องค์กรอาชญากรรม” จึง เป็นอาชญากรรมที่มีความ слับซับซ้อน และมีผลกระทบต่อสังคมเป็นอย่างมาก เพราะอาจทำให้เกิด การเรียนรู้ในทางที่ผิดและกลายเป็นแบบอย่างของการประกอบอาชญากรรมจนยากที่จะเขียวชา ด้วยเหตุนี้ การแสวงหาความรู้เกี่ยวกับองค์กรอาชญากรรมจึงเป็นประโยชน์สำหรับการสร้างแนวคิด และทฤษฎีที่เป็นสากล เพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจและเป็นแนวทางในการควบคุมองค์กร อาชญากรรม โดยเฉพาะเจาะจงต่อไป ดังเห็นด้วยอย่างได้จากการศึกษาองค์กรอาชญากรรมใน สหรัฐอเมริกาซึ่งศึกษาวิจัยกันอย่างจริงจังและเป็นพื้นฐานของการศึกษาวิจัยในภายหลัง ขณะที่ หน่วยปฏิบัติสามารถนำแนวคิดและทฤษฎีของอาชญากรรมที่มีการจัดการไปประยุกต์ใช้อย่างได้ผล เช่น การกำหนดกลยุทธ์ มาตรการ และกลไกทางกฎหมาย การใช้กลยุทธ์ใหม่ ๆ ของตำรวจในการ ควบคุมอาชญากรรม รวมไปถึงการอาศัยแนวทางการควบคุมอาชญากรรมของภาคประชาชน เป็นต้น

สำหรับผู้อ่านนี้ สนใจปัญหาการค้ายาเสพติดในเขตพื้นที่จังหวัดครพนม เนื่องจาก ปรากฏหลักฐานชัดเจนอย่างต่อเนื่องว่า เป็นเขตพื้นที่เป้าหมายสำคัญของการป้องกันและปราบปราม ยาเสพติดของประเทศไทยที่มีการกระทำการค้ายาเสพติดชั้นนำและน่าจะเกี่ยวข้องกับผู้ค้ายาเสพติดรายสำคัญหรือ เครือข่ายรายย่อย นอกจากนี้ยังเป็นเขตพื้นที่เป้าหมายตามยุทธศาสตร์การแก้ไขปัญหาการค้ายาเสพติดตามนโยบายของรัฐบาล (ยุทธศาสตร์ 5 รั้วป้องกัน) ซึ่งได้กำหนดจังหวัด นครพนมเป็น 1 ใน 8 จังหวัดที่เป็นพื้นที่หลักที่มีการลักลอบนำเข้ายาเสพติดอย่างต่อเนื่องมากที่สุด

โดยเฉพาะในอำเภอ 2 อำเภอ ได้แก่ อำเภอท่าอุเทน และอำเภอบ้านแพง ซึ่งรัฐบาลได้เน้นให้มีโครงการร่วมกันเพื่อสกัดกันการนำเข้ายาเสพติดตามแนวชายแดนเอาไว้อย่างชัดเจน (บุทธศาสตร์การแก้ไขปัญหายาเสพติดตามนโยบายของรัฐบาล, 2552 : 16) ยิ่งไปกว่านั้น การศึกษาการค้ายาเสพติดที่ผ่านมาข้างไม่มีการศึกษาถึงประเด็นที่เกี่ยวกับองค์กรอาชญากรรมดังที่ผู้วิจัยตั้งประเด็นเอาไว้ เช่น วุฒิ เหล่าสุนทร และคณะ (2536) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การค้ายาเสพติดโดยศึกษาผู้ต้องขังข้อหารครอบครองเพื่อจำหน่าย ผลิต นำเข้าและส่งออกยาเสพติดที่ถูกพิพากษากล่าวโทษโดยคัดมาสัมภาษณ์จำนวน 468 คน ผู้ที่ให้สัมภาษณ์มาจากเรือนจำและทัณฑสถานต่าง ๆ จำนวน 5 แห่ง ได้แก่ เรือนจำสมุทรปราการ เรือนจำกลางบางขวาง เรือนจำกลางคลองเปรม ทัณฑสถานหญิงและทัณฑสถานบำบัดพิเศษรัฐภูมิบุรี แต่ก็เป็นเพียงข้อมูลชั้นต้น เพราะกลุ่มผู้ต้องขังมีทั้งที่สมควรให้สัมภาษณ์และไม่สมควรให้สัมภาษณ์ ทั้งอาจเป็นเพียงผู้เดพ ไม่ใช่ผู้ค้ายาเสพติด หรืออาจเป็นผู้ค้ารายย่อยที่ไม่รู้ข้อมูลเกี่ยวกับเครือข่ายรายใหญ่

สำหรับกรณีของผู้วิจัยนั้น ผู้วิจัยเห็นว่าปัญหาการค้ายาเสพติดในประเทศไทยน่าจะเกี่ยวข้องกับองค์กรอาชญากรรมซึ่งเป็นอาชญากรรมที่มีความลับซับซ้อน และในสังคมไทยยังขาดข้อมูลและความรู้ในเรื่องนี้เป็นอย่างมาก แต่ผู้วิจัยคาดว่าจะสามารถศึกษาวิจัยเรื่องที่เกี่ยวกับองค์กรอาชญากรรมในการค้ายาเสพติดในจังหวัดนครพนมได้ดี เนื่องจากผู้วิจัยเคยดำรงตำแหน่งผู้บังคับการตรวจภูธรจังหวัดนครพนมซึ่งหน้าที่โดยตรงในการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด มีข้อมูลรายงานทางคดี รวมทั้งมีเข้าหน้าที่สำรวจเป็นผู้ช่วยวิจัย ละนั้น การศึกษาถึง “กลุ่มที่ของตำรวจในการควบคุมอาชญากรรมที่มีการจัดองค์การทางด้านการค้ายาเสพติดในเขตพื้นที่จังหวัดนครพนม” ในครั้งนี้ จึงน่าจะได้ข้อมูลเกี่ยวกับองค์กรอาชญากรรมในการค้ายาเสพติด โดยเฉพาะเครือข่ายการค้ายาเสพติดข้ามชาติไทย-ลาว ตลอดจนพนวนแนวทางการแก้ปัญหาอาชญากรรมเกี่ยวกับยาเสพติดในเขตพื้นที่จังหวัดนครพนมที่มีลักษณะเฉพาะเจาะจง และอาจเป็นข้อมูลและข้อค้นพบที่สามารถนำไปขยายผลเพื่อเป็นประโยชน์ต่อการปราบปรามการค้ายาเสพติดของจังหวัดนครพนมและการกำหนดนโยบายการปราบปรามการค้ายาเสพติดระดับประเทศ รวมถึงประโยชน์ที่อาจเกิดจากการทบทวนถึงขอบเขตอำนาจหน้าที่ ศักยภาพ และกลยุทธ์ของตำรวจในการควบคุมปัญหาการค้ายาเสพติดในปัจจุบัน ทั้งนี้เพื่อมุ่งแสวงหากลยุทธ์เพื่อการรับมือกับปัญหาการค้ายาเสพติดของอาชญากรรมที่มีการจัดองค์การในอนาคตที่นับวันจะขยายตัวออกไปมากขึ้น

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1.2.1 เพื่อศึกษาสถานการณ์ของปัญหาการค้ายาเสพติดในเขตพื้นที่จังหวัดนครพนม

1.2.2 เพื่อศึกษาลักษณะอาชญากรรมที่มีการจัดองค์การหรือองค์กรอาชญากรรมที่เกี่ยวข้องกับการค้ายาเสพติดในเขตพื้นที่จังหวัดนครพนม

1.2.3 เพื่อศึกษาปัญหาอุปสรรคในการดำเนินคดีการค้ายาเสพติดในเขตพื้นที่จังหวัดนครพนม

1.2.4 เพื่อศึกษาประสิทธิผลของการแก้ปัญหาการค้ายาเสพติดของตำรวจในจังหวัดนครพนม

1.2.5 เพื่อศึกษากลยุทธ์ของตำรวจในการควบคุมปัญหาการค้ายาเสพติดในเขตพื้นที่จังหวัดนครพนม

1.3 ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยได้จำกัดขอบเขตเอาไว้ดังต่อไปนี้

1.3.1 มิติของพื้นที่ การวิจัยในครั้งนี้จำกัดขอบเขตไว้เฉพาะเขตพื้นที่ในจังหวัดนครพนม

1.3.2 มิติของเวลา การวิจัยในครั้งนี้จำกัดระยะเวลาเก็บรวบรวมข้อมูลระหว่างเดือน มกราคมถึงเดือนกันยายน 2554 รวมประมาณ 8 เดือน

1.3.3 มิติของตัวแปร การวิจัยในครั้งนี้สนใจวิเคราะห์ตัวแปรหลัก 5 ตัวแปร ได้แก่

1.3.3.1 สถานการณ์ของปัญหาการค้ายาเสพติดในเขตพื้นที่จังหวัดนครพนม

1.3.3.2 ลักษณะของ อาชญากรรมที่มีการจัดองค์การที่เกี่ยวข้องกับปัญหาการค้ายาเสพติดในเขตพื้นที่จังหวัดนครพนม

1.3.3.3 ปัญหาอุปสรรคในการดำเนินคดีการค้ายาเสพติดในจังหวัดนครพนม

1.3.3.4 ประสิทธิผลของการดำเนินคดีการค้ายาเสพติดของตำรวจในเขตพื้นที่จังหวัด

1.3.3.5 กลยุทธ์ของตำรวจสำหรับการควบคุมปัญหาการค้ายาเสพติดในเขตพื้นที่จังหวัดนครพนม

1.4 นิยามศัพท์

อาชญากรรมที่มีการจัดองค์การที่เกี่ยวข้องกับการค้ายาเสพติดหรือองค์กรอาชญากรรมที่เกี่ยวข้องกับการค้ายาเสพติด หมายถึง กลุ่มอาชญากรรมซึ่งเป็นผู้กระทำความผิดในการค้ายาเสพติด ห้าที่จับกุมได้และจับกุมไม่ได้ อันเป็นความร่วมมือกันของบุคคลหลายคน มีการจัดตั้งองค์การ แบ่ง

ระดับการปฏิบัติหน้าที่ การปกปิดภารกิจ มีการเงินและการช่วยเหลือกันในคดี ซึ่งมีลักษณะเด่น คือ การสร้างเครือข่าย การขยายเครือข่ายและแบ่งหน้าที่ โครงสร้างและลำดับชั้นกัน

เขตพื้นที่ในจังหวัดนครพนม หมายถึง เขตพื้นที่ของอำเภอต่าง ๆ ในจังหวัดนครพนม 11 อำเภอ ได้แก่ (1) อำเภอชาตุพนม (2) อำเภอศรีสิงห์ (3) อำเภอท่าอุเทน (4) อำเภอโพนสารรค์ (5) อำเภอบ้านแพง (6) อำเภอนาแก (7) อำเภอเรณุนคร (8) อำเภอนาหว้า (9) อำเภอเมืองนครพนม (10) อำเภอนาทม (11) อำเภอวังยาง ทั้งนี้ผู้วิจัยได้ตัดอำเภอป่าปลาปากซึ่งเป็นอำเภอหนึ่งในจังหวัดนครพนมออกไป เนื่องจากเป็นอำเภอเดียวในจังหวัดนครพนมที่ไม่พบข้อมูลข้าสเพศติด

สถานการณ์ปัญหาการค้ายาเสพติด ในเขตพื้นที่จังหวัดนครพนม หมายถึง ความรุนแรงของปัญหาการค้ายาเสพติด ซึ่งวัดได้จากจำนวนการค้ายาเสพติด คดีการค้ายาเสพติด ปัญหาอุปสรรคในการดำเนินคดีของตำรวจ และผลทางคดีในกระบวนการยุติธรรมในขั้นตอนอื่นๆ

ผู้ค้ายาเสพติดรายใหญ่และเครือข่าย หมายถึง ผู้ค้ายาเสพติดรายใหญ่ที่อาศัยพื้นที่จังหวัดนครพนมเป็นเส้นทางนำเข้า ลำเลียงหรือแพร่กระจายยาเสพติด กลุ่มเครือข่ายที่ร่วมกันค้ายาเสพติด ทั้งที่ถูกจับกุมดำเนินคดีแล้วกับที่อยู่ระหว่างการสืบสวนหรือสืบทราบข้อมูลมาโดยวิธีการอื่น

ปัญหาอุปสรรคในการดำเนินคดีการค้ายาเสพติดของตำรวจในเขตพื้นที่จังหวัดนครพนม หมายถึง ปัญหาอุปสรรคต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นกับตำรวจภูธรจังหวัดนครพนมในการดำเนินคดีกับผู้ค้ายาเสพติด ทั้งผู้ค้ายาเสพติดที่ถูกจับกุมดำเนินคดีแล้วกับที่อยู่ระหว่างการสืบสวนหรือสืบทราบข้อมูลมาโดยวิธีการอื่น

ประสิทธิผลของการแก้ปัญหาการค้ายาเสพติดของตำรวจในจังหวัดนครพนม หมายถึง การแก้ปัญหาการค้ายาเสพติดที่ได้ผลตามเป้าหมายและวัตถุประสงค์ มีนโยบายชัดเจน สามารถดำเนินนโยบายไปปฏิบัติได้ โดยมีการประสานงานกับหน่วยงานอื่นในพื้นที่และไม่มีปัญหาความสนับสนุนทางด้านทรัพยากรในการดำเนินงาน

กลุ่มที่ของตำรวจในการควบคุมปัญหาการค้ายาเสพติดในเขตพื้นที่จังหวัดนครพนม หมายถึง กลุ่มที่ในการแก้ไขปัญหาการค้ายาเสพติดของตำรวจในเขตพื้นที่จังหวัดนครพนม โดยเฉพาะ การปราบปรามการค้ายาเสพติด ซึ่งพิจารณาจากลักษณะของกลุ่มที่ดำเนินอยู่ในปัจจุบัน และกลุ่มที่ควรจะเพิ่มเติมในอนาคต

1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1.5.1 ได้ข้อมูลทางวิชาการเกี่ยวกับสถานการณ์ของปัญหาการค้ายาเสพติดในเขตพื้นที่จังหวัดนครพนม ลักษณะอาชญากรรมที่มีการจัดองค์การที่เกี่ยวข้องกับปัญหาการค้ายาเสพติดในเขตพื้นที่ดังกล่าว รวมไปถึงปัญหาอุปสรรคในการดำเนินคดี ประสิทธิผลและกลุ่มที่ของตำรวจ

สำหรับการควบคุมอาชญากรรมที่เกี่ยวข้องกับปัญหาการค้ายาเสพติด ซึ่งเป็นข้อมูลที่เกิดจากการวิจัยและเก็บรวบรวมข้อมูลมาอย่างเป็นระบบ สามารถใช้เป็นพื้นฐานของการวางแผนป้องกันและแก้ไขปัญหาการค้ายาเสพติดในเขตพื้นที่จังหวัดนครพนม สามารถขยายผลนำไปใช้กับพื้นที่อื่นๆ ภายนอกอีกด้วย จังหวัดอื่น และนำไปเป็นแผนคดนโยบายแก้ไขปัญหาการค้ายาเสพติดในระดับประเทศได้ โดยเฉพาะนโยบายการปราบปรามอาชญากรรมที่มีการจัดองค์กรหรือองค์กรอาชญากรรม ซึ่งในปัจจุบันอาจกล่าวได้ว่าแทบทะไม่มีนโยบายที่เกี่ยวข้องโดยตรง

1.5.2 ได้ข้อมูลทางวิชาการเกี่ยวกับอาชญากรรมที่มีการจัดองค์การที่เกี่ยวข้องกับปัญหาการค้ายาเสพติด อันเป็นความรู้ที่ต้องยุบรวมพื้นฐานของความเป็นจริงในสังคม ซึ่งเป็นข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาทฤษฎีเกี่ยวกับองค์กรอาชญากรรมและการจัดการกับองค์กรอาชญากรรมในกระบวนการยุติธรรมต่อไป

1.5.3 ได้ข้อเสนอแนะในเชิงนโยบายเกี่ยวกับปัญหาอุปสรรคในการดำเนินคดียาเสพติด ประศพิธิผลและกลยุทธ์ในการปรับปรุงการบริหารงานยุติธรรมของตำรวจและหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง เช่น ความเพียงพอของอำนาจหน้าที่ของตำรวจ ปัญหาเชิงนโยบายและการนำนโยบายไปปฏิบัติที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน กลยุทธ์ในปัจจุบันและอนาคต ซึ่งอาจมีผลต่อการปรับปรุงนโยบายและการบริหารภาครัฐของประเทศไทยต่อไป

1.6 การนำเสนอรายงานการวิจัย

ผู้วิจัยนำเสนอรายงานการวิจัยโดยแบ่งเป็นบทต่าง ๆ จำนวน 5 บท ดังนี้

บทที่ 1 บทนำ นำเสนอความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา วัตถุประสงค์ ขอบเขต การวิจัย นิยามศัพท์ และประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

บทที่ 2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง นำเสนอแนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับอาชญากรรมที่มีการจัดองค์การ ตัวแบบของอาชญากรรมที่มีการจัดองค์การ แนวคิดเกี่ยวกับกลยุทธ์ของการควบคุมควบคุมอาชญากรรมที่มีการจัดองค์การ แนวคิดเกี่ยวกับยาเสพติด นโยบาย มาตรการและบุคลาศาสตร์ของรัฐบาลในป้องกันและแก้ไขปัญหาการค้ายาเสพติด สถานการณ์ยาเสพติด โดยทั่วไปในประเทศไทยและในจังหวัดนครพนม ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และกรอบแนวคิดในการวิจัย

บทที่ 3 ระเบียบวิธีวิจัย นำเสนอวิธีวิจัย ผู้ให้ข้อมูลที่สำคัญ การรวบรวมข้อมูล และการวิเคราะห์ข้อมูล

บทที่ 4 ผลการวิจัยและอภิปราย นำเสนอการวิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์วิจัยและ การอภิปรายผล

บทที่ 5 สรุปผลการวิจัยและเสนอแนะ นำเสนอสรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎี และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

สำหรับการวิจัยเรื่อง “การควบคุมอาชญากรรมที่มีการจัดองค์การทางค้านการค้ายาเสพติด ในเขตพื้นที่อำเภอชายแดนในจังหวัดครพนม” ในครั้งนี้มีแนวคิด ทฤษฎี และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องหลายเรื่อง ซึ่งผู้วิจัยขอแบ่งหัวข้อในการนำเสนอออกเป็น 8 หัวข้อใหญ่ ๆ ดังต่อไปนี้

- 2.1 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับอาชญากรรมที่มีการจัดองค์การ
- 2.2 ตัวแบบของอาชญากรรมที่มีการจัดองค์การ
- 2.3 แนวคิดเกี่ยวกับกลยุทธ์ของตำรวจในการควบคุมอาชญากรรมที่มีการจัดองค์การ
- 2.4 แนวคิดเกี่ยวกับยาเสพติด
- 2.5 นโยบาย มาตรการและยุทธศาสตร์ของรัฐบาลในป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด
- 2.6 สถานการณ์ยาเสพติด โดยทั่วไปในประเทศไทยและในจังหวัดครพนม
- 2.7 ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
- 2.8 กรอบแนวคิดในการวิจัย

2.1 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับอาชญากรรมที่มีการจัดองค์การ

2.1.1 ความหมายของอาชญากรรมที่มีการจัดองค์การ

อาจกล่าวง่าย ๆ ได้ว่า อาชญากรรมที่มีการจัดการ (Organized crime) ในทางวิชาการ ก็คือ องค์กรอาชญากรรม (Criminal organizations) ในความหมายของคนทั่วไป ซึ่งหมายถึง กลุ่มหรือการปฏิบัติการที่ดำเนินการโดยอาชญากร กลุ่มเหล่านี้ส่วนใหญ่มีวัตถุประสงค์ที่จะแสร้งหากำไรซึ่งเป็นการกระทำที่ผิดกฎหมาย มีลักษณะเด่น คือ มีการจัดการสูง และเป็นสมาคมที่มีวินัย บางองค์กร เช่น องค์กรอาชญากรรมทางการเมือง เช่น แสวงหาอำนาจทางการเมืองและใช้อำนาจทางการเมืองแสร้งหาผลประโยชน์ ตลอดจนปกป้ององค์กร ส่วนการรวมกันเป็นแก๊งค์อันธพาล หากมีวินัยและมีการจัดการก็ถือว่าเป็นองค์กรอาชญากรรมได้เช่นกัน (Sullivan, 2002 : 2-3) อาชญากรรมที่มีการจัดการเป็นรูปแบบพฤติกรรมของการก่ออาชญากรรมที่ได้รับความสนใจมากที่สุด เพราะมีนิยามและภาพนิรนดร์เกี่ยวกับองค์กรอาชญากรรมเหล่านี้ในชื่อเรียกต่าง ๆ เช่น นาฬิกา หรือองค์กร หรือกลุ่มอาชญากรรม แต่เป็นปัญหาในทางวิชาการที่ศึกษายากที่สุด เนื่องจากยากที่จะ

ได้ข้อมูลที่เชื่อถือได้เกี่ยวกับความซับซ้อน ความลึกซับ และการสืบทอดขององค์การเหล่านี้ (Albanese, 1985: 3)

สำหรับคำนิยามนี้ นักวิชาการได้ให้ความหมายอาชญากรรมที่มีการจัดองค์การ (Organized crime) ไว้หลายความหมาย ซึ่งมีดังต่อไปนี้ ปัจจุบันซับซ้อน ซึ่ง อะบัดินสกี (Abadinsky, 1994: 3-5) ได้รวมความหมายที่สำคัญเอาไว้ 4 ความหมาย ดังต่อไปนี้

(1) รัฐมิสซิสซิปปี (The State of Mississippi) นิยามอาชญากรรมที่มีการจัดองค์การเอาไว้ว่า หมายถึง คนสองคนหรือมากกว่านี้สมคบกันกระทำการอาชญากรรมเพื่อทำกำไรเป็นหลักอย่างต่อเนื่อง

(2) รัฐแคลิฟอร์เนีย (The State of California) นิยามว่า หมายถึง อาชญากรรมที่มีการจัดองค์การประกอบด้วยคนสองคนหรือมากกว่านี้ ซึ่งมีความต่อเนื่องทางด้านวัตถุประสงค์ และผูกพันกันทำกิจกรรมอย่างหนึ่งหรือหลายอย่างดังนี้ (1) สนับสนุนการขาย สินค้าและบริการที่ผิดกฎหมาย เช่น การกระทำที่ผิดศีลธรรม การปล่อยเงินกู้นอกระบบ และ (2) มีกิจกรรมล่าเหยื่อ เช่น การโจรมทรัพย์ การโจรกรรมหรือการโจรกรรมตัวบุคคล การก่ออาชญากรรมเหล่านี้มีลายแบบ เช่น การขู่กรีซ ก่อการกระทำผิดศีลธรรม การโจรมทรัพย์ และการรวมตัวกันเป็นกลุ่มอันธพาล

(3) เครสเซย์ (Cressey) อธิบายว่า อาชญากรรมที่มีการจัดองค์การ หมายถึง อาชญากรรมใดที่กระทำโดยการรวมตัวกันของคน ในลักษณะที่มีการแบ่งงานกันทำ มีการกำหนดตำแหน่งในคณะอาชญากรที่มีการแบ่งงานกันทำ รวมทั้งอย่างน้อยมีคนหนึ่งเป็นผู้สั่งให้ทำผิด คนหนึ่งเป็นผู้รับคำสั่งไปปฏิบัติ และอีกคนหนึ่งเป็นผู้ใช้กำลังบังคับ

(4) มาลตซ์ (Maltz) อธิบายว่า อาชญากรรมที่มีการจัดองค์การเป็นอาชญากรรมที่มีผู้กระทำผิดมากกว่านึงคน และผู้กระทำผิดเหล่านี้ยังอยู่หรือตั้งใจที่จะอยู่ในกลุ่มกับคนอื่นเพื่อเป้าประสงค์ของการก่ออาชญากรรม วิธีการก่ออาชญากรรมมีทั้งความรุนแรง โจรกรรม คอร์รัปชัน แสวงหาอำนาจทางเศรษฐกิจ หลอกลวง และมีเหยื่อเข้ามามีส่วนร่วม การก่ออาชญากรรมเหล่านี้ไม่สามารถแยกเป็นประเภทให้ขาดออกจากกันได้ องค์การอาชญากรรมหนึ่งอาจใช้วิธีการกระทำอาชญากรรมหลายวิธี วัตถุประสงค์ขององค์การอาชญากรรมส่วนใหญ่ คือ อำนาจ ไม่อำนาจทางเมืองก็อำนาจทางเศรษฐกิจ วัตถุประสงค์ที่มีต่ออำนาจทั้งสองนี้ไม่ได้แยกกันเด็ดขาด อาจอยู่ร่วมกันในองค์การอาชญากรรมได้ แต่ได้สำหรับวัตถุประสงค์ขององค์การอาชญากรรมอาจแสดงออกได้หลายทาง ทางด้านการเมืองอาจมีวัตถุประสงค์โค่นล้มอำนาจที่มีอยู่หรือใช้อำนาจที่มีอยู่ไปเพื่อกระทำผิดกฎหมาย ส่วนวัตถุประสงค์ทางเศรษฐกิจ แสดงออกได้ 3 ทาง ได้แก่ การกระทำอาชญากรรมร่วมกัน การทำธุรกิจที่ผิดกฎหมาย และการทำธุรกิจที่ถูกกฎหมาย

บทที่ 3

ระเบียบวิธีวิจัย

สำหรับบทที่ว่าด้วยระเบียบวิธีวิจัยนี้จะได้กล่าวถึงหัวข้อที่สำคัญ 5 หัวข้อ ได้แก่
(1) วิธีวิจัย (2) ผู้ให้ข้อมูลที่สำคัญ (3) การรวบรวมข้อมูล และ (4) การวิเคราะห์ข้อมูล ตามลำดับ

3.1 วิธีวิจัย

การวิจัยเป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative research) ซึ่งกระทำโดยการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลที่สำคัญและนำมายิเคราะห์ตามวัตถุประสงค์และรอบแนวคิดในการวิจัย

3.2 ผู้ให้ข้อมูลที่สำคัญ

ผู้ให้ข้อมูลที่สำคัญเป็นเจ้าหน้าที่ตำรวจระดับสูงของสถานีตำรวจนครบาลที่รู้ข้อมูลเกี่ยวกับการค้ายาเสพติดในเขตพื้นที่จังหวัดนครพนม ประกอบด้วยผู้กำกับการและรองผู้กำกับการสถานีตำรวจนครบาลของอำเภอต่าง ๆ ในจังหวัดนครพนม 11 อำเภอ ๆ ละ 3 คน รวมทั้งหมด 33 คน ทั้งนี้ ผู้วิจัยได้ตัดอำเภอปลาปากซึ่งเป็นอำเภอหนึ่งในจังหวัดนครพนมออกไป เนื่องจากเป็นอำเภอเดียวในจังหวัดนครพนมที่ไม่พบข้อมูลยาเสพติด โดยจำแนกได้ดังตารางที่ 3.1

ตารางที่ 3.1 ผู้ให้ข้อมูลที่สำคัญ

อำเภอ	สถานีตำรวจนครบาล		
	ผู้กำกับการ (คน)	รองผู้กำกับการ (คน)	รวม (คน)
1. ราชบุรี	1	2	3
2. ศรีสัชนาลัย	1	2	3
3. ท่าอุเทน	1	2	3
4. โพนสารคีรี	1	2	3
5. บ้านแพง	1	2	3
6. นาแก	1	2	3
7. เ雷ณุก	1	2	3

ตารางที่ 3.1 ผู้ให้ข้อมูลที่สำคัญ (ต่อ)

อ้างอิง	สถานีสำรวจภูมิภาค		
	ผู้กำกับการ (คน)	รองผู้กำกับการ (คน)	รวม (คน)
8. นาหว้า	1	2	3
9. เมืองครพนน	1	2	3
10. นาหมุน	1	2	3
11. วังยาง	1	2	3
รวมทั้งหมด			33

3.3 การรวมรวมข้อมูล

การรวมรวมข้อมูลกระทำโดยการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลที่สำคัญ 33 คน โดยนักวิจัยและผู้ช่วยนักวิจัยที่ได้รับคำแนะนำจากนักวิจัยเป็นผู้สัมภาษณ์ สำหรับผู้ช่วยนักวิจัยมี 3 คน ได้แก่ (1) พ.ต.ท.มานะ รัฐยุวานิช (2) ร.ต.อ.ธราดล ดีแป้น และ (3) ร.ต.ต.ประเทือง ชิดตะคุ ส่วนผู้ให้ข้อมูลที่สำคัญเป็นนายตำรวจที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการปราบปรามยาเสพติดในสถานีสำรวจภูมิภาคในจังหวัดนครพนม เพื่อสอบถามถึงสถานการณ์การค้ายาเสพติด อาชญากรรมที่มีการจัดองค์การ ปัญหาอุปสรรคในการดำเนินคดี ประสิทธิผลของการแก้ปัญหาการค้ายาเสพติด และกลยุทธ์ของตำรวจในการควบคุมปัญหาการค้ายาเสพติดในเขตพื้นที่จังหวัดนครพนม คำถามที่จะสัมภาษณ์มีทั้งหมด 13 ข้อ ดังตารางที่ 3.2

ตารางที่ 3.2 คำถามในการสัมภาษณ์

คำถาม	เป้าหมายที่ต้องการ
1. สถานการณ์การค้ายาเสพติดในเขตพื้นที่จังหวัดนครพนมในระยะ 2 ปีที่ผ่านมาเป็นอย่างไรบ้าง	ต้องการทราบว่าการค้ายาเสพติดในเขตพื้นที่จังหวัดนครพนมในระยะ 2 ปีที่ผ่านมาเพิ่มขึ้นหรือลดลง เพราะเหตุใด
2. การดำเนินคดีการค้ายาเสพติดในเขตพื้นที่จังหวัดนครพนมในระยะ 2 ปีที่ผ่านมาเป็นอย่างไรบ้าง	ต้องการทราบว่าตำรวจจังหวัดนครพนมได้ดำเนินคดีกับการค้ายาเสพติดไปแล้วอย่างไร ขนาดมากน้อย เป็นที่พอใจหรือไม่พอใจ เพราะเหตุใด

ตารางที่ 3.2 คำถามในการสัมภาษณ์ (ต่อ)

คำถาม	เป้าหมายที่ต้องการ
3. ผลการดำเนินคดีการค้ายาเสพติดในกระบวนการยุติธรรมอื่นในระยะ 2 ปีที่ผ่านมา ในเขตพื้นที่จังหวัดนราธิวาสเป็นอย่างไรบ้าง	ต้องการทราบว่าการดำเนินคดีการค้ายาเสพติด ในเขตพื้นที่จังหวัดนราธิวาสในระยะ 2 ปีที่ผ่านมาเป็นอย่างไรบ้าง
4. การค้ายาเสพติดในจังหวัดนราธิวาสมีลักษณะเป็นองค์กรอาชญากรรมหรือเป็นเครือข่ายรายใหญ่ที่มีการจัดการเป็นระบบ หรือไม่ อย่างไร	ต้องการทราบว่าการค้ายาเสพติดในจังหวัดนราธิวาสมีลักษณะเป็นองค์กรอาชญากรรม หรือไม่ อย่างไร
5. ปัญหาอุปสรรคในการดำเนินคดีการค้ายาเสพติดในเขตพื้นที่จังหวัดนราธิวาสในระยะ 2 ปีที่ผ่านมา มีหรือไม่ อย่างไร	ต้องการทราบว่าการดำเนินคดีการค้ายาเสพติด ของตำรวจในจังหวัดนราธิวาสที่ผ่านมา มีปัญหา อุปสรรคอะไรบ้าง
6. สำรวจจังหวัดนราธิวาสสามารถแก้ปัญหา การค้ายาเสพติด ได้อย่างมีประสิทธิผลหรือไม่ หากน้อยเพียงใด เพราะเหตุใด	ต้องการทราบว่าสำรวจภูธรจังหวัดนราธิวาสได้ แก้ปัญหาการค้ายาเสพติด ได้อย่างมีประสิทธิผล หรือไม่ หากน้อยเพียงใด เพราะเหตุใด
7. สำรวจในเขตพื้นที่จังหวัดนราธิวาส มีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายเพียงพอต่อการแก้ไขปัญหา การค้ายาเสพติดหรือไม่ เพราะเหตุใด	ต้องการทราบว่าสำรวจภูธรจังหวัดนราธิวาส มี อำนาจหน้าที่ตามกฎหมายเพียงพอต่อการแก้ไข ปัญหาการค้ายาเสพติดหรือไม่ เพราะเหตุใด
8. นโยบายการแก้ปัญหาการค้ายาเสพติดในเขตพื้นที่จังหวัดนราธิวาส มีความชัดเจนเพียงพอ หรือไม่ เพราะเหตุใด	ต้องการทราบว่านโยบายการแก้ปัญหาการค้ายาเสพติดในเขตพื้นที่จังหวัดนราธิวาส มีความ ชัดเจนเพียงพอหรือไม่ เพราะเหตุใด
9. การนำนโยบายการปราบปรามการค้ายาเสพติดไปปฏิบัติของตำรวจจังหวัดนราธิวาส มี ปัญหาอะไรหรือไม่ อย่างไร	ต้องการทราบว่าการนำนโยบายการปราบปราม การค้ายาเสพติดไปปฏิบัติของตำรวจภูธรจังหวัดนราธิวาส มีปัญหาอะไรหรือไม่ อย่างไร
10. การประสานงานในการปราบปรามการค้ายาเสพติดของตำรวจจังหวัดนราธิวาส กับหน่วยงานอื่นในพื้นที่กระทำได้ดีแค่ไหน เพราะอะไร	ต้องการทราบว่าการประสานงานในการ ปราบปรามการค้ายาเสพติดของตำรวจภูธร จังหวัดนราธิวาส กับหน่วยงานอื่นในพื้นที่ กระทำได้ดีแค่ไหน เพราะอะไร

ตารางที่ 3.2 คำถามในการสัมภาษณ์ (ต่อ)

คำถาม	เป้าหมายที่ต้องการ
11. การดำเนินงานในการปราบปรามการค้ายาเสพติดของตำรวจจังหวัดนราธิวาสมีปัญหาทางด้านทรัพยากรหรือไม่ อย่างไร	ต้องการทราบว่าการดำเนินงานในการปราบปรามการค้ายาเสพติดของตำรวจจังหวัดนราธิวาสมีปัญหาทางด้านทรัพยากรหรือไม่ อย่างไร
12. กลยุทธ์ปัจจุบันในการปราบปรามการค้ายาเสพติดของตำรวจจังหวัดนราธิวาสมีลักษณะเป็นอย่างไรบ้าง มีสมรรถนะเพียงพอที่จะแก้ปัญหาได้หรือไม่ อย่างไร	ต้องการทราบว่ากลยุทธ์ปัจจุบันในการปราบปรามการค้ายาเสพติดของตำรวจจังหวัดนราธิวาสมีลักษณะเป็นอย่างไรบ้าง มีลักษณะเพียงพอที่จะแก้ปัญหาการค้ายาเสพติดในจังหวัดนราธิวาสได้หรือไม่ อย่างไร
13. การปราบปรามการค้ายาเสพติดของตำรวจจังหวัดนราธิวาสในอนาคตความมีกลยุทธ์เพิ่มเติมอย่างไร หรือไม่	ต้องการทราบว่าการปราบปรามการค้ายาเสพติดของตำรวจจังหวัดนราธิวาสในอนาคตความมีกลยุทธ์เพิ่มเติมหรือไม่ อย่างไร

ทางด้านระยะเวลาการเก็บรวบรวมข้อมูลนั้น การเก็บรวบรวมข้อมูลกระทำในระหว่างเดือนกรกฎาคม-กันยายน พ.ศ. 2554 ใช้เวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูลประมาณ 8 เดือน ได้รับความร่วมมือจากผู้ให้ข้อมูลที่สำคัญเป็นอย่างดี ส่วนใหญ่ไม่มีอุปสรรคในการเก็บรวบรวมข้อมูล ยกเว้นแต่ผู้ให้สัมภาษณ์บางคนไปราชการ ซึ่งผู้วิจัยและผู้ช่วยนักวิจัยต้องใช้เวลาประสานงานและนัดหมายหลายครั้ง แต่ในที่สุดก็ได้สัมภาษณ์ตามที่ต้องการ

3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยจะนำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์มาอุดเทป สร้างตัวบทและใช้ตารางวิเคราะห์ตัวบท จากนั้นจึงวิเคราะห์เนื้อหาโดยดูความตรงประเด็นระหว่างคำตอบกับวัตถุประสงค์ของการวิจัยและกรอบแนวคิดในการวิจัย และตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล โดยดูความสอดคล้องระหว่างคำตอบของผู้ให้สัมภาษณ์คู่กัน

สรุปได้ว่า อาชญากรรมที่มีการจัดองค์การเป็นการกระทำอาชญากรรมอย่างหนึ่ง ซึ่งมีลักษณะพิเศษตรงที่มีการรวมกลุ่มกันและตั้งใจที่จะก่ออาชญากรรมร่วมกันกับคนอื่นในกลุ่มเดียวกัน มีการจัดตำแหน่ง มอบหมายงาน มีวิธีการก่ออาชญากรรมหลากหลายรูปแบบทั้งใช้ความรุนแรง และไม่ใช้ความรุนแรง และเกี่ยวข้องกับการก่ออาชญากรรมหลายประเภท ตั้งแต่การรุกราน กระทำการผิดศีลธรรม การไจกรรม ไปจนถึงการรวมกันเป็นกลุ่มอันธพาล

2.1.2 คุณลักษณะที่สำคัญของอาชญากรรมที่มีการจัดองค์การ

อาบادินสกี (Abadinsky, 1994: 6-8) ระบุข่ายว่า อาชญากรรมที่มีการจัดองค์การมี คุณลักษณะที่สำคัญอยู่ 8 ประการ ได้แก่

2.1.2.1 ไม่มีอุดมการณ์ (Nonideological) กลุ่มองค์การอาชญากรรมต่าง ๆ ส่วนใหญ่นั้นจะไม่มีเป้าหมายหรืออุดมการณ์ทางการเมือง เป้าหมายหลักขององค์กรเหล่านี้มีเพียงเงิน และอำนาจ แม้ว่าการมีส่วนร่วมทางการเมืองอาจเป็นกิจกรรมส่วนหนึ่งขององค์กรเหล่านี้ แต่เป็นเพียงเครื่องมือให้ได้รับการป้องป้องหรือคุ้มครองเพื่อให้ง่ายต่อการทำผิดกฎหมาย ลักษณะการไม่มีอุดมการณ์จึงเป็นลักษณะเด่นประการหนึ่งที่แยกอาชญากรรมที่มีการจัดองค์การออกจากกลุ่มทางการเมืองที่ล้มเหลวโดยหมายแต่ไม่ใช่องค์การอาชญากรรม เช่น กลุ่มที่ใช้ความรุนแรงทางการเมืองเพื่อเป้าหมายหรืออุดมการณ์ทางการเมือง เช่น กลุ่มก่อการร้าย หรือกลุ่มเหยียดสีผิว เป็นต้น

2.1.2.2 มีลำดับชั้น (Hierarchical) กลุ่มอาชญากรรมที่มีการจัดองค์การมักมีโครงสร้างอำนาจแนวตั้ง ซึ่งมีลำดับชั้นประมาณสามลำดับหรือมากกว่านั้น แต่ละลำดับมีอำนาจควบคุมส่วนที่อยู่ต่ำกว่า และอำนาจนี้จะอยู่ที่ตำแหน่งมากกว่าขึ้นอยู่กับตัวคน

2.1.2.3 มีสมาชิกจำกัดหรือมีสมาชิกพิเศษ (Limited or exclusive membership) กลุ่มอาชญากรรมที่มีการจัดองค์การจะจำกัดคุณสมบัติของคนที่จะมาเป็นสมาชิกเป็นอย่างมาก ซึ่งขึ้นอยู่กับเงื่อนไขหลายอย่าง เช่น พื้นฐานทางชาติพันธุ์ ภูมิที่พ้อง เชื้อชาติ ประวัติอาชญากรรม หรือเกณฑ์อื่น ๆ คนที่มีคุณสมบัติที่จะมาเป็นสมาชิกองค์การนั้นจะต้องมีคุณหนุน ซึ่งปกติ ได้แก่ คนที่เป็นสมาชิกอยู่แล้ว และจะต้องผ่านการพิสูจน์โดยการกระทำ เช่น เดิมใจที่จะประกอบอาชญากรรม เชือฟังก์เกณฑ์ ทำงานระเบียบ และรักษาความลับได้ดี อาจมีช่วงทดลองงานก่อน หลายเดือนหรือหลายปี หากองค์การอาชญากรรมเก่าอยู่รอดไปได้ ก็จะมีคุณต้องการเป็นสมาชิกมากกว่าองค์การที่เกิดใหม่ ๆ

2.1.2.4 มีการคงอยู่ไปตลอดในตัวเอง (Perpetuates itself) อาชญากรรมที่มีการจัดองค์การจะมีการสมคบกันก่ออาชญากรรมอย่างต่อเนื่อง ถึงแม้ว่าจะสิ้นคนที่เป็นสมาชิกในปัจจุบันไปแล้วก็จะมีคนใหม่เข้ามา ตัวชี้วัดความถาวรจึงอยู่ที่สมาชิกและเป็นพื้นฐานสำคัญที่ทำให้คนที่มีคุณสมบัติสนใจเข้ามาเป็นสมาชิก ซึ่งกลายเป็นสิ่งที่ทำให้กลุ่มคงอยู่ไปตลอด

2.1.2.5 ตั้งใจใช้ความรุนแรงที่ผิดกฎหมายและติดสินบน (Willingness to use illegal violence and bribery) องค์การอาชญากรรมเป็นแหล่งที่พร้อมทันทีที่จะมีความรุนแรงและเป็นทรัพย์กรณีได้รับการยอมรับของกลุ่ม ความสามารถในการใช้ความรุนแรงจึงเป็นมิตรที่สำคัญซึ่งทำให้กลุ่มนักกิจกรรมที่มุ่งไปสู่เป้าหมายได้ หากจำเป็นกลุ่มก็อาจจะต้องติดสินบน

2.1.2.6 มีความชำนาญเฉพาะด้านหรือแบ่งงานกันทำ (Specialization/division of labour) อาชญากรรมที่มีการจัดองค์การจะมีหน้าที่แบ่งออกตามคุณสมบัติของสมาชิก โดยเฉพาะตำแหน่งผู้ใช้กำลังต่อผู้ทรยศ (Enforcer) นักจะเป็นตำแหน่งที่มีความสำคัญ ผู้ที่ทำหน้าที่ในตำแหน่งนี้จะได้รับมอบหมายให้ใช้ความรุนแรงเพื่อเหตุผลการคงอยู่ขององค์การ ผู้ที่ทำหน้าที่ใช้กำลังอาจมอบหมายให้สมาชิกหรือผู้ที่ไม่ใช่สมาชิกทำหน้าที่ต่อเพื่อให้บรรลุเป้าหมาย อาจมอบหมายให้มีผู้เชี่ยวชาญทำหน้าที่เป็นมือสังหาร โดยเฉพาะหมุนเวียนกันไป ส่วนตำแหน่งอื่นที่เกี่ยวกับความรุนแรงน้อยกว่าอาจดำเนินการโดยคนอื่น ผู้ใช้กำลังไม่ได้กระทำการโดยอิสระ แต่จะได้รับคำสั่งโดยตรงหรือโดยอ้อมจากหัวหน้ากลุ่มองค์การอาชญากรรม หากองค์การมีความซับซ้อนมาก อาจต้องมีตำแหน่งผู้แก้ไขปัญหา (Fixer) และผู้เคลื่อนข่ายเงิน (Money mover) ผู้แก้ไขปัญหาจะทำหน้าที่ติดต่อกับเจ้าหน้าที่ในกระบวนการยุติธรรมหรือ เจ้าหน้าที่ฝ่ายเมือง และหากมีโอกาสจะร่วมกันทุจริต ฝ่ายผู้เคลื่อนข่ายเงินจะเป็นผู้เชี่ยวชาญในการฟอกเงิน ทำธุรกรรมและลงทุนในกิจการที่ถูกกฎหมาย กลุ่มอาชญากรรมบางกลุ่มจะมีชั้นรมนอเตอร์ไซค์นักกฎหมาย (Outlaw motorcycle clubs) ซึ่งหมายถึงตำแหน่งนักวิเคราะห์ที่เฉลียวคมเป็นคนในกลุ่มของตนเอง

2.1.2.7 มีการผูกขาด (Monopolistic) กลุ่มอาชญากรรมที่มีการจัดองค์การจะสถาปัตตันไม่ให้มีการแบ่งขัน โดยพยายามครองอำนาจในเขตพื้นที่ใดพื้นที่หนึ่ง โดยเฉพาะเมืองหลวง ในเมือง หรืออุตสาหกรรมใดอุตสาหกรรมหนึ่ง ทั้งที่ถูกกฎหมายและผิดกฎหมาย เช่น อุตสาหกรรมการพนัน รถบรรทุก การปล่อยเงินกู้นอกรอบน แลและแน่นอนว่าการผูกขาดจะทำให้การค้าเสรีมีได้จำกัดและยิ่งเพิ่มกำไรให้กับกลุ่มอาชญากรรม แต่การผูกขาดเหล่านี้จะคงอยู่ได้ จนต้องมีการใช้ความรุนแรง การชูว่าจะใช้ความรุนแรง หรือการมีสายสัมพันธ์ที่ร่วมกันทุจริตกับเจ้าหน้าที่ที่บังคับใช้กฎหมาย หรืออาจใช้วิธีการต่าง ๆ หลวยวิธีรวมกัน อย่างไรก็ตาม แม้ว่ากลุ่มอาชญากรรมที่มีการจัดองค์การจะพยายามผูกขาด แต่ก็อาจจะไม่สามารถทำได้ เพราะธรรมชาติของกลุ่มอาจต้องมีการแบ่งขันกัน หรือเป็นเพรษประเทษของอุตสาหกรรมนั้น ๆ เช่น กรณีของการค้ายาเสพติด เป็นต้น

2.1.2.8 ปกครองโดยใช้กฎและระเบียบ (Governed by rules and regulations) กลุ่มอาชญากรรมที่มีการจัดองค์การมีลักษณะเหมือนกับองค์การที่ถูกกฎหมายอย่างหนึ่ง คือมีกฎระเบียบเป็นของตนเองซึ่งสมาชิกต้องปฏิบัติตาม ส่วนคนที่ฝ่ายฝ่ายแม้จะไม่ถูกไล่ออก แต่ก็น่าจะถูกยิงทิ้งแทน

ลักษณะของอาชญากรรมที่มีการจัดองค์การเหล่านี้เป็นโครงสร้างที่กลุ่มอาชญากรรมต้องมีเพื่อให้บรรลุเป้าหมาย คือ เงินกับอำนาจ องค์การอาชญากรรมหลายแห่งมีลักษณะเหล่านี้หลายข้อ แม้จะไม่ทั้งหมด เช่น กลุ่มครอบครัวอาชญากรรมในเม็กซิโก โคลอมเบีย ชิลี ฯ รวมมอเตอร์ไซค์นักอกกฎหมาย และกลุ่มอาชญากรรมชาวเอเชีย

2.1.3 รูปแบบของอาชญากรรมที่มีการจัดองค์การ

เมื่อปี ค.ศ. 2002 องค์การสหประชาชาติ (United Nations) ได้พิมพ์เผยแพร่ งานวิจัยเรื่องที่เกี่ยวกับกลุ่มองค์กรอาชญากรรมใน 16 ประเทศ งานวิจัยดังกล่าวได้แบ่งรูปแบบของอาชญากรรมเหล่านี้ตามลักษณะขององค์การ โดยจัดรูปแบบเรียงลำดับจากเก่าแก่ที่สุด ไปสู่ใหม่ที่สุด ได้ 5 รูปแบบ ดังต่อไปนี้ (Lyman and Potter, 2007: 10-14)

2.1.3.1 องค์การที่มีลำดับชั้นตามมาตรฐาน (Standard hierarchy) องค์การในรูปแบบนี้จะเป็นกลุ่มอาชญากรรมที่มีการจัดองค์การกลุ่มเดียว ปกติจะนำโดยคนที่มีอำนาจคนเดียว มีบทบาท สายการบังคับบัญชา ลำดับชั้น เพื่อสร้างระบบวินัยที่เข้มแข็ง ปกติองค์การในรูปแบบนี้จะตั้งชื่อตามชาติพันธุ์หรือเอกลักษณ์ของกลุ่ม เช่น กลุ่มอัลบานีย์ รัสเซีย อิตาลี หรือตามภูมิหลังที่มีร่วมกัน เช่น แก๊งค์คนที่เคยติดคุก เป็นต้น ส่วนเครื่องมือหลักที่ใช้ทำธุรกิจทั้งที่ถูกกฎหมายและผิดกฎหมายจะได้แก่ ความรุนแรง ทั้งนี้โดยปกติแล้วจะระบุพื้นที่ปฏิบัติการเอาไว้อย่างชัดเจน องค์การอาชญากรรมในรูปแบบนี้จัดว่าเป็นรูปแบบของกลุ่มอาชญากรรมที่เก่าแก่ที่สุดของโลก เช่น กลุ่มอาชญากรในลิธัวเนียซึ่งประกอบด้วยคนที่เคยติดคุกด้วยกันมาก่อน เป็นกลุ่มที่พัวพันกับการฆ่ารถโดยสาร ฆาตกรรม ค้ายาเสพติด ฯลฯ ตลอดจนยาเสพติดที่มีชื่อเสียง เช่น กัญชา โคเคน ฯลฯ

2.1.3.2 องค์การที่มีลำดับชั้นตามภูมิภาค (Regional hierarchy) องค์การในรูปแบบนี้ เป็นองค์การที่มีการควบคุมเข้มซึ่งมีระบบวินัยและสายการบังคับบัญชาที่ชัดเจน ความแตกต่างระหว่างองค์การในรูปแบบนี้กับรูปแบบลำดับชั้นตามมาตรฐาน คือ องค์การที่มีลำดับชั้นตามภูมิภาค ให้อิสระแก่องค์กรในท้องถิ่นในการดำเนินงาน เพียงแต่ต้องอยู่ภายใต้การควบคุมขององค์กรอาชญากรรมใหญ่ในส่วนกลาง องค์การแบบนี้มีโครงสร้างผู้นำและสายการบังคับบัญชาที่ชัดเจน แบ่งงานออกตามภูมิภาคซึ่งเกี่ยวข้องกับการทำผิดกฎหมายหลายอย่าง องค์การนี้มีลักษณะเหมือนองค์การลำดับชั้นตามมาตรฐานตรงที่มีเอกลักษณ์ทางสังคมหรือชาติพันธุ์และใช้ความรุนแรงเป็นเครื่องมือหลักในการรักษาวินัยและระงับข้อพิพาท เช่น กลุ่มอาชญากรในแคนาดาซึ่งเป็นกลุ่มอาชญากรขนาดใหญ่ เป็นแก๊งค์มอเตอร์ไซค์นักอกกฎหมายที่หาเงินจากการผลิตและค้ายาเสพติดที่ผิดกฎหมาย เป็นกลุ่มที่มีเอกลักษณ์ทางสังคมเหมือนกันและชอบใช้ความรุนแรง รวมทั้งร่วมมือกับเจ้าหน้าที่ทำการคอร์รัปชันและนำเงินไปลงทุนในกิจการที่ถูกกฎหมาย กลุ่มนี้ก่ออาชญากรรม

บ้านใหญ่ซึ่งมีตั้งแต่ค้าขายอิ่น โโคเคน กัญชา ในระดับท้องถิ่นยังเกี่ยวพันกับการค้าโสเกน ฟอกเงิน ขโมยรถ และเป็นมือปืน

2.1.3.3 องค์การที่มีลำดับชั้นตามกลุ่ม (Clustered hierarchy) องค์การในรูปแบบนี้เป็นองค์การประสานกิจกรรมกับกลุ่มอาชญากรย่อย ๆ สำหรับลำดับชั้นของกลุ่มประกอบด้วย กลุ่มอาชญากรจำนวนมากซึ่งมีลักษณะเป็นการประสานงาน แต่เมื่อร่วมกันเป็นกลุ่มแล้วจะพัฒนาเอกลักษณ์ขึ้นมาเป็นของกลุ่มใหญ่มากกว่ากลุ่มย่อย เช่น กลุ่มอาชญากรรมในเม็กซิโก ซึ่งเป็นความร่วมมือกันขององค์กรอาชญากรรมหลายกลุ่มและเข้าไปแทรกตัวอยู่ในระบบเศรษฐกิจที่ถูกกฎหมาย รวมทั้งใช้อำนาจทางการเมืองเพื่อการคอร์รัปชัน แต่จะเดียวกันก็ใช้ความรุนแรงเป็นเครื่องมือด้วย

2.1.3.4 องค์การที่มีกลุ่มแกนหลัก (Core group) องค์การในรูปแบบนี้เป็นรูปแบบที่พัฒนามาตามระบบเศรษฐกิจโลก กลุ่มแกนหลักจะเป็นกลุ่มที่ไม่มีโครงสร้างแต่ต้องมารอบไว้ด้วยเครือข่ายบุคคลที่ก่ออาชญากรรม กลุ่มแกนหลักจะไม่มีสายการบังคับฯ และจะมีโครงสร้างเป็นแนวอนซึ่งอำนวยการจากไปตามผู้มีส่วนร่วมทุกคน การที่กลุ่มแกนหลักประกอบด้วยบุคคลย่อย ๆ จำนวนมากช่วยให้ง่ายต่อการหลุดพ้นจากการถูกจับกุมและสามารถรักษาความมั่นคงภายในของกลุ่มเอาไว้ได้ ส่วนเอกลักษณ์ของกลุ่มจะสร้างขึ้นโดยกิจกรรมที่พิศกฏามาก แต่จะไม่ร่วมกัน เพราะเอกลักษณ์ทางสังคมหรือชาติพันธุ์ องค์การที่มีกลุ่มแกนหลักจะไม่ค่อยมีชื่อเฉพาะหรือเป็นที่รู้จักของสังคมหรือตัวจริงแต่อย่างใด เช่น กลุ่มที่ร่วมมือกันขึ้นโโคเคนในเมืองต่าง ๆ ของโคลอมเบียเข้าสหราชอาณาจักร

2.1.3.5 องค์การที่เป็นเครือข่ายอาชญากรรม (Criminal network) องค์การในรูปแบบนี้เป็นองค์กรอาชญากรรมใหม่ล่าสุดในศตวรรษที่ 21 โดยพัฒนามาตามระบบการค้าของโลกพร้อมกับการพัฒนาขององค์กรที่มีกลุ่มแกนหลัก

2.1.4 ทฤษฎีที่อธิบายการเกิดอาชญากรรมที่มีการจัดองค์การ

ทฤษฎีที่อธิบายอาชญากรรมที่มีการจัดองค์การมีหลากหลายทฤษฎี ส่วนใหญ่เป็นทฤษฎีทางสังคมวิทยาซึ่งอาจทำให้เข้าใจอาชญากรรมที่มีการจัดองค์การได้ดียิ่งขึ้น ทฤษฎีที่สำคัญมีดังต่อไปนี้ (Abadinsky, 1994: 50-59)

2.1.4.1 ทฤษฎีภาวะผิดปกติ (Anomie)

ทฤษฎีนี้เป็นทฤษฎีที่ให้คำนิค朵ยนักสังคมวิทยาที่มีชื่อเสียง คือ เดอเริ่กมีน์ (Durkheim) ในศตวรรษที่ 19 และเมอร์ตัน (Merton) ได้เริ่มนิามาอธิบายพฤติกรรมเบี่ยงเบน (Deviant behavior) ในสหราชอาณาจักรในปี ค.ศ. 1938 เมอร์ตัน อธิบายว่า อาชญากรรมที่มีการจัดองค์การเป็นการตอบสนองความปกติของคนที่ได้รับแรงกดดันจากโครงสร้างทางสังคม เนื่องจากสังคมอเมริกันเป็นสังคมที่หมกมุ่นอยู่กับความสำเร็จทางเศรษฐกิจ ซึ่งเป็นการลงโทษในวัตถุมาก

เกินไป โดยเน้นความสำเร็จทางเศรษฐกิจเป็นเป้าหมาย ไม่ใช่วิธีการ สำหรับวิธีการนั้นเป็นสิ่งที่รองลงมาเป็นดังนี้ปัจจัยที่จะนำไปสู่ความสำเร็จเป็นปัจจัยทางเทคนิค ไม่ใช่ศีลธรรมหรือกฎหมาย ตามความเห็นของเมอร์ตัน แล้ว การเน้นความสำเร็จทางการเงินและการมีทรัพย์สินที่เป็นวัตถุสิ่งของ นำมาสู่ความสนิททางด้านเทคนิคและเครื่องมือที่นำไปสู่ผลลัพธ์ที่ต้องการ ขณะที่การควบคุมโดยสถาบันต่าง ๆ ทางสังคมนั้นกลับเป็นสิ่งที่สำคัญอันดับรองลงมา ในสถานการณ์ดังกล่าวจึงเกิดวิธีการจำนวนมากที่จะให้เลือกใช้ ด้วยเหตุนี้ สังคมของเมริกันซึ่งเป็นสังคมที่เกิดแรงกดดันของความสำเร็จของการได้มาซึ่งเกียรติยศนั้น จึงเป็นสังคมที่มีแนวทางเลือกนำไปสู่ความสำเร็จอย่างมาก many โดยไม่คำนึงถึงการควบคุมทางสังคม การให้ความสำคัญกับเป้าหมายมากกว่าวิธีการ จึงกลายเป็นหลักการสำหรับการปฏิบัติ ซึ่งทำให้โครงสร้างสังคมยกย่องเป้าหมายของความสำเร็จเป็นสำคัญ ขณะเดียวกันหน่วยงานทางสังคมก็ต้องหันไปพึ่งพาวิธีการที่ผิดปกติต่าง ๆ ด้วย ดังนั้น สังคมของเมริกันจึงเกิดคนรวยที่ไม่คำนึงถึงวิธีการ ได้มาซึ่งทรัพย์สิน เช่น เจ้าพ่อที่ร่ำรวยจากการทำพิคกิฟ กฎหมาย หรือคหบดีที่ร่ำรวยจากการปล้นฉ่า ซึ่งเมอร์ตันเห็นว่าเป็นตัวอย่างของนวัตกรรมและความสำเร็จของสังคมของเมริกัน ทำให้คนที่อพยพเข้ามายังรุ่นหลังเห็นทางที่จะเปลี่ยนแปลงตนเองจาก คนยากจนไปสู่คนร่ำรวย ซึ่งเป็นเหตุผลสำคัญที่ ทำให้อาชญากรรมที่มีการจัดองค์การเจริญรุ่งเรือง

สรุปได้ว่า ผลลัพธ์ของภาวะผิดปกติจะเกิดขึ้นเมื่อคนจำนวนมากเพชิญกับความขัดแย้งกันระหว่างเป้าหมายกับวิธีการและกลไกเป็นสิ่งแฝกประหลาด เพราะสังคมกำหนดหลักการ ไว้อย่างหนึ่ง แต่เวลากระทำการจริงกลับเป็นอีกอย่างหนึ่ง เช่น สังคมอ้างว่าสามารถให้สิทธิหน้าที่ และความปรารถนาที่สูงส่งให้แก่คนทุกคน แต่ความจริงคือไม่สามารถเข้าถึงโอกาสเหล่านี้ได้อย่างเสมอภาคกัน เมอร์ตันเห็นว่า คนมีแบบแผนการปรับตัวต่อภาวะผิดปกตินี้เป็น 5 แบบ คือ ทำตามกฎเกณฑ์คึ่งเดิมของสังคม (Conformity) ขัดแบบพิธีกรรม (Ritualism) กบฏ (Rebellion) 遁世 (Retreatism) และสร้างนวัตกรรมใหม่ (Innovation) ซึ่งสำหรับกรณีของอาชญากรรมที่มีการจัดองค์การแล้ว เป็นการปรับตัวแบบการสร้างนวัตกรรมใหม่ เนื่องจากได้กลุ่มอาชญากรรมได้สร้างสรรค์การเล่นเกมใหม่ ๆ ขึ้นมาซึ่งเป็นเกมที่ต่างไปจากกฎเกณฑ์คึ่งเดิมของสังคม

2.1.4.2 ทฤษฎีการตอบค้าสมาคมกันของกลุ่มที่มีพฤติกรรมเบี่ยงเบน (Differential association)

ทฤษฎีนี้คือขึ้นโดยนักวิชาการ ชื่อ ชูทเทอร์แลนด์ (Sutherland) เขาอธิบายพฤติกรรมการเรียนรู้ของอาชญากรที่เกิดขึ้นในกลุ่มคนที่ใกล้ชิดกันว่าสิ่งที่อาชญากรจะเรียนรู้จากกันนั้น ขึ้นอยู่กับความเข้มข้น ความถี่ และช่วงระยะเวลาของความสัมพันธ์กันในกลุ่ม

สิ่งที่คนในกลุ่มเหล่านี้ได้เรียนรู้ ได้แก่ เทคนิคการก่ออาชญากรรม แรงขับ ทัศนคติ การหาเหตุผล เข้าตัวเอง ซึ่งยังกล้ายื่นเงื่อน ไข่ที่มีมาก่อนของการประกอบอาชญากรรม ชุดเทอร์แอลน์ ได้เสนอ หลักการพื้นฐานของการเกิดการคบค้าสมาคมกันของคนส่วนบุญยาไว้ 9 ประการ ได้แก่

- 1) พฤติกรรมอาชญากรรมเป็นสิ่งที่เรียนรู้ได้
- 2) พฤติกรรมอาชญากรรมเป็นสิ่งที่เรียนรู้ได้เมื่อมีปฏิสัมพันธ์กับคนอื่น

ในกระบวนการติดต่อสื่อสาร

3) ส่วนสำคัญของการเรียนรู้เกี่ยวกับพฤติกรรมอาชญากรรมเกิดขึ้นเมื่อ กลุ่มมีความใกล้ชิดกัน เช่น ในครอบครัว หรือเกื้อค้อันธพาล

4) เมื่อพฤติกรรมอาชญากรรมได้เกิดการเรียนรู้ขึ้น สิ่งที่ได้เรียนรู้นั้น ได้แก่ (1) เทคนิคการประกอบอาชญากรรม ซึ่งบางครั้งมีความซับซ้อนมาก และ (2) ทิศทางที่ เฉพาะเจาะจงที่เกี่ยวกับแรงจูงใจ แรงขับ การหาเหตุผลเข้าตัวเอง และทัศนคติ

5) ทิศทาง โดยเฉพาะของแรงจูงใจและแรงขับนั้นเป็นสิ่งที่ได้รับการ เรียนรู้จากบทบัญญัติของกฎหมายในฐานะที่เป็นสิ่งที่พึงประดاناและไม่พึงประดانا ชุดเทอร์ แอลน์ ได้ตั้งข้อสังเกตว่า ตามปกติทัศนคติที่มีต่อกฎหมายที่ในสหรัฐอเมริกาจะเป็นไปอย่างสับสน ดังนั้นจึงทำให้เกิดความขัดแย้งทางวัฒนธรรมที่เกี่ยวกับกฎหมายในเรื่องนี้ ๆ

6) คนที่เกิดความเบี่ยงเบนหรือกล้ายื่นอาชญากรจะเกิดจากการมอง การละเมิดกฎหมายว่าเป็นสิ่งที่ดีมากกว่าเป็นสิ่งที่ไม่ดี

7) การคบค้าสมาคมกันของคนส่วนน้อยอาจแตกต่างกันไปตามความถี่ ช่วงเวลา ลำดับความสำคัญและความเข้มข้น

8) กระบวนการเรียนรู้พฤติกรรมอาชญากรรมโดยการคบค้าสมาคมกัน กับอาชญากรจนเป็นแบบแผนขึ้นมานั้นเกี่ยวข้องกับกลไกการเรียนรู้ทุกอย่างเหมือนกับการ เรียนรู้เรื่องอื่น ๆ

9) ถึงแม้ว่าพฤติกรรมอาชญากรรมจะเป็นการแสดงออกซึ่งความ ต้องการและค่านิยมโดยทั่วไป แต่ความต้องการและค่านิยมดังกล่าวก็ไม่สามารถอธิบายพฤติกรรม อาชญากรรมได้ เนื่องจากพฤติกรรมอื่นที่ไม่ใช่อาชญากรรมก็แสดงความต้องการและค่านิยม อย่างเดียวกันของมาเหมือนกัน

2.1.4.3 ทฤษฎีวัฒนธรรมบ่อยและการผิดระเบียบทางสังคม (Subcultures and social disorganization)

วัฒนธรรม หมายถึง แหล่งที่มาของแบบแผนของความประพฤติของ มนุษย์ วัฒนธรรมเป็นผลรวมของความสัมพันธ์ทางสังคมและการแบ่งปันความหมายต่อกันระหว่าง

คนเพื่อกำหนดระเบียบ และคงความรู้สึกและค่านิยมเพื่อเป็นประสบการณ์ร่วมกัน ความเข้มแข็งของวัฒนธรรมคุ้มได้จากระดับความผูกพันกันของสมาชิก วัฒนธรรมเป็นเครื่องทางค่านิยม เกี่ยวข้องกับความเชื่อ ค่านิยมทางศีลธรรม รวมถึงบทบาท ชนชั้น การจัดตัวแห่งทางการเมืองและเศรษฐกิจ ส่วนวัฒนธรรมย่อย หมายถึง การใช้คุลพินิจหรือค่านิยมซึ่งเป็นส่วนที่แยกออกจากระบบค่านิยมใหญ่หรือค่านิยมกลาง เมื่อมองจากมุมมองของวัฒนธรรมใหญ่แล้ว ค่านิยมของวัฒนธรรมย่อย เป็นส่วนที่แยกออกมานะและไม่ยอมหลอมรวมกับวัฒนธรรมใหญ่ ซึ่งบางครั้งก่อให้เกิดความขัดแย้ง อย่างเปิดเผยหรือเป็นไปโดยนัย หรือกล่าวอีกนัยหนึ่ง คือ เป็นวัฒนธรรมหรือชนบทที่เนียนของคนบางกลุ่มซึ่งจำแนกได้หลายประเภท ทั้งในแง่อาร์ชิพ ชาติพันธุ์ ชนชั้น ผู้อยู่ในอาชัยในสถาบัน เดียวกันและกลุ่มนักเรียนที่มีวัยต่างกัน วัฒนธรรมย่อยเป็นกรอบสำคัญสำหรับการอ้างอิงซึ่งกันหรือกลุ่มใช้มองโลกและเปลี่ยนความตั้งต่าง ๆ

หัวใจของเรื่องวัฒนธรรมและวัฒนธรรมย่อย คือ ปัทสตาน (Norms) ซึ่งเป็นข้อกำหนดที่เกิดขึ้น โดยกลุ่มเพื่อปฏิบัติหรือห้ามปฏิบัติในสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ปัทสตานเป็นกฎเกณฑ์ที่ไว้ให้เกี่ยวกับวิธีการประพฤติและความคาดหวังที่สามารถพยากรณ์พฤติกรรมของคนได้กฎเกณฑ์และความคาดหวังเหล่านี้เป็นสิ่งที่ได้รับการอนุมัติจากคนส่วนใหญ่ของสังคม ซึ่งกำหนด rangle วัลหรือการลงโทษสำหรับการทำตามหรือฝ่าฝืนเอาไว้ ส่วนวัฒนธรรมย่อยที่เบี่ยงเบนออกไปนั้น เป็นความประพฤติที่สะท้อนให้เห็นถึงค่านิยมที่ต่อต้านหลักการของวัฒนธรรมใหญ่ที่อยู่รอบทุกภูมิวัฒนธรรมย่อยอธิบายพฤติกรรมอาชญากรรมว่าเป็นสิ่งที่เรียนรู้ได้ ความเบี่ยงเบนของวัฒนธรรมย่อยเกิดจากการเรียนรู้ค่านิยมที่เบี่ยงเบนออกจากวัฒนธรรมใหญ่ การศึกษาจำนวนมาก ซึ่งให้เห็นว่าวัยรุ่นที่ประพฤติผิดยึดถือค่านิยมที่ต่างจากคนที่ไม่ได้ประพฤติผิดอย่างเห็นได้ชัด อันที่จริงแล้วอาจมองพฤติกรรมอาชญากรรมเป็นพฤติกรรมที่ผิดศีลธรรม แต่การมองเช่นนี้ไม่ใช่เป็นทัศนคติที่ตรงกับความเป็นจริง เพราะความถูกหรือผิดในทัศนะของสังคมใหญ่นั้นไม่ได้เป็นแนวทางที่บอกให้คนปฏิบัติตามได้ง่าย ๆ พฤติกรรมที่ไม่ได้เป็นไปตามแบบประเพณีนั้นเป็นพฤติกรรมที่เป็นที่นิยมและมีความสามารถในการต่อสู้ เนื่องจากคนต้องการเอาชนะพฤติกรรม คั้งเดิม

ชอร์ และแม็คเคย์ (Shaw and McKay; cited in Abadinsky, 1994: 54) ได้ทำศึกษาแบบแผนของการก่ออาชญากรรมในช่วงทศวรรษ 1920-1930 พบว่า อาชญากรรมในชุมชนยังสูงตลอดทั้งทศวรรษ ทั้ง ๆ ที่โครงสร้างของชาติพันธุ์ได้เปลี่ยนแปลงไป ซึ่งแสดงให้เห็นว่าถึงแม้ชาติพันธุ์หนึ่งออกไปและชาติพันธุ์ใหม่เข้ามาแทน อัตราการก่ออาชญากรรมก็ยังคงที่ ปัญหาคือ ปัจจัยอะไรของสภาพแวดล้อมที่ทำให้ชุมชนยังคงมีอัตราอาชญากรรมสูงอยู่ ชอร์ และแม็คเคย์ ให้คำตอบว่าเป็นเพราะชุมชนได้สร้างทัศนคติและค่านิยมใหม่ขึ้นซึ่งนำไปสู่การประพฤติผิดและการ

ก่ออาชญากรรม โดยเฉพาะอาชญากรรมที่มีการจัดองค์การ ซึ่งแล้วแต่เมืองเคี้ย หรือเช่นเดียวกันว่า การเกิดขึ้นของอาชญากรรมของผู้ใหญ่ในพื้นที่ที่ศึกษาอย่างต่อเนื่องนั้น หมายความว่ามีเกิดติดต่อกับอาชญากรในฐานะอาชีพ วิถีชีวิต และเป็นสัญลักษณ์ของอาชญากรรมที่มีการจัดองค์การ ดังเห็นได้จากการมองอ่านจาก แบ่งงานกันทำ แบ่งหน้าที่ และมีลักษณะอื่นที่เป็นสมือนองค์การทางธุรกิจอยู่ทุกแห่ง ส่วนการประพฤติผลที่มีมากนั้นหมายความว่าเด็ก ๆ อาศัยอยู่ในอาณาเขตนั้นไม่ได้เพียงติดต่อ กับคนที่เกี่ยวพันกับกิจกรรมที่ผิดกฎหมาย แต่ยังได้ติดต่อกับกลุ่มที่มีบทลงโทษและมีอำนาจกดดันสมาชิกให้ปฏิบัติตามมาตรฐานของกลุ่มนี้อีกด้วย

การล้มถลายของระบบทั่วไปสังคมสัมพันธ์กับอัตราการประพฤติผลที่เกิดขึ้นระดับสูงในเมือง ซึ่งเป็นผลมาจากการควบคุมทางสังคมไม่ทำงาน จากข้อมูลทางประวัติศาสตร์ พบว่า เมืองในสหราชอาณาจักรและในช่วงต้นศตวรรษที่ 19 เกิดการล้มถลายของระบบทั่วไปสังคม พร้อมกับได้รับผลกระทบจากปัจจัย 3 อย่างใหญ่ ๆ ได้แก่ (1) การพัฒนาอุตสาหกรรม (2) ความเป็นเมือง และ (3) การอพยพ นอกจากนี้ประเพณีของการประพฤติผลได้พัฒนามาจนกลายเป็นแบบแผนของความประพฤติ ดังที่ปรากฏว่าในบางประเทศ แบบแผนความประพฤติเหล่านี้ได้รับชัยชนะ และเมื่อได้รับชัยชนะแล้วก็ฝัง根柢อยู่ในสังคมซึ่งเป็นคุณลักษณะและค่านิยมที่จะนำไปสู่การประพฤติผลและการก่ออาชญากรรม ทัศนคติ ค่านิยมและเทคนิคของการก่ออาชญากรรมแบบมีการจัดองค์การเป็นสิ่งที่ถ่ายทอดทางวัฒนธรรม เช่น เด็กในบริเวณที่ก่ออาชญากรรมติดต่อกับคนที่ประพฤติผลด้วยกันและผู้ต้องหาที่อาชญากรรมกว่าที่เคยต้องโทษมาก่อน การติดต่อกันนี้จึงเป็นประเพณีของการประพฤติผลที่ถ่ายทอดจากคนรุ่นหนึ่งไปสู่คนอีกรุ่นหนึ่ง โดยมีแนวทางที่ใช้ภาษาและรูปแบบทางสังคมเดียวกัน ดังที่ ลอมบาร์โด (Lombardo; cited in Abadinsky, 1994: 57) ผู้เชี่ยวชาญด้านอาชญากรรมที่มีการจัดการแห่งสำนักงานตำรวจนิว约โก ให้ความเป็นว่าสมาชิกในอนาคตขององค์กรอาชญากรรมตามปกตินั้น มาจากชุมชนที่มีตัวแทนของส่วนรวมอาศัยอยู่และมีภาระร่วมกัน จนทำให้เกิดการยอมรับว่าการประกอบอาชีพที่ผิดกฎหมายนั้นเป็นวิถีชีวิตอย่างหนึ่ง ยิ่งกว่านั้น ชุมชนที่มีองค์กรอาชญากรรมยังได้เป็นที่ยอมรับและเป็นแรงคลื่นของวัยรุ่นอีกด้วย ชุมชนเหล่านี้ให้สิ่งแวดล้อมสำหรับการเรียนรู้เพื่อหล่อหลอมให้วัยรุ่นมีค่านิยมและทักษะเกี่ยวกับอาชญากรรมและลูกค้าที่เข้าสู่องค์กรอาชญากรรมในที่สุด

2.1.4.4 ทฤษฎีโอกาสของคนเบี่ยงเบน (Differential opportunity)

ทฤษฎีนี้เป็นทฤษฎีของคลาวาร์ด และ ออลลิน (Cloward and Ohlin, 1960: 107; cited in Abadinsky, 1994: 57) ที่เห็นด้วยกับเมอร์ตันว่าสังคมอเมริกันหมกมุ่นอยู่กับความสำเร็จทางเศรษฐกิจและการจัดชั้นทางสังคมและเศรษฐกิจมากจนเกินไป จนกดดันให้คนในสังคมเกิดความเครียด วัยรุ่นชายที่มานาชชั้นล่างจำนวนมากมีประสบการณ์กับการเกิดมาอย่าง

แร้นแค้นและอยู่ในโครงสร้างทางสังคมที่คงที่และเปลี่ยนไม่ได้ เนื่องจากความยากจนยิ่งทำให้ อุตุกรรมที่ต้องการเดือนชั้นทางสังคมล้มเหลว เนื่องจากความยากจนจึงเป็นตัวจำกัดความสำเร็จ ในการปรับตัวและกลยุทธ์ด้วยของการประพฤติผิด ซึ่งคลาวเวอร์ดและโอลีน จำแนก ออกเป็น 3 ประเภท ได้แก่

1) วัฒนธรรมย่อยของพวกรถดอยหนี (Retreatist subculture) วัฒนธรรม ย่อยของคนกลุ่มนี้ ได้แก่ พวกรถดอยหนีออกจากสังคม เช่น คนที่ใช้ยา หรือคนที่ทุกข์ทรมานจาก ภาวะผิดปกติของสังคม จนกลยุทธ์เป็นคนที่ปฏิเสธความสำเร็จทางเศรษฐกิจ

2) วัฒนธรรมย่อยของความขัดแย้ง (Conflict subculture) วัฒนธรรมย่อย ของคนกลุ่มนี้ ได้แก่ การรวมกลุ่มกันของแก๊งค์อันธพาลที่ใช้ความรุนแรงและชุบชีวิต ล้างเพื่อให้ตนได้สถานะใหม่ในทางสังคม แก๊งค์เหล่านี้มีภาวะผิดปกติเหมือนกับพวกรถดอยหนี กล่าวคือ ปฏิเสธความสำเร็จทางเศรษฐกิจเหมือนกัน

3) วัฒนธรรมย่อยของอาชญากร หรือพวกรถดอยหนี (Criminal/rackets subculture) วัฒนธรรมย่อยของคนกลุ่มนี้ ได้แก่ พวกรถดอยหนีเป็นแก๊งค์ อันธพาลก่ออาชญากรรมเพื่อแสวงหาประโยชน์และกลยุทธ์เป็นจุดเริ่มต้นของอาชญากรรมที่มีการจัด องค์การ

อย่างไรก็ตาม ในทศวรรษของคลาวเวอร์ดและโอลีน นี้ ภาวะผิดปกติทาง สังคมอย่างเดียวไม่ได้เป็นสาเหตุที่นำไปสู่การก่ออาชญากรรมที่มีการจัดองค์การ ตั้งสำนัก ที่นำไปสู่ การก่ออาชญากรรมที่มีการจัดการเป็นการถ่ายทอดทางวัฒนธรรมของอาชญากร โดยผ่านทางการ คบค้าสมาคมกันมากกว่า เพียงแต่ว่าเมื่อมีการถ่ายทอดกันแล้ว การถ่ายทอดนี้ ทำให้เกิดโอกาสของ การทำผิดของแต่ละกลุ่ม ไม่เท่ากัน เช่น เด็กหรือวัยรุ่นอาจเรียนรู้การ กระทำผิดได้เร็วกว่าผู้ใหญ่ หรือสามารถพัฒนาไปเป็นผู้นำได้มากกว่าผู้ใหญ่ หรืออาจมีเกณฑ์และกลไกการพัฒนาไปสู่ตำแหน่ง ในองค์กรอาชญากรรมแตกต่างกัน เป็นต้น

2.1.4.5 ทฤษฎีการควบคุมทางสังคม (Social control theory)

ทฤษฎีนี้มองต่างไปจากทฤษฎีอื่น ตรงที่ไม่ได้มองว่าทำไม่ได้ของว่าทำไม่คนจึงก่อ อาชญากรรม แต่มองว่าทำไม่คนส่วนใหญ่จึงปฏิบัติตามปัทสถานของสังคม นักทฤษฎีการควบคุม ทางสังคมมีสมมติฐานว่า คนส่วนใหญ่ได้รับแรงจูงใจในการประกอบอาชญากรรมจากการที่เมื่อทำ แล้วจะได้รับรางวัลตอบแทนเหมือนกัน แต่ทำไม่มีเพียงคนส่วนน้อยเท่านั้นที่ลงมือประกอบ อาชญากรรมเป็นอาชีพ ซึ่งนักทฤษฎีการควบคุมทางสังคมมีความเห็นว่า การประพฤติผิดนี้ เป็นผลมาจากการที่คนผูกพันกับสังคมที่อ่อนแอกว่าหรือแตกแยกเป็นหลัก ความผูกพันกับสังคมเช่นนี้

ทำให้คุณมีความยับยั้งชั่งใจ (Restraints) ภายในและภายนอกแตกต่างกัน หรือกล่าวอีกนัยหนึ่ง คือความยับยั้งชั่งใจนี้เองที่ทำให้คุณเป็นอาชญากรหรือทำตามกฎหมาย

สำหรับความยับยั้งชั่งใจภายใน หมายถึง สิ่งที่นักจิตวิเคราะห์เรียกว่า “ซูปเปอร์อิโก้” (Superego) อันเป็นกลไกที่ทำให้คุณมีสำนึกถึงความถูกผิดซึ่งมีทั้งกลไกที่รู้ตัวและไม่รู้ตัว ส่วนที่รู้ตัวเป็นส่วนที่เกิดจากการเรียนรู้ซึ่งเป็นกลไกการควบคุมที่พัฒนามาจากการมีความสัมพันธ์และได้รับอิทธิพลจากครอบครัว เช่น คนมีประสบการณ์เรื่องสุขภาพจากความสัมพันธ์กับครอบครัวในฐานะที่เป็นเด็ก ความล้มเหลวของการเรียนรู้ในขั้นพัฒนาการเด็กจะมีผลทำให้เป็นผู้ใหญ่ที่ไม่มีความยับยั้งชั่งใจภายในหรือเป็นคนที่มีความเจ็บป่วยทางจิตใจหรือสังคม เช่น ขาดการที่ขาดความสำนึกระดับความยับยั้งชั่งใจภายในนี้เชื่อมโยงกับอิทธิพลของครอบครัว ซึ่งสัมพันธ์กับความยับยั้งชั่งใจภายนอก

กรณีของความยับยั้งชั่งใจภายนอกนั้น หมายถึง การกลั่นกรองไม่ได้รับการยอมรับจากสังคม ซึ่งเชื่อมโยงถึงความละอายต่อสังคม การถูกต่อต้านจากสังคมและการกลั่นกรองโดยทุกฝ่าย ๆ ว่าคนไม่เกิดมาทำอาชญากรรม เพราะกลัวถูกจับและถูกลงโทษ ตั้งแต่ถูกต่อว่าไปจนถึงถูกจำคุก หรือยึดทรัพย์ แต่ในกลุ่มองค์กรอาชญากรรมนั้นความกลัวหรือการถูกต่อต้านเหล่านี้จะไม่มีผล

จุดแข็งของทฤษฎีการควบคุมทางสังคม คือ การอธิบายว่า การกระทำผิดจะเกิดขึ้นหรือไม่ขึ้นอยู่กับแรงผลักดันของมิติ 2 มิติ ได้แก่ ความเสี่ยง (Risk) กับการได้รับรางวัล (Reward) ความเสี่ยง หมายถึง ความเสี่ยงต่อการถูกสืบสวน จับกุมและตัดสินความผิด จำนวนความเสี่ยงนี้จะถูกใช้เปรียบเทียบกับรางวัลที่จะได้รับ แต่ก็ขึ้นอยู่กับปัจจัยภูมิหลังของแต่ละคน หากประเมินว่าความเสี่ยงมีน้อยกว่ารางวัลก็จะไม่ทำ แต่ถ้าความเสี่ยงมากกว่าก็จะทำ ทฤษฎีนี้จึงอธิบายได้ว่าทำไม่คนที่มีฐานะยากจนจึงน่าจะทำผิดมากกว่าคนที่ร่ำรวย แต่ขณะเดียวกันก็อธิบายได้ว่าทำไม่คนที่ร่ำรวยก็ทำผิดได้ เพราะสิ่งที่ทำมีความเสี่ยงน้อยแต่ได้รับรางวัลมากกว่า

2.2 ตัวแบบของอาชญากรรมที่มีการจัดองค์กร

นักวิชาการได้นำเสนอตัวแบบเกี่ยวกับอาชญากรรมที่มีการจัดองค์การเอาไว้เป็นอันมาก ซึ่งแต่ละทฤษฎีได้นำเสนอหัวข้อต่าง ๆ เกี่ยวกับอาชญากรรมที่มีการจัดองค์การต่างกันแต่ก็ทำให้เข้าใจอาชญากรรมที่มีการจัดองค์การในแง่มุมต่าง ๆ มากขึ้น สำหรับตัวแบบที่สำคัญเป็นรายงานการศึกษาและทฤษฎีที่เสนอของนักวิชาการต่าง ๆ ดังต่อไปนี้ (Lyman and Potter, 2007: 40-50)

2.2.1 รายงานของคณะกรรมการศึกษาอาชญากรรมที่มีการจัดองค์การระดับสมาชิกในสมัยประธานาธิบดีเรแกน (Report of the president's commission on organized crime on level of membership)

ในปี ค.ศ. 1983 รัฐบาลเรแกนได้ตั้งคณะกรรมการศึกษาอาชญากรรมที่มีการจัดองค์การ (Commission on organized crime) ขึ้นเพื่อศึกษาลักษณะและขนาดขององค์กรอาชญากรรมในสหรัฐอเมริกา พร้อมกับพัฒนาเกณฑ์และคำแนะนำในการต่อสู้กับองค์กรอาชญากรรม คณะกรรมการศึกษาอุบัติได้รวบรวมข้อมูลพยานและการสืบสวนต่าง ๆ ในปี ค.ศ. 1986 ได้จัดทำรายงานระบุถึงระดับความเกี่ยวพันของสมาชิกองค์กรอาชญากรรม โดยแบ่งออกเป็นระดับต่าง ๆ ได้แก่ (1) กลุ่มอาชญากรรม (The criminal group) (2) ผู้คุ้มครอง (Protectors) (3) ผู้สนับสนุนที่เป็นข้ามอาชญากรรม (Specialized supporters) (4) การสนับสนุนของผู้ใช้ (User support) และ (5) ผู้สนับสนุนทางสังคม (Social supporters) ดังนี้

2.2.1.1 กลุ่มอาชญากรรม

กลุ่มอาชญากรรมเป็นแกนหลักขององค์กรอาชญากรรม ประกอบด้วยคนที่ได้ประโยชน์จากการก่ออาชญากรรมและความรุนแรง ทึมีความเต็มใจที่จะคอร์รัปชันเพื่อให้ได้มาซึ่งอำนาจและกำไร ลักษณะสำคัญของกลุ่มอาชญากรรมมี 5 ประการ คือ

1) มีความต่อเนื่อง (Continuity) หมายความว่า กลุ่มอาชญากรมีการรับรู้ เป้าประสงค์โดยเฉพาะตลอดระยะเวลาหนึ่ง และเข้าใจว่าองค์กรจะต้องดำเนินการต่อไปอย่างต่อเนื่อง แม้สิ้นอายุขัยของสมาชิกไปแล้ว

2) มีโครงสร้าง (Structure) หมายความว่า กลุ่มอาชญากรมีโครงสร้างที่จัดให้มีงานขึ้นต่อ กันเป็นสายการบังคับบัญชาและทำงานเพื่อบรรลุเป้าหมายขององค์กร โครงสร้างในที่นี้อาจมีอย่างชัดเจนหรืออย่างหลวม ๆ ก็ได้ แต่บางครั้งอาจถึงกับกำหนดตำแหน่งและอำนาจหน้าที่เอาไว้อย่างแน่นอน

3) มีความเป็นสมาชิก (Membership) หมายความว่า องค์กรมีความเป็นสมาชิกร่วมกัน ซึ่งอาจเป็นความรู้สึกร่วมกันตามผ่านพ้นไป เช่นชาติ ภูมิหลังของการก่ออาชญากรรม หรือมีผลประโยชน์ร่วมกัน คนที่จะเข้ามาเป็นสมาชิกต้องพิสูจน์ให้ได้ว่าจะรักภักดีต่องруппส่วนใหญ่ แล้วสมาชิกต้องจะรักภักดีไปตลอดชีวิต และการเป็นสมาชิกต้องมีกฎหมายที่ เช่น การรักษาความลับ การเต็มใจการทำงานใด ๆ เพื่อกลุ่ม หรือตั้งใจปกป้องกลุ่ม ในทางกลับกัน สมาชิกจะได้รับผลประโยชน์จากกลุ่ม เช่น การปกป้อง เกียรติยศ โอกาสได้ประโยชน์ทางเศรษฐกิจ และที่สำคัญที่สุด คือ ความรู้สึกเป็นเจ้าของกลุ่มร่วมกัน

4) มีการก่ออาชญากรรม (Criminality) องค์กรอาชญากรรมก็เหมือนธุรกิจที่ต้องมีกำไรไปตลอดอายุของกิจการ เพียงแต่องค์กรอาชญากรรมอาศัยการประกอบอาชญากรรมเพื่อก่อให้เกิดรายได้ เช่น การส่งสินค้าและบริการที่ผิดกฎหมายหรือกระทำการทุจริตในเงินเดือน ขาดแคลน บุกรุกหรือฉ้อโกง มากกลุ่มทำธุรกิจผิดกฎหมายหลายอย่าง แต่บางกลุ่มอาจเน้นธุรกิจทางอิเล็กทรอนิกส์ หรืออาชญากรรมทางไซเบอร์ เช่น การค้ายาเสพติด กลุ่มอาชญากรเหล่านี้บางทีก็เข้าไปลงทุนในกิจการที่ถูกกฎหมายเพื่อซ่อนเงินหรือฟอกเงิน

5) มีความรุนแรง (Violence) ความรุนแรงและการyuว่าจะใช้ความรุนแรงเป็นเครื่องมือสำคัญของกลุ่มอาชญากร ซึ่งเป็นทั้งวิธีการควบคุมและป้อง身ของสมาชิกและคนอื่นที่เกี่ยวข้อง สมาชิกขององค์กรลูกค้าคาดหมายว่าจะใช้หรือยินยอมให้ใช้ความรุนแรง กรณีที่องค์กรลูกคุกคามก่อจลาจล ความรุนแรงเป็นได้ทั้งการคุกคามคนที่จะมาเป็นพยานและลงโทษเพื่อเตือนคนอื่นให้กลัว

6) มีอำนาจและกำไร (Power and profit) สมาชิกขององค์กรอาชญากรรมมาร่วมกันทำงานเพื่อให้กลุ่มนี้มีอำนาจ ซึ่งจะนำไปสู่กำไร กลุ่มอาจแสร้งหาอำนาจทางการเมืองโดยการตัดสินบนเจ้าหน้าที่ และสมาชิกรักษาอำนาจไว้ได้โดยการติดต่อกับผู้คุ้มครอง

2.2.1.2 ผู้คุ้มครอง

ผู้คุ้มครองในที่นี้ อาจได้แก่ ข้าราชการ นักธุรกิจ ศาล อัยการ ที่ปรึกษาทางการเงิน หรือบุคคลอื่นที่ปกป้องผลประโยชน์ขององค์กรอาชญากรรมโดยใช้อำนาจหน้าที่ของตนในทางที่ผิด การปกป้องเช่นนี้จึงทำให้องค์กรอาชญากรรมได้เปรียบธุรกิจที่ถูกกฎหมาย ส่วนเครื่องมือที่สำคัญที่ทำให้ผู้คุ้มครองอยู่ได้ คือ การครอบรั้ปชันซึ่งกระทำการกันเป็นเครือข่าย

2.2.1.3 ผู้สนับสนุนที่ช่วยเหลือ

กลุ่มอาชญากรรมและผู้คุ้มครองอาศัยผู้ช่วยเหลือการเป็นอย่างมาก บุคคลเหล่านี้อาจได้แก่ นักบิน นักเคมี นักวางแผน นักจีเควร์บิน ซึ่งให้การบริการและช่วยเหลือองค์กรอาชญากรรม ผู้ช่วยเหลือเหล่านี้ไม่เหมือนกลุ่มอาชญากรรมและผู้คุ้มครอง เพราะไม่ได้ผูกพันกับเป้าหมายขององค์กรอาชญากรรม แต่มีส่วนร่วมก่ออาชญากรรมกับองค์กรอาชญากรรม

2.2.1.4 ผู้สนับสนุนที่เป็นผู้ใช้

ส่วนประกอบที่สำคัญของความสำเร็จขององค์กรอาชญากรรม คือ การสนับสนุนของผู้ใช้ ซึ่งหมายถึง ผู้ใช้สินค้าและบริการที่ผิดกฎหมายขององค์กรอาชญากรรม เช่น ผู้ใช้ยาเสพติด ผู้ใช้เอกสารปลอม ลูกค้าโสเกนี และผู้รับซื้อของโจร

2.2.1.5 ผู้สนับสนุนทางสังคม

ผู้สนับสนุนทางสังคม หมายถึง บุคคลหรือกลุ่มที่มีหน้ามีตาอยู่แล้วในสังคมให้อำนาจและการยอมรับองค์กรอาชญากรรมหรือสมาชิกคนใดคนหนึ่งขององค์กรอาชญากรรม เช่น นักการเมืองสนับสนุนบุคคลสำคัญขององค์กรอาชญากรรม หรือผู้นำทางธุรกิจทำธุรกิจกับองค์กรอาชญากรรม หรือผู้นำชุมชนเชิญบุคคลสำคัญขององค์กรอาชญากรรมร่วมงานทางสังคม

2.2.2 ทฤษฎีโคงา โนสตราของเกรสตี้ (Cressey's Cosa Nostra Theory)

งานของเกรสตี้ เมื่อปี ค.ศ. 1967 อธิบายอาชญากรรมที่มีการจัดองค์การว่ามีโครงสร้างไม่เหมือนกับระบบราชการ โดยเฉพาะองค์กรอาชญากรรมในสหรัฐอเมริกาซึ่งในภาษาอิตาเลียเรียกว่า “ลา โคงา โนสตรา” ซึ่งมีความหมายเท่ากับ “มาเฟีย” ในภาษาอังกฤษ หน่วยพื้นฐานที่เกรสตี้ศึกษาในสหรัฐอเมริกา คือ ครอบครัว ซึ่งเป็นสมาชิกผู้ชายที่สืบทอดกันมาจากคนเชื้อสายเดียวกัน สมาชิกทุกคนต้องเคารพติดตามที่ห้ามเปิดเผยความลับ มีฉะนั้นจะถูกลงโทษ เกรสตี้เห็นว่าในกลุ่มมาเฟียที่เข้าศึกษามีสายการบังคับบัญชาซึ่งเป็นเส้นทางเดินของอำนาจและทำให้สมาชิกคาดหมายได้ ในสายการบังคับบัญชาดังกล่าวจะแยกกันเป็นชั้น ๆ ทั้งหมดมี 5 ชั้น ดังนี้

2.2.2.1 นาย (The boss) ผู้นำสูงสุด คือ นาย ซึ่งคุ้มครององค์กรทั้งหมดและเป็นผู้ตัดสินใจคนสุดท้ายของการเก็บทั้งหมด ตามปกติจะเป็นสมาชิกที่สูงอายุของครอบครัวซึ่งได้ผ่านการพิสูจน์ความสามารถจึงรักภักดีต่อครอบครัวมาเป็นเวลานานแล้ว

2.2.2.2 ที่ปรึกษา (The cosigliere) เป็นคนที่ใกล้ชิดกับนาย ซึ่งมีอิทธิพลและมีสถานะที่สำคัญในครอบครัว ส่วนมากจะเป็นทนายความที่รับใช้นายในฐานะที่ปรึกษาที่ได้รับความไว้วางใจนาน

2.2.2.3 นายรอง (The underboss) ตำแหน่งที่ตัดขาดนาย คือ นายรอง ซึ่งทำงานตามความพอใจของนายและกระทำในนามนายกรณีที่นายไม่สามารถทำงานได้ เช่น ติดคุกหรือเจ็บป่วย นายรองจะได้รับความไว้วางใจในฐานะที่เป็นคนเก่าแก่ของครอบครัวและมีหน้าที่ในการถ่ายทอดคำสั่งไปสู่คนระดับล่าง

2.2.2.4 ผู้บริหารระดับกลาง (Caporegime) คนที่อยู่ต่ำกว่านายรองเริ่มจากผู้บริหารระดับกลาง ซึ่งในภาษาอิตาเลียน เรียกว่า “คาโป” (Capo) มีหน้าที่หลักในการเป็นกันชนระหว่างสมาชิกระดับล่างกับระดับสูง ซึ่งการทำงานที่ดังกล่าวต้องได้รับความไว้วางใจในการติดต่อสื่อสารระหว่างกันจากข้างบนลงมาข้างล่าง หรือจากข้างล่างขึ้นบน

2.2.2.5 ทหาร (Soldiers) สมาชิกในระดับต่ำสุดของครอบครัว ได้แก่ ทหารซึ่งบางทีก็เรียกว่า “คนฉลาด” (Wise guys) “คนลงมือทำ” (Made guys) หรือ “คนบริการ” (Button men)

เป็นคนที่ขึ้นตรงต่อผู้บริหารระดับกลาง และมักจะปฏิบัติงานอยู่ในอาชญากรรมโดยอาชญากรรมหนึ่งโดยเฉพาะ เช่น การซุกซุบ โจร เล่นการพนัน และค้ายาเสพติด ทหารเหล่านี้ต้องอยากรวย แหล่งที่มาของรายได้ใหม่ ๆ ให้กับครอบครัว ปอยครั้งจึงกล้ายเป็นหุ้นส่วนกับทหารคนอื่นหรือผู้เล่นคนอื่นที่ไม่ได้อยู่ในครอบครัว ทหารต้องจ่ายเงินหรือส่วนแบ่งกำไรให้กับครอบครัวเพื่อแลกกับการเป็นสมาชิกของครอบครัว ทหารต้องควบคุมคนอื่น ๆ อีกเป็นร้อย ๆ ซึ่งทำงานในนามของครอบครัว ส่วนคนที่ไม่ได้เป็นครอบครัวนั้นอาจเป็นไครก์ได้ที่มีบางสิ่งบางอย่างที่จะให้แก่ครอบครัว ดังนั้น จึงอาจไม่ได้ขึ้นตรงต่อสมาชิกในครอบครัวก็ได้ เช่น คนที่ไม่ได้มาจากเชื้อสายเดียวกัน แต่เป็นคนอิตาเลียนเหมือนกัน เป็นต้น

2.2.3 ทฤษฎีผู้อุปถัมภ์และผู้ได้รับการอุปถัมภ์ของอลบินี (Albini's patron-client theory)

อลบินี (1985) ได้ศึกษาอาชญากรรมที่มีการจัดองค์การในดิทรอยต์ พบว่า กลุ่มของค์กรอาชญากรรมเหล่านี้มีผู้อุปถัมภ์ซึ่งแลกเปลี่ยนข้อมูลกันและเขื่อมโยงกับเจ้าหน้าที่ของรัฐรวมไปถึงเจ้าถึงเครือข่ายกลุ่มผู้ได้รับการอุปถัมภ์ที่สนับสนุนทางเศรษฐกิจและการเมือง ส่วนบทบาทความสัมพันธ์ระหว่างผู้อุปถัมภ์กับผู้ได้รับการอุปถัมภ์ไม่แน่นอน ขึ้นอยู่กับลักษณะของกิจการและการก่อตัว สายและก่อตัวใหม่ของตัวแสดงขององค์กร ลักษณะเด่นขององค์กรอาชญากรรมนั้นจริง ๆ แล้วประกอบด้วยองค์กรย่อยที่มีระบบความสัมพันธ์เชิงอำนาจหลวม ๆ กลุ่มองค์กรอาชญากรรมคล้ายกับเครือข่ายการแลกเปลี่ยนทางสังคมในชุมชน คุณลักษณะที่สำคัญขององค์กรอาชญากรรมมี 3 ประการ คือ (1) มีโครงสร้างหลวม (2) มีความยืดหยุ่น และ (3) มีความสามารถในการปรับตัว องค์กรอาชญากรรมมีกลยุทธ์ในการติดต่อกับคนที่ควบคุมทรัพยากร แหล่งต่าง ๆ ลักษณะสำคัญขององค์กรอาชญากรรม คือ การครอบครองจุดสำคัญของเครือข่ายการติดต่อทางสังคมที่เชื่อมต่อระหว่างภาครัฐและเอกชนและกิจการที่ถูกกฎหมายและผิดกฎหมาย นอกจากนี้ยังครอบครองคนที่มีตำแหน่งทางเชื่อมต่อของสังคมที่ชั้นชั้นซึ่งเป็นจุดที่ผู้ได้รับการอุปถัมภ์ติดต่อกับสังคมภายนอก เครือข่ายที่องค์กรอาชญากรรมเข้าไปติดต่อกับตำรวจ เจ้าหน้าที่หรือการปฏิบัติงานขององค์กรอาชญากรรมกลุ่มอื่น คือ เครือข่ายของการปราบปรามอาชญากรรมนั่นเอง องค์กรอาชญากรรมเข้าไปติดต่อกับเครือข่ายของการปราบปรามเพื่อขอความร่วมมือ วางแผนที่มีความเชี่ยวชาญพิเศษเอาไว้ และให้บริการที่จำเป็นแก่การประกอบอาชญากรรม ทางด้านคนที่ปฏิบัติการอยู่ในเครือข่ายนี้ส่วนใหญ่จะไม่ใช่เป็นคนที่สังกัดในองค์กรอาชญากรรมโดยตรง

2.2.4 ทฤษฎีกิจกรรมทางธุรกิจของสมิธ (Smith's enterprise theory)

ในหนังสือชื่อ “The Mafia Mystique” ของสมิธ เมื่อปี ค.ศ. 1974 ให้ความเห็นว่า องค์กรอาชญากรรม ไม่ได้มีอะไรไปมากกว่าการขยายธุรกิจที่ถูกกฎหมายไปสู่ธุรกิจที่ผิดกฎหมาย

องค์กรอาชญากรรมมีรากฐานอันเดียวกับธุรกิจที่ถูกกฎหมาย นั่นคือ รักษาส่วนแบ่งการตลาดและขยายส่วนแบ่งการตลาด เหตุที่เป็นดังนี้ เพราะเข้าใจว่ากิจกรรมทางธุรกิจที่ถูกกฎหมายอาจเปลี่ยนไปเป็นผิดกฎหมายได้ ดังเช่นกรณีการค้ายา การให้กู้และกิจกรรมอื่นที่ผิดกฎหมาย ดังนั้นการควบคุมองค์กรอาชญากรรมจึงไม่ใช่การໄล่าผู้นำหรือสมุน แต่ต้องเข้าใจพฤติกรรมในตลาดที่ผิดกฎหมาย ทฤษฎีของสมิธดังกล่าววนี้ได้รับการสนับสนุนจากงานของบล็อก (Block) ที่ได้ทำวิจัยเมื่อปี ค.ศ. 1979 พบว่า ผู้ค้าโภคภัณฑ์ในเขตเมืองนิวยอร์กจำนวนสองพันกว่าคน ไม่ได้ทำธุรกิจโดยริเริ่มโดยการแห่งเดียว และเห็นว่ากลุ่มอาชญากรรมที่ค้ายาหรือการค้าสินค้าอื่นที่ผิดกฎหมายนั้น มีจำนวนมาก อยู่ระหว่างจัดการขายและค้า丹แต่ที่โอกาสอำนวย

2.2.5 ตัวแบบกลุ่มเครือญาติของอีียนนี (Ianni's kinship group model)

จากการศึกษาองค์กรอาชญากรรมอิตาเลียนองค์กรหนึ่ง และองค์กรคนดำและเชื้อสายสเปนอีกองค์กรหนึ่งในปี ค.ศ. 1973 เอียนนี เห็นว่า องค์กรอาชญากรรมเป็นระบบทางสังคม ประเพณีซึ่งรวมตัวกันโดยการกระทำและค่านิยมที่ไม่ต่างจากคุณธรรมของข้าราชการสมัยใหม่ อีียนนี เห็นว่า วิธีที่ดีที่สุดในการศึกษาอาชญากรรม คือ การศึกษาญาติหรือเครือข่ายทางสังคม ชาติพันธุ์ องค์กรอาชญากรรมไม่ใช่องค์การที่เป็นทางการซึ่งเหมือนระบบสังคมทุกระบบที่ไม่มีโครงสร้างแยกจากหน้าที่และไม่ได้เป็นอิสระจากความสัมพันธ์ส่วนตัว ต่อมา ปี ค.ศ. 1974 อีียนนี ได้ศึกษาองค์กรอาชญากรรมอเมริกันอาฟริกาและเบอร์โลริกัน ซึ่งพบข้อค้นพบ 3 ประการ ประการแรก องค์กรอาชญากรรมไม่ได้จำกัดเฉพาะกลุ่มองค์กรชาวอเมริกันอิตาเลียน ประการที่สอง กลุ่มเพื่อนที่ติดคุกด้วยกัน กลุ่มแก๊งค์อันธพาลและกระบวนการหล่อหลอมทางสังคมในชุมชนมีความสำคัญพอ ๆ กับชาติพันธุ์ในการสร้างหาคนเข้าสู่องค์กร และประการที่สาม สำหรับการสืบทอดทางชาติพันธุ์นั้น เขาเห็นว่าเกิดขึ้นจากกลุ่มผู้อพยพที่มาใหม่ถูกกีดกัน ขาดโอกาสทางเศรษฐกิจและถูกกดกันเส้นทางไปสู่อำนาจ วิธีการที่ดีที่สุดที่จะเอาชนะอุปสรรคเหล่านี้ได้ คือ การรวมกลุ่มกันเป็นองค์กรอาชญากรรม ส่วนกลุ่มผู้อพยพเก่าที่อยู่นานแล้วอยู่ ๆ หนีออกจากองค์กรอาชญากรรมไปสู่กลุ่มธุรกิจและการเมือง

2.2.6 ทฤษฎีเครือข่ายอาชญากรรมของแชนบลลิส (Chambliss's crime network theory)

แชนบลลิส ศึกษาอาชญากรรมที่มีการจัดองค์การในเมืองซีแอตเติล พบว่า อาชญากรรมเหล่านี้มีเครือข่ายและแลกเปลี่ยนสมាជิรประหว่างกัน โดยไม่มีระบบควบคุมมาจากศูนย์กลาง ถ้ามีการควบคุมจากภายนอกเท่าไร จะยิ่งทำให้ตลาดการค้าสินค้าและบริการที่ผิดกฎหมายได้รับแรงกดดันมากเท่านั้น เขาเห็นว่า องค์กรอาชญากรรมเป็นเครือข่ายบุคคล คนที่มีอำนาจมากที่สุดกลับเป็นนักธุรกิจ เจ้าหน้าที่บังคับใช้กฎหมาย และคนที่มีตำแหน่งทางการเมือง

ซึ่งเป็นคนกำกับกิจกรรมการประกอบอาชญากรรมต่างๆ เช่น โสเกนี การพนัน หนังโป๊ และยาเสพติด ด้วยเหตุนี้ แทนนบลิตส์จึงมององค์กรอาชญากรรมว่าเป็นเพียงลูกจ้างของเครือข่ายอาชญากรรม

2.2.7 ตัวแบบหุ้นส่วนกันของออล์เดอร์ (Haller's Partnership)

อล์เดอร์ ได้ทำวิจัย พบว่า องค์กรอาชญากรรมที่จริงแล้วเป็นหุ้นส่วนทางธุรกิจ ขนาดเล็ก ตามปกติจะมีหุ้นส่วนอาวุโสและลูกหลานอาวุโส ซึ่งทำธุรกิจบางครั้งก็ร่วมกัน บางครั้งก็แยกกัน องค์กรอาชญากรรมไม่ได้นำโดยผู้มีอำนาจสูงสุดเหมือนระบบราชการ แต่เป็นเพียงการลงทุนและร่วมหุ้นกันซึ่งจะมีหุ้นส่วนที่เปลี่ยนแปลงไปตลอดเวลา

2.2.8 คำอธิบายของบลีด์เกี่ยวกับองค์กรธุรกิจและอำนาจ (Block's description of enterprise and power syndicates)

บลีด์ ได้ศึกษาประวัติขององค์กรอาชญากรรมในเมืองนิวยอร์กในช่วงปี ค.ศ. 1930-1950 พบว่า องค์กรอาชญากรรมมีการรวมศูนย์และมีโครงสร้างเป็นลำดับชั้นมาก แบ่งได้เป็น 2 ประเภท คือ องค์กรธุรกิจ และองค์กรอำนาจ สำหรับองค์กรธุรกิจเป็นองค์กรที่ผลิตและจำหน่ายสินค้าและบริการที่ผิดกฎหมาย เช่น ยาเสพติด การพนัน และโสเกนี เนื่องจากองค์กรดังกล่าวเน้นผู้ผลิต และจำหน่ายสินค้าจึงมีขนาดใหญ่ มีผู้เกี่ยวข้องมาก มักมีสายการบังคับบัญชารวมอำนาจเข้าสู่ส่วนกลางและแบ่งงานกันทำ ส่วนองค์กรอำนาจมีโครงสร้างหลวມ รวมกันอย่างยืดหยุ่นเป็นพิเศษ เนื่องจากเกี่ยวข้องกับการใช้ความรุนแรงและแสวงหาอำนาจ องค์กรอย่างหลังนี้จึงไม่มีการแบ่งงานกันทำชัดเจนเหมือนองค์กรแรก เป้าหมายขององค์กรอำนาจมีเพียงประการเดียว คือ การใช้วิธีการบุี้เบี้ยเพื่อรักษาอำนาจขององค์กรอาชญากรรมเอาไว้ เครื่องมือสำคัญ คือ การใช้กำลังและบุี้เบี้ยว่าจะใช้ความรุนแรง

2.3 แนวคิดเกี่ยวกับกลยุทธ์ของตำรวจในการควบคุมอาชญากรรมที่มีการจัดองค์การ

ตำรวจเป็นผู้รักษาภูมิทัศน์ของบังคับของสังคม ตลอดจนป้องกันชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนจากการกระทำที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย โดยทั่วไปแล้ว ตำรวจมีหน้าที่หลัก ๆ 4 ประการ ได้แก่ (Kenny and William, 1968: 23-24)

(1) การควบคุมอาชญากรรม (Crime control) หมายถึง การปราบปรามโจรสลัดรายควบคุณผู้กระทำการชิงทรัพย์ ทำผิดทางอาชญากรรม และนำตัวผู้กระทำการมาลงโทษ

(2) การป้องกันอาชญากรรม (Crime prevention) ได้แก่ กิจกรรมต่าง ๆ ของตำรวจที่มุ่งขัดความต้องการประกอบอาชญากรรมและประสานงานกับหน่วยงานอื่นเพื่อป้องกันอาชญากรรม

(3) การควบคุมความประพฤติ (Control or regulation conduct) หมายถึง การบังคับให้ปฏิบัติตามกฎหมายที่หรือข้อบังคับของสังคม ซึ่งกำหนดขึ้นเพื่อวางแผนมาตรฐานในการปฏิบัติของประชาชนในสังคม

(4) หน้าที่ในการบริการ (Provision of service) หมายถึง กิจกรรมต่าง ๆ ของตำรวจในการช่วยเหลือประชาชนหรือหน่วยงานทางราชการ ส่วนมากเป็นหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายจากทางราชการหรือรัฐบาล

อย่างไรก็ตาม กลุ่มอาชญากรรมที่มีการจัดองค์การนั้นมีกิจกรรมจำนวนมาก ทั้งที่ถูกกฎหมายและผิดกฎหมาย รวมทั้งกลุ่มเหล่านี้ยังได้พยายามผสมผสานกิจกรรมและบทบาทหลายอย่างเข้าด้วยกันเพื่อให้องค์กรอยู่รอด เช่น อาจมีทั้งการซุ่มโจมต์ ค้ายาเสพติด ฟอกเงิน ซึ่งกิจกรรมอย่างหนึ่งจะไปเสริมให้กิจกรรมอีกอย่างหนึ่งอยู่รอด ซึ่งตำรวจต้องพยายามควบคุมกิจกรรมเหล่านี้ให้ได้ แต่เนื่องจากความซับซ้อนของการก่ออาชญากรรมและความจำกัดทางด้านทรัพยากร การควบคุมอาชญากรรมดังกล่าวจึงไม่ได้เป็นเรื่องที่ง่ายนัก

สำหรับกลยุทธ์ของตำรวจในการควบคุมอาชญากรรมที่มีการจัดการนั้นอาจศึกษาแบบอย่าง ได้จากประเทศสหรัฐอเมริกา ซึ่งได้กำหนดกลยุทธ์ของตำรวจในการต่อต้านอาชญากรรมที่มีการจัดการ มีทั้งกลยุทธ์ที่กระทำร่วมกับหน่วยงานอื่นทั้งภายในและภายนอก และทั้งที่เป็นหน้าที่ของตำรวจโดยตรงและหน้าที่ของฝ่ายอื่นที่เกี่ยวข้อง เช่น อัยการ ลูก军 และหน่วยสืบสวนพิเศษอื่น ๆ อาจจำแนกประเด็นที่เกี่ยวกับกลยุทธ์ของตำรวจในเรื่องนี้ได้เป็น 11 ประเด็นดังนี้ (Lyman and Potter, 2007: 420-446)

2.3.1 การตอบสนองของตำรวจ (The police response)

เมื่อมีข่าวอาชญากรรมเกิดขึ้นในชุมชน คนจะมองหาความช่วยเหลือจากตำรวจ และจะถามว่าตำรวจกำลังทำอะไรอยู่ในอันที่จะควบคุมอาชญากรรม มีทรัพยากรพอหรือไม่ ทำอย่างไรจึงจะทำให้ตำรวจปักป้องชุมชนให้ปลอดภัยโดยไม่ต้องเพิ่มอำนาจให้ตำรวจซึ่งจะทำให้ชุมชนมีเสรีภาพน้อยลง บทบาทของตำรวจในสังคมประชาธิปไตยนั้น ผู้ออกแบบมีเจตนาที่จะให้ตำรวจมีโครงสร้างแยกส่วนกัน เพราะไม่ต้องการให้ตำรวจมีอำนาจมากจนกลายเป็นรัฐตำรวจที่คุกคามสิทธิและเสรีภาพของประชาชน เช่น กรณีการจำกัดอำนาจการสอบสวนของตำรวจ เป็นต้น ฝ่ายทนายของอาชญากรและตัวอาชญากรก็รู้ข้อจำกัดนี้ ข้อจำกัดดังกล่าวช่วยให้ตำรวจรับรู้ถึงสิทธิและเสรีภาพของประชาชน ซึ่งเป็นปัญหาทางสองแพร่ง สำหรับตำรวจตลอดมาว่าสังคมจะให้อำนาจเพื่อให้สามารถสืบสวนคดีอาชญากรรมที่มีการจัดองค์การเพิ่มขึ้น ทว่าขณะเดียวกันสังคมก็กลัวว่าตำรวจจะละเมิดสิทธิของประชาชน ดังนั้น การใช้อำนาจของตำรวจจึงมีขอบเขตจำกัดด้วยเงื่อนไข หลายอย่าง โดยเฉพาะข้อจำกัดของเขตอำนาจของตำรวจ ระบบการควบคุมตำรวจและหลัก

รัฐธรรมนูญที่คุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของประชาชน การทำงานของตำรวจในการควบคุมอาชญากรรมที่มีการจัดองค์การจึงจำกัดด้วยปัจจัยหลายอย่าง ในทางลับนั้นเมื่อเกิดกระแสความผิดขึ้นต้องจะเข้าไปจับกุมและสืบสวนไปถึงผู้เกี่ยวข้อง ซึ่งในที่สุดอาจเข้าถึงองค์กรอาชญากรรมได้แต่ในขณะเดียวกันต้องมีงานเชิงรุกที่สำคัญอยู่ 2 ด้าน ได้แก่ การปฏิบัติการลับ (undercover operations) และแหล่งข่าว (informants) ดังแยกพิจารณาได้ดังนี้ คือ

2.3.1 การปฏิบัติการลับ การปราบปรามองค์กรอาชญากรรมหลายองค์กรที่ผ่านมาใช้สายลับ (Undercover) ในการปฏิบัติการลับเป็นหลัก เพราะองค์กรอาชญากรรมปกปิดข้อมูลการปฏิบัติการ การได้ข้อมูลจึงเป็นเรื่องยาก วิธีเดียวที่ทำได้จริงต้องใช้การปฏิบัติการลับ แม้ว่าจะเป็นงานอันตราย แต่ก็ให้ประโยชน์ต่องานของตำรวจอ่อนหัวที่ไม่เคยได้มาก่อน การสอบสวนคดีตั้งกล่าวต้องใช้สายลับเป็นพยานหลัก สายลับต้องฝึกฝนเทคนิคต่าง ๆ เช่น การต่อสู้ด้วยมือเปล่า ด้วยอาวุธ ต้องเข้าใจแข่งขันกฎหมาย เช่น การตรวจค้น การยึด และใช้เครื่องมือที่ซับซ้อนในการ สอดแนม ทำให้สายลับได้ข้อมูลเกี่ยวกับบุคคล สถานที่ และทรัพยกรรมที่ใช้ในการก่ออาชญากรรมก่อนคนอื่น เทคนิคที่นิยมใช้มากที่สุดอันหนึ่ง คือ การล่อซื้อ (Buy and bust) โดยเจ้าหน้าที่ทำทีเป็นผู้ซื้อยาเสพติด หลังจากซื้อแล้วจึงเข้าจับกุม แต่ข้อเสียของการล่อซื้อ คือ เป็นอันตรายและไม่นานก็รู้ตัวเจ้าหน้าที่ ทำให้ยากที่จะปกปิดตัวเองไว้ได้ ขณะที่องค์กรอาชญากรรมมีการปกปิดความลับเป็นอย่างดีจนยากที่สายลับจะแทรกซึมเข้าไปได้

2.3.2 แหล่งข่าว สำหรับแหล่งข่าวนั้นจะเป็นไครกได้ที่ให้ข้อมูลเกี่ยวกับการก่ออาชญากรรมแก่เจ้าหน้าที่ แต่ต้องไม่ใช้ผู้ร่วมเรียน พยานหรือเหยื่อ แหล่งข่าวอาจเป็นได้ทั้งคนทั่วไปที่เข้ามาเกี่ยวข้องหรือเป็นอาชญากรที่ก่อคดีมาตลอด แต่ส่วนใหญ่มักจะเป็นคนที่เข้ามาแสวงหาประโยชน์จากการให้การ กรณีแหล่งข่าวที่ให้การเพื่อต่อรองขอคหบดี โทยนั้น จะก่อให้เกิดความสับสนในการใช้ประโยชน์จากใช้ข้อมูล ถ้าไม่มีสายลับ ปกติจะให้แหล่งข่าวแทรกซึมเข้าไปในองค์กรอาชญากรรม ซึ่งจะได้รับการยอมรับจากคนในองค์กรอาชญากรรม เริ่กว่าการที่เจ้าหน้าที่ทำตัวเป็นอาชญากร แต่สายลับอาจทำงานร่วมกับแหล่งข่าวหรือไม่ก็ได้ บางครั้งแหล่งข่าวก็ถูกจับได้ระหว่างทางข่าวอยู่ในองค์กรอาชญากรรม หน่วยงานของตำรวจนั้นใหญ่ใช้แหล่งข่าวเป็นเครื่องมือหาข่าว เช่น ในปี ค.ศ. 1992 สำนักสติ๊ด้านการยุติธรรมรายงานว่าหน่วยงานสืบสวนกลางใช้แหล่งข่าวมากกว่า 3,500 คน เพื่อสืบข่าวยาเสพติดประมาณ 1,700 เรื่อง การใช้แหล่งข่าวมีปัญหาในตัวเอง เพราะแหล่งข่าวอาจเปลี่ยนใจไปจงรักภักดีกับองค์กรอาชญากร ซึ่งยังทำให้เจ้าหน้าที่ตกอยู่ในอันตราย

2.3.2 ปฏิบัติการข่าวกรอง (Intelligence operations)

องค์กรอาชญากรรมมีกิจกรรมที่ปกปิด ตัวร่วงจากที่จะระบุผู้เกี่ยวข้องและกิจการที่ซัดเจนได้ ด้วยเหตุนี้หน่วยบังคับใช้กฎหมายจึงต้องเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับผู้สังสabor ว่าจะเป็นสมาชิกองค์กรอาชญากรรมเพื่อเป็นแนวทางในการสอบสวน แต่กระบวนการปฏิบัติงานข่าวกรองก็เป็นกิจกรรมที่ปกปิดและเป็นกิจกรรมอันหนึ่งของตำรวจที่เข้าใจได้ยากที่สุด งานข่าวกรองนี้ มีนานานั้นแล้ว และได้พัฒนาเทคโนโลยีในการเก็บรวบรวมข้อมูลมาเรื่อยๆ เมื่อเทียบกับงานข่าวกรองของทหารแล้ว งานข่าวกรองอาชญากรรมจะพัฒนาไปไกลกว่ามาก ซึ่งเชื่อกันว่าจะเป็นแหล่งข้อมูลที่มีประสิทธิภาพในการต่อสู้กับองค์กรอาชญากรรม ในทางปฏิบัติงานข่าวกรองเป็นงานที่คนส่วนใหญ่ทำกัน นั่นคือ การเรียนรู้ลักษณะเฉพาะของคน องค์การ วิธีการที่คนสนใจ ต่างกัน เพียงตำรวจสนใจคนที่เกี่ยวข้องกับการก่ออาชญากรรม แต่ยังไม่มีหลักฐานพอที่จะจับกุม ด้วยเหตุนี้ จึงรวบรวมข่าวกรองเอาไว้ เพื่อให้เจ้าหน้าที่นำไปพิสูจน์และใช้กล่าวหาการกระทำผิดต่อไป หากเจ้าหน้าที่สามารถใช้ข้อมูลนี้เป็นประโยชน์ได้ งานข่าวกรองนี้ก็จะมีฐานะเปลี่ยนไปอย่างเป็นการสอบสวนคืออาชญากรรม ในการต่อสู้กับกลุ่มอาชญากรรม เช่น กลุ่มผู้ค้ายาเสพติด จำเป็นต้องมีการแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างกัน หน่วยงานข่าวกรองต่างๆ พยายามห่วงงานในทุกระดับจะจัดทำชุดข้อมูลและแลกเปลี่ยนกันว่าใครเป็นต้องสงสัยในการค้ายาเสพติด และยาเสพติด อาวุธหรืออุปกรณ์ อื่นๆ อยู่ที่ไหนบ้าง ข้อมูลในระดับรัฐบาลกลางจะมีทั้งการสืบสวนเดินทางการค้ายาและใช้เป็นข้อมูลในการจัดกลุ่มที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติดที่เชื่อมระหว่างตำรวจของรัฐบาลกลางกับห้องถิน การได้ข้อมูลเกี่ยวกับองค์กรอาชญากรรมเป็นเรื่องยาก แต่หน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมควรทำความเข้าใจองค์กรอาชญากรรมโดยเน้นไปที่พัฒนาการขององค์กรอาชญากรรม งานข่าวกรองควรศึกษากระบวนการจัดงาน่าย สนับสนุน ผลิตและการเงิน โดยไม่สนใจว่าใครอยู่ในระดับใด ซึ่งจะไม่บีบบังคับให้เจ้าหน้าที่ข่าวกรองต้องเขียนแผนผังองค์การของมาเหมือนระบบราชการ นักวิเคราะห์ควรสนใจตลาดการผลิตและเงื่อนไขทางสังคมที่เป็นตัวกำหนดแบบแผนของการติดต่อกันขององค์กรอาชญากรรม นอกจากนี้หน่วยงานข่าวกรองต้องแยกออกจากหน่วยงานจับกุม และฟ้องร้อง เนื่องจากการรวบรวมข้อมูลจะไม่มีผลให้สามารถนำไปสู่การจับกุมและการฟ้องร้องได้ในทันที หากอยู่ด้วยกัน หน่วยงานข่าวกรองจะถูกบีบให้มีผลงาน ซึ่งจะได้ข้อมูลเฉพาะอาชญากรรายบุคคลที่ไม่สำคัญและไม่ได้ข้อมูลอะไรเกี่ยวกับองค์กรอาชญากรรมรายใหญ่ ด้านความสำเร็จของงานข่าวกรองต้องวัดจากคุณภาพของข้อมูลที่ได้ ไม่ใช่จำนวนคดีที่ฟ้องร้อง ปัจจุบันหน่วยงานข่าวกรองส่วนใหญ่เปลี่ยนกลยุทธ์จากเชิงรับมาเป็นเชิงรุกเพื่อให้ปรับเปลี่ยนได้ทันการเปลี่ยนแปลงของสถานการณ์ ต่างๆ เช่น การเปลี่ยนแปลงกฎหมาย แบบแผนการบังคับใช้กฎหมาย เทคโนโลยี ตลาดและแนวโน้มทางสังคม

2.3.3 การติดตามสอดส่องทางอิเล็กทรอนิกส์ (Electronic surveillance)

นับตั้งแต่ผ่านกฎหมายเมื่อปี ค.ศ. 1968 เป็นต้นมา รัฐบาลสหรัฐอเมริกาได้ใช้วิธีติดตามสอดส่องทางอิเล็กทรอนิกส์เป็นเครื่องมือในการสืบสวนเพื่อค่อสู้กับองค์กรอาชญากรรม เป้าหมายของกฎหมายฉบับนี้ก็เพื่อกำหนดมาตรฐานทั้งระดับรัฐและท้องถิ่นเพื่อให้ควบคุมการดักฟังและการดำเนินคดีของอัยการเป็นไปอย่างมีความรับผิดชอบ เช่น ในระดับรัฐให้บุคคลที่สามารถติดตามสอดส่องผู้ที่สงสัยว่าก่ออาชญากรรมบางอย่างได้ ต่อมา ในปี ค.ศ. 1986 รัฐต่าง ๆ 29 รัฐได้ออกกฎหมายให้ติดตามสอดส่องทางอิเล็กทรอนิกส์ได้ภายใต้เงื่อนไขของกฎหมายของรัฐ เช่น รัฐแคลิฟอร์เนียและรัฐอิลลินอยส์ยืนยันให้ติดตามทางอิเล็กทรอนิกส์ได้เกือบทุกชนิด บางรัฐ มีกฎหมายจำกัดอำนาจเจ้าไว้ซึ่งในรัฐเหล่านี้เจ้าหน้าที่ รัฐบาลกลางสามารถใช้กฎหมายของตนได้ เพียงแต่เจ้าหน้าที่ท้องถิ่นต้องปฏิบัติตามกฎหมายของท้องถิ่น ซึ่งเป็นอุปสรรคอย่างมากต่อการดำเนินคดีกับองค์กรอาชญากรรม อย่างไรก็ตาม หน่วยงานบังคับใช้กฎหมายหลายแห่งมองว่า การติดตามสอดส่องทางอิเล็กทรอนิกส์นั้นเป็นวิธีการติดตามที่มีต้นทุนสูงเกินไป เพราะต้องมอนามัยให้คนดูแลสอดส่องคุณภาพ ซึ่งต้องทำงานตลอดปี สิบสี่ชั่วโมง ตลอดจนต้องใช้เครื่องมือและอุปกรณ์ราคาแพง ต้องฝึกอบรมเจ้าหน้าที่ให้ใช้เครื่องมือและอุปกรณ์ และต้องจ้างเจ้าหน้าที่จำนวนมากทำงานล่วงเวลาเพื่อจัดทำพิมพ์รายงาน ตามกฎหมายการติดตามสอดส่องทางอิเล็กทรอนิกส์อนุญาตให้ดักฟังโทรศัพท์ได้ แต่กฎหมายในหลายรัฐยังได้อนุญาตให้ติดตามโดยใช้เครื่องมือชนิดอื่นด้วย เช่น การใช้เครื่องส่องวิทยุของสายลับหรือแหล่งข่าว แต่บางรัฐถือว่าการกระทำเหล่านี้เป็นการรุกล้ำลิทธิส่วนบุคคลซึ่งต้องได้รับอนุญาตจากศาลก่อน

2.3.4 การยึดทรัพย์สิน (Asset forfeiture)

การยึดทรัพย์สินเป็นมาตรการสำคัญที่เจ้าหน้าที่ใช้กับองค์กรอาชญากรรม ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ประเภท ได้แก่

2.3.4.1 การยึดทรัพย์สินของพลเมือง (Civil forfeiture) เป็นการดำเนินการต่อทรัพย์สินที่เชื่อว่าได้ใช้ในการกระทำการอาชญากรรม ซึ่งไม่ใช่เรื่องใหม่ ในสหรัฐอเมริกาการยึดทรัพย์สินมีฐานที่มาครั้งแรกจากสภาพของเกรสออกกฎหมายอนุญาตให้ยึดพาหนะที่สงสัยว่าจะใช้ลักษณะของเดือนเข้าประเทศ ทรัพย์สินที่จะยึดอาจเป็นอะไรก็ได้ ตั้งแต่บ้านพาหนะจนถึงเครื่องมือหรือเงินสดที่ได้จากการกระทำผิด ตามขั้นตอนนั้นรัฐบาลต้องส่งหมายยึดทรัพย์สินไปก่อน เพื่อให้ผู้เกี่ยวข้องได้คัดค้านก่อน ถ้าไม่มีการคัดค้าน ทรัพย์สินจะถูกยึดทันที ส่วนกรณีที่มีคัดค้านก็จะดำเนินการไต่สวนไป แต่จะไม่แจ้งข้อหารกระทำการอาชญากรรมเพิ่ม

2.3.4.2 การยึดทรัพย์สินของอาชญากร (Criminal forfeiture) สำหรับกรณีของสหรัฐอเมริกานั้น กฎหมายอนุญาตให้ดำเนินการได้ตั้งแต่ปี ค.ศ. 1970 โดยถือว่าเป็นส่วนหนึ่ง

มาตรการตอบโต้ผู้กระทำผิดในข้อหาชู้กร โจร พอกเงิน ค้ายาเสพติดและการก่ออาชญากรรม มีอ้าวซิพขององค์กรอาชญากรรม การยึดทรัพย์ประเภทนี้ขึ้นอยู่กับข้อกล่าวหา โดยหลักแล้วการยึดทรัพย์สินจะมีที่ลูกบื้อนั้นสิทธิ์ต่าง ๆ ในทรัพย์สินและผลประโยชน์ที่เกี่ยวข้องกับผู้ต้องหาจะถูกยึดไปทั้งหมด

ต่อมาเมื่อไม่นานมานี้ได้มีการปรับปรุงกฎหมายใหม่ โดยอนุญาตให้ตำรวจชี้ดูของกลางที่ได้มาจากการกระทำการกระทำการขององค์กรอาชญากรรม เพื่อลดศักดิ์ภาพในการกระทำการกระทำการขององค์กรเหล่านี้ เช่น ในปี ค.ศ. 1996 ศาลสูงสุดปักป้องสิทธิของตำรวจในการยึดถอนตัวของคนหนึ่ง กำลังมีเพศสัมพันธ์กับโสเภณีในรถบันต์ แม้ว่าภารยาของชายคนนั้นจะมีส่วนเป็นเจ้าของรถบันต์ ด้วยก็ตาม สำหรับกฎหมายพลเมืองฉบับใหม่ได้คุ้มครองสิทธิของพลเมือง กล่าวคือ การยึดทรัพย์สิน พลเมืองนั้นต้องพิสูจน์โดยมีหลักฐานที่ชัดเจนมากกว่าจะเพียงแค่ลงสัญญ่อนการณ์การยึดทรัพย์สิน ของอาชญากร

2.3.5 การออกกฎหมายพิเศษ (Special laws)

เพื่อให้การปราบปรามอาชญากรรมที่มีการจัดองค์การเป็นไปอย่างมีประสิทธิผลและมีประสิทธิภาพ รัฐบาลของหลายประเทศใช้วิธีตั้งหน่วยงานพิเศษและการออกกฎหมายพิเศษขึ้น สำหรับในกรณีของสหรัฐอเมริกานั้นได้ดำเนินการดังนี้

2.3.5.1 ปี ค.ศ. 1965 รัฐบาลประธานาธิบดีจอนห์สัน ได้ออกมาตรการต่อสู้กับองค์กรอาชญากรรม โดยการจัดตั้งคณะกรรมการธุรการบังคับใช้กฎหมายและการบริหารงานยุติธรรม (Commission on Law Enforcement and the Administration of Justice) โดยให้ขึ้นตรงต่อประธานาธิบดี มีหน้าที่วิเคราะห์ความล้มเหลวในการต่อสู้กับองค์กรอาชญากรรม ต่อมา ปี ค.ศ. 1967 คณะกรรมการธุรการได้จัดทำรายงานให้คำแนะนำในการต่อสู้กับองค์กรมากกว่า 200 ฉบับ หลังจากนั้น รัฐบาลได้นำคำแนะนำเหล่านี้ไปออกกฎหมาย 2 ฉบับ คือ กฎหมายควบคุมอาชญากรรมและความปลอดภัยของท้องถนน (Crime Control and Safe Street Act) ปี ค.ศ. 1968 ซึ่งอนุญาตให้ติดตามสอดส่อง องค์กรอาชญากรรม และกฎหมายควบคุมอาชญากรรมที่มีการจัดองค์การ (Organized Crime Control Act) ปี ค.ศ. 1970 ซึ่งให้อำนาจคณะกรรมการต่อต้านยาเสพติดให้กักขังพยานที่ไม่ให้ความร่วมมือและให้อัยการสูงสุดคุ้มครองพยานที่ให้ความร่วมมือ

2.3.5.2 ในทศวรรษ 1980 การออกกฎหมายควบคุมองค์กรอาชญากรรมเน้นไปที่การค้ายาเสพติด เช่น ปี ค.ศ. 1984 ได้ออกกฎหมายควบคุมอาชญากรรม (Crime Control Act) ขยายอำนาจการยึดทรัพย์และนำระบบการลงโทษจำคุกมาใช้ ต่อมาปี ค.ศ. 1986 ได้ออกกฎหมายต่อต้านการใช้ยาในทางที่ผิด (Anti-Drug Abuse Act) กำหนดโทษจำคุกแก่ผู้ค้ากัญชารายใหญ่และกำหนดโทษอย่างรุนแรงแก่การฟอกเงิน รวมทั้งได้ระบุให้เพิ่มรายการยาเสพติดด้วยที่อยู่ใน

ความคุ้มครองด้วย นอกจากนี้ในปีเดียวกันนั้น ยังได้ออกกฎหมายควบคุมการฟอกเงิน (Money Laundering Control Act) มาอีกฉบับหนึ่งเพื่อต่อสู้กับองค์กรอาชญากรรมโดยเฉพาะ ต่อมาปี ค.ศ. 1988 ได้ออกกฎหมายควบคุมการแปรเปลี่ยนและการค้าสารเคมี (Chemical and Diversion and Trafficking Act) เพื่อควบคุมสารเคมีตั้งต้น ซึ่งเป็นสารละลายและสารประกอบของการผลิตยาห้ามอย่าง เช่น โคลเคน เมทแอมเฟตามีน สาร芬 ไซค์ดีน เป็นต้น กฎหมายกำหนดให้ต้องรายงานและบันทึกการซื้อขายสารเคมีเหล่านี้อย่างเข้มงวด

2.3.5.3 ปีค.ศ. 2001 สหรัฐอเมริกาได้ออกกฎหมายผู้รักชาติ (Patriot Act) เพื่อตอบโต้การก่อการร้าย ให้อำนาจตำรวจสืบสวนการก่อการร้าย แต่ขณะเดียวกันสามารถนำไปใช้กับการต่อต้านอาชญากรรมได้ด้วย นอกจากนี้ยังได้จัดทำระบบรหัสประจำตัวผู้เสียภาษี ซึ่งเป็นเครื่องมือหนึ่งในการต่อสู้กับผู้หลบหนีภาษีและสืบทราบแหล่งที่มาของเงิน ซึ่งนำไปสู่การนำอาชญากรรมมาลงโทษ เพราะเจ้าหน้าที่สรรพากรสามารถใช้เทคนิคตามทฤษฎีมูลค่าสุทธิ (Net worth theory) คิดคำนวณรายได้ของผู้เสียภาษีได้ เช่น ประมาณการ ได้ว่า ณ จุดเริ่มต้นของการเสียภาษีนั้น ผู้เสียภาษีมีรายได้เท่าใด จากนั้นก็คำนวณว่าระยะเวลาต่อมาจะมีรายได้เท่าใด หากผู้เสียภาษีมีรายได้เพิ่มจากนั้นก็ต้องเป็นรายการที่สามารถอธิบายแหล่งที่มาของเงินได้ หากอธิบายไม่ได้ก็จะถูกฟ้องร้องดำเนินคดี

นอกจากที่กล่าวข้างต้นแล้ว สหรัฐอเมริกายังมีกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการปราบปรามองค์กรอาชญากรรมอีกหลายฉบับ อีกที่ กฏหมายอิทธิพลการบุกรุกและองค์การที่คอร์รัปชัน (Racketeer Influence and Corrupt Organizations Act) ซึ่งให้อำนาจอัยการจับกุมและดำเนินคดีกับผู้อยู่ในระดับสูงขององค์กรอาชญากรรม กฏหมายของรัฐบาลกลางเรื่องกิจการเกี่ยวกับอาชญากรรมต่อเนื่อง (The federal Continuing Criminal Enterprise) ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของกฏหมายป้องกันและควบคุมการใช้ยาในทางที่ผิดที่ครอบคลุม (The Comprehensive Drug Abuse Prevention and Control Act) ที่มีมาตั้งแต่ปี ค.ศ. 1970 ซึ่งเป็นอาชญาที่สำคัญในการต่อสู้กับองค์กรอาชญากรรมรวมไปถึงกฏหมายสมคบคิด (Conspiracy Laws) ซึ่งเป็นกฏหมายควบคุมการตกลงกันระหว่างคนสองคนหรือมากกว่านั้นในการตั้งใจทำอาชญากรรมหรือเข้าไปพัวพันกับการกระทำการผิดต่อสุขภาพหรือศีลธรรมของประชาชน เช่น การไม่ซื้อสัตย์ หลอกหลวง กระทำผิดศีลธรรม ทั้งนี้การสมคบกันนี้อาจมีได้ทั้งการรวมกันในลักษณะที่เป็นกิจการ (Enterprise) หรือว่าเป็นสายโซ่ (Chain) หรือเป็นวงล้อ (Wheel) ก็ได้

2.3.6 การตั้งคณะกรรมการแยกภาระกิจหน้าที่ (Multijurisdictional task forces)

รัฐบาลกลางได้อาศัยอำนาจจากกฏหมายต่อต้านการใช้ยาในทางที่ผิด ปี ค.ศ. 1986 และ 1988 ให้เงินทุนแก่หน่วยงานในระดับรัฐและท้องถิ่นขยายกำลังการควบคุมยาเสพติดการ

ใช้เงินทุนนี้ส่วนใหญ่นำไปจัดตั้งคณะทำงานเฉพาะกิจประมาณ 700 คณะ ซึ่งมีเจ้าหน้าที่ร่วมทำงานประมาณ 10,000 คน คณะทำงานเหล่านี้เป็นกองกำลังพิเศษ ประกอบด้วยเจ้าหน้าที่ตำรวจ 5-7 คน มาจากหน่วยงานต่าง ๆ หลายเขต ทำหน้าที่ตอบโต้ปัญหาการค้ายาเสพติดที่มีลักษณะพิเศษและมีจำนวนมากที่อยู่ในเขตพื้นที่ร่วมกัน ข้อดีของหน่วยงานพิเศษนี้ คือ สามารถใช้อำนาจขั้นพร้อมแคนของเขตอื่นๆ ได้ จุดมุ่งหมายเพื่อหบุคการค้ายาเสพติด โดยการจับกุม และฟ้องร้องดำเนินคดีกับนักค้ายาเสพติด โดยเฉพาะ นอกจากคณะทำงานเฉพาะกิจที่เป็นตำรวจที่เป็นกองกำลังพิเศษแล้วในสหรัฐอเมริกาขึ้นรวมເเอกสารณะลูกชุนเพื่อทำหน้าที่ในกระบวนการยุติธรรมร่วมกันด้วย เพื่อให้มีข้อมูลของอำนาจเพิ่มขึ้นมากกว่าเดิม ทั้งนี้เพื่อให้การสอบสวนดำเนินคดีกับองค์กรอาชญากรรม เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น

2.3.7 กลยุทธ์การล่าหัว (The headhunting strategy)

การต่อสู้กับองค์กรอาชญากรรมมีสมมติฐานว่าองค์กรอาชญากรรมมีโครงสร้างใหญ่โต โดยมีหัวหน้าหรือเจ้าพ่ออยู่บนยอดขององค์กรและเป็นเป้าหมายสำคัญที่สุดของตำรวจที่จะดำเนินคดี หากสามารถดำเนินคดีกับหัวหน้าได้ องค์กรอาชญากรรมก็จะดำเนินการต่อไม่ได้ ด้วยเหตุนี้จึงต้องมีกลยุทธ์การ ไล่ล่าหัวหน้าอาชญากรรม ซึ่งได้กระทำมาเป็นเวลาหลายศตวรรษแล้ว ซึ่งเป็นผลให้หัวหน้าขององค์กรอาชญากรรม เช่น อัล คาปอน (Al Capone) ลัค基 ลูเชียนโน (Lucky Luciano) และจอห์น ก็อตตี (John Gotti) ถูกจับกุมดำเนินคดีและถูกลงโทษ ในการ ไล่ล่าหัวหน้าอาชญากรรมนั้น บางครั้งต้องใช้วิธีการจับกุมอาชญากรรมดับล่างก่อน แล้วให้อาชญากรรมระดับล่างให้การชัด拓ดไปยังหัวหน้าอาชญากร ซึ่งยิ่งชัด拓ดไปมากเท่าไหร่ก็จะมีผลต่อการทำลายองค์กรอาชญากรรมมากเท่านั้น แต่ขณะเดียวกันองค์กรอาชญากรรมก็มีการปกปิดหัวหน้าระดับสูง มีการใช้ความรุนแรง การรักษาความลับ และยึดมั่นในความจริงกักดี การใช้กลยุทธ์นี้จึงต้องให้อำนาจผู้สืบสวนจับกุมและปรับปรุงขอบเขตอำนาจให้ทันสมัยและเป็นไปอย่างต่อเนื่อง กฎหมายจึงต้องออกมาใหม่เพื่อให้ทันกับอาชญากรรมชนิดใหม่และจะต้องมีบทลงโทษขององค์กรอาชญากรรมรุนแรงขึ้น การลงโทษในข้อหาอาชญากรรมจึงอาจไม่เพียงพอต่อการหยุดยั้งองค์กรอาชญากรรมได้

2.3.8 การต่อสู้กับการคอร์รัปชัน (Fighting corruption)

โดยหลักเหตุผลแล้ว องค์กรอาชญากรรมไม่มีทางเจริญได้ หากไม่มีความสนับสนุนทางการเมืองซึ่งที่จริงเป็นการฝ่าฝืนความไว้วางใจของประชาชนที่จะรักษาความยุติธรรม แม้ลูกค้าขององค์กรอาชญากรรมจะไม่มีทางหยุดการใช้สินค้าและบริการที่ผิดกฎหมายได้ แต่ก็ต้องเชื่อว่า มีทางที่จะหยุดการคอร์รัปชันได้ แทนที่รัฐบาลจะเสียเวลาและเสียเงินเสียทองจำนวนมากกับการสอดส่องอาชญากรหรือเก็บด้วยย่างปัสสาวะมาตรฐานห้าผู้เสพยาเสพติด รัฐบาลควรหันไปสนใจคนที่อยู่ในตำแหน่งที่คอร์รัปชันและเป็นตัวเชื่อมกับองค์กรอาชญากรรม อย่างน้อยที่สุดก็

ต้องดูรายงานทรัพย์สินของคนที่ดำเนินการตามกำหนดเวลา เช่น นายกเทศมนตรี อัยการ ตำรวจนายชั่งต้องส่งรายงานฐานทางการเงินทุกปี นอกจากนี้ควรเพิ่มข้อจำกัดในการบริจาคเงินให้แก่การเมืองเพื่อไม่ให้เป็นฐานเชื่อมโยงระหว่างการคอร์รัปชันกับองค์กรอาชญากรรม หากมีการตรวจสอบอย่างเดียว การคอร์รัปชันก็ทำได้ยากขึ้น แต่ถ้ามีการตรวจสอบอยู่บุคคลเดียว การคอร์รัปชันก็ทำได้ง่าย เพราะองค์กรอาชญากรรมย่อมสามารถซื้อเจ้าหน้าที่ชุดเดียวได้มากกว่าเจ้าหน้าที่ที่มีจำนวนมาก

2.3.9 การจัดการฟอกเงิน (Cleaning up money laundering)

การก่ออาชญากรรมสามารถทำกำไรได้มาก จึงเป็นแรงจูงใจที่ทำให้สถาบันการเงินหันมาหารายได้จากการฟอกเงิน กลุ่มองค์กรอาชญากรรมจำนวนมากต้องพึ่งนายธนาคาร นายหน้า ท้าทุน ทนายความ นายหน้าซื้อขายที่ดิน และผู้เกี่ยวข้องกับสถาบันการเงินอื่น ๆ เพื่อจะนั่น รัฐบาลจึงต้องหามาตรการเชิงรุกเพื่อควบคุมการฟอกเงินให้ทำได้ยากขึ้น เช่น ให้บริษัทจัดทำข้อมูลให้สะดวกต่อการสืบหาร่องรอยทางการเงิน ได้จ่ายยิ่งขึ้น เช่น ควรระบุผู้เกี่ยวข้อง แหล่งเงินทุนและบัญชีธนาคารทั้งหมด การโอนเงินระหว่างธนาคารทั่วภัยในและภายนอกต้องประทศต้องจัดทำเป็นรายงาน รวมถึงทั้งบัญชีเงินลงทุนและซื้อของทุกคนที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนแหล่งที่มาของรายได้ในบัญชีและรายการถอนเงิน นอกจากนี้ธุรกิจต่าง ๆ ที่ยังไม่เคยจัดทำรายงาน ก็ต้องจัดทำรายงานด้วย เช่น ภัตตาคาร บาร์หรือแหล่งหมุนเงินอื่น ๆ การควบคุมธุรกรรมทางการเงินที่เข้มงวดเหล่านี้จะทำให้การฟอกเงินกระทำได้ยากขึ้น หากพนักงานกระทำการผิดก็อาจใช้วิธีลงโทษที่รุนแรง เช่น การยึดทรัพย์สินที่ได้มาจากกระทำการผิด ซึ่งจะช่วยลดแรงจูงใจในการก่ออาชญากรรม เช่น การยึดทรัพย์สินของพวกร บุกรุกหรือค้ายาเสพติด เป็นต้น

2.3.10 การลดโทษผู้กระทำการผิดเกี่ยวกับยาเสพติด (Drug decriminalization)

นักวิชาการบางท่านเห็นว่าการควบคุมองค์กรอาชญากรรมควรลดตลาดและกำไรจากการกระทำการผิดด้วย ดังนั้น จึงควรลดการเอาโทษแก่การกระทำการผิดบางอย่าง เนื่องจากกฎหมายที่เข้มงวดเกินไปกลับสร้างโอกาสทำกำไรให้กับองค์กรอาชญากรรม ผู้สนับสนุนให้ลดโทษนี้เห็นว่าอาชญากรรมบางอย่างเป็นความร่วมมือระหว่างผู้ซื้อกับผู้ขาย จึงไม่มีผู้ใดไปแจ้งตำรวจแต่กลับกระตุนให้เกิดการลงทุนเพิ่ม ด้วยเหตุนี้กฎหมายจึงต้องเลือกลงโทษและทางการลดโทษแก่ผู้กระทำการผิด เช่น ผู้ที่ถูกจับจากการพนัน ยาเสพติด และโซเคนซึ่งมีอยู่ก่อนแล้วและจับได้ยาก การนำคนเหล่านี้ไปขังคุกจึงทำให้คุกเต็มไปด้วยพวกรึข้ามถนน ทั้งที่ปัญหาหลักมาจากการบังคับตามกฎหมายเหล่านี้มีค่าเท่ากับสั่งเสริมให้องค์กรอาชญากรรมมีความเข้มแข็งยิ่งขึ้น คนที่ถูกจับได้เป็นคนที่ไม่มีองค์กรอาชญากรรมสังกัด ไม่มีอำนาจ ไม่มีประสบการณ์และบางทีอาจเป็นเพียงคนส่วนน้อย กฎหมายกลับไปขัดขององค์กรอาชญากรรมที่ไร้ประสิทธิภาพ อย่างไรก็ตาม แม้จะมี

เสียงเรียกร้องให้ลดโทษ แต่ก็มีคนต่อต้าน เช่น ผลจากการหันเสียงของสำนักงานสถิติ กระทรวงยุติธรรม สหรัฐอเมริกา เมื่อปี ค.ศ. 1992 ปรากฏว่าคนอเมริกันร้อยละ 80 ไม่เห็นด้วยกับการลดโทษ หรือในปี ค.ศ. 1995 แกลลัพโพล (Gallup Poll) สำรวจพบว่าร้อยละ 85 ของตัวอย่างที่สำรวจไม่เห็นด้วยกับการนำสิ่งที่ผิดกฎหมายมาเก็บไว้ให้ถูกกฎหมาย (Legalization) ไม่ว่ากรณีใด ๆ นอกจากนั้นยังเห็นด้วยว่าหากบังคับมั่นในระบบประชาธิปไตย รัฐบาลก็ควรทำความต้องการของคนส่วนใหญ่ และจากประสบการณ์ของสหรัฐอเมริกาและประเทศต่าง ๆ ทั่วโลกนั้นพบว่าการปล่อยเสรียิ่งทำให้เกิดผู้ติดยาเสพติดมากขึ้น เพราะคนไม่รับผิดชอบต่อการใช้ยา รวมทั้งคนส่วนใหญ่ไม่ต้องการใช้ชีวิตหรือทำงานร่วมกับผู้ติดยา แม้แต่ในสหรัฐอเมริกาเองในช่วงปี ค.ศ. 1975-1990 ศาลสูงแห่งรัฐลากาสกานังคับให้ผ่อนคลายการบังคับใช้กฎหมายกับผู้สูบกัญชา แต่ผลปรากฏว่าเดือนนั้นเรียนกลับติดกัญชาเพิ่มมากขึ้น ในที่สุดประชาชนจึงออกเสียงตัดสินให้รื้อฟื้นกฎหมายห้ามสูบกัญชาขึ้นมาอีก

2.3.11 ประสิทธิผลของการดำเนินคดีกับอาชญากรรมที่มีการจัดองค์การ (Effectiveness of organized crime prosecutions)

ประสิทธิผลของการดำเนินคดีกับอาชญากรรมที่มีการจัดองค์การนั้น เป็นสิ่งสำคัญที่จะต้องมีการประเมินผลกันอยู่ตลอด เนื่องจากการประเมินผลแต่ละครั้งจะทำให้ทราบว่ามาตรการและกลยุทธ์ที่สำรวจและเข้าหน้าที่อื่น ใช้อยู่นั้นประสบความสำเร็จมากน้อยเพียงใด เพื่อจะได้ปรับปรุงมาตรการและกลยุทธ์ให้มีประสิทธิผลยิ่งขึ้น เช่น ในสหรัฐอเมริกาตั้งแต่ประธานาธิบดี雷根ประกาศงบประมาณกับองค์กรอาชญากรรมในปี ค.ศ. 1982 เป็นต้นมา มาเฟียเป็นร้อย ๆ คนถูกจับกุม ฟ้องร้องและจำคุก ในปี ค.ศ. 1996 สมาชิกมาเฟียในเมืองดีทรอยต์จำนวน 17 คนถูกเข้าหน้าที่รัฐบาลจับกุม ผู้ที่ถูกจับกุมเป็นกลุ่มองค์กรอาชญากรรมซึ่งเกี่ยวข้องกับการก่ออาชญากรรมในเมืองดีทรอยต์มากกว่าสามสิบปี นอกจากนั้นหัวหน้ากลุ่มองค์กรอาชญากรรมในเมืองอื่น ๆ เช่น ในเมืองบอสตัน นิวออร์ลีนส์ ชิคาโก พลาร์เดลฟีย์ คลีฟแลนด์ นิวอร์ก และนิว约ร์ก ก็ถูกฟ้องร้องหรือถูกตัดสินความผิด การบังคับใช้กฎหมายเหล่านี้เป็นตัวอย่างของประสิทธิผลของการดำเนินคดีกับองค์กรอาชญากรรม ซึ่งเป็นตัวทำนายได้ว่าจุดจบขององค์กรอาชญากรรมเหล่านี้เป็นอย่างไรอย่างไร ตาม ความสำเร็จเหล่านี้เป็นผลมาจากการร่วมทั้งได้เพิ่มเทคนิคหรือวิธีการใหม่ ๆ เข้าไปในการปราบปรามอาชญากรรม เช่น การคัดพิจ การปรับปรุงวิธีการคุ้มครองพยาน การให้อำนาจแก่องค์กรและตำรวจน้ำเพิ่มขึ้น เป็นต้น

2.4 แนวคิดเกี่ยวกับยาเสพติด

2.4.1 ความหมายของยาเสพติด

องค์การอนามัยโลก (อ้างอิงจาก พิศิษฐ์ หริรัญกิจ, 2536 : 45) ให้คำนิยามยาเสพติด ไว้ว่า “ยาเสพติด” ให้โทษ หมายถึง สารใดก็ตาม เมื่อเข้าสู่ร่างกาย โดยการรับประทาน ฉีด สูบหรืออุบ แล้วทำให้มีผลต่อจิตใจและร่างกายของผู้ใช้สารนี้ และต้องมีลักษณะสำคัญ 4 ประการ คือ (1) ผู้ใช้ยา นี้แล้วต้องเพิ่มขนาดลดเวลา (2) เมื่อหยุดใช้ยานี้แล้ว จะทำให้มีอาการของการขาดยา (3) ผู้ใช้ยานี้ เป็นเวลานานจะทำให้เกิดความต้องการอยากยานามากขึ้น ทั้งทางร่างกายและจิตใจ และ (4) ผู้ใช้ยานี้ เป็นเวลานาน จะทำให้เกิดผลกระทบต่อสุขภาพของผู้นั้น”

จรัส สุวรรณเวลา (2537 : 5) ให้ความหมายไว้ว่า “ยาเสพติด” หมายถึง สารหรือยาที่ ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในร่างกายหรือจิตใจของผู้ที่ได้ใช้เข้าไปสู่ร่างกาย เป็นผลทำให้ผู้นั้นอยากร ได้รับหรือจำเป็นต้องได้รับสารนั้นอยู่เป็นอาชิน

สำหรับความหมายตามกฎหมายนี้ ตามพระราชบัญญัติป้องกันและ ปราบปรามยาเสพติด พ.ศ. 2519 แก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่ 2 พ.ศ. 2534 ได้尼ยามไว้ว่า “ยาเสพติด” หมายถึง ตัวยา 3 กลุ่ม คือ (1) ยาเสพติดให้โทษตามพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522 (2) วัตถุ ออกรุทธิ์ต่อจิตประสาทตามพระราชบัญญัติวัตถุออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท พ.ศ. 2518 และ (3) สารระเหย ซึ่งรู้จั่นตรีว่าการกระ trgung สารนารถสุข และรู้จั่นตรีว่าการกระ trgung อุตสาหกรรม ได้ประกาศไว้ (สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด, 2546 : 1-4)

จากความหมายที่กล่าวมาสรุปความ “ไว้ว่า” ยาเสพติดเป็นยาหรือสารที่คนนำเข้าสู่ ร่างกายด้วยวิธีการต่าง ๆ ซึ่งทำให้เกิดการเสพติดและเป็นโทษต่อร่างกาย รวมทั้งมีกฎหมายบัญญัติ เอาไว้ว่าห้ามเสพด้วย

2.4.2 ประเภทของยาเสพติด

การจำแนกประเภทของยาเสพติดกระทำได้หลายวิธี สำหรับวิธีที่สำคัญ คือ การ จำแนกตามการออกฤทธิ์ที่มีต่อระบบประสาท ซึ่งแบ่งได้ 4 ประเภท (สำนักงานคณะกรรมการ ป้องกันและปราบปรามยาเสพติด, 2543 : 3)

2.4.2.1 ยาเสพติดประเภทออกฤทธิ์ระบบประสาท ได้แก่ สารที่เสพแล้วทำให้ ผู้เสพคลายความทรมาน บรรเทาความเจ็บป่วยทางร่างกาย ความว้าวุ่นทางจิตใจ อารมณ์ คลายความ หม่นมุ่น ทำให้เกิดความรู้สึกเป็นสุข เช่น ยาเสพติดในกลุ่มผีนและอนุพันธุ์ของผีน ยาระงับประสาท ยานอนหลับ ยากล่อมประสาทและสารระเหย

2.4.2.2 ยาสเปติดประเภทออกฤทธิ์ระดับประสาท ได้แก่ สารที่สเปล็วทำให้ผู้สูบเพิ่มพูนความสามารถชั่วระยะเวลาหนึ่ง ช่วยเพิ่มความมั่นใจในตนเอง ทำให้เกิดความสุขจิตใจปลอดโปร่ง เช่น ยาบ้า ยาอี กระท่อน โคลาอินหรือโโคเคน

2.4.2.3 ยาสเปติดประเภทออกฤทธิ์หลอนประสาท ได้แก่ สารที่สเปล็วทำให้ผู้สูบมีประสาทสัมผัสที่สูญเสียสมรรถภาพ เกิดความรู้สึกทางประสาทสัมพัทธ์โดยไม่มีสิ่งที่เกิดขึ้นจริง เช่น ยาเค แอลเอสดี เห็ดขี้ควาย

2.4.2.4 ยาสเปติดประเภทออกฤทธิ์สมมพسانกัน ได้แก่ สารสเปติดที่ออกฤทธิ์ต่อระบบประสาท ทั้งกัด กระตุนและหลอนประสาทร่วมกัน เช่น กัญชา

2.4.3 ยานสเปติดที่เป็นปัญหาในประเทศไทย

ยาสเปติดในประเทศไทยมีจำนวนมาก สำหรับประเภทที่แพร่ระบาดและเป็นปัญหาอย่างมาก ทั้งแก่ตัวผู้สูบและสังคม โดยรวมนั้น อาจจำแนกได้ 11 ประเภท ดังนี้ (ไพบูลย์แสงฟุ่น และธนธรรมรัชต์ นามพอดี, 2550 : 19-25)

2.4.3.1 ฝัน ฝันเป็นยาสเปติดให้ไทยประภาค 2 ต้นฝันเป็นพืชล้มลุกขึ้นในที่สูงกว่าระดับน้ำทะเลประมาณ 3,000 ฟุตขึ้นไป ฝันได้มีจากยางซึ่งกรีดจากเปลือกผลของต้นฝัน ทั้งนี้ ฝันยังเป็นต้นตอของมอร์ฟิน เอโรอีน และโคลาอินอีกด้วย

2.4.3.2 มอร์ฟิน มอร์ฟินเป็นยาสเปติดให้ไทยประภาค 2 เป็นอนุพันธุ์ของฝัน และมีความร้ายแรงกว่าฝัน 8-10 เท่า มีลักษณะเป็นผงสีขาวหรือสีเทาเก็บอบขาว ไม่มีกลิ่น รสขม ฤทธิ์ของมอร์ฟินทำให้ผู้สูบง่วงนอน เคลื่อนชื้น หลับง่าย และลดการทำงานของร่างกาย จึงทำให้ผู้สูบไม่สนใจสิ่งแวดล้อม ส่วนอาการข้างเคียงอื่น ๆ ที่มี ได้แก่ การคลื่นเหียนอาเจียน ห้องผูก เกิดอาการคัน และหน้าแดงเพราะ โลหิตซึมมาก ม่านตาคำดีบและหายใจลำบาก ไทยของมอร์ฟิน ได้แก่ การทำลายร่างกาย และสติปัญญา จนอาจถึงขั้นเสียชีวิต

2.4.3.3 เอโรอีน เอโรอีนเป็นยาสเปติดให้ไทยประภาค 1 ได้จากการสังเคราะห์ทางเคมีซึ่งเป็นปฏิกิริยาระหว่างมอร์ฟินกับสารเคมี เอโรอีนมีฤทธิ์ร้ายแรงกว่ามอร์ฟิน 4-8 เท่า และร้ายแรงกว่าฝัน 30-90 เท่า สำหรับที่ลักษณะงาน่ายและสเปในประเทศไทยมี 2 ชนิด ได้แก่ (1) เอโรอีนบริสุทธิ์หรือเอโรอีนเบอร์ 4 หรือที่เรียกกันว่า “ผงขาว” และ (2) เอโรอีนผสมหรือเอโรอีนเบอร์ 3 หรือที่เรียกกันว่า “ไอระเหย” หรือ “డेप” เป็นเอโรอีนไม่บริสุทธิ์เพราะผสมสารอื่นลงไปด้วย เช่น สารอนุ สารกินนิน หรือยานอนหลับ เป็นต้น เอโรอีนมีฤทธิ์ทำให้ผู้สูบมีอารมณ์แปรเปลี่ยน ฟุ้งซ่าน วิตกกังวล หายใจชักว่าปกติ ความจำเสื่อม ดวงตาเหม่อลอย เมื่อไม่ได้สเปจะอยากยา ปวดเมื่อยตามตัว ใจคอหงุดหงิด จุกแน่นในอก กระสับกระส่าย บางรายถึงกับชักตัวด้วย ไทยของเอโรอีนรุนแรงเพราะทำให้ ผู้สูบมีร่างกายทรุดโทรม ผอมซีด สมองเสื่อม ความจำเสื่อม

ระบบภูมิคุ้มกันถูกทำลาย ติดเชื้อ โรคจ่าย ผู้เสพเกินขนาดอาจถึงแก่ความตายได้ และผู้เสพเอโรอีนีมีโอกาสติดเชื้อโรคเอดส์หรือเอชไอวี (HIV) มากกว่าคนปกติ เนื่องจากใช้เข็มฉีดยาร่วมกันในกลุ่มผู้เสพ

2.4.3.4 กัญชา กัญชาเป็นยาเสพติดให้โทษประเภท 5 เป็นพืชล้มลุก ลำต้นสูง ประมาณ 2-4 พุ่ม มีสารเด็คตราไโซโคลแทนนาบินอล (Tetrahydrocannabinol) หรือ THC ที่ทำให้เกิดการเสพติด สารนี้อยู่ในดอกและใบของต้นกัญชา กัญชาออกฤทธิ์หลายอย่างต่อระบบประสาท ส่วนกลาง ทั้งกด กระตุนและหลอนประสาท ฤทธิ์ของกัญชาทำให้ผู้เสพพูดมากกว่าปกติ ม่านตาคำ ขยายวัว ทำทางหูกหลิก หัวเราะง่าย มีอาการคล้ายเม้าเหล้าอ่อน ๆ อุณหภูมิในร่างกายลดลง อย่างอาหารรสจัด สำคัญเพิ่มจำนวนการเสพมากขึ้นจะทำให้ประสาทหลอน ความคิดสับสน การรับรู้ สิ่งต่าง ๆ เสียไป คุณสติไม่ชัดเจน จิตใจสื่อมลง กัญชาไม่อันตรายต่อผู้เสพ เช่น ทำลายสมรรถภาพทางร่างกาย สมอง ความรู้สึกทางเพศ ทางกินครรภ์ หากเสพนาน ๆ จะมีผลเสียต่อภูมิคุ้มกัน อาจทำภูมิคุ้มกันบกพร่อง ร่างกายอ่อนแยและรับเชื้อได้ง่าย โดยเฉพาะโรคทางเดินหายใจและมะเร็งปอด

2.4.3.5 พีษกระท่อม พีษกระท่อมเป็นยาเสพติดประเภท 5 พบน้ำในทวีปเอเชีย ลักษณะเป็นไม้เข็มต้นขนาดกลาง ใช้ใบเป็นสิ่งเสพติด ในกระท่อมมีสารในตราจัยนนิซึ่งมีฤทธิ์กระตุนระบบประสาทส่วนกลาง ทำให้ผู้เสพทำงานโดยไม่รู้สึกเหนื่อย ไม่หิว ทนแดด ได้นาน แต่ไม่ชอบถูกฝน อาการที่มีผลต่อร่างกายได้แก่ ปากแห้ง ห้องผูก และอุจจาระมีลักษณะเป็นเม็ดสีเขียวคล้ายกับมูลแพะ ไทยที่ผู้เสพได้รับ ได้แก่ ร่างกายทรุด โกร姆จากการทำงานเกินกำลัง ผิวหน้าแห้งและดำ โดยเฉพาะบริเวณแก้มจะเป็นจุดดำ ๆ นอนไม่หลับและมีอาการประสาท เช่น สภาพจิตใจสับสน เกิดอาการประสาทหลอน

2.4.3.6 ยาบ้า ยาบ้าเป็นยาเสพติดให้โทษประเภท 1 เป็นชื่อที่ใช้เรียกยาเสพติดที่มีส่วนผสมของสารเคมีประเภทแอมเฟตามีน (Amphetamine) สำหรับยาบ้าที่แพร่ระบาดอยู่ในประเทศไทยมีลักษณะเป็นยาเม็ดกลอมแบนขนาดเล็ก เส้นผ่าศูนย์กลาง 6-8 มิลลิเมตร ความหนาประมาณ 3 มิลลิเมตร มีสีต่าง ๆ กัน เช่น สีส้ม เขียว น้ำตาล ม่วง มีสัญลักษณ์ที่ปรากฏบนเม็ดยา เช่น พ wy WY 999 ยาบ้าออกฤทธิ์กระตุนประสาท ผู้เสพมักมีอาการหงุดหงิด อุญไม่สุข กระบวนการหายใจตัวเกอะระราน ไม่สามารถประทานอาหาร ปากแห้ง ชอบเลียริมฝีปาก ชอบถูหรือเกาจมูก ผู้เสพยาบ้าได้รับผลเสียทั้งทางด้านจิตใจ ระบบประสาท และพฤติกรรม ด้านจิตใจนั้น ผู้เสพมีความผิดปกติทางใจ กล้ายเป็นโรคจิตชนิดหวาดระแวง เกิดอาการหวาดผวา ประสาทหลอน ส่วนด้านระบบประสาท ระยะแรก ยาบ้าจะออกฤทธิ์กระตุนประสาท ทำให้ประสาทตึงเครียด แต่เมื่อหมดฤทธิ์ยาจะเกิดอาการประสาทล้า และสมองเสื่อม กรณีที่ใช้ยาบ้าในปริมาณที่มากเกินไป จะออกฤทธิ์ต่อระบบประสาทและระบบการหายใจ ทำให้ถึงแก่ความตายได้ กรณีของผลต่อพฤติกรรมฤทธิ์ยาบ้าจะกระตุนสมองส่วนที่ควบคุมความก้าวหน้าและความกระวนกระวายใจ เมื่อเสพนาน ๆ

ผู้เสพจะก้าวร้าว หากเสพต่อจะมีโอกาสเป็นโรคจิตชนิดหวาดระแวง กลัวว่าจะมีคนทำร้าย จึงมักซิงทำร้ายผู้อื่นก่อน

2.4.3.7 ยาอี ยาอีเป็นยาเสพติดให้โทษประเภท 1 มีทั้งที่เป็นแคปซูลและเป็นยาเม็ดสี ต่าง ๆ แต่ส่วนใหญ่ที่พบในประเทศไทยเป็นเม็ดกลมแบนเส้นผ่าศูนย์กลาง 0.8-1.2 เซนติเมตร ความหนา 0.3-0.4 เซนติเมตร ผิวเรียบ สัญลักษณ์บนเม็ดยาอาจเป็นรูปกระต่าย ค้างคาว นก ดวงอาทิตย์ สำหรับไทยที่มีต่อผู้เสพมีทั้งทางด้านอารมณ์ ระบบประสาทและสุขภาพร่างกาย กล่าวคือทางด้านอารมณ์นั้น เมื่อเริ่มเสพระยะแรก ยาอีจะออกฤทธิ์กระตุ้นประสาท ทำให้ผู้เสพรู้สึกตื่นตัวตลอดเวลา ไม่สามารถควบคุมอารมณ์ของตนได้ เหงื่ออออกมาก หัวใจเต้นเร็ว ความดันโลหิตสูง หลังจากนั้น ยาอีจะออกฤทธิ์หลอนประสาทอย่างรุนแรง ทางด้านระบบประสาท จะเกิดการเปลี่ยนแปลงการรับรู้ ทำให้การได้ยินและการมองเห็นแสงสีผิดไปจากความเป็นจริง มีอาการเคลิบเคลี้มคุณตัวเองไม่ได้ ยาอีมีฤทธิ์ทำให้เซลลสมองหลังสารเซโรโทนิน (Serotonin) ออกมาก เกินกว่าปกติ ทำให้จิตใจสดชื่น แต่เมื่อ่านไปสารดังกล่าวจะลดลง ทำให้เกิดการซึมเศร้า หดหู่ และอยากฆ่าตัวตาย นอกจากนี้ยังทำให้หลับไม่สนิท จึงเกิดอาการอ่อนเพลีย ขาดสมาร์ทในการเรียนและการทำงาน สำหรับด้านสุขภาพทั้งคือ ทางด้านสุขภาพนั้น ยาอีจะทำลายระบบภูมิคุ้มกันของร่างกาย จึงทำให้ผู้เสพมีโอกาสติดเชื้อโรคต่าง ๆ ได้ง่าย

2.4.3.8 ยาเค ยาเคเป็นวัตถุออกฤทธิ์ประเภท 2 คำว่า “ยาเค” ย่อมาจากคำว่า “เคตามีน” (Ketamine) หรือมีชื่อทางการค้าว่า “เคตาวา” (Ketava) หรือ “เคตาลาร์” (Ketalar) ยาเคถูกสังเคราะห์ขึ้นเพื่อประโยชน์ในการแพทย์โดยใช้เป็นยาสลบ มีลักษณะเป็นผงสีขาวหรือเป็นน้ำべี่ยในขวดสีชา สาเหตุที่เป็นยาเสพติด เพราะวัยรุ่นนำมาใช้เป็นสิ่งมีนมา โดยนำยาเขมาผ่านความร้อนให้เป็นผงแล้วนำมาสูดคอม ยาเคเป็นยาที่ออกฤทธิ์หลอนประสาทอย่างรุนแรง ผู้เสพจะรู้สึกเคลิบเคลี้มคิดว่าตนมีอำนาจพิเศษ ความคิดสับสน มึนงง ตาลาย หูแว่ว การรับรู้และการตอบสนองต่อสิ่งแวดล้อม ทั้งภาพ แสง สีและเสียงจะเปลี่ยนไป ร่างกายเคลื่อนไหวไม่สัมพันธ์กัน หากใช้มากจะหายใจติดขัดและหากใช้ติดต่อ กันนานจะทำให้ผู้เสพเป็นโรคจิต อาจกลายเป็นคนวิกฤตได้

2.4.3.9 สารระเหย สารระเหยได้มาจากการบวนการผลิตนำมันปิโตรเลียม สารระเหยที่มีผู้นำมาเสพด้วยการสูดคอมมีหลายชนิด เช่น ทินเนอร์ น้ำมันเบนซิน แลคเกอร์ กาวยางน้ำ น้ำยาล้างเล็บ สีกระป๋องสำหรับพ่น เป็นต้น สารระเหยเป็นสิ่งที่เสพติด ได้ง่าย ออกฤทธิ์มีนมาได้เร็ว ผู้ที่สูดคอมจะได้รับอันตรายมากหรือน้อยขึ้นอยู่กับปริมาณและระยะเวลาที่สูดคอม ไทยที่เกิดทันที คือ จะเกิดการวิงเวียน อ่อนเพลีย ปวดศีรษะ คลื่นไส้อเจียน มือสั่น หัวใจเต้นผิดจังหวะ หายใจถี่และเร็ว บางรายอาจเกิดการทำร้ายได้ ส่วนไทยจากการเสพเป็นเวลานานนั้น สารระเหยจะทำลายระบบ

ต่าง ๆ ได้แก่ ระบบทางเดินหายใจ ระบบทางเดินอาหาร ระบบทางเดินปัสสาวะ ระบบโลหิต ระบบประสาทสมอง ระบบกล้ามเนื้อและระบบสีบพันธุ์

2.4.3.10 เห็ดขี้ควาย เห็ดขี้ควายเป็นยาเสพติดให้ไทยประเภท 5 เป็นเห็ดพิษที่ขึ้นอยู่ตามมุดความแห้ง นักท่องเที่ยวต่างประเทศที่เสพนิยมเรียกว่า “เห็ดวีเศษ” (Magic mushroom) เป็นเห็ดที่แพร่ระบาดในแหล่งท่องเที่ยว โดยเฉพาะทางภาคใต้ เมื่อกินแล้วจะรู้สึกร้อนวูบวนตามเนื้อตัว แน่นหน้าอก ไม่สบาย บางครั้งจะคลื่นไส้อาเจียน ในเห็ดขี้ควายมีสารออกฤทธิ์ได้แก่ ไซโลเซิน และไซโลไซบิน ซึ่งทำลายประสาทอย่างรุนแรง เมื่อบริโภคแล้วจะเกิดอาการเม้าเคล้มและบ้าคลั่ง ในที่สุด หากบริโภคในปริมาณมากเกินไปอาจเป็นอันตรายถึงชีวิต ได้

2.4.3.11 โโคคaineหรือโโคเคน โโคคaineหรือเรียกกันทั่วไปว่า “โโคเคน” เป็นยาเสพติดให้ไทยประเภท 2 เป็นสารธรรมชาติที่กันพบในใบของต้นโโคโค ซึ่งปลูกกันมากในแถบอเมริกากลางและอเมริกาใต้ โโคเคนบริสุทธิ์มีลักษณะเป็นเกล็ดหรือผงเกล็ด ไม่มีสีหรือมีสีขาว ไม่มีกลิ่น รสขม ไม่ละลายน้ำ แต่เมื่อทำให้อุ่นในรูปของเกลือหรือไฮดรอลอโรดจะละลายน้ำ เป็นสารละลายที่มีฤทธิ์เป็นค้าง เมื่อโโคเคนเข้าสู่ร่างกายจะออกฤทธิ์กระตุ้นประสาทส่วนกลาง ทำให้ร่างกายตื่นตัว หัวใจเต้นเร็ว ความดันโลหิตสูง ใจสั่น ประสาทตึงเครียด เมื่อหมดฤทธิ์ยาจะทำให้ผู้เสพเมื่อยล้า เหนื่อยอยู่อ่อน และซึมเซา อันตราย กือ ทำให้หัวใจเต้นเร็ว ความดันโลหิตสูง ตัวร้อนหรือมีไข้ ตลอดเวลา นอนไม่หลับ ผู้เสพเกินขนาดจะเกิดพิษเนิบพลันที่มักทำให้มีอาการชัก มีเลือดออกในสมองและหัวใจ เดินถี่ผิดปกติ และอาจถึงแก่ชีวิต ได้

2.5 นโยบาย มาตรการและยุทธศาสตร์ของรัฐบาลในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด

รัฐบาลไทยได้เห็นความสำคัญของปัญหายาเสพติดและได้วางนโยบาย มาตรการและยุทธศาสตร์ในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดมาอย่างต่อเนื่อง สำหรับนโยบาย มาตรการและยุทธศาสตร์ของรัฐบาลชุดต่าง ๆ นั้น อาจสรุปสาระสำคัญ ได้ดังต่อไปนี้

2.5.1 นโยบายการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดของรัฐบาล

อาจกล่าวได้ว่า ได้วางนโยบายการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดของรัฐบาลชุดต่าง ๆ ปรากฏชัดนับตั้งแต่รัฐบาลนายชานินทร์ กรัยวิชัย ได้ก่อตั้งสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด (ป.ป.ส.) ขึ้นเมื่อปี พ.ศ. 2519 ตั้งแต่นั้นเป็นต้นมา รัฐบาลชุดต่าง ๆ ได้เริ่มแต่งตั้งนโยบายเกี่ยวกับยาเสพติดต่อรัฐสถา ซึ่งอาจสรุปสาระสำคัญ ได้ดังต่อไปนี้ (จัตรสนุน พฤติกิจ โภ, 2551 : 11-16)

2.5.1.1 รัฐบาลนายธนาịnh กรัยวิเชียร รัฐบาลชุดนี้ได้แต่งตั้งนโยบายต่อรัฐสภา เมื่อวันที่ 29 ตุลาคม พ.ศ. 2519 มีสาระสำคัญว่าจะป้องกันและปราบปรามการผลิตและการค้ายาเสพติด ให้โทษแก่ผู้ติดยาเสพติดดังกล่าวให้ได้ผลโดยค่อนขาน

2.5.1.2 รัฐบาล พล.อ.เกรียงศักดิ์ ชมนันนท์ ได้แต่งตั้งนโยบายต่อรัฐสภาสองสมัย สมัยแรก แต่งตั้งนโยบายต่อรัฐสภาเมื่อวันที่ 1 ธันวาคม พ.ศ. 2520 มีสาระสำคัญว่า จะเร่งรัดและดำเนินการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดและวัตถุที่ออกฤทธิ์อจิตและประสาท ควบคู่กับการรักษาพยาบาลและฟื้นฟูสมรรถภาพของผู้ติดยาเสพติด ต่อมา สมัยที่สอง แต่งตั้งนโยบายต่อรัฐภา เมื่อวันที่ 7 มิถุนายน พ.ศ. 2522 มีสาระสำคัญว่า จะป้องกันและปราบปรามการผลิต การค้า และการเสพติด และวัตถุที่ออกฤทธิ์อจิตและประสาทอย่างจริงจัง ทั้งโดยทางตรงและทางอ้อมจะปราบปรามโดยใช้กฎหมายอย่างเด็ดขาดและให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น จัดให้มีการปลูกพืชทดสอบ และการพัฒนาชาวไทยภูเขา ส่งเสริมการนำบัตรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพและจิตใจของผู้ติดยาเสพติด รวมทั้งการส่งเคราะห์ผู้ติดยาเสพติดเพื่อมิให้เป็นภาระแก่สังคมต่อไป จะร่วมมือกับนานาประเทศในการควบคุม ป้องกันและปราบปรามการแพร่ระบาดของยาเสพติดทุกวิถีทาง

2.5.1.3 รัฐบาล พล.อ.เปรม ติณสูลานนท์ ได้แต่งตั้งนโยบายต่อรัฐสภาสามสมัย สมัยแรก แต่งตั้งนโยบายต่อรัฐสภาเมื่อวันที่ 28 มีนาคม พ.ศ. 2523 มีสาระสำคัญว่าจะดำเนินการ กวาดล้างแหล่งผลิตและจานวนยาเสพติดให้โทษโดยเด็ดขาดสนับสนุน ส่วนทางค้านผู้ติดยาเสพติด จะให้การนำบัตรักษาและอบรมให้ทราบนักถึงภัยอันเกิดจากยาเสพติด ส่วนสมัยที่สอง แต่งตั้งนโยบายต่อรัฐภา เมื่อวันที่ 20 พฤษภาคม พ.ศ. 2526 โดยมีสาระสำคัญเหมือนกับที่แต่งตั้งนโยบาย ในสมัยแรก และสมัยที่สาม แต่งตั้งนโยบายต่อรัฐภาเมื่อวันที่ 27 สิงหาคม พ.ศ. 2529 มีสาระสำคัญ ว่า ปัญหาการผลิตและการค้ายาเสพติดยังเป็นปัญหาสำคัญ รัฐบาลจึงมีนโยบายที่จะดำเนินการ ป้องกันและปราบปรามต่อไปอย่างจริงจังและเด็ดขาด ในขณะเดียวกัน ในด้านการนำบัตรักษาผู้ติดยาเสพติด รัฐบาลจะร่วมมือกับภาคเอกชน โดยขยายบริการให้กว้างขวางยิ่งขึ้น เพื่อให้ผู้คร่าห์ราย เหล่านี้กลับคนเป็นพลเมืองดีและเป็นกำลังของชาติสืบไป

2.5.1.4 รัฐบาล พล.อ.ชาติชาย ชุณหะวัน ได้แต่งตั้งนโยบายต่อรัฐสภาสองสมัย สมัยแรก แต่งตั้งนโยบายต่อรัฐภาเมื่อวันที่ 25 สิงหาคม พ.ศ. 2531 มีสาระสำคัญสั้น ๆ ว่าจะรักษา ความสงบเรียบร้อยในสังคม ป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมและยาเสพติด โดยเด็ดขาด ต่อมา สมัยที่สอง แต่งตั้งนโยบายต่อรัฐภาเมื่อวันที่ 9 มกราคม พ.ศ. 2534 มีสาระสำคัญว่ารัฐบาลจะ ป้องกันและปราบปรามยาเสพติดอย่างเด็ดขาด โดยร่วมมือกับนานาประเทศเพื่อนบ้านในการทำลายแหล่งผลิตยาเสพติด และขอความร่วมมือจากนานาประเทศที่มีผู้ใช้ยาเสพติดสูง ให้ความร่วมมือแก่ไทยปัญหา

อย่างจริงจัง ขณะเดียวกันจะเน้นการรณรงค์ในกลุ่มเยาวชนให้ทราบนักถึงโภษของยาเสพติด ทั้งในและนอกสถานศึกษา ทั้งจะจัดให้มีการจัดหลักสูตรการศึกษาในเรื่องนี้ต่อไปด้วย

2.5.1.5 รัฐบาลนายอานันท์ ปันยารชุน ได้แต่งตั้งนโยบายต่อรัฐสภาเมื่อวันที่ 4 เมษายน พ.ศ. 2534 มีสาระสำคัญว่าจะเร่งรัดการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดให้ได้ผลโดยเร็วที่สุด โดยใช้อำนาจที่มีอยู่ตามกฎหมายอย่างเต็มที่ในการปราบปรามการผลิต การค้า และการบริโภคยาเสพติด ปรับปรุงกฎหมายและการบังคับใช้กฎหมายให้บังเกิดผลอย่างแท้จริง รวมทั้งการร่วมมือกับสหประชาชาติและมิตรประเทศอย่างใกล้ชิด นอกจากนี้จะดำเนินการควบขั้นการใช้ยากระตุ้นประสาಥอย่างเข้มงวดและเร่งปราบปรามขับถ่บุกรุกผู้ผลิตและผู้ขายที่ผิดกฎหมายอย่างเด็ดขาด

2.5.1.6 รัฐบาลนายบรรหาร ศิลปอาชา ได้แต่งตั้งนโยบายต่อรัฐสภาเมื่อวันที่ 26 กรกฎาคม พ.ศ. 2538 มีสาระสำคัญว่าจะเร่งรัดปราบปรามการผลิตและการค้ายาเสพติด ตลอดจนแหล่งอนามัยอันเป็นสาเหตุของการก่ออาชญากรรมอย่างเด็ดขาด ส่วนนโยบายด้านสาธารณสุขจะส่งเสริมโครงการภาครัฐและเอกชนที่มุ่งบำบัดรักษาและฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติด เพื่อให้คนเหล่านี้กลับมาเป็นกำลังของชาติต่อไป

2.5.1.7 รัฐบาลพล.อ. ชวลิต ยงใจยุทธ ได้แต่งตั้งนโยบายต่อรัฐสภาเมื่อวันที่ 11 ธันวาคม พ.ศ. 2539 มีสาระสำคัญว่า จะป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมทุกประเภทอย่างจริงจัง โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การผลิตและการค้ายาเสพติด ยาบ้า และสารออกฤทธิ์ต่อประสาทอื่น ๆ รวมทั้งรณรงค์ให้ประชาชนตระหนักรถึงมหันตภัยและโภษของสิ่งคั่งกล่าว

2.5.1.8 รัฐบาลนายชวน หลีกภัย ได้แต่งตั้งนโยบายต่อรัฐสภาเมื่อวันที่ 20-21 พฤษภาคม พ.ศ. 2540 มีสาระสำคัญว่าจะเพิ่มประสิทธิภาพระบบงานป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม และกระบวนการยุติธรรม ให้สามารถอ่านวิถีความคุ้มครอง และความต้องการของประชาชน โดยเฉพาะในด้านการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม การค้ายาเสพติด และการลดจำนวนแรงงานค่างชาติที่ผิดกฎหมาย

2.5.1.9 รัฐบาล พ.ต.ท. ทักษิณ ชินวัตร ได้แต่งตั้งนโยบายต่อรัฐสภาสองสมัย สมัยแรก แต่งตั้งนโยบายต่อรัฐสภาเมื่อวันที่ 26 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2544 มีสาระสำคัญว่า รัฐบาลจะเร่งรัดดำเนินการเพื่อให้การป้องกันและปราบปรามยาเสพติดภายใน ให้เป็นไปอย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ โดยให้การสนับสนุนการผลิตและการค้ายาเสพติดอย่างเด็ดขาด โดยให้การสนับสนุนการป้องกันนำหน้าการปราบปราม ผู้เสพต้องได้รับการรักษา ผู้ค้าต้องได้รับการลงโทษโดยเด็ดขาด ดังนี้ (1) เข้มงวดกับการบังคับใช้กฎหมายและสร้างกระบวนการพิเศษ เพื่อควบคุมและปราบปรามผู้ค้าและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับกระบวนการผลิตและการค้ายาเสพติดอย่างเด็ดขาด รวดเร็ว และเป็นธรรม พร้อมทั้งแก้ไขกฎหมายเพื่อเพิ่มบทลงโทษสูงสุดกับข้าราชการการเมือง และเจ้าหน้าที่ของรัฐที่มีส่วนเกี่ยวข้อง และให้รางวัลและการคุ้มครองเป็นพิเศษแก่เจ้าหน้าที่ของรัฐ

และประชาชนที่ให้ความร่วมมือในการปราบปรามยาเสพติด (2) ควบคุมการนำเข้าสารเคมีที่อาจนำไปสู่การผลิตยาเสพติดอย่างเข้มงวด และเสริมสร้างกลไกของภาครัฐและมาตรการทางกฎหมายให้ก้าวทันการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีในการผลิตยาเสพติด (3) สร้างความร่วมมือกับองค์กรระหว่างประเทศและนานาประเทศ เพื่อควบคุมและกำจัดแหล่งผลิตและเครือข่ายการจำหน่ายยาเสพติดข้ามชาติ (4) แก้ไขปรับปรุงกฎหมายที่เป็นอุปสรรคต่อการเข้ารับการบำบัดรักษา และการพื้นฟูสภาพร่างกายและจิตใจของผู้เสพยาเสพติด โดยให้ผู้ติดยาเสพติดสามารถเข้ารับการบำบัดและพื้นฟูสภาพได้ทันทีโดยไม่มีความผิดทางกฎหมาย พร้อมกันนี้รัฐบาลจะจัดให้มีระบบการบริการบำบัด การพื้นฟู การฝึกอบรมด้านอาชีพ และการปรับสภาพแวดล้อมให้แก่ผู้เสพยาเสพติดอย่างทั่วถึง เพื่อให้ผู้เสพสามารถกลับเข้าสู่สังคมได้อย่างปกติสุข อิกทั้งสนับสนุนกองทัพบกในการให้ความร่วมมือกับส่วนราชการและองค์กรประชาชนเพื่อการแก้ไขปัญหายาเสพติดให้บรรลุผลอย่างเป็นรูปธรรม รวมทั้งให้การสนับสนุนการบำบัดรักษาผู้ติดยาเสพติด ต่อมา สมัยที่สอง รัฐบาล พ.ต.ท. ทักษิณ ชินวัตร ได้แต่งน้อมบายต่อรัฐสภาเมื่อวันที่ 23 มีนาคม พ.ศ. 2548 มีสาระสำคัญว่า รัฐบาลจะดำเนินการต่อเนื่องจริงจังที่จะปราบปรามผู้มีอิทธิพลและยาเสพติดให้หมดไปจากสังคมไทย โดยยังคงยึดหลักการผู้เสพ คือ ผู้ป่วยที่ต้องได้รับการรักษา ส่วนผู้ค้า คือ ผู้ที่ต้องได้รับโทษตามกระบวนการยุติธรรม โดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน ควบคู่กับมาตรการปราบปราม และบังคับใช้กฎหมายอย่างเป็นธรรม และใช้มาตรการทางกฎหมายและกระบวนการยุติธรรมตัดซ่องทางการหาเงินทุจริตของผู้มีอิทธิพลในทุก ๆ ด้าน

2.5.1.10 รัฐบาล พล.อ. สุรยุทธ์ จุลานนท์ ได้แต่งน้อมบายต่อรัฐสภาเมื่อวันที่ 6 ตุลาคม พ.ศ. 2549 มีสาระสำคัญว่า รัฐบาลมีนโยบายการแก้ไขปัญหายาเสพติดและการจัดระเบียบสังคม เป็นนโยบายที่สำคัญยิ่ง ซึ่งทุกฝ่ายจะต้องร่วมมือกันดำเนินการอย่างเข้มแข็งและจริงจังต่อไป ให้ทุกภาคส่วนช่วยกันสอดส่องคุ้มครองและสร้างกระแสให้สังคมเห็นถึงผลเสียของการที่ผู้ประกอบการละเว้นไม่ปฏิบัติตามระเบียบกฎหมาย ในขณะที่ผู้มีหน้าที่บังคับใช้กฎหมายปล่อยประณีตหรือส่งเสริมให้มีการกระทำที่ฝ่าฝืนกฎหมาย ซึ่งจะเป็นการ omnemah หรือบ่อนทำลายเด็กและเยาวชน ที่เป็นอนาคตของชาติให้ทุกจังหวัด โดยเฉพาะอย่างยิ่ง จังหวัดซึ่งเป็นที่ตั้งของสถานศึกษาเป็นจำนวนมาก ได้เร่งรัดและเพิ่มความเข้มงวดความเข้มงวดขั้นในการดำเนินมาตรการจัดระเบียบสังคมอย่างต่อเนื่องและจริงจัง ทั้งในเรื่องของการบังคับใช้กฎหมายและการลงโทษผู้กระทำผิดหรือฝ่าฝืนระเบียบกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

2.5.1.11 รัฐบาลนายสมัคร สุนทรเวช ได้แต่งน้อมบายต่อรัฐสภาเมื่อวันที่ 18 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2551 มีสาระสำคัญว่า จะเร่งรัดแก้ไขปัญหายาเสพติดและปราบปรามผู้มีอิทธิพล

โดยยังคงยึดหลักการผู้เสพ คือ ผู้ป่วยที่ต้องได้รับการรักษา ส่วนผู้ค้า คือ ผู้ที่ต้องได้รับโภคภานกระบวนการยุติธรรม ทั้งนี้ รัฐบาลจะเร่งรัดปราบปรามการค้ายาเสพติด ลดปริมาณผู้เสพยาและป้องกันมิให้กลุ่มเสี่ยงเข้าไปเป็นเหยื่อของยาเสพติด โดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน ควบคู่กับมาตรการปราบปรามและบังคับใช้กฎหมายอย่างเป็นธรรม และใช้มาตรการทางกฎหมายและกระบวนการยุติธรรมตัดซ่อนทางการหาเงินทุจริตของผู้มีอิทธิพลในทุก ๆ ด้าน ไม่ว่าจะเป็นการตัดไม้ทำลายป่า การค้ามนุษย์ และการเป็นเจ้ามือการพนัน

2.5.1.12 รัฐบาลนายสมชาย วงศ์สวัสดิ์ ได้แต่งน้อมนำต่อรัฐสภาเมื่อวันที่ 7 ตุลาคม พ.ศ. 2551 มีสาระสำคัญว่าจะเร่งปราบปรามการค้ายาเสพติด ปราบปรามผู้มีอิทธิพล obsiyay muay และสิ่งขี้วุ่นเยาวชน โดยสนับสนุนการปฏิบัติการรวมพลังประชาชนไทยพื้นถิ่นยาเสพติด เร่งรัดแก้ไขปัญหายาเสพติด ลดปริมาณผู้เสพยา และป้องกันมิให้กลุ่มเสี่ยงเข้าไปเป็นเหยื่อของยาเสพติด ใช้กระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชนควบคู่กับมาตรการปราบปรามและบังคับใช้กฎหมายอย่างเป็นธรรม และใช้มาตรการทางกฎหมายและกระบวนการยุติธรรมตัดซ่อนทางการหาเงินทุจริตของผู้มีอิทธิพลในทุก ๆ ด้าน

2.5.1.13 รัฐบาลนายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ ได้แต่งน้อมนำต่อรัฐสภาเมื่อวันที่ 30 ธันวาคม พ.ศ. 2551 มีสาระสำคัญว่าจะเร่งรัดการแก้ไขปัญหายาเสพติดอย่างเป็นระบบครบวงจร ทั้งด้านการป้องกัน การปราบปราม การบำบัดรักษา การฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด ควบคู่กับการปรับปรุงกฎหมายให้สอดคล้องกับสถานการณ์ และมีการบังคับใช้กฎหมายอย่างเคร่งครัด รวมทั้งขยายความร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้านและนานาชาติในการแก้ไขปัญหายาเสพติด

2.5.2 มาตรการและยุทธศาสตร์ของรัฐบาลในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด ในช่วงระยะเวลาต่าง ๆ

สำหรับมาตรการและยุทธศาสตร์ของรัฐบาลชุดต่าง ๆ นั้นปรากฏรายละเอียดแตกต่างกัน ตามช่วงระยะเวลาต่าง ๆ ซึ่งอาจสรุปได้ดังต่อไปนี้ (เสนีย์ วัยวัฒน์, 2552 : 26-34)

2.5.2.1 ช่วงระหว่างปี พ.ศ. 2519-2539 เมื่อมีการตั้งคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด (ป.ป.ส.) ปี พ.ศ. 2519 จากนั้น ป.ป.ส. ได้กำหนดมาตรการ 4 มาตรการ ได้แก่ (1) มาตรการป้องกันยาเสพติด (2) มาตรการปราบปรามยาเสพติด (3) มาตรการบำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด และ (4) มาตรการควบคุมพืชเสพติด ต่อมานี้ เมื่อเข้าสู่แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 7 (พ.ศ. 2535-2539) ได้นำการพัฒนาระบบการบริหารจัดการและการกระจายภารกิจการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดให้แก่ส่วนภูมิภาคมากขึ้น ผลจากการปฏิบัติปรากฏว่าแต่ละมาตรการมีสัดส่วนที่ต่างกัน แต่ก็ยังถือว่าไม่บรรลุผลในภาพรวม เพราะปัญหา

ยาเสพติดมีความรุนแรงมากขึ้นเรื่อยๆ ในระบบต่อมน้ำจิ้งเน้นการพิจารณาเป็นองค์รวมและการประสานมาตรการต่างๆ เข้าด้วยกันมากขึ้น

2.5.2.2 ช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2540-2544) ได้เน้นการประสานงานในลักษณะองค์รวม โดยได้กำหนดคุณภาพศาสตร์การใช้พื้นที่ (Area) เป็นหลัก ขณะเดียวกันก็พสมพسانมาตรการและการทำงานร่วมกันของภาคต่าง ๆ โดยผนึกกำลังร่วมกัน ระหว่างภาครัฐ เอกชน ประชาชนและสถาบันทางสังคม แต่ปัญหาฯสพดิคงประเทศไทยช่วงนี้ ก็ยังรุนแรงอย่างต่อเนื่อง เนื่องจากชนกลุ่มน้อยได้เคลื่อนข้ายุโรปการผลิตยาบ้าออกไปอยู่ประเทศไทย เพื่อนบ้านและนำเข้ามาจำหน่ายในประเทศไทย สำหรับมาตรการที่สำคัญในช่วงนี้ ได้แก่ (1) มาตรการสมัยรัฐบาลนายชวน หลีกภัย (2) แผนแม่บทด้านการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด และ (3) มาตรการสมัยรัฐบาล พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร ซึ่งอาจแยกพิจารณาได้ดังนี้

1) มาตรการรัฐบาลนายชวน หลีกภัย เมื่อวันที่ 19 สิงหาคม พ.ศ. 2541
รัฐบาลนายชวน หลีกภัย มีคำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ 141/2541 เรื่องนโยบายการดำเนินงาน
ป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ซึ่งเน้นการใช้พลังประชาชนเป็นกำลังพื้นฐาน โดยกระตุ้นและ
ส่งเสริมให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติดในทุก
ระดับ พร้อมกับกำหนดพื้นที่ปัญหาเอาไว้ และให้มีการผสานมาตรการด้านยาเสพติดควบคู่กับ
มาตรการทางเศรษฐกิจและสังคม โดยเน้นปฏิบัติการทางจิตวิทยาและการประชาสัมพันธ์เชิงรุก
ต่อมา รัฐบาลนายชวน หลีกภัย ยังได้ประกาศใช้มาตราการหมู่บ้านเฉลิมพระเกียรติปีอุดยาเสพติด
เพื่อพยายามเป็นพระราชกุศล แต่การทำงานในเวลานี้ยังมีลักษณะแยกส่วน ผลการประเมินผลจึง
พบว่า หมู่บ้านที่ประกาศว่าปีอุดยาเสพติดนั้น ยังคงมียาเสพติดแพร่ระบาดไม่ต่างจากหมู่บ้านทั่วไป

2) แผนแม่บัญชีด้านการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ในช่วงแผนพัฒนา ฉบับที่ 8 นี้ ทางคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ได้จัดทำแผนป้องกันและปราบปรามยาเสพติด พ.ศ. 2540-2544 เพื่อเป็นแผนแม่บัญชีด้านการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด แต่ผลจากการประเมินระยะ 3 ปีแรก (พ.ศ. 2540-2542) พบว่า สถานการณ์ยาเสพติดไม่ได้ลดลง แต่กลับกระจายตัวไปทุกที่ ประชาชนส่วนใหญ่รับรู้การแก้ไขปัญหายาเสพติด และมีทัศนคติที่ดีต่อการแก้ไขปัญหา แต่ยังมีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง สิ่งที่ต้องแก้ไขในขณะนี้ คือ การกระตุ้นให้เกิดกิจกรรมอย่างต่อเนื่องและกว้างขวางถึงในระดับหมู่บ้าน และสร้างการมีส่วนร่วมอย่างแท้จริงของประชาชนในชุมชน

3) มาตรการสมัยรัฐบาล พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร ช่วงที่รัฐบาล พ.ต.ท. ทักษิณ ชินวัตร เข้ามาริหารประเทศอย่างมาก รัฐบาลจึงกำหนดเป็นนโยบายเร่งด่วน โดยได้ออกคำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ 119/2544 และ ที่ 120/2544 ลงวันที่ 31 พฤษภาคม พ.ศ. 2544

เรื่อง แนวทางการใช้พลังแห่งคิดเพื่ออาชนະยาเสพติด โดยได้กำหนดแนวทางการอาชนະยาเสพติด เอาไว้หลายแนวทาง สำหรับแนวทางที่สำคัญ ได้แก่ การปลูกพลังแห่งคิด การป้องกัน กระตุ้นและปลูกจิตสำนึกของประชาชนในชาติให้มีความรู้ความเข้าใจและตระหนักรถึงพิษภัยของยาเสพติดที่มีต่อประเทศไทย และบังเกิดความมุ่งนั่นที่จะร่วมกันป้องกันและแก้ไขปัญหาทุกส่วนในสังคมต้องร่วมกันผนึกกำลังเป็นพลังของแห่งคิด เข้าต่อสู้และอาชนະยาเสพติดให้ได้โดยเร็ว โดยใช้มาตรการป้องกันนำการป্রบานป্রบาน ต่อมา รัฐบาล พ.ศ.ท.ทักษิณ ชินวัตร บังได้มีคำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรีที่ 228/2544 ลงวันที่ 25 กรกฎาคม พ.ศ. 2544 เรื่อง แผนปฏิบัติการเพื่ออาชนະยาเสพติด พ.ศ. 2544-2545 แผนนี้มีจุดมุ่งหมายที่จะหยุดยั้งการขยายตัวและลดระดับความรุนแรงของปัญหายาเสพติด จนกระทั่งหมดไปในที่สุด โดยมีแนวทางที่สำคัญ 3 ประการ คือ (1) ป้องกันมิให้มีการเสพยาเสพติด ด้วยการสร้างพลังแห่งคิด ปลูกจิตสำนึกของคนในชาติให้ตระหนักรถึงปัญหา (2) ดำเนินงานในพื้นที่ โดยกำหนดหมู่บ้านหรือชุมชนเป็นเป้าหมาย และ (3) สร้างชุมชนให้เข้มแข็งควบคู่กับการส่งเสริมคุณธรรม

2.5.2.3 ช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 9 (พ.ศ. 2545-2549) ในแผนนี้ให้ความสำคัญกับการแก้ไขปัญหาระดับครอบครัวและชุมชน ผ่านการแพร่ระบาดของยาเสพติด โดยใช้มาตรการทางกฎหมายอย่างเคร่งครัด รณรงค์ประชาสัมพันธ์ให้เห็นโทษของยาเสพติด และส่งเสริมกิจภาพแก่เยาวชน ต่อมา สถานการณ์ปัญหายาเสพติดในประเทศไทยไม่มีทิ่วหัวใจ ลดลง รัฐบาล พ.ศ.ท.ทักษิณ จึงนำแผนแม่บทเพื่อการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด พ.ศ. 2545-2549 ไปบรรจุไว้ในยุทธศาสตร์การพัฒนาคุณภาพคนและการคุ้มครองทางสังคม โดยเน้นการปรับเปลี่ยนแนวคิดและกระบวนการดำเนินการให้เป็นไปในเชิงรุกอย่างมีประสิทธิภาพ ควบคู่กับการเพิ่มบทบาทของทุกฝ่ายในสังคมให้มีส่วนร่วมในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด แต่ต่อมา พบว่ายุทธศาสตร์การปลูกพลังแห่งคิดและการป้องกัน ซึ่งมีเป้าหมายให้ประชาชนทุกกลุ่มนิมีความรู้ความเข้าใจและตระหนักรถึงพิษภัยของยาเสพติด จนกระทั่งเกิดจิตสำนึกที่จะป้องกันและแก้ไขปัญหาร่วมกันนี้ไม่ได้ผล เพราะพฤติกรรมของผู้ค้าและผู้เสพมีการปกปิดซ่อนเร้นมากขึ้น ขณะที่กลุ่มผู้มีงานประจำและกลุ่มผู้มีอายุ 25 ปีขึ้นไปมีแนวโน้มที่จะใช้ยาเสพติดมากขึ้น เมื่อเดือนธันวาคม พ.ศ. 2545 รัฐบาล พ.ศ.ท.ทักษิณ ชินวัตร จึงได้ปรับนโยบายเชิงรุกใหม่ โดยกำหนดยุทธศาสตร์เร่งด่วนให้กระทรวงมหาดไทยเป็นแทพในการรับกับยาเสพติด ครั้นต่อมาเมื่อวันที่ 14 มกราคม พ.ศ. 2546 พ.ศ.ท.ทักษิณ ชินวัตร ได้เน้นการจัดการต่อผู้ผลิตและผู้ค้ายาเสพติดอย่างจริงจังและต่อเนื่อง โดยถือว่าเป็นผู้ทำลายความมั่นคงของชาติ ต้องถูกปราบปรามให้หมดสิ้นไปในภายในหลังรัฐบาลได้มีคำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรีที่ 29/2546 ลงวันที่ 28 มกราคม พ.ศ. 2546 เรื่อง การต่อสู้อาชนະยาเสพติด และคำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรีที่ 30/2546 ลงวันที่ 28 มกราคม พ.ศ. 2546

เรื่อง การจัดตั้งศูนย์อำนวยการต่อสู้เพื่อเข้าข่ายยาเสพติดแห่งชาติ (ศตส.) ต่อมา วันที่ 1 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2546 พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร ได้ประกาศสังคมรั้นนี้แก่หักกับยาเสพติด โดยแบ่งระยะเวลา ดำเนินการออกเป็น 3 ระยะ ระยะแรก ระหว่างวันที่ 1 กุมภาพันธ์-30 เมษายน พ.ศ. 2546 ให้ยึดพื้นที่ แยกสาย ทำลายของยาเสพติด มีเป้าหมายหยุดยั้ง ภาคล้าง ทำลายยาเสพติด การค้า และการแพร่ระบาดของยาเสพติดในทุกพื้นที่ ระยะที่สอง ระหว่างวันที่ 1 พฤษภาคม-2 ธันวาคม พ.ศ. 2546 ให้พื้นที่ คูแล พัฒนา สร้างความเข้มแข็งของพลังแผ่นดินและชุมชน มีเป้าหมายที่จะกำจัดการแพร่ระบาดของยาเสพติดในหมู่บ้านหรือชุมชนให้หมดสิ้นไปหรือเบาบางลงจนอยู่ในระดับที่ไม่ส่งผลกระทบต่อการดำเนินชีวิตโดยปกติของประชาชน และประชาชนเกิดความพึงพอใจต่อการต่อสู้กับปัญหายาเสพติดของรัฐบาล และระยะที่สาม ระหว่างวันที่ 3 ธันวาคม พ.ศ. 2546-30 กันยายน พ.ศ. 2547 ให้ดำรงความเข้มแข็งของพลังแผ่นดินและชุมชนอย่างยั่งยืน มีเป้าหมายให้เกิดความยั่งยืนในการแก้ไขปัญหายาเสพติดในทุกพื้นที่ ซึ่งพอถึงวันที่ 3 ธันวาคม พ.ศ. 2546 พ.ต.ท. ทักษิณ ชินวัตร ได้ประกาศชัยชนะต่อยาเสพติด แต่ก็มีเสียงวิพากษ์วิจารณ์ว่าเป็นการใช้กำลังปราบปรามในระยะสั้น อาจทำให้ยาเสพติดหายากชั่วขณะ แต่ก็ไม่ได้หมดไปที่เดียว เมื่อรัฐบาลหยุดใช้กำลังปราบปรามยาเสพติดก็หวนกลับมาอีก รวมทั้งการแก้ปัญหายาเสพติดในหมู่บ้านหรือชุมชน ก็ยังไม่ได้รับความร่วมมือและการมีส่วนร่วมจากประชาชนอย่างจริงจัง

2.5.2.4 ช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 (พ.ศ. 2550-2554) ปัจจุบันประเทศไทยอยู่ในช่วงแผนพัฒนา ฉบับที่ 10 ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับปัญหายาเสพติดนี้ ยังเป็นปัญหาสำคัญที่ต้องเร่งแก้ไข เนื่องจากสังคมไทยต้องเผชิญกับปัญหายาเสพติดและการค้ายาเสพติดในรูปแบบใหม่ ๆ ที่เปลี่ยนแปลงไป สำหรับมาตรการและยุทธศาสตร์ของรัฐบาลในช่วงนี้ อาจแยกพิจารณาได้ดังนี้

- 1) รัฐบาล พล.อ.สุรยุทธ์ จุลานนท์ ในช่วงเริ่มต้นของแผนพัฒนา ฉบับที่ 10 รัฐบาล พล.อ.สุรยุทธ์ จุลานนท์ ได้จัดตั้งศูนย์อำนวยการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด (ศอ.ปส.) พร้อมกับมีคำสั่งศูนย์อำนวยการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ที่ 1/2549 ลงวันที่ 30 พฤษภาคม พ.ศ. 2549 เรื่อง ปฏิบัติการรวมพลังไทยจัดภัยยาเสพติด ร่วมทีมให้องค์กรชั้นนำ โดยให้ดำเนินการระหว่างวันที่ 1 ธันวาคม พ.ศ. 2549-30 กันยายน พ.ศ. 2550 โดยให้ใช้พลังชุมชนหรือภาคประชาชนแก้ไขยาเสพติดซึ่งมีแนวทางอยู่ 3 แนวทาง คือ (1) ให้ทุกจังหวัดเสริมความเข้มแข็งให้แก่กลไกเฝ้าระวังยาเสพติด โดยมีผู้แทนภาคประชาชนเข้ามาร่วมเป็นคณะกรรมการเฝ้าระวังในพื้นที่ (2) ในการดำเนินมาตรการแก้ไขปัญหาผู้เสพหรือผู้ติดยาเสพติด ให้ใช้พลังแผ่นดินหรือชุมชนเข้มแข็ง เพื่อติดตามช่วยเหลือ คูแล และให้คำปรึกษาเมื่อบุคคลที่ผ่านกระบวนการบำบัดรักษากลับสู่ชุมชน รวมทั้งช่วยเหลือผู้ผ่านกระบวนการบำบัดพื้นฟูให้มีอาชีพ มีงานทำ มีรายได้เพียงพอที่จะดำรงชีวิตในชุมชน

ได้อย่างปกติสุข และ (3) ในพื้นที่ที่มีปัญหารุนแรงต่อเนื่อง ซ้ำซาก หรือเริ่มจะกลับมารุนแรงอีก ให้ใช้ชุดวิทยากรกระบวนการเข้าไปทำประชุม ให้ลูกจิ้นนาร่วมแก้ไขปัญหาฯสภาพดินหนูบ้าน หรือชุมชนของตนเองอย่างเข้มแข็งและต่อเนื่อง รวมทั้งให้จัดตั้งหรือเสริมความเข้มแข็งแก่องค์กร ชุมชนและกลไกการเฝ้าระวังในระดับหมู่บ้านหรือชุมชน ไม่ให้ปัญหาฯสภาพดินหนูกลับมาเกิดขึ้นอีก

2) รัฐบาลนายสมัคร สุนทรเวช สำหรับในช่วงนี้ ศูนย์อำนวยการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด (ศอ.ปส.) ได้ประกาศใช้แผนปฏิบัติการรวมพลังประชาไทยพันภัยยาเสพติด โดยให้ดำเนินการระหว่างวันที่ 1 เมษายน-30 กันยายน พ.ศ. 2551 เพื่อนำเสนอการลดปัญหาการแพร่ระบาดของยาเสพติดเพื่อบรรเทาความเดือดร้อนของประชาชนภายใต้กลยุทธ์ 3 ลด 3 เพิ่ม 3 เน้น ทั้งนี้กลยุทธ์ 3 ลด หมายถึง การลดผู้ค้าและตัวยาเสพติด การลดผู้เสพ การลดกลุ่มเสี่ยงและปัจจัย เสี่ยง ส่วนกลยุทธ์ 3 เพิ่ม หมายถึง การเพิ่มมาตรการปฏิบัติ การเพิ่มบทบาทภาคประชาชน และการเพิ่มบทบาทของช่องทางสารานุภาพในการร่วมเฝ้าระวังยาเสพติด ทางด้านกลยุทธ์ 3 เน้น หมายถึง การเน้นพื้นที่กรุงเทพมหานครและปริมณฑล การเน้นพื้นที่ 4 จังหวัดชายแดนภาคใต้ การเน้น 25 จังหวัด 250 อำเภอ ศอ.ปส. ได้วิเคราะห์ผลการดำเนินงานจากปฏิบัติการนี้เป็นระยะๆ และมีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมว่าควรเพิ่มปัจจัยด้านบทบาทของภาคประชาชนในการเฝ้าระวังยาเสพติดด้วย การแจ้งข้อมูลข่าวสารยาเสพติดมาข้างหน้าผ่านภาครัฐให้มากขึ้น

3) รัฐบาลนายสมชาย วงศ์สวัสดิ์ ในช่วงนี้ศูนย์อำนวยการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด (ศอ.ปส.) ได้กำหนดให้มีปฏิบัติการ 90 วันพันภัยยาเสพติด ดำเนินการระหว่างวันที่ 3 พฤษภาคม 2551-31 มกราคม 2522 โดยเน้นการดำเนินงานในพื้นที่ที่มีปัญหามากเป็นพิเศษ และกลุ่มเป้าหมายที่ต้องได้รับการแก้ไขโดยเร่งด่วน ได้แก่ แก้ไขปัญหากลุ่มพื้นที่หมู่บ้านหรือชุมชนที่มีปัญหาต่อเนื่องซ้ำซาก จำนวน 7,453 หมู่บ้านหรือชุมชน ส่วนมาตรการทั่วไปในการดำเนินงานมี 5 มาตรการ มาตรการที่สำคัญ คือ การส่งเสริมบทบาทของภาคประชาชนและห้องถิ่น เช้านามีส่วนร่วมในลักษณะ 3 ภาคี (ภาครัฐ ห้องถิ่น และศูนย์ปฏิบัติการต่อสู้เพื่ออาชญาเสพติด ภาคประชาชน) สนับสนุนงบประมาณของห้องถิ่นในการแก้ปัญหาฯเสพติด เสริมสร้างหมู่บ้าน หรือชุมชนให้เข้มแข็งอย่างยั่งยืน ส่งเสริมการสร้างเครือข่ายพลังอาสาประชาชนป้องกันยาเสพติด เพื่อรับผิดชอบการป้องกันและแก้ไขปัญหาฯเสพติดในพื้นที่

4) รัฐบาลนายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ ในช่วงนี้รัฐบาลได้มีคำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ 82/2552 ลงวันที่ 17 มีนาคม พ.ศ. 2552 เรื่องยุทธศาสตร์และกลไกการป้องกันและแก้ไขปัญหาฯเสพติดตามนโยบายของรัฐบาล คำสั่งนี้ได้กำหนด โครงสร้างและกลไกการบริหาร จัดการ ตลอดจนยุทธศาสตร์การแก้ไขปัญหาฯเสพติดภายใต้แนวคิดยุทธศาสตร์ 5 รั้วป้องกัน ได้แก่ (1) รั้วชายแดน (2) รั้วชุมชน (3) รั้วสังคม (4) รั้วโรงเรียน และ (5) รั้วครอบครัว ทั้งนี้เพื่อเป็นเกราะ

ในการป้องกันภัยยาเสพติดในแต่ละระดับ ตลอดจนเพื่อยุทธจักรและลดผลกระทบปัญหายาเสพติดให้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ในยุทธศาสตร์ดังกล่าวได้กำหนดโครงการเพื่อปฎิบัติการหลัก 7 โครงการ ได้แก่ (1) โครงการรั้วชายแดน ได้แก่ การสกัดกั้นการนำเข้ายาเสพติดตามแนวชายแดน (2) โครงการรั้วชุมชน ได้แก่ การเสริมสร้างการมีส่วนร่วมของชุมชน ประชาสัมคม ป้องกันยาเสพติด (3) โครงการรั้วสังคม ได้แก่ การจัดระบบสังคมแบบบูรณาการ (4) โครงการรั้วโรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนป้องกัน ยาเสพติด (5) โครงการรั้วครอบครัว ได้แก่ ครอบครัวสีขาว ครอบครัวเข้มแข็ง (6) โครงการปราบปรามยาเสพติดสำคัญและลดความเดือดร้อนของประชาชน และ (7) โครงการบำบัดรักษายาเสพติดและพื้นฟูสมรรถภาพผู้เสพหรือผู้ติดยาเสพติดแบบบูรณาการ

2.6 สถานการณ์ยาเสพติดโดยทั่วไปในประเทศไทยและจังหวัดนครพนม

2.6.1 สถานการณ์ยาเสพติดในประเทศไทยในภาพรวม

สถานการณ์ยาเสพติดในประเทศไทยนับตั้งแต่ปี พ.ศ. 2547 เริ่มนี้แนวโน้มเมื่อพิจารณาถึงสถานการณ์ยาเสพติดโดยทั่วไปในประเทศไทยในภาพรวม อาจจำแนกพิจารณาได้เป็น 3 ด้าน คือ ด้านการผลิต ด้านการค้า และด้านการแพร่ระบาด (สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด, 2542 : 7-12)

2.6.1.1 สถานการณ์การผลิตยาเสพติด

ประเทศไทยประสบกับปัญหาการผลิตยาเสพติดที่สำคัญ 4 ชนิด คือ ปัญหาการผลิต ฝั่น เอโรอิน กัญชา และแอมเฟตามีน ซึ่งอาจสรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

1) สถานการณ์การผลิตฝั่น จากการที่ไทยได้ดำเนินการควบคุมการผลิต ฝั่น ส่งผลให้พื้นที่การผลิตฝั่นในประเทศไทยมีแนวโน้มลดลงทุกปี จนอยู่ในภาวะที่สามารถควบคุม การขยายตัวของปัญหาดังกล่าวได้

2) สถานการณ์การผลิตเอโรอิน การลักลอบตั้งแหล่งผลิตเอโรอินในประเทศมีแนวโน้มลดจำนวนลงทุกปี เนื่องจากการลดลงของผลผลิตฝั่นภายในประเทศและการปราบปรามของเจ้าหน้าที่อย่างต่อเนื่อง

3) สถานการณ์การผลิตกัญชา การลักลอบผลิตกัญชาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือลดความสำคัญลงไปยังภาคอื่น ๆ แทน และผลผลิตกัญชานี้จำนวนลดลง เนื่องจากการปราบปรามตัดพื้นทำลายอย่างต่อเนื่องในช่วงหลายปีที่ผ่านมา

4) สถานการณ์การผลิตแอมเฟตามีนหรือยาบ้า เป็นปัญหาที่มีแนวโน้มขยายตัวรุนแรงมากขึ้น โดยจะมีทั้งผลิตหัวเชื้อแอมเฟตามีน และผลิตแอมเฟตามีนอัดเม็ด เพื่อ

บริโภคภายในประเทศเป็นหลัก พื้นที่ที่มีการลักลอบดังแหล่งผลิตแอมเฟตามีน ส่วนใหญ่เป็นจังหวัดในภาคกลางที่กระจายอยู่รอบ ๆ กรุงเทพมหานคร ซึ่งเป็นเมืองหลวงของประเทศไทย

2.6.1.2 สถานการณ์การค้ายาเสพติด

ปัญหาการค้ายาเสพติดมีความหมาย รวม 3 ลักษณะปัญหา คือ ปัญหาการนำเข้ายาเสพติดจากต่างประเทศ ปัญหากลุ่มหรือขบวนการค้ายาเสพติด และปัญหาการลักลอบนำยาเสพติดออกนอกประเทศ ซึ่งอาจสรุปสถานการณ์การค้ายาเสพติด เพื่อให้สามารถมองเห็นภาพรวมได้ดังนี้

1) ปัญหาการนำเข้ายาเสพติดจากต่างประเทศเข้าสู่ประเทศไทย สำหรับค้านการนำเข้ายาเสพติดจากต่างประเทศนั้น ปรากฏว่า ยังมีการลักลอบนำยาเสพติดเข้าสู่ประเทศไทยมากโดยเข้ามาทางประเทศที่มีอาณาเขตติดต่อกับประเทศไทย โดยเฉพาะทางภาคเหนือ และภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย

2) ปัญหากลุ่มการค้าและขบวนการค้ายาเสพติด ขบวนการค้ายาเสพติดปัญหาดังกล่าวเนี้ยงคงเป็นปัญหาที่มีความเคลื่อนไหวอย่างมาก ตามสัดส่วนของการเพิ่มขึ้นของปริมาณยาเสพติดจากต่างประเทศ ขบวนการค้ายาเสพติดที่ถูกกำหนดเป็นนโยบายสำคัญของการปราบปรามยาเสพติดของไทยในปัจจุบัน คือ ขบวนการค้าแอมเฟตามีนหรือยาบ้า ซึ่งถือเป็นกลุ่มการค้ายาเสพติดประเภทเดียวที่มีการจำหน่ายให้ประชาชนในประเทศไทยตรง ถึงแม้ว่าจะมีการปราบปรามแหล่งผลิตได้เป็นจำนวนมาก แต่ก็เป็นเพียงทำให้การขยายตัวของการบริโภคแอมเฟตามีนหยุดชะงักได้ในระยะสั้น แต่หลังจากนั้นก็จะมีกลุ่มผู้ค้าแอมเฟตามีนรายใหม่เข้ามาทดแทนอย่างรวดเร็ว นอกจากนี้การค้าแอมเฟตามีนยังกลายเป็นการค้าแบบครบวงจรที่ครอบคลุมทั้งในด้านการผลิตการค้า และการจำหน่ายไปยังตลาดมากขึ้นในทุกภาคของประเทศไทย สภาพการณ์ดังกล่าวซึ่งให้เห็นว่าปัญหากลุ่มการค้าแอมเฟตามีนจะเป็นปัญหาที่ทวีความรุนแรงมากขึ้นสำหรับประเทศไทยในอนาคต ปัญหาการลักลอบนำยาเสพติดออกนอกประเทศ เส้นทางการลักลอบส่งยาเสพติดออกจากประเทศไทย ยังคงเป็นที่นิยมของกลุ่มการค้ายาเสพติดต่างประเทศอยู่มาก ทั้งนี้เป็นเพราะความสะดวกของเส้นทางการคมนาคมในประเทศไทย เช่น เส้นทางการส่งออกทางท่าอากาศยานกรุงเทพ โดยลักลอบส่งออกยาเสพติด ทั้งทางด้านคลังสินค้า และส่องออกโดยบุคคลผู้โดยสารเครื่องบิน นอกจากนี้ ยังมีเส้นทางการลักลอบส่งออกยาเสพติดทางท่าเรือคลองเตย และการส่งออกยาเสพติดทางภาคใต้ผ่านไปยังประเทศมาเลเซีย ทั้งทางบกและน้ำ เป็นต้น

2.6.1.3 สถานการณ์การแพร่ระบาด

ปัญหาการแพร่ระบาดยาเสพติดในประเทศไทยปรากฏรุนแรงมากขึ้น ทั้งในด้านจำนวนประชากรและประเภทของยาเสพติดที่ใช้สเปค ซึ่งมีลักษณะเด่นดังนี้

1) ประชากร สำหรับลักษณะทางประชากรนั้น ชุมชนทั่วประเทศเป็นพื้นที่ที่มีปัญหาเสพติด โดยเฉพาะภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคใต้ นั้น มีสัดส่วนของพื้นที่ที่มีปัญหามากที่สุด ส่วนภาคกลางและภาคเหนือมีสัดส่วนรองลงมา

2) ประเภทของตัวยา ด้านลักษณะของตัวยาปรากฏว่า กัญชา มีการแพร่ระบาดในทุกภาค ส่วนเซโรอิน แพร่ระบาดในกลุ่มประชากรต่าง ๆ แต่ยาเสพติดที่แพร่ระบาดอย่างรวดเร็วในช่วงไม่กี่ปีที่ผ่านมา คือ สารระเหย และยาบ้าหรือแอมเฟตามีน ซึ่งมีการแพร่ระบาดมากที่สุดในทุกภาค

2.6.2 สถานการณ์ยาเสพติดในจังหวัดนครพนม

2.6.2.1 ข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับจังหวัดนครพนม

จังหวัดนครพนมมีพื้นที่รวมทั้งสิ้น 5,512.66 ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ 3,445,417.50 ไร่ แบ่งเขตการปกครองออกเป็น 12 อำเภอ 99 ตำบล 1,123 หมู่บ้าน มีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้แก่ องค์กรบริหารส่วนจังหวัด 1 แห่ง เทศบาลเมือง 1 แห่ง เทศบาลตำบล 10 แห่ง องค์การบริหารส่วนตำบล หรือ อบต. 92 แห่ง มีประชากรรวมทั้งสิ้น 694,034 คน เป็นชาย 345,971 คน และเป็นหญิง 348,063 คน จังหวัดนครพนมตั้งอยู่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน มีอาณาเขตติดต่อกับสาธารณรัฐประชาชนธิปไตยประชาชนลาว (สปป.ลาว) โดยมีแม่น้ำโขง เป็นเส้นกั้นพรมแดนซึ่งมีความยาวประมาณ 174 กิโลเมตร สำหรับอำเภอที่ติดชายแดนของจังหวัดนครพนมมี 4 อำเภอ ได้แก่ (1) อำเภอบ้านแพง (2) อำเภอท่าอุเทน (3) อำเภอเมืองนครพนม และ (4) อำเภอธาตุพนม ส่วนด้านล้านน้ำมีแขวงสำคัญของสปป.ลาวที่อยู่ตรงข้ามกับจังหวัดนครพนม 2 แขวง ได้แก่ (1) แขวงบอดี้คำไซ และ (2) แขวงคำม่วน มีจุดผ่านแดนถาวร 1 จุด จุดผ่อนปรน 4 จุด และช่องทางธรรมชาติจำนวน 43 ท่า มีสถานีตำรวจนครบาลพื้นที่ตั้มแนวชายแดนจำนวน 6 สถานี ได้แก่ สภ.บ้านแพง สภ.ท่าอุเทน สภ.เมืองนครพนม สภ.บ้านกลาง สภ.หลักศิลา และ สภ.ธาตุพนม สภาพของพื้นที่ของจังหวัดนครพนมดังกล่าวจึงเอื้ออำนวยต่อการแพร่ระบาดของยาเสพติด โดยเฉพาะสาเหตุที่เกิดจากยาเสพติดได้ขยายฐานการผลิตและนำเข้ามาอยู่ประเทศไทย ทั้งนี้จังหวัดนครพนม เป็นจังหวัดหนึ่งที่กลุ่มผู้ค้ายาเสพติดใช้เป็นเส้นทางผ่านในการลำเลียง จึงเป็นเหตุให้จังหวัดนครพนมมีกลุ่มผู้ค้ายาเสพติดกลุ่มใหม่ ๆ เข้ามายังพื้นที่มากขึ้น (ศูนย์ต่อสู้เพื่ออาชันะปัญหายาเสพติดจังหวัดนครพนม, 2552 : 5)

2.6.2.2 สถานการณ์ยาเสพติดในจังหวัดนครพนม

1) สถานการณ์ยาเสพติดในประเทศไทย สภาพปัจจุบันปรากฏว่ามีการลักลอบนำยาเสพติดจากประเทศไทยเข้ามายังประเทศไทยอย่างหนัก ทิศทางการนำเข้ามายัง

ทางด้านทิศเหนือของประเทศลาว เช่น บริเวณแขวงบ่อแก้ว แขวงหลวงน้ำท่า แขวงอุดมชัย แล้วลามเลียงลงมาด้านทางด้านทิศใต้ของประเทศลาว และเก็บไว้ตามหมู่บ้านตามแนวชายแดนของลาวในแขวงบ่อค้ำไช และแขวงคำม่วน สำหรับแหล่งผลิตยาบ้า ปรากฏข่าวสารว่ามีการผลิตที่บ้านหลักษา แขวงบ่อค้ำไช บ้านหินปูน แขวงคำม่วน ส่วนกัญชา มีการลักลอบปลูกในพื้นที่เมืองคำกิด เมืองเวียงทองและเมืองปากคั่ง แขวงบ่อค้ำไช ส่วนกรณีการลักลอบเข้าพื้นที่นั้น หลังจากที่เครือข่ายผู้ลักลอบนำยาเสพติดมาพักไว้ตามหมู่บ้านตามแนวชายแดนของประเทศลาวแล้ว จะลักลอบขนขึ้นบ้ายเข้าสู่พื้นที่อำเภอบ้านแพง อำเภอท่าอุเทน อำเภอธาตุพนม และอำเภอเมืองนครพนม (ศูนย์ต่อสู้เพื่ออาชันะปัญหายาเสพติดจังหวัดนครพนม, 2552 : 5)

2) สถานการณ์ยาเสพติดในพื้นที่จังหวัดนครพนม

- ด้านการผลิต สำหรับการผลิตยาบ้า จากข้อมูลข่าวสารยังไม่พบว่ามีการผลิตในพื้นที่จังหวัดนครพนม แต่พบว่ามีการผลิตในประเทศลาวดังกล่าวแล้ว ส่วนกรณีของกัญชา นั้น จากข้อมูลข่าวสารพบว่ามีการผลิตในพื้นที่จังหวัดนครพนมเล็กน้อย โดยลักลอบปลูกในพื้นที่ อำเภอนาแก ติดกับอำเภอคงหลวง จังหวัดมุกดาหาร โดยลักลอบปลูกบริเวณทุ่นเขาที่ติดต่อกันระหว่างจังหวัดนครพนมกับจังหวัดมุกดาหาร และปลูกในอำเภอนาแก นาหว้า อำเภอเมืองนครพนม และศรีสัช្រາມ แต่สืบทราบว่าเป็นการปลูกเพื่อเสพและใช้ประกอบอาหารเป็นส่วนใหญ่

- ด้านการนำเข้า กรณีการนำเข้ายาเสพติดนั้นมีการนำเข้าจากประเทศลาว ซึ่งมีทั้งการนำเข้าบ้านและกัญชา สำหรับจุดสำคัญที่นำเข้ามี 4 จุด ได้แก่

(1) อำเภอบ้านแพง ซ่องทางท่าข้ามจุดผ่อนปรนอำเภอบ้านแพงและหมู่บ้านตามแนวชายแดนในพื้นที่ตำบลไผ่ล้อม ตำบลบ้านแพงและตำบลนาเขarend;

(2) อำเภอท่าอุเทน ซ่องทางท่าข้ามบ้านท่าดอกแก้ว ตำบลท่าจำปา ท่ากลางบ้านบ้านนาข่า ตำบลพระทาย ท่ากลางบ้านบ้านหาดทรายเพ ตำบลหนององเทา ตำบลไชยบุรี ตำบลพนອນ และตำบลเวินพระบาท

(3) อำเภอธาตุพนม ในพื้นที่ตำบลแสนพัน ตำบลพระยากลางทุ่ง และตำบลนำคำ และจุดผ่อนปรนอำเภอธาตุพนม

(4) อำเภอเมืองนครพนม จุดผ่านแดน关口 จุดผ่อนปรนบ้านหนองท่า และท่าข้ามตามธรรมชาติ

สำหรับรูปแบบการนำเข้านั้นมี 2 รูปแบบ รูปแบบแรก เป็นการติดต่อกับพ่อค้า ยาเสพติดฝั่งลาวโดยตรงทางโทรศัพท์มือถือ แล้วเดินทางข้ามไปรับยาเสพติดด้วยตนเอง จากนั้นนำยาเสพติดมาพักไว้ตามพื้นที่หมู่บ้านตามแนวชายแดนเพื่อรอเครือข่ายมารับส่วนอีกรูปแบบหนึ่ง เป็นการติดต่อกับพ่อค้ายาเสพติดฝั่งไทยและฝั่งลาว แล้วนำไปส่งให้กับพ่อค้า

ยาเสพติดจากพื้นที่ต้อนในและพื้นที่ส่วนลึกของไทย ส่วนการส่งออกยาเสพติดนั้นในปัจจุบันยังไม่พบข้อมูลช่าวสารว่ามีการส่งออกยาเสพติดจากประเทศไทยไปประเทศลาวแต่อย่างใด (ศูนย์ต่อสู้เพื่ออาชนาะปัญหายาเสพติดจังหวัดนครพนม, 2552 : 6)

- ด้านการค้า สำหรับการค้ายาเสพติดในพื้นที่จังหวัดนครพนม มีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้น เนื่องจากกลุ่มนักค้าในพื้นที่ ซึ่งมีทั้งกลุ่มนักค้าในพื้นที่ส่วนลึก และกลุ่มนักค้าตามแนวชายแดนที่เคยค้ายาขกนอยู่แล้ว ยาเสพติดที่มีการลักลอบกันมากที่สุด คือ ยาบ้า รองลงมา ได้แก่ กัญชาและสารระเหย พื้นที่ที่มีการค้าสำคัญอยู่ในพื้นที่อำเภอโพนสวรรค์ อำเภอเมืองนครพนม อำเภอศรีสิงห์ อำเภอท่าอุเทน อำเภอชาตุพนม อำเภอบ้านแพง และอำเภอแก๊ะ ลักษณะเฉพาะของยาบ้าที่แพร่ระบาดในพื้นที่จังหวัดนครพนมส่วนมากเป็นกลุ่ม G 23 ได้แก่ ยาบ้า เม็ดยาสีฟัน-แดง ด้านหนึ่งเป็นตัวอักษร WY พิมพ์เป็นร่องลึก (ตัว Y ทางตรง) ส่วนอีกด้านหนึ่งไม่มีสัญลักษณ์ เส้นผ่าศูนย์กลางขนาด 6.02 มิลลิเมตร หนา 3.00 มิลลิเมตร มีเมทแอมเฟตามีนเฉลี่ย 16.963 เปอร์เซ็นต์ และคาเฟอีน 70.023 เปอร์เซ็นต์ ราคามูลค่าของยาบ้าเม็ดละ 200-400 บาท ส่วนลักษณะของกัญชานั้น จังหวัดนครพนมเป็นพื้นที่ที่กลุ่มผู้ค้าใช้เป็นทางผ่านในการนำเข้ากัญชา จากประเทศลาวเข้าสู่พื้นที่ต้อนใน พื้นที่ภาคใต้และส่งออกไปยังต่างประเทศ การซื้อขายจะทำโดยพ่อค้าอกพื้นที่สั่งตรงกับพ่อค้าชาวลาว โดยชำระเงินกันก่อนส่วนหนึ่ง หลังจากนั้น พ่อค้าชาวลาว จะนำของมาส่งให้ที่รีมตันนเพื่อส่งให้กับรถที่มารับ ส่วนใหญ่ผู้ซื้อจะเป็นคนจัดหาร�单รับของในจุดต่าง ๆ ตามที่ได้ นัดหมายกันและรับเงินส่วนที่เหลือ ซึ่งยากต่อการล่อซื้อของเจ้าหน้าที่ (ศูนย์ต่อสู้เพื่ออาชนาะปัญหายาเสพติดจังหวัดนครพนม, 2552 : 6-7)

- ด้านการแพร่ระบาด ปัจจุบันสถานการณ์แพร่ระบาดรุนแรงและมีแนวโน้มสูงขึ้น เนื่องจากมีผู้เสพรายใหม่ในพื้นที่เพิ่มขึ้น ขณะที่ผู้เสพรายเก่ายังไม่ได้รับการแก้ไข ส่วนใหญ่ผู้เสพจะเป็นกลุ่มผู้ใช้แรงงานและกลุ่มนักศึกษา สำหรับพื้นที่แพร่ระบาดที่สำคัญในจังหวัดนครพนม ได้แก่ อำเภอโพนสวรรค์ อำเภอเมืองนครพนม อำเภอศรีสิงห์ อำเภอชาตุพนม อำเภอท่าอุเทน โดยมีพื้นที่เฝ้าระวัง ได้แก่ อำเภอบ้านแพง อำเภอชาตุพนม อำเภอเรณุนคร สำหรับอำเภอที่มีการแพร่ระบาดยังไม่นำมาก ได้แก่ อำเภอแก๊ะ อำเภอหว้า อำเภอปลาปาก อำเภอวังยาง และอำเภอทุม สำหรับหมู่บ้านหรือชุมชนที่ยังมีปัญหายาเสพติดนั้น ผลจากการสำรวจข้อมูลในปี พ.ศ. 2552 ของศูนย์ปฏิบัติการต่อสู้เพื่ออาชนาะยาเสพติดระดับอำเภอของจังหวัดนครพนม พบว่า มีหมู่บ้านหรือชุมชนที่ยังมีปัญหายาเสพติดอยู่ในปัจจุบันมีจำนวน 11 อำเภอ 63 ตำบล 261 หมู่บ้าน ได้แก่ (ศูนย์ต่อสู้เพื่ออาชนาะปัญหายาเสพติดจังหวัดนครพนม, 2552 : 7)

(1) อำเภอชาตุพนม 78 หมู่บ้าน

(2) อำเภอศรีสิงห์ 34 หมู่บ้าน

(3) อำเภอท่าอุเทน	36 หมู่บ้าน
(4) อำเภอโพนสวรรค์	30 หมู่บ้าน
(5) อำเภอบ้านแพง	20 หมู่บ้าน
(6) อำเภอนาแก	19 หมู่บ้าน
(7) อำเภอเรณูนคร	17 หมู่บ้าน
(8) อำเภอหาว้า	12 หมู่บ้าน
(9) อำเภอเมืองนครพนม	9 หมู่บ้าน
(10) อำเภอนาทม	3 หมู่บ้าน
(11) อำเภอวังยาง	3 หมู่บ้าน
(12) อำเภอป่าปาກ	ยังไม่ปรากฏข้อมูลยาเสพติด

3) ปัจจัยที่มีผลทำให้ปัญหายาเสพติดในจังหวัดนครพนมมีเพิ่มขึ้น

สำหรับจังหวัดนครพนมนำกรอบการวิเคราะห์ของยุทธศาสตร์การแก้ไขปัญหายาเสพติดตามนโยบายของรัฐบาลมหาวิเคราะห์กับจังหวัดนครพนม พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลให้ยาเสพติดในจังหวัดนครพนมมีมากขึ้นมาจากการปัจจัยที่สำคัญ 5 ปัจจัย ได้แก่ (ศูนย์ต่อสู้เพื่ออาชันะปัญหายาเสพติดจังหวัดนครพนม, 2552 : 8)

- ชุมชนทางด้านชายแดน ยาเสพติดในจังหวัดนครพนมส่วนใหญ่ มาจากแหล่งผลิตในประเทศเพื่อนบ้าน โดยลักษณะนำเข้าผ่านจังหวัดนครพนมเข้าสู่พื้นที่ตอนในโดยเฉพาะยาน้ำ และกัญชา

- ชุมชนในด้านพื้นที่ที่ปัญหายังคงองอยู่ ผลกระทบจากการแก้ปัญหา ที่ผ่านมา แม้จะทำให้ยาเสพติดในพื้นที่หมู่บ้านลดลง แต่บางส่วนก็ยังมีปัญหายาเสพติดดำรงอยู่ ส่งผลให้จังหวัดนครพนมมีปัญหายาเสพติด อย่างไรก็ตาม ข้อมูลจากศูนย์ต่อสู้ป้องกันยาเสพติด ระดับอำเภอของจังหวัดนครพนม พบว่า หมู่บ้านหรือชุมชนในจังหวัดนครพนมที่มีปัญหายาเสพติด ในปี พ.ศ. 2552 มีจำนวน 261 หมู่บ้าน เทียบกับปี พ.ศ. 2551 ที่มีปัญหายาเสพติดจำนวน 292 หมู่บ้านแล้ว จำนวนหมู่บ้านหรือชุมชนที่มีปัญหายาเสพติดในจังหวัดนครพนมนับว่าลดลง กว่าเดิม

- ชุมชนทางด้านปัจจัยเสี่ยงของสังคม ส่วนใหญ่เป็นปัญหาที่เกิดกับเยาวชน เนื่องจากเยาวชนในพื้นที่จังหวัดนครพนมมีค่านิยมและพฤติกรรมที่เกิดการเรียนรู้และถ่ายทอดยาเสพติดแก่กัน จากการมีแหล่งมั่วสุม สถานบันเทิงหรือสถานบริการและพื้นที่เสียงซึ่งเป็นปัจจัยบัญญาให้เยาวชนมีพฤติกรรมเบี่ยงเบนและติดยาเสพติด

- ความอ่อนแอกของครอบครัวและชุมชน ครอบครัวและชุมชนซึ่งเป็นหน่วยพื้นฐานที่สำคัญที่สุดของสังคมในจังหวัดนราธิวาส ไม่มีภูมิคุ้มกันทางการเมืองและเศรษฐกิจ ไม่สามารถป้องกันการติดยาเสพติดได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังเห็นได้จากในปัจจุบันยังมีหมู่บ้านหรือชุมชนที่มีปัญหายาเสพติดอยู่จำนวนมาก

- ปัญหาทางเศรษฐกิจสังคมและสภาพแวดล้อม โดยเฉพาะอย่างยิ่งในปี พ.ศ. 2552 ซึ่งเป็นปีที่ประเทศไทยต้องประสบกับวิกฤติต่าง ๆ เช่น วิกฤติเศรษฐกิจโลกที่มีผลกระทบต่อประเทศไทย วิกฤติทางด้านการเมืองและความสมานฉันท์ของคนในชาติ วิกฤติทางด้านสังคม ซึ่งมีการประกอบอาชญากรรมสูงขึ้น รวมทั้งปัญหาการว่างงานและความยากจน วิกฤติเหล่านี้จึงเป็นปัจจัยสืบต่อการเพิ่มขึ้นของยาเสพติดในพื้นที่จังหวัดนราธิวาส

4) ผลงานและมาตรการในการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดของจังหวัดนราธิวาสในปัจจุบัน (ศูนย์ต่อสู้เพื่ออาชนาจปัญหายาเสพติดจังหวัดนราธิวาส, 2552 : 1-4)

- ผลงานปราบปรามยาเสพติดของจังหวัดนราธิวาสในปัจจุบัน ในด้านผลงานปราบปรามยาเสพติดนี้ปรากฏว่าในปี พ.ศ. 2552 สำรวจภูมิภาคจังหวัดนราธิวาสมีผลงานปราบปรามยาเสพติดเพิ่มขึ้นเมื่อเทียบกับปี พ.ศ. 2551 และจัดว่ามีผลงานเป็นอันดับหนึ่งของสำรวจภูมิภาค 4 ดังข้อมูลในตารางที่ 2.1

ตารางที่ 2.1 เปรียบเทียบผลงานปราบปรามยาเสพติดระหว่างปี พ.ศ. 2551 กับ พ.ศ. 2552

(ศูนย์ปฏิบัติการต่อสู้เพื่ออาชนาจปัญหายาเสพติดจังหวัดนราธิวาส, 2552 : 1)

ปี พ.ศ. ผลงาน	จับกุมได้ (คดี)	ผู้ต้องหา (คน)	จำนวนของกลาง
2551	1,390	1,504	ยาบ้า 173,776.50 เม็ด กัญชาแห้ง 3,240.60 กิโลกรัม
2552	2,421	2,511	ยาบ้า 251,353 เม็ด กัญชาแห้ง 4,661.50 กิโลกรัม
เปรียบเทียบระหว่างปี พ.ศ. 2551 กับ 2552	เพิ่มขึ้น 1,031 หรือ 75%	เพิ่มขึ้น 1,031 หรือ 75%	ยาบ้าเพิ่มขึ้น 77,576.50 เม็ดหรือ 45% กัญชาแห้งเพิ่มขึ้น 1,420.90 กิโลกรัม หรือ 44%

- มาตรการในการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดในจังหวัดนราธิวาสในปัจจุบัน ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการสำรวจนี้ สำรวจภูมิภาคจังหวัดนราธิวาสได้

ตอบสนองนโยบายรัฐบาลในการรวมพลังคู่ต้านและภาครัฐยาเสพติด โดยได้นำยุทธศาสตร์การแก้ไขปัญหายาเสพติดตามนโยบายรัฐบาลมาใช้เป็นแนวทางการทำงาน ดังจำแนกได้ 3 ด้าน ดังต่อไปนี้

(1) ยุทธศาสตร์ 5 รั้วป้องกันยาเสพติด สำหรับยุทธศาสตร์นี้จะเน้น การป้องกันเพื่อเป็นเกราะคุ้มกันภัยยาเสพติดในแต่ละระดับ โดยแต่ละรั้วป้องกันจะมุ่งตรงไปสู่ เป้าหมายการควบคุมผู้เสพ ผู้ค้ายาเสพติดและกลุ่มเสี่ยงที่มีโอกาสเข้ามายกเว้นกันยาเสพติดให้ มากที่สุด การป้องกันมี 5 รั้ว ได้แก่

(1.1) รั้วชายแดน ได้แก่ การกำหนดพื้นที่เป้าหมายและการ ปฏิบัติเพื่อเสริมความเข้มแข็งในพื้นที่เป้าหมายหลักให้มีขีดความสามารถในการสกัดกั้นมากยิ่งขึ้น อาทิ จัดกำลังปฏิบัติการลาดตระเวนสกัดกั้นตามแนวชายแดน จัดจุดตรวจหรือจุดสกัดเดินทางตาม แนวชายแดน จัดกำลังปฏิบัติการสกัดกั้นยาเสพติด ณ ด่านดาวร จัดตั้งอาสาสมัครประชาชนใน หมู่บ้านตามแนวชายแดนเป็นกำลังเฝ้าระวังและห้องกันยาเสพติด จัดทำแผนยุทธการสกัดกั้นยาเสพ ติดเฉพาะบริเวณและปฏิบัติการสกัดกั้นยาเสพติดเชิงรุก

(1.2) รั้วชุมชน ได้แก่ การเสริมสร้างชุมชนที่ยังปราศจากปัญหา ยาเสพติดให้มีบทบาทป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดและพื้นฟูและเสริมสร้างชุมชนให้เข้มแข็ง โดยเน้นการจัดประชุมประชุมหมู่บ้าน เสริมบทบาทกำนัน ผู้ใหญ่บ้านและกรรมการหมู่บ้านให้มี ภารกิจในการป้องกันและเฝ้าระวังปัญหายาเสพติดในหมู่บ้าน มอบหมายหน้าที่ให้กับอาสาสมัคร สาธารณสุขหมู่บ้าน (อสม.) ในงานด้านยาเสพติดในหมู่บ้านหรือชุมชน พื้นฟูอาสาสมัครประชาชน ในหมู่บ้าน ส่งเสริมบทบาทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้มีบทบาทสนับสนุนกิจกรรมด้าน ยาเสพติดเพิ่มขึ้น ส่งเสริมกระบวนการรวมกลุ่มเป็นเครือข่ายชุมชนจากระดับหมู่บ้านหรือชุมชนสู่ ตำบลในพื้นที่ที่มีความพร้อม เสริมสร้างแนวความคิดของชุมชนในพื้นที่เป้าหมาย ใช้การรวมกลุ่ม ของชุมชนจากการแก้ไขยาเสพติดพัฒนาไปสู่การเสริมสร้างสมานฉันท์และเชิญชวนบ้านหลัก ของชาติ นำปัจจัยที่เสริมสร้างในหมู่บ้านหรือชุมชนร่วมกับกลุ่มปัญหายาเสพติดในหมู่บ้านหรือชุมชน ใช้มาตรการทางกฎหมายดำเนินการต่อผู้ค้าและผู้เสพยาเสพติดในหมู่บ้านหรือชุมชน เป้าหมายผสมผสานกับมาตรการชุมชน สนับสนุนให้ภาคธุรกิจมีส่วนร่วมในงานด้านยาเสพติดตาม ความเหมาะสม ส่งเสริมให้องค์กร สมาคม สาขาอาชีพต่าง ๆ สนับสนุนงานด้านยาเสพติด ส่งเสริม บทบาทองค์กรพัฒนาเอกชนในการป้องกันยาเสพติด

(1.3) รั้วสังคม ได้แก่ กำหนดให้ทุกจังหวัด โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ในเขตเทศบาลนคร เทศบาลเมืองของอำเภอเมืองและอำเภอสำราญ ดำเนินการจัดระเบียบสังคมแบบ บูรณาการเพื่อให้สังคมมีสภาพแวดล้อมทางกายภาพและทางสังคมสงบสุข ไม่ส่งเสริมอย่างมุข ให้

เยาวชนอยู่ในสังคมและสภาพแวดล้อมที่ปลดปล่อย ปราศจากเหล่านักมาที่รักกันนำไปในทางที่ผิด โดยลดพื้นที่เสียงหรือปัจจัยที่ส่งผลทางลบต่อเยาวชนและเพิ่มพื้นที่บวกหรือพื้นที่ดีเพื่อเป็นทางเลือก และทำกิจกรรมสร้างสรรค์ของเยาวชนให้มากขึ้น

(1.4) รัฐโรงเรียน ได้แก่ กำหนดเป้าหมายให้โรงเรียนมีภูมิคุ้มกันที่เข้มแข็งในการป้องกันยาเสพติดและปัญหาอื่น โดยมุ่งเน้นสถานศึกษาในระดับประถมศึกษา (ขยายโอกาส) นักเรียนศึกษา อาชีวศึกษา อาชุดศึกษาและสถานศึกษาของเอกชน โดยให้ถือเป็นนโยบายว่าเป็นนโยบายสำคัญและสถานศึกษาใดที่สำรวจพบข้อมูลยาเสพติดจะไม่ถือเป็นข้อมูลของผู้บริหาร ให้แต่ละโรงเรียนสำรวจและจัดทำข้อมูลผู้เสพยาเสพติดและกลุ่มเสียง แก้ไขปัญหาที่เยาวชนเสพยาโดยเร่งด่วน แก้ไขปัญหายาเยาวชนมีพฤติกรรมเสียง สร้างภูมิคุ้มกันเพื่อป้องกันยาเสพติดให้กับเยาวชนทั่วไป ให้ทุกจังหวัดมีระบบ กลไก กิจกรรมร่วมที่สนับสนุนเยาวชน ในโรงเรียน จัดกิจกรรมรณรงค์สร้างกระแสดการป้องกันยาเสพติดเป็นวงกว้าง เสริมความเข้มแข็ง ให้กับกลไกการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา

(1.5) รัฐครอบครัว ได้แก่ มุ่งเน้นครอบครัวที่มีบุคคลมีส่วนเกี่ยวข้องกับยาเสพติด มีพฤติกรรมเสียงและมีโอกาสสูง เป็นอันดับแรกและอันดับที่สอง ส่วนครอบครัวทั่วไปจัดเป็นเป้าหมายอันดับสุดท้าย โดยส่งเสริมการจัดตั้งศูนย์พัฒนาครอบครัวในชุมชนและมีวิธีการปฏิบัติต่อครอบครัวแต่ละประเภทแยกกัน ให้ทุกจังหวัดรณรงค์ เชิญชวน ประกาศเจตนารณรงค์เป็นครอบครัวสีขาวป้องกันยาเสพติด

- แนวทางการแก้ไขปัญหายาเสพติด ในส่วนของแนวทางการแก้ไขนี้ คำว่าจูงหัวคนกรพน ได้กำหนดแนวทางที่สำคัญเอาไว้ 2 ด้าน ได้แก่

(1) การเน้นมาตรการการสกัดกั้นการนำเข้ายาเสพติดตามแนวชายแดนตามจุดผ่านแดนถาวร จุดผ่อนปรน ท่าข้ามตามแนวริมฝั่งแม่น้ำโขง โดยบูรณาการกำลังทั้งตำรวจ พหาร ฝ่ายปกครอง โดยเฉพาะอาสาประชาชนในหมู่บ้านตามแนวชายแดน

(2) ใช้กระบวนการเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชน โดยให้ประชาชนมีส่วนร่วม

- มาตรการด้านการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด สำหรับมาตรการหลัก ๆ ที่กำหนดเอาไว้และให้สำรวจทุกฝ่ายนำไปปฏิบัติมี 12 มาตรการ ได้แก่

(1) เพิ่มความรู้ความเข้าใจการป้องกันยาเสพติดให้กับเจ้าหน้าที่ตำรวจ โดยเฉพาะตำรวจชุมชนสัมพันธ์ เพื่อให้สามารถเผยแพร่ความรู้ดังกล่าวไปสู่สถาบันครอบครัว สังคม ชุมชน โรงเรียน และสถานที่เผยแพร่องค์ความเสพติดให้ไทย

(2) จัดชุดคำตรวจชุมชนสัมพันธ์เพย์เพร์ให้ประชาชนโดยเฉพาะเด็กและเยาวชน ได้ทราบถึงพิษภัยของยาเสพติดอย่างจริงจังและต่อเนื่อง

(3) ได้จัดเจ้าหน้าที่สายตรวจทำการตรวจน้ำ ควบคุมดูแลสถานบริการประเภทต่าง ๆ หรือธุรกิจที่ล่อแหลมให้มีความชำนาญก่อต่อภัยพิบัติของยาเสพติด

(4) สืบสานปรารถนาจับกุมผู้เกี่ยวข้องกับยาเสพติดในพื้นที่ เช่น
ผู้ค้ารายสำคัญ รายย่อย ผู้เสพหรือผู้ติดยาเสพติด

(5) ศักดิ์กันการลักษณะน้ำเข้าฯสภาพตามแนวชายแดน โดยนูรณา การกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการปฏิบัติ เช่น ป.ป.ส. กองกำลังสูรศักดิ์มณฑรี ฝ่ายปกครอง และ นรข.

(6) ดำเนินการสืบสานจักรกุมตามหมายจับผู้กระทำผิดเกี่ยวกับยาเสพติด สืบสานขยายผลในทุกคดีที่เกี่ยวกับยาเสพติด และดำเนินการด้านทรัพย์สินกับผู้เกี่ยวข้องกับยาเสพติดในพื้นที่อย่างเด็ดขาด

(7) กำหนดแผนการตั้งจุดสกัดตามเส้นทางต่าง ๆ ที่คาดว่าเป็นเส้นทางลำเลียงยาเสพติดทุกวัน ๆ ละ 3 ชั่วโมง ผลัดเปลี่ยนกันภายนในจังหวัดกรุงเทพมหานคร

(8) ระดมความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญทางด้านยาเสพติด โดยให้สายตรวจแต่ละสายส่งเป้าหมายเพื่อพิจารณาคัดเลือกเป้าหมายที่สำคัญสูงที่สุด จำนวน 3 ครั้ง

(9) ขั้นเจ้าหน้าที่ร่วบรวมข่าวสาร โดยมีการร่วบรวมทุกวัน

(10) ขยายผลการจับกุมจากการสอบสวนทุกคดีอย่างต่อเนื่องและมี

(11) ให้ศูนย์ปฏิบัติการต่อสู้เพื่ออาชนาจยาเสพติด สำรวจภูมิภาค จังหวัดนครพนม เป็นศูนย์เก็บรวบรวมข้อมูลข่าวสาร และการปฏิบัติการทั้งหมด และระดมความคิดเห็นในการรับฟังความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญทางด้านยาเสพติด ล่างนี้

(12) เน้นให้สายตรวจดำเนินการพื้นที่อกรถตรวจหาบ่ำในพื้นที่ดำเนินการพื้นที่รับผิดชอบเป็นประจำทุกวัน

2.7 ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่วิจัยมีหลายเรื่อง ดังนั้นแนกได้เป็นเรื่อง ๆ และมีสาระสำคัญโดยสรุปดังต่อไปนี้

อาชวันต์ โชคิกเสถียร (2535 : 126-129) ศึกษาเรื่อง “ปัจจัยการบริหารที่มีผลต่อกลไน์ในกระบวนการสืบสานจักรกุณคดีอาณาฯ ศึกษาเฉพาะกรณีของกำกับการสืบสานสอนส่วนตัวของนศกรนาถพะนังครเห็นอ” เพื่อวิเคราะห์ปัจจัยการบริหารที่มีผลต่อกลไน์ในการสืบสาน

จันกุนคดีอาญา และวิเคราะห์ปัจจัยการบริหารที่เป็นปัญหาและอุปสรรคต่อความสำเร็จในการสืบสวนจันกุนคดีอาญา โดยศึกษาเอกสารและการสัมภาษณ์กลุ่มตำรวจกองกำกับการสืบสวนครบาล พระนครเหนือจำนวน 83 คน ผลการวิจัย พบว่า ปัจจัยการบริหารที่เป็นปัญหาและอุปสรรคต่อการสืบสวนจันกุนคดีอาญา คือ การจัดสรรงประนามและความพิจารณาความคิดความชอบ ส่วนปัจจัยที่สำคัญต่อการสืบสวนจันกุน ได้แก่ เอกภาพการบังคับบัญชา การคัดเลือกบุคคล การพิจารณาความคิดความชอบ การวางแผน การประสานงาน สัมพันธภาพระหว่างบุคคล และคุณสมบัติของผู้นำ

ประจำวัน แก้วโภ (2546 : 98-101) ศึกษาเรื่อง “ทัศนะของเจ้าหน้าที่ตำรวจในสถานีตำรวจนครบาล อำเภอเมืองเชียงราย ต่อปัญหาและความสำเร็จในการปราบปรามยาเสื่อม” เพื่อศึกษาทัศนะของเจ้าหน้าที่ตำรวจนะจะปัจจัยที่สัมพันธ์กับทัศนะดังกล่าว โดยใช้แบบสอบถามเก็บรวบรวมข้อมูลจากเจ้าหน้าที่ตำรวจนายางานสืบสวนและป้องกันปราบปรามในสถานีตำรวจนครบาลอำเภอเชียงรายจำนวน 212 คน ผลการวิจัย พบว่า ปัญหาการปราบปรามยาเสื่อมและความสำเร็จในการปราบปรามยาเสื่อมอยู่ในระดับปานกลาง ปัจจัยที่สัมพันธ์กับทัศนะของเจ้าหน้าที่ตำรวจนี้ ได้แก่ รายได้และการได้รับการพิจารณาความคิดความชอบ ผู้วิจัยเสนอแนะให้สนับสนุนวัสดุอุปกรณ์ งบประมาณการฝึกอบรม การประเมิน การพิจารณาความคิดความชอบและการสร้างจิตสำนึกให้ตำรวจนี้แก่ประโยชน์ส่วนรวม

ประจำปี ประชญ ศักดิ์ (2546 : 77-78) ศึกษาเรื่อง “การประเมินผลการดำเนินการตามนโยบายประกาศสงเคราะห์กับยาเสพติดขั้นเด็กหัก ศึกษารณีศูนย์ปฏิบัติการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดอำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงราย” เพื่อประเมินประสิทธิผลการดำเนินงานและศึกษาปัญหาอุปสรรคของการดำเนินการตามนโยบาย โดยสำรวจความเห็นจากตัวอย่างที่เกี่ยวข้อง 347 คน ผลการศึกษาพบว่าการดำเนินตามนโยบายมีประสิทธิผลอยู่ในระดับสูง เนื่องจากมีผลการปฏิบัติงานที่เป็นรูปธรรม ส่วนปัญหาอุปสรรคเกิดจากความไม่พร้อมทั้งทางด้านบุคลากร งบประมาณ วัสดุอุปกรณ์และการจัดการ รวมทั้งอิทธิพลของผู้เกี่ยวข้องกับยาเสพติดในพื้นที่

เชาวฤทธิ์ ศรีประยูร (2546 : 111-118) ศึกษาเรื่อง “ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานด้านการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม ศึกษารณีสถานีตำรวจนครบาลลนาพูน อำเภอวังชิ้น จังหวัดแพร่ โดยวิเคราะห์กลุ่มตัวอย่าง ผลการวิจัย พบว่า ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานด้านการออกตรวจและตั้งค่านตรวจน้ำดื่มน้ำในระดับปานกลาง โดยประสิทธิภาพด้านมวลชนสัมพันธ์อยู่ในระดับสูง ประสิทธิภาพด้านการเตรียมตัวก่อนออกเดินทางและการรักษาสถานที่เกิดเหตุอยู่ในระดับสูง โดยประสิทธิภาพด้านการจับกุมอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนปัญหาอุปสรรคในการปฏิบัติงานด้านการป้องกันและปราบปรามนั้น ได้แก่ ปัญหาอุปสรรคในด้านที่หน่วยงานยังขาดความพร้อมด้านงบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ กำลังพล มีอุปสรรคด้านพื้นที่ที่เป็นพื้นที่ห่างไกลและเป็น

ภูเขา ประชาชนยังไม่ไว้วางใจสำรวจ มีการปักป้องคนกระทำผิด เจ้าหน้าที่สำรวจบางนายมีความประพฤติที่ไม่เหมาะสมกับผู้ด้อย地位และบางนายมีการประพฤติไม่ดี อีกทั้งยังมีปัญหาผู้มีอิทธิพลในท้องถิ่นอยู่ และมีข้อจำกัดทางด้านกฎหมายที่ในปัจจุบันเจ้าหน้าที่สำรวจไม่มีอำนาจออกหมายค้น

สถาพร ศิริภักดี (2546 : 112-116) ศึกษาเรื่อง ปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานการแก้ไขปัญหายาเสพติดของภาครัฐและองค์กรชุมชนในระดับพื้นที่ : กรณีศึกษาพื้นที่อำเภอป่าแดด จังหวัดระยอง โดยการสำรวจสุ่มตัวอย่างเจ้าหน้าที่ภาครัฐ องค์กรชุมชนและประชาชน ผลการวิจัย พบว่า กลุ่มตัวอย่างรับรู้ปัญหายาเสพติดในระดับสูง ส่วนการนำแผนไปสู่การปฏิบัติ การประสานงาน ความรู้ความสามารถ วัสดุอุปกรณ์ งบประมาณ การระหบกและการมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหา ยาเสพนี้ ภาครัฐมีอยู่ในระดับสูงมากกว่าองค์กรชุมชนและประชาชน ส่วนความพึงพอใจของประชาชนต่อการปฏิบัติงานนั้น ประชาชนพอใจในระดับสูง เนื่องจากสถานการณ์ปัญหายาเสพติด ทั้งทางด้านผู้ค้าและผู้เสพที่นำบัดกรายมาในพื้นที่ลดลง

สมพร เชยนาด (2546 : 99-103) ศึกษาเรื่อง “ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อประสิทธิผลในการปราบปรามยาเสพติดของชุดปฏิบัติการปราบปรามยาเสพติด สถานีตำรวจนครในสังกัด ตำรวจนคร จังหวัดเชียงราย” โดยการสำรวจสุ่มตัวอย่างเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานในพื้นที่ ผลการวิจัย พบว่า เจ้าหน้าที่สำรวจส่วนใหญ่เห็นว่าหน่วยงานมีความพร้อมอยู่ในระดับค่อนข้างสูง ส่วนด้านการมีจิตสำนึกต่อการปฏิบัติงาน การเสียกยั่งและความสามารถในการปฏิบัติหน้าที่อยู่ในระดับปานกลาง ทางด้านกฎหมายและกฎระเบียบ พบว่า มีข้อจำกัดค่อนข้างมาก สำหรับปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่สำรวจ ได้แก่ ความพร้อมของหน่วยงาน การพิจารณาความดีความชอบ จิตสำนึกในการปฏิบัติงาน สำหรับปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่สำรวจด้านการจับกุม ได้แก่ ความพร้อมของหน่วยงานและทักษะต่อการได้รับการพิจารณาความดีความชอบ ปัจจัยที่สัมพันธ์ด้านการตรวจค้น ได้แก่ อายุ ข้อจำกัดทางกฎหมายระยะเวลาในการปฏิบัติหน้าที่และความพร้อมของหน่วยงาน

มนตรี วงศ์สวัสดิ์ (2550 : 97-101) ศึกษาเรื่อง “ความพึงพอใจของประชาชนในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดตามแผนปฏิบัติการรวมพลังไทยทั้งชาติขั้นยาเสพติด : ศึกษากรณีเทศบาลตำบลแม่สาบ อำเภอแม่สาบ จังหวัดเชียงราย” เพื่อศึกษาความพึงพอใจและปัจจัยที่มีผลต่อความพึงพอใจของประชาชนต่อการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด โดยใช้แบบสอบถามเก็บรวบรวมข้อมูลจากตัวอย่างที่เป็นประชาชนจำนวน 388 คน ผลการวิจัย พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่รับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับยาเสพติด สื่อที่ถ่ายทอดการรับรู้ ได้แก่ โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์และวิทยุ กลุ่มตัวอย่างมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับยาเสพติดในระดับสูง ส่วนความพึงพอใจต่อการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดอยู่ในระดับปานกลาง ปัจจัยที่มีผลต่อ

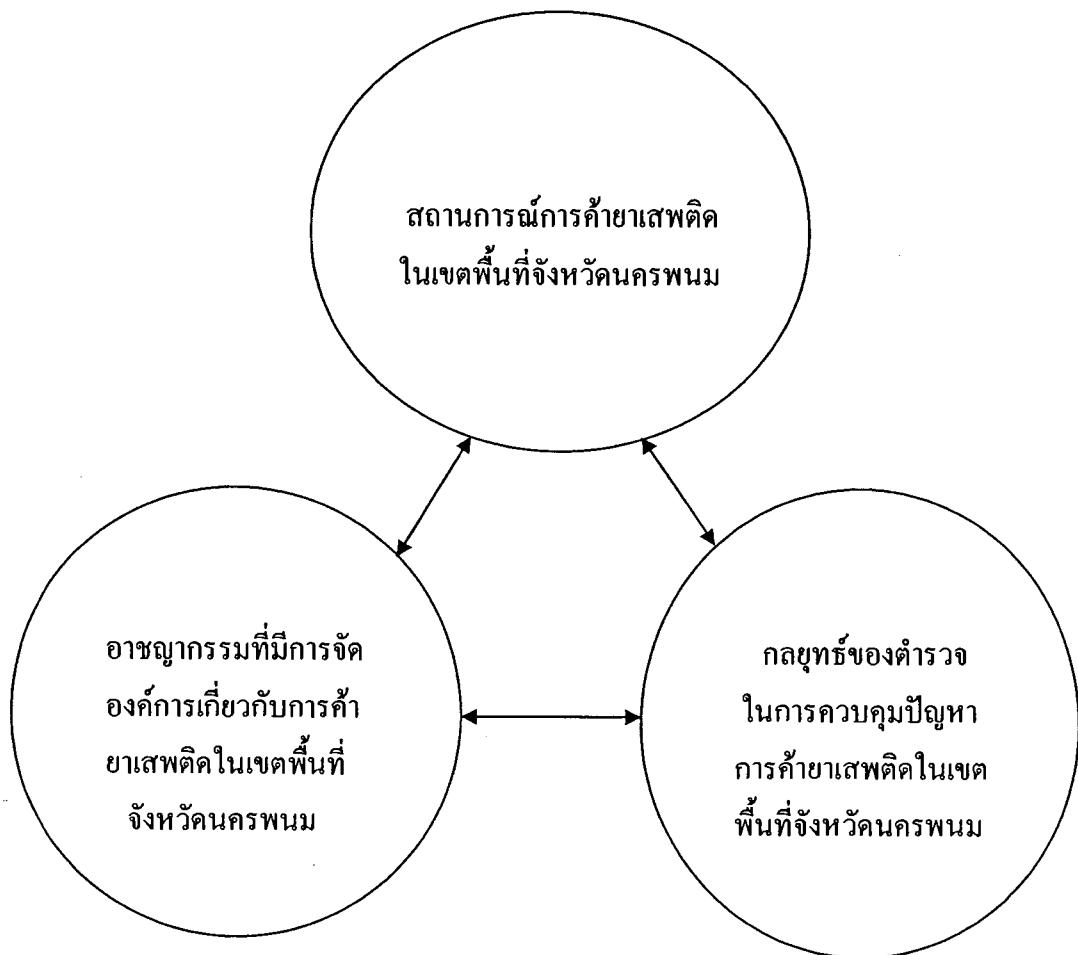
กลุ่มตัวอย่างมีส่วนร่วมในการป้องกันและแก้ไขปัญหาฯสภาพติดในชุมชนในระดับปานกลาง ส่วนปัจจัยที่สัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ได้แก่ ระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในชุมชน สถานภาพหรือตำแหน่งทางสังคมของครอบครัว จำนวนแหล่งข้อมูลข่าวสารที่ได้รับทราบปัญหาฯสภาพติด การมีประสบการณ์ที่บุคคลใกล้ชิดมีปัญหาเกี่ยวกับยาเสพติด จำนวนครั้งของการได้รับการอบรมเกี่ยวกับปัญหาฯสภาพติด และความคิดเห็นต่อปัญหาฯสภาพติด

จากการวิจัยที่เกี่ยวข้องที่ได้ทบทวนมา สรุปได้ว่าส่วนใหญ่เป็นเรื่องความสามารถของ สำรวจในการจับกุมดำเนินคดีและการปราบปรามยาเสพติด โดยความสำเร็จตามนโยบายความ พึงพอใจของประชาชนและการมีส่วนร่วมขององค์กรชุมชนและประชาชน ตลอดจนปัญหาและ อุปสรรคจากการดำเนินงาน โดยหากกลุ่มตัวอย่างเป็นผู้ประเมิน ซึ่งผลการวิจัยส่วนใหญ่ พบว่า มีผล การดำเนินงาน ความพึงพอใจและการมีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนปัญหาอุปสรรคจากการ ดำเนินงานส่วนใหญ่เป็นเพรษขาดวัสดุอุปกรณ์หรือทรัพยากรไม่พอเพียงและมีปัญหาการ บริหารงานบุคคล เช่น ปัญหาการพิจารณาความคิดความชอบ ส่วนปัจจัยที่มีผลต่อการดำเนินงานตาม นโยบายเป็นเรื่องทรัพยากร ข้อจำกัดของกฎหมายและความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับนโยบายหรือเรื่อง ยาเสพติด ขณะนี้ จึงเห็นได้ว่างานวิจัยที่ได้ทบทวนมาทั้งหมดนั้นยังไม่มีงานใดที่ศึกษาถึงองค์กร อาชญากรรมหรือนโยบายในการปราบปรามอาชญากรรมในประเทศไทย งานวิจัยที่ศึกษาในครั้งนี้ จึงอาจเป็นงานบุกเบิกที่ยังไม่มีผู้ใดศึกษามาก่อน

2.8 กรอบแนวคิดในการวิจัย

สำหรับกรอบแนวคิดในการวิจัยอาจแสดงได้ดังภาพที่ 2.1

ในภาพที่ 2.1 กรอบแนวคิดในการวิจัย อธิบายได้ว่าสถานการณ์การค้ายาเสพติดในเขต พื้นที่จังหวัดนครพนม มีความสัมพันธ์ทั้งสองทาง (Reciprocal relationship) กับอาชญากรรมที่มีการ จัดองค์การ เพราการค้ายาเสพติดในพื้นที่ดังกล่าวอาจมีลักษณะเป็นอาชญากรรมที่เป็น เครือข่าย มีโครงสร้างและจัดลำดับชั้น รวมทั้งการบริหารที่เป็นระบบ ซึ่งทำให้สถานการณ์การค้ายาเสพติดมีความซับซ้อนขึ้น ไม่น่ากึ้น้อย นอกจากนี้ สถานการณ์การค้ายาเสพติดและ อาชญากรรมที่มีการจัดองค์การยังสัมพันธ์กับกลุ่มคนปัญหาการค้ายาเสพติดของ สำรวจ เพราะหากสถานการณ์การค้ายาเสพติดเพิ่มขึ้นมากและมีลักษณะเป็นองค์กรอาชญากรรมมาก สำรวจก็อาจควบคุมได้ยาก หรือกลุ่มคนที่มีอยู่อาจไม่เพียงพอต่อการควบคุมปัญหาการค้ายาเสพติดได้

ภาพที่ 2.1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

บทที่ 4

ผลการวิจัย

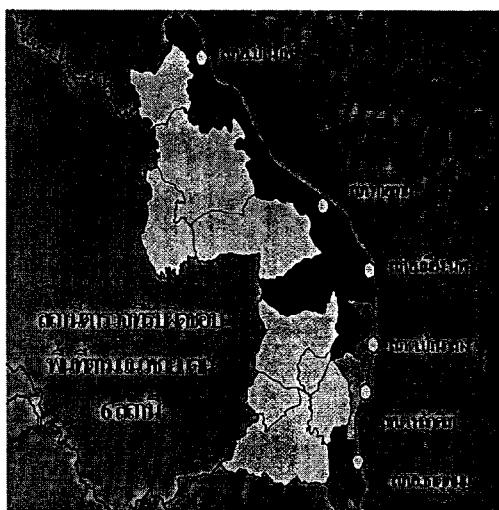
จากผลการวิจัยทำให้ทราบข้อมูลของจังหวัดนครพนม ที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัยดังนี้
จังหวัดนครพนมตั้งอยู่ตอนบนของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีอาณาเขตติดกับประเทศไทย
สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว โดยมีแม่น้ำโขงกั้น มีความยาวประมาณ 175 กิโลเมตร
มีอำเภอตามแนวชายแดน 4 อำเภอคือ อำเภอบ้านแพง อำเภอท่าอุเทน อำเภอเมืองนครพนม
และอำเภอธาตุพนม ดังภาพที่ 4.1 แผนที่จังหวัดนครพนม

ภาพที่ 4.1 แผนที่จังหวัดนครพนม

เมืองสำคัญของสาธารณรัฐประชาชนลาวที่อยู่ตระหง่านจังหวัดคุ้มครพนน ตรงข้ามอำเภอเมืองนครพนมคือแขวงคำม่วนนีเมืองหินบุน เมืองท่าແแยก เมืองหนองบกและเมืองเซบึงไฟ ตรงข้ามอำเภอบ้านแพงคือแขวงบริคำไซนีเมืองปากกระดึง ตรงข้ามอำเภอธาตุพนมคือแขวงสะหวันเชตมีเมืองไชนูรี

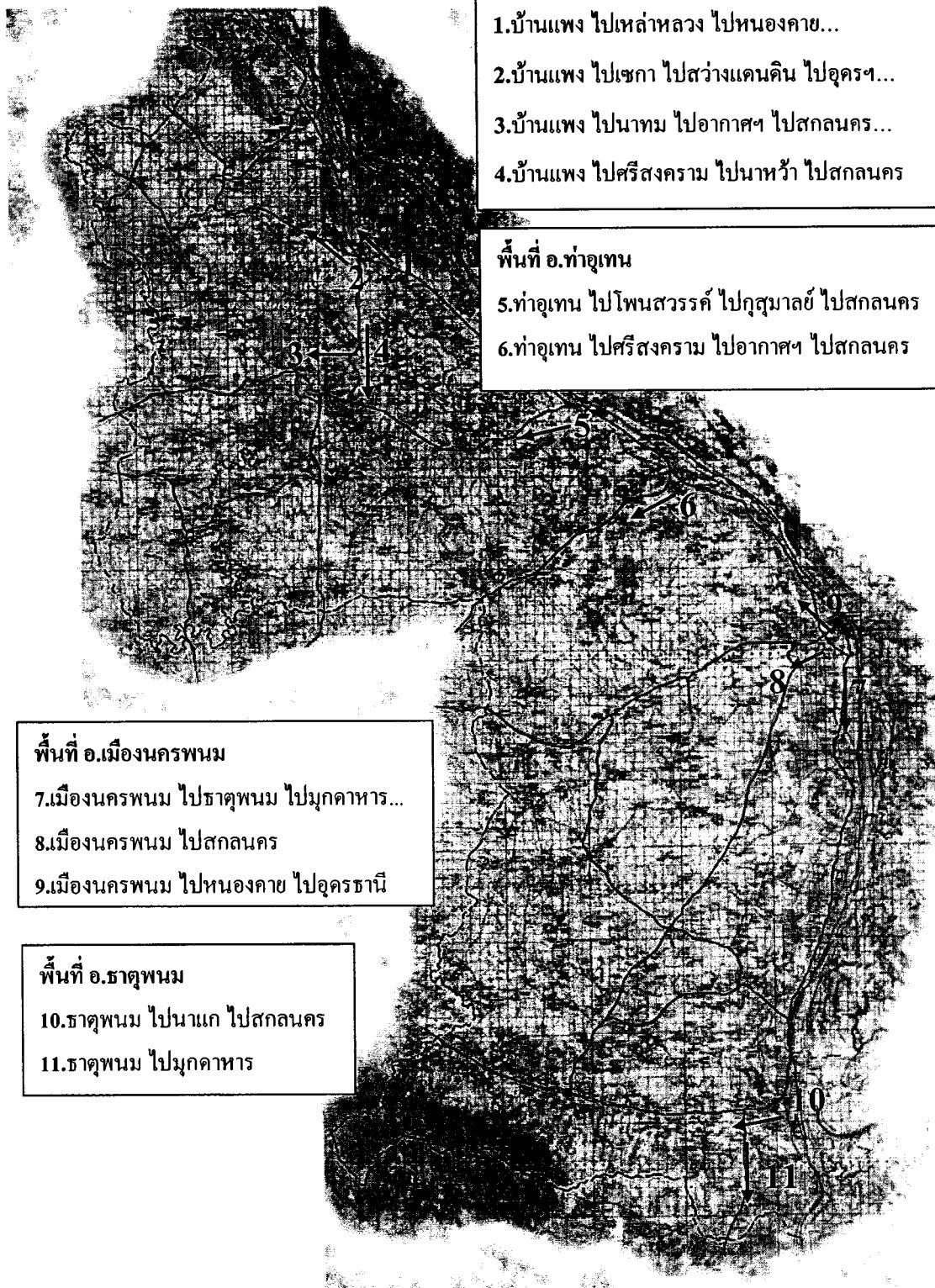
ในส่วนของเส้นทางผ่านเคนนัน จนถูกผ่านเคนถาวร 1 แห่ง คือ อำเภอเมืองนครพนม มีจุดผ่อนปรน 4 แห่ง คือ อำเภอบ้านแพงอำเภอท่าอุเทนอำเภอเมืองนครพนมและอำเภอธาตุพนม มีท่าเรือและซ่องทางที่ใช้ข้าม 43 แห่งตามพื้นที่สถานีตำรวจน้ำที่ติดแนวชายแดนซึ่งมีสถานีตำรวจน้ำท่าอุเทน สถานีตำรวจน้ำเมืองนครพนม สถานีตำรวจน้ำบ้านกลาง สถานีตำรวจน้ำหลักศิลาและสถานีตำรวจน้ำธาตุพนม

ภาพที่ 4.2 แผนที่สถานีตำรวจน้ำที่ติดชายแดน

ภาพที่ 4.3 แผนที่ซ่องทางและท่าข้ามของหมู่บ้าน

ภาพที่ 4.4 แผนที่แสดงเส้นทางการลำเลียงยาเสพติด

และในบทนี้จะกล่าวถึงผลการวิจัยตามคำถามในการสัมภาษณ์ทั้งหมด 13 คำถาม ดังต่อไปนี้

4.1 สถานการณ์การค้ายาเสพติดในเขตพื้นที่จังหวัดครพนม

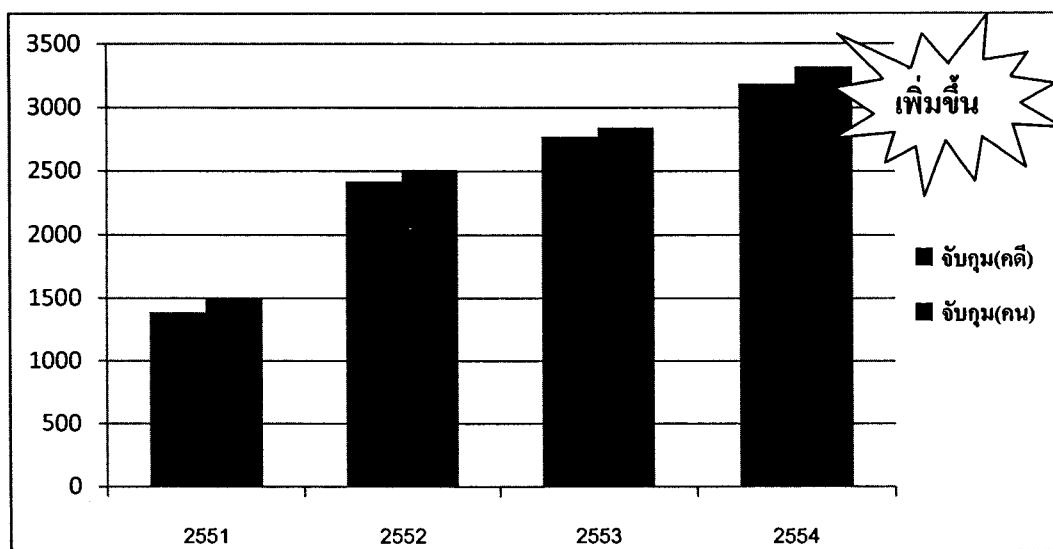
แนวโน้มสถานการณ์ยาเสพติดในพื้นที่จังหวัดครพนม ในด้านการผลิต ยาน้ำไม่มี กัญชา มีน้อยมาก โดยมีการลักลอบปลูกในพื้นที่ อําเภอนาแก ติดกับ อําเภอดงหลวง จังหวัดมุกดาหาร โดยลักลอบปลูกบริเวณทุ่งเขาติดต่อระหว่าง 2 จังหวัดการนำเข้ามีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้นเนื่องจาก จังหวัดครพนมเป็นทางผ่านไปยังจังหวัดต่าง ๆ ในพื้นที่ตอนใน เช่น กรุงเทพมหานครและภาคใต้ ส่วนการส่งออกนั้นไม่มี

สรุปสภาพโดยรวมแล้วยาเสพติดมีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้นตามตารางที่ 4.1

ตารางที่ 4.1 เปรียบเทียบสถิติการจับกุมยาเสพติด ในปี พ.ศ. 2551 ถึงปี พ.ศ.2554

(ศูนย์ปฏิบัติการต่อสู้เพื่ออาชันะยาเสพติดจังหวัดครพนม, 2554 : 1)

ปี พ.ศ.	การจับกุม		ของกลาง	
	คดี	คน	ยาบ้า (เม็ด)	กัญชา (กก.)
2551	1,390	1,504	173,777	3,233
2552	2,421	2,511	251,353	4,658
2553	2,771	2,842	282,050	2,986
2554	3,186	3,319	396,913	3,477

ภาพที่ 4.5 เปรียบเทียบผลการจับกุมยาเสพติด ในปี พ.ศ.2551 ถึงปี พ.ศ.2554

จังหวัดนครพนม ยังคงเป็นจังหวัดที่กลุ่มผู้ค้าใช้เป็นทางผ่านของกัญชาจากสาธารณรัฐประชาชนลาวเข้าสู่พื้นที่ต่อนในภาคใต้และส่งออกไปยังต่างประเทศ

การซื้อขายจะทำโดยการที่พ่อค้านอกพื้นที่สั่งตรงกับพ่อค้าชาวลาว ซึ่งซื้อขายกัน กิโลกรัมละ 1,500 บาท ที่ริมฝั่งโขงลาว และราคา กัญชาในพื้นที่กิโลกรัมละ 2,500 บาทโดยมีการ ชำระเงินกันก่อนส่วนหนึ่งและหลังจากนั้น พ่อค้าชาวลาวจะนำของมาส่งให้ที่ริมถนนเพื่อส่งให้กับ รถที่มารับ โดยผู้ซื้อจะเป็นคนจัดหารถมารับของในจุดต่างๆ ที่ได้นัดหมายกันและรับเงินที่เหลือ จึงยากที่เจ้าหน้าที่จะทำการล่อซื้อได้

จุดหมายหรือเส้นทางของกัญชานั้น จะส่งออกนอกราชอาณาจักรโดยจะใช้พื้นที่ของอำเภอ ศรีราชา จังหวัดชลบุรี อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ และทางภาคใต้ ประเทศไทยมาเดินทาง ส่วนภัยในประเทศไทยนั้นจะมีกรุงเทพมหานครอำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลาอำเภอศรีราชา จังหวัด ชลบุรี อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ และตามจังหวัดต่างๆ

จากการที่ยาเสพติดได้ข้ามฐานการผลิตและการนำเข้ามาอยู่ทางประเทศไทย และใช้ภาค ตะวันออกเฉียงเหนือตอนบนเป็นเส้นทางการลำเลียงเข้ามาในประเทศไทยจังหวัดนครพนมจึงเป็น จังหวัดหนึ่งที่กลุ่มผู้ค้าใช้เป็นเส้นทางผ่านในการลำเลียงจึงทำให้จังหวัดนครพนมเริ่มมีกลุ่มผู้ค้ายา เสพติดกลุ่มใหม่ๆ เข้ามาในพื้นที่มากขึ้นการค้านอกพื้นที่ส่วนหนึ่งจะไปกับพวกแรงงานต่างด้าว ชาวลาวที่เข้าไปทำงานในพื้นที่ต้อนในอีกส่วนหนึ่งจะเป็นผู้ที่เคยหลบหนีการปราบปรามเริ่มกลับมา กระทำการ บางส่วนหนึ่นไปอยู่ในประเทศไทย และเป็นผู้จัดหายาเสพติดให้บางส่วนอยู่ที่อื่นมาสั่งกับ

คนในพื้นที่ และบางส่วนของจากคุกกลับมาทำอีก พวกรู้จะทำค่อนข้างรักกุณมาก เพราะได้วิชาจากพวกรุ่นจับไปแล้ว

การแพร่ระบาดในพื้นที่เริ่มนิปปารากูโดยเฉพาะในพื้นที่ริมแม่น้ำโขง โดยกลุ่มวัยรุ่นข้ามไปเดินและนำบ้านมาจำหน่าย และมีกลุ่มวัยรุ่นจากที่ต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นในพื้นที่ริมฝั่ง และพื้นที่ด้านในมาซื้อยาน้ำกับกลุ่มผู้ค้าที่อยู่ตามหมู่บ้านริมฝั่งโขง โดยชาวบ้านที่ข้ามไปมาอยู่เป็นประจำจะเป็นผู้นำขายให้โดยจะซื้อขายกันเป็นมัดใน 1 มัดจะมี 2000 เม็ดราคาที่ริมแม่น้ำโขงราคามัดละ 80,000 – 100,000 บาท ราคายาพื้นที่ด้านในรา้มัดละ 400,000 – 600,000 บาทขายปลีกเม็ดละ 200- 300 บาท

กลุ่มผู้ค้าและผู้เดินที่ต้องเฝ้าระวังเป็นพิเศษ

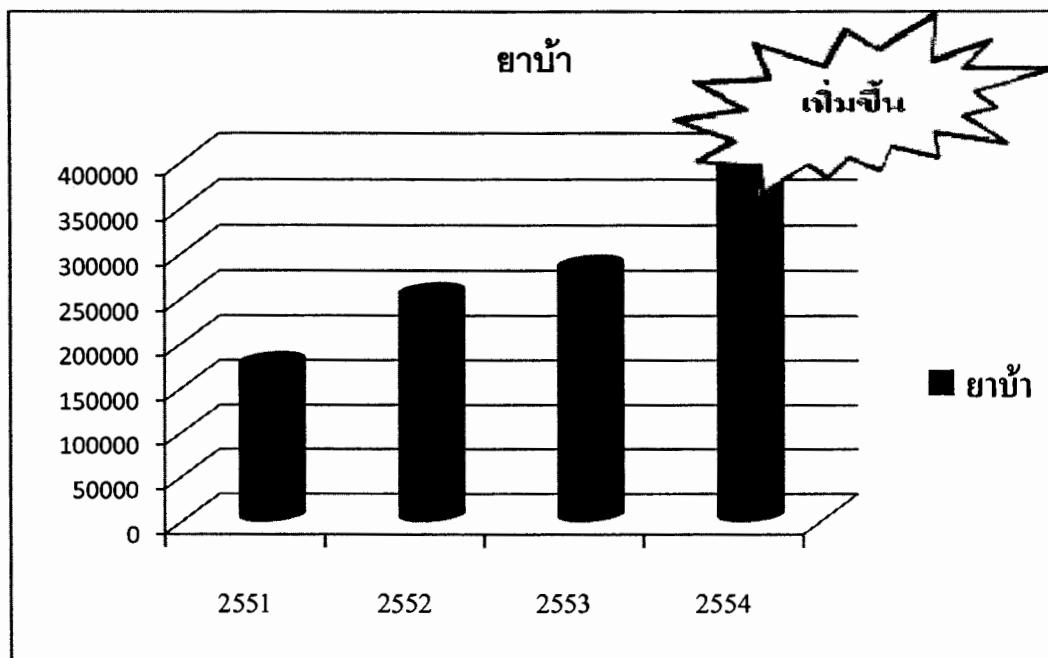
(1) เขตพื้นที่อำเภอท่าอุเทน ได้แก่ บ้านท่าจำปา บ้านท่าดอกแก้ว บ้านตาลปากน้ำบ้านไชยบุรี บ้านพนอม บ้านเหลาหนาด และบ้านเหลาสวนกล้วย

(2) เขตพื้นที่อำเภอชาตุพนม ได้แก่ บ้านน้ำก่า บ้านทรายนูล บ้านคำพักเพรว บ้านคับพวงบ้านกุดนิม บ้านเสนพัน บ้านนาถ่อน และจะมีกลุ่มคนบางส่วนข้ามไปเดินที่ตอนปลายเดือนตุลาคม แต่เดือนตุลาคมเป็นเดือนที่มีอากาศหนาวเย็นและมีฝนตกบ่อย

(3) เขตพื้นที่อำเภอศรีสัชนาลัย ได้แก่ บ้านคำสะอาด บ้านนาเดือ บ้านนาคำ บ้านนาอินบ้านนาโอ บ้านเหลา บ้านหนองผือ

(4) เขตพื้นที่อำเภอบ้านแพง ได้แก่ บ้านแพง บ้านนาเข บ้านไผ่ล้อม

(5) เขตพื้นที่อำเภอเมืองนครพนม

ภาพที่ 4.6 เปรียบเทียบของกลางยาบ้าที่ยึดได้ในปี พ.ศ.2551 ถึงปี พ.ศ.2554

และการสัมภาษณ์ ผู้ให้สัมภาษณ์ส่วนใหญ่เห็นตรงกันว่าสถานการณ์การค้ายาเสพติดในเขตพื้นที่จังหวัดครğunในระยะ 2 ปีที่ผ่านมา มีการค้ายาเสพติดเพิ่มมากขึ้น ยกตัวอย่างผู้ให้สัมภาษณ์หลายคนที่ให้ความเห็นสอดคล้องกัน ดังที่ผู้ให้สัมภาษณ์รายหนึ่งกล่าวว่า

“มีการค้ายาเสพติดเพิ่มมากขึ้น เนื่องจากมีการจับกุมผู้กระทำความผิดอย่างต่อเนื่อง และมีแนวโน้มเพิ่มมากขึ้น และมีความต้องการของลูกค้าในประเทศสั่งซื้อเข้ามาอย่างต่อเนื่อง ทำให้การค้ายาเสพติดยังเป็นที่สนใจและงูงใจในเรื่องของรายได้จากการค้ายาเสพติด ทำให้การปราบปรามยาเสพติดเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง และยากต่อการปราบปราม” (นายตำรวจขอสงวนนามคุณที่สาม, วันที่ 26 มกราคม 2554 : สัมภาษณ์)

ตำรวจอีกนายหนึ่งให้ข้อมูลคล้าย ๆ กันว่า “มีการค้ายาเสพติดเพิ่มขึ้นแต่เป็นผู้ค้ารายย่อย มีปัญหาการนำเข้ายาเสพติดจากประเทศเพื่อนบ้านจำนวนมาก โดยใช้จังหวัดครğun เป็นเส้นทางผ่านไปจังหวัดอื่นหรือกรุงเทพฯ ไม่ได้ใช้เป็นสถานที่พักยาและยานัวนี้ไม่ได้มำจาน่ายในเขตจังหวัดครğun” (นายตำรวจขอสงวนนามคุณที่สี่, วันที่ 27 มกราคม 2554 : สัมภาษณ์)

ส่วนตำรวจน้ำที่ให้สัมภาษณ์รายหนึ่งวิเคราะห์ว่า “สถานการณ์ยาเสพติดในจังหวัดครğun วิเคราะห์ได้เป็นข้อ ๆ ว่า (1) มีการแพร่ระบาดของยาเสพติดมากขึ้น ไม่ลดลง (2) ยังไม่มีการจัดตั้งรูปแบบเป็นองค์กรหรือเครือข่ายที่ชัดเจน แต่มีลักษณะใช้เครือข่ายแบบเครือญาติ คนรู้จัก หมู่บ้านเดิวกัน ต่างคนต่างทำ (3) มีการพัฒนาวิธีการที่ซับซ้อนขึ้น เช่น ใช้เด็กเป็นเครื่องมือ

(4) ทัศนคติของคนในพื้นที่หมู่บ้านที่มีการค้าข้าเสพติดขังเห็นการค้าข้าเสพติดเป็นเรื่องปกติ ไม่ผิดศีลธรรมหรือไม่ถูกต้อง (5) การให้ความร่วมมือของประชาชนในหมู่บ้านการแพร่ระบาดไม่ดี เนื่องจากเป็นเครือญาติของกลุ่มผู้ค้า ไม่มีการซักทอดกัน ผู้ที่ถูกโอนจับก็จะถูกดำเนินคดีไปผู้ที่ไม่โดยจับก็จะทำการค้าต่อไป ไม่มีความกรงกลัวด้านกฎหมาย (6) ผู้ค้ารายใหญ่ในพื้นที่จะเป็นผู้บงการใช้ให้ผู้อื่นกระทำผิดโดยตนเอง ไม่เข้าไปเกี่ยวข้องโดยตรง (7) เริ่มมีการติดต่อกับผู้ค้าข้าเสพติดในจังหวัดพื้นที่อื่น เป็นลักษณะจ้างวน คนในพื้นที่เป็นผู้ลำเลียงส่งของ (8) มีการฟอกเงิน โดยใช้การซื้อที่ดินหรือสร้างบ้าน โดยใช้ชื่อเครือญาติ แต่ยังไม่ชัดเจนนักว่าเป็นเงินที่ได้มาโดยสุจริตหรือได้มาจากกระบวนการกระทำผิดกฎหมายและทรัพย์สินมีมูลค่าไม่นานนัก”(นายตัวรุจข่องส่วนนามคนที่หก, วันที่ 2 กุมภาพันธ์ 2554 : สัมภาษณ์)

ตำรวจอีกรายให้สัมภาษณ์อย่างเจาะลึกและค่อนข้างชัดเจนว่า “ในพื้นที่จังหวัดนครพนม ระยะ 2 ปีที่ผ่านมา ปัญหาการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดได้เพิ่มมากขึ้น แต่ไม่ใช่จังหวัดนครพนม จะเป็นแหล่งผลิตยาเสพติดให้ไทย เช่น ยาบ้าหรือกัญชาแต่อย่างใด จะมีการปลูกกัญชาอยู่บ้างในพื้นที่ อำเภอโพนสารรค์ แต่ที่เป็นส่วนน้อย เมื่อเทียบกับจำนวนยาเสพติดที่มีจากประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว หรือ สปป.ลาว จากแหล่งข่าวที่เชื่อถือได้ในประเทศ สปป.ลาว โดยเฉพาะแขวงคำม่วนที่อยู่ตรงข้ามกับจังหวัดนครพนม การปลูกกัญชาและการผลิตยาบ้าจะมีลักษณะเกือบเปิดเผย เพราะเจ้าหน้าที่ไม่ได้ให้ความสนใจในการจับกุมปราบปรามเท่าที่ควร ภูมิประเทศของจังหวัดนครพนมจะยวไปลำนำ้าโง จากเหนือจดใต้ มีความยาวถึง 153 กิโลเมตร ริมฝั่งแม่น้ำส่วนใหญ่จะเป็นป่าและทุ่งนา ซึ่งทำให้ผู้กระทำผิดเกี่ยวกับยาเสพติดสามารถนำยาเสพติดเข้ามาได้ง่าย ประกอบกับในแม่น้ำโงมีเกาะแก่ง ซึ่งเป็นดินแดนของประเทศ สปป.ลาว ที่อยู่ใกล้พื้นที่จังหวัดนครพนม มีบางเกาะอยู่ห่างจากเขตพื้นที่จังหวัดนครพนมไม่ถึง 100 เมตร เช่น พื้นที่รับผิดชอบของสถานีตำรวจนครบาลศรีสุพรรณ จังหวัดนครพนม ประการสำคัญกำลังของเจ้าหน้าที่ตัวรุจและอุปกรณ์ในการปฏิบัติหน้าที่มีไม่เพียงพอ จึงเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้มีการลักลอบนำยาเสพติดเข้ามาในพื้นที่จังหวัดนครพนม เพื่อนำไปจำหน่ายที่อื่นเป็นจำนวนมาก” (นายตัวรุจข่องส่วนนามคนที่เก้า, วันที่ 2 กุมภาพันธ์ 2554 : สัมภาษณ์)

ด้านการค้าข้าเสพติดในระยะเวลา 2 ปีที่ผ่านมาจังหวัดนครพนมจึงพอมองเห็นภาพในเบื้องต้นว่ามีการค้าข้าเสพติดเพิ่มขึ้น ส่วนใหญ่เป็นการนำเข้าจากลาว พฤติกรรมของผู้กระทำผิดมีหลายรูปแบบ อาจแบ่งได้ 3 รูปแบบ คือ ผู้ที่เสพที่พัฒนามาเป็นผู้ค้ารายย่อย ผู้ค้ารายย่อยแต่ไม่เสพ และผู้ค้าที่เป็นการค้ารายใหญ่ ดังที่ผู้ให้สัมภาษณ์รายหนึ่งวิเคราะห์ ดังนี้

4 สัญชาติ โดยเฉพาะกลุ่มนักค้า 3 สัญชาติประเทศเพื่อนบ้านที่ติดกับประเทศไทยมีสัดส่วนที่เข้ามาเกี่ยวข้องกับกระบวนการค้ายาเสพติดมากถึงร้อยละ 78.9 ของนักค้าชาวต่างชาติทั้งหมด นอกจากนี้ยังพบว่า กลุ่มเครือข่ายการค้าชาวแอฟริกาตะวันตก ซึ่งมีชาวไนจีเรียเป็นตัวการสำคัญ เข้ามามีบทบาทลักษณะค้ายาเสพติดมากที่สุด”(นายตำรวจขอสงวนนามคนที่ชื่อสินสาม, วันที่ 14 กุมภาพันธ์ 2554 : สัมภาษณ์)

โดยเฉพาะกรณีของเด็ก อาจเป็นเหตุให้สถานการณ์การค้ายาเสพติดรุนแรงขึ้น เพราะมีผลต่ออนาคตในระยะยาว และจะกลายเป็นการบั่นทอนกำลังอำนาจของชาติ ดังที่ตำรวจนายหนึ่งแสดงความเห็นดังนี้

“สถานการณ์มีความรุนแรงเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ ตามลำดับ เนื่องจากปัจจุบัน พบว่า มีเด็กซึ่งอายุน้อยกว่า 15 ปีเกี่ยวข้องกับยาเสพติด ไม่ว่าจะเป็นผู้เสพหรือจำหน่ายเสียเอง ตลอดจนตกเป็นเครื่องมือของกลุ่มผู้ค้ายาเสพติดในการนำส่งยาเสพติดให้ โดยได้รับผลตอบแทนเป็นเงินหรือตัวยาแล้วแต่จะตกลงกัน” (นายตำรวจขอสงวนนามคนที่สามสินสาม, วันที่ 6 กันยายน 2554 : สัมภาษณ์)

จากข้อมูลการวิจัย ทำให้สามารถสรุปลักษณะพฤติกรรมผู้กระทำผิดเกี่ยวกับยาเสพติดได้ดังนี้

(1) เมื่อเจอค่า�ตรวจสอบหรือจุดตรวจของเจ้าหน้าที่ตำรวจนะจะขับขี่รถหลบหนีไปทางอื่น หรือเลี้ยวเข้าซอย และมีท่าทางพิรุณนำสังสัย เช่น เร่งความเร็วรถ ทิ้งของ แสดงออกทางหน้าตาดื่น ตกใจ ขับรถฝ่าค่าไม่ยอมหยุด เมื่อเจ้าหน้าที่ตำรวจนิดตามไปตรวจสอบมักพบว่ามีการกระทำผิดกฎหมาย เช่นมีของกลางยาบ้า หรือพื้นเสพยาบ้ามาไม่นาน เป็นต้น

(2) กรณีตรวจค้นบ้าน จะพบอุปกรณ์การเสพยา (ไฟเชือดคัคแปลง กระดาษฟรอห์ที่ถูกเผาเมียเศษๆ ถ้าลักษณะเดียวกับยาบ้าที่ถูกเผา) มีกลิ่นยาบ้าคุ้ง มีเหตุอันควรสงสัยได้ว่าคนในบ้านน่าจะยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติด เมื่อนำตัวไปตรวจหาสารเสพติดมักพบว่าผลตรวจเป็นบวก

(3) ขับขี่รถจักรยานยนต์เป็นยานพาหนะในการลำเลียงยาบ้า เมื่อเรียกตรวจจะขับรถจักรยานยนต์หลบหนีและทิ้งห่อยาบ้าของกลาง

(4) ขับขี่รถจักรยานยนต์มาจอดไว้แล้วนั่งเรือข้ามไปยัง สปป.ลาว เมื่อกลับมาก็ตรวจมักพบยาบ้า

(5) มีการซัดทอดหรือให้ข้อมูลผู้ต้องสงสัยที่หลบหนีหรือผู้ร่วมกระทำผิด กับเจ้าหน้าที่ตำรวจนะเพื่อขอรับประโยชน์จาก พ.ร.บ.ยาเสพติดให้โทษ พ.ศ.2522 มาตรา 100/2 ถ้าศาลเห็นว่า ผู้กระทำความผิดได้ให้ข้อมูลที่สำคัญและเป็นประโยชน์อย่างยิ่งในการปราบปรามการกระทำ

ความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดให้โทษต่อพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจหรือพนักงานสอบสวนศาล กลาง ไทยผู้นั้นน้อยกว่าอัตราโทษขั้นต่ำที่กำหนดไว้สำหรับความผิดนั้นก็ได้

(6) บาน้ำที่ตรวจพบบ่อย จะมีลักษณะกลุ่มแบบเม็ดสีส้มแดง และสีเขียว ด้านหนึ่งเรียบ ด้านหนึ่งมีอักษร xy โดยจะอยู่ในถุงพลาสติกสีฟ้าที่ปิดแบบกดเปิดปิดซึ่งจะถูกห่อหุ้มด้วยพลาสติก สีขาวพันรัดด้วยเทปการสีดำเนินการชั้นหนึ่ง

(7) ผู้กระทำผิดรับสารภาพเองว่าได้เสพบาน้ำมา ก่อน ซึ่งเมื่อนำตัวไปตรวจหาสาร เสพติดก็จะพบว่าเสพบาน้ำมา ก่อนจริง

(8) เมื่อเจ้าหน้าที่ตรวจสอบตามพุดคุย จะมีทางพิธีรุചต้องสงสัยพูดจาความไปมา คล้ายคนเสพยาเสพติด

(9) เมื่อเห็นเจ้าหน้าที่ตรวจจะแสดงท่าทางพิธีรุช ตกใจกลัวจนน่าผิดสังเกต (มีประวัติ เกี่ยวกับยาด้วย)

สรุปประเด็นแรก ได้ว่าการค้ายาเสพติดในเขตพื้นที่จังหวัดนครพนมในระยะ 2 ปีที่ผ่าน มาเพิ่มขึ้น คูโดยจากหลักฐานการจับกุมผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับการค้ายาเสพติดที่มีมากขึ้น ส่วนใหญ่เป็นบาน้ำ และรองลงมาเป็นกัญชา ยาเสพติดส่วนใหญ่นำเข้าจากประเทศลาว รวมทั้ง ตรวจสืบทราบจากแหล่งข่าวที่เชื่อถือได้ว่าในประเทศลาวมีการผลิตยาเสพติดมากขึ้นบางพื้นที่ใน ลาวได้รับทราบว่าผลิตกันอย่างเปิดเผย โดยที่ทางการไม่ใส่ใจควบคุมกับผู้ต้องหาที่ถูกจับกุมได้รับ สารภาพว่านำยาเสพติดเข้ามายากประเทศลาว โดยเฉพาะช่องทางนำเข้าจากอำเภอเชียงแคน 4 อำเภอ ได้แก่ อำเภอบ้านแพง อำเภอท่าอุเทน อำเภอเมืองนครพนม อำเภอธาตุพนม อีกทั้งคุ้งจากตัวชี้วัดที่มี กลุ่มผู้ค้ารายใหม่เพิ่มขึ้น และมีการใช้รูปแบบใหม่ ๆ เช่น การใช้เด็กชนยาหรือค้ายา และการพัฒนา รูปแบบเครื่องข่ายการค้ายาเป็นแบบเครือญาติซึ่งเห็นชัดขึ้นเรื่อย ๆ

4.2 การดำเนินคดีการค้ายาเสพติดในเขตพื้นที่จังหวัดนครพนม

ในแห่งปัจจุบัน ตำรวจนครพนมได้ดำเนินคดีการค้ายาเสพติดไปมากแล้ว ดังที่ผู้ให้ ตัวน้ำเสียงรายหนึ่ง กล่าวว่า

“การดำเนินคดีเกี่ยวกับผู้ค้ายาเสพติดของตำรวจนครพนมได้มีการดำเนินการ อย่างต่อเนื่องและจริงจัง สามารถจับกุมผู้ค้ารายใหญ่ได้หลายราย ได้ขึ้นก่อตั้งกลุ่มทั้งกัญชาและบาน้ำ จำนวนมาก มีมาตรการในการตรวจยึดทรัพย์สิน โดยเฉพาะในเขตพื้นที่ อำเภอบ้านแพง อำเภอเมือง นครพนม และอำเภอธาตุพนม ซึ่งมีเขตแดนติดแม่น้ำโขงมีการจับกุมกัญชาครั้งละหลายร้อยกิโลกรัม และบาน้ำหลายหมื่นเม็ด ในปี พ.ศ. 2553 ได้มีการเพาทำลายกัญชาจำนวน 4 ตันเศษ ซึ่งเป็นผลสืบ เนื่องมาจากการจับกุมปราบปรามของเจ้าหน้าที่ตำรวจนbsp; การปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ตำรวจนbsp;

เกี่ยวกับยาเสพติดให้โทษยังกระทำอย่างต่อเนื่องและจริงจัง โดยการควบคุมอย่างใกล้ชิดของผู้บังคับการตำรวจภูธรจังหวัดคุณพนน” (นายตำรวจขอสงวนนามคนที่เก้า, วันที่ 2 กุมภาพันธ์ 2554 : สัมภาษณ์)

ขณะที่ตำรวจอีกรายให้สัมภาษณ์เรื่องเดียวกันว่า “มีการจับกุมดำเนินคดีเพิ่มมากขึ้นอย่างต่อเนื่อง ทั้งรายบุคคลและรายใหญ่ รวมทั้งมีการดำเนินคดีเกี่ยวกับผู้เสพยาเสพติดเพิ่มมากขึ้น เนื่องจากมีประชาชนติดยาเสพติดมากขึ้นกว่าแต่ก่อนในที่ผ่านมา ทำให้เจ้าหน้าที่ตำรวจมีการปราบปรามผู้ค้ายาเสพติดเพิ่มมากขึ้น” (นายตำรวจขอสงวนนามคนที่สาม, วันที่ 26 มกราคม 2554 : สัมภาษณ์)

คำสัมภาษณ์ข้างต้นสอดคล้องกับผู้ให้สัมภาษณ์อีกรายที่เห็นว่าตำรวจภูธรจังหวัดจังหวัดนครพนมสามารถจับกุมผู้ค้ายาเสพติดได้จำนวนมาก โดยกล่าวว่า

“ในรอบ 2 ปี ผลการจับกุมคดียาเสพติดของเจ้าหน้าที่ตำรวจมีสถิติที่สูงขึ้นเป็นจำนวนมาก โดยเฉพาะผู้ค้ายาบุคคลและผู้เสพยาเสพติด ได้เพิ่มสูงขึ้นเป็นจำนวนมาก และตามนโยบายของรัฐบาลเน้นย้ำการค้นหาผู้ติดยาเสพติด ผู้เสพกือผู้ป่วย และตามนโยบายของผู้บังคับการตำรวจภูธรจังหวัดคุณพนน เร่งรัดปราบปรามจับกุมผู้เกี่ยวข้องกับยาเสพติดอย่างจริงจัง และใช้มาตรการบังคับใช้กฎหมายกับผู้เกี่ยวข้องกับยาเสพติดอย่างเข้มข้น จึงมีการจับกุมผู้ค้า ผู้เกี่ยวข้องกับยาเสพติดเพิ่มสูงขึ้นเป็นจำนวนมากสูงที่สุด จึงมีการจับกุมนักค้ารายใหญ่ได้ โดยเฉพาะพื้นที่ตามแนวธรรมแม่น้ำโขง ส่วนมากจะเป็นยาเสพติดชนิดยาบ้าและกัญชานำเข้าจากประเทศเพื่อนบ้าน สปป.ลาว ส่วนพื้นที่อื่น ๆ ส่วนใหญ่มีการจับกุมนักค้ารายย่อยกันมากขึ้น เนื่องจากนักค้ายาเสพติดจะนำยาเสพติดที่นำเข้าจากประเทศเพื่อนบ้าน นำไปพั้กไว้ตามพื้นที่ต่าง ๆ และนำส่งขายให้กับผู้ค้ารายย่อยต่าง ๆ ส่งขายต่อให้กับผู้เสพที่เป็นลูกค้า จึงมีการจับกุมผู้เกี่ยวข้องกับยาเสพติดที่ผู้ค้ารายย่อยและผู้เสพได้มากขึ้น ส่วนด้านการตรวจยึดทรัพย์ผู้ค้ายาเสพติดยังมีน้อย จึงสรุปได้ว่าด้านการดำเนินคดีการค้ายาเสพติดของตำรวจมีผลงานการจับกุมมากขึ้น” (นายตำรวจขอสงวนนามคนที่สี่สิบห้า, วันที่ 16 กุมภาพันธ์ 2554 : สัมภาษณ์)

อย่างไรก็ตาม แม้จะมีการดำเนินคดีการค้ายาเสพติดไปมาก แต่ตำรวจในจังหวัดนครพนมส่วนใหญ่ก็ยังไม่พอใจ และรู้สึกว่ายังไม่ประสบความสำเร็จ ยกตัวอย่าง การให้สัมภาษณ์ของตำรวจต่อไปนี้

รายแรก มองที่การสอบสวนเชิงลึก มองว่าพนักงานสอบสวนยังไม่สอบสวนเชิงลึกเพื่อขยายผลการสืบสวนไปจับกุมเครือข่ายการค้ายาเสพติดดังคำสัมภาษณ์ดังนี้

“การดำเนินคดีการค้ายาเสพติดของตำรวจในพื้นที่จังหวัดนครพนม พนักงานสอบสวน ยังไม่สอบสวนเชิงลึก เพื่อขยายผลไปสู่การสืบสวนจับกุมนักค้ายาและเครือข่ายเท่าที่ควร” (นายตำรวจขอสงวนนามคนที่สอง, วันที่ 12 มกราคม 2554 : สัมภาษณ์)

รายที่สอง มองที่กำลังไม่เพียงพอ ทำได้เพียงตั้งค่านกีสามารถจับกุมผู้ค้ายาเสพติดได้ ตามเป้าหมายที่ผู้บังคับบัญชากำหนดแล้ว ดังคำสัมภาษณ์ดังนี้

“ตำรวจในพื้นที่มีกำลังไม่เพียงพอ ต้องปฏิบัติหน้าที่หลายตำแหน่ง ทั้งปราบปราม ทั้งบริการ ทำให้ไม่สามารถติดตามความเคลื่อนไหวของผู้ค้ารายใหญ่และรายย่อยโดยตลอด เป็นเหตุให้ผลการจับกุมส่วนมากจะเป็นการจับกุมผู้เสพ เนื่องจากมีมาก ตั้งค่านครวตคนผ่านไปมาก็สามารถจับกุมได้ตามเป้าที่ผู้บังคับบัญชากำหนดให้ได้แล้ว...” (นายตำรวจขอสงวนนามคนที่ห้า, วันที่ 27 มกราคม 2554 : สัมภาษณ์)

ตารางที่ 4.2 สถานภาพกำลังพลชุดปราบปรามยาเสพติด
(ศูนย์ต่อสู้เพื่ออาชญาเสพติดจังหวัดนครพนม, 2554 : 1)

ลำดับ	หน่วยงาน	กำลังพลชุดปราบปรามยาเสพติด			สำรวจทั้งหมด ในจังหวัด นครพนม จำนวน 1,226 คน
		สัญญาบัตร	ประจำวัน	รวม	
1.	ก.จว.นครพนม	4	6	10	
2.	สภ.เมืองนครพนม	9	9	18	
3.	สภ.นาคราช	3	11	14	
4.	สภ.บ้านแพง	4	7	11	
5.	สภ.ท่าอุเทน	1	6	7	
6.	สภ.ศรีสัชนาลัย	9	8	17	
7.	สภ.นาหว้า	3	4	7	
8.	สภ.นาแก	3	5	8	
9.	สภ.โพนสารคีรี	1	5	6	
10.	สภ.เรณุนคร	2	6	8	
11.	สภ.ป璇าปักษ์	1	8	9	
12.	สภ.นาหม่อม	3	3	6	
13.	สภ.วังยาง	3	4	7	
14.	สภ.บ้านกลาง	1	4	5	
15.	สภ.หลักศิลา	4	4	8	
16.	สภ.หนองชี	2	3	5	
17.	สภ.หนองบ่อ	1	4	5	
18.	สภ.กุتاไก่	3	8	11	
19.	สภ.พระช่อง	1	3	4	
20.	สภ.นาโคน	7	14	21	
	รวม	65	122	187	

ตามตารางที่ 4.2 เมื่อเปรียบเทียบกำลังพลตำรวจทั้งจังหวัดนครพนม ชุดปราบปรามยาเสพติด และประชากรทั้งจังหวัด ปรากฏว่า ตำรวจ 1 นาย ต่อประชากรจำนวน 575 คน และตำรวจ ชุดปราบปรามยาเสพติด 1 นาย ต่อประชากรจำนวน 3,769 คน ด้วยอัตราส่วนค้างกล่าวนี้เจ้าหน้าที่ ตำรวจจึงไม่สามารถควบคุมอาชญากรรมໄว้ได้เท่าที่ควร

และถ้ามองในด้านการปราบปรามยาเสพติดแล้ว อัตราส่วนตำรวจชุดปราบปรามยาเสพติด เทียบกับประชากรทั้งจังหวัดนั้นน้อยมาก จึงปรากฏการค้ายาเสพติดเกิดขึ้นเป็นประจำ เพราะกำลัง พลเจ้าหน้าที่ตำรวจมีไม่เพียงพอต่อการคุ้มครองป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม

รายที่สาม มองว่าการดำเนินคดีการค้ายาเสพติดในจังหวัดนครพนมในระยะ 2 ปีที่ผ่าน มายังไม่ประสบผลสำเร็จเมื่อเปรียบเทียบกับขนาดของการเฝร์ระบาดของยาเสพติดดังคำสัมภาษณ์ดังนี้

“สถานการณ์ด้านการดำเนินคดีเกี่ยวกับการค้ายาเสพติดของตำรวจยังถือว่าไม่ประสบ ผลสำเร็จ ยังมีผลการดำเนินการน้อยเมื่อเทียบกับปริมาณการแพร่ระบาดของยาเสพติดในพื้นที่ จึงยังไม่สามารถทำให้ภาครวมของปัญหายาเสพติดลดลงได้” (นายตำรวจขอสงวนนามคนที่สิบเอ็ด, วันที่ 3 กุมภาพันธ์ 2554 : สัมภาษณ์)

รายที่สี่ มองปัญหาหลายด้าน ทั้งกำลัง งบประมาณและความตั้งใจของผู้ปฏิบัติงาน ดังคำสัมภาษณ์ดังนี้

“การปฏิบัติการของตำรวจยังไม่มีความเข้มข้นเพียงพอ โดยมุ่งเน้นการจับกุมผู้เสพเป็น หลัก เพื่อมีผลการปฏิบัติที่เข้าเป้าตามที่ผู้บังคับบัญชาวางนโยบาย ไม่สามารถจับกุมผู้ค้ารายใหญ่ได้ เหตุเพราะข้อจำกัดเกี่ยวกับกำลังพล งบประมาณและความตั้งใจของผู้ปฏิบัติงานอย่างแท้จริง” (นายตำรวจขอสงวนนามคนที่สิบสี่, วันที่ 6 กุมภาพันธ์ 2554 : สัมภาษณ์)

ตารางที่ 4.3 งบประมาณที่ได้รับด้านยาเสพติด

(งานการเงินและงบประมาณตำรวจภูธรจังหวัดนครพนม, 2555 : 1)

งบ.ได้รับ จาก ป.พ.ศ.	ตร. (ผ่าน ภาค 4)	ป.ป.ส. (ผ่าน ศพส.จ.นครพนม)	หน่วยงานอื่นๆ ให้การสนับสนุน
2552	519,464	1,000,000	76,000 (สสน.คุณประพฤติฯ)
2553	288,879	500,000	76,000 (สสน.คุณประพฤติฯ)
2554	470,736	687,360	100,000 (สสน.คุณประพฤติฯ)
2555	1,501,524	1,987,744	200,000 (อบจ.นครพนม)

ตามตารางที่ 4.3 จะพบว่า งบประมาณที่ได้รับมาทั้งหมดคนนั้นน้อยมากเมื่อนำมาใช้ในการปฏิบัติงานตลอดทั้งปี ซึ่งไม่เพียงพอต่อการทำงาน โดยงบประมาณดังกล่าวจะนำมาจัดสรรใช้ในการปฏิบัติงานด้านยาเสพติดทั้งสิ้น โดยจะจัดสรรให้จ่ายในด้านต่างๆ ดังนี้

- (1) เป็นค่าเบี้ยเลี้ยงชุดปฏิบัติการ
- (2) ค่าซ่อมแซมยานพาหนะ
- (3) ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง
- (4) ค่าปฏิบัติการด้านการข่าว
- (5) ค่าอาหารสุนัข
- (6) ค่าเบี้ยเลี้ยงชุดตรวจสอบทรัพย์สิน
- (7) ค่าใช้จ่ายสำหรับโครงการพื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด

ส่วนกรณีของน้ำยาชุดตรวจสอบหาสารเสพติดจะได้รับการสนับสนุนจากตำรวจภูธรภาค 4 และกรณีเงินสินบนรางวัลนำจับจะได้รับการสนับสนุนจาก ป.ป.ส.

รายที่ห้า มองว่าตัวตรวจใช้มาตรการไม่เด็ดขาดดังคำสัมภาษณ์ดังนี้

“การดำเนินคดีกับกลุ่มผู้ค้ายาเสพติดยังใช้มาตรการไม่เด็ดขาด ทำให้กลุ่มผู้ค้ายาเสพติดไม่กลัวกรงกฎหมาย” (นายตำรวจขอสงวนนามคนที่ยื่นสิบสอง, วันที่ 12 กุมภาพันธ์ 2554 : สัมภาษณ์)

รายที่หก มองจับผู้ค้ารายใหญ่หรือนายทุนไม่ได้ เพราะการค้ายาเสพติดเป็นเครือข่ายข้ามชาติที่ซับซ้อนดังคำสัมภาษณ์ดังนี้

“ด้านการดำเนินคดีการค้ายาเสพติดมีการจับกุมดำเนินคดีเพิ่มขึ้น แต่ส่วนมากแล้วจะไม่สามารถจับกุมผู้ค้ารายใหญ่หรือนายทุนได้ ส่วนมากจะจับและดำเนินคดีได้เฉพาะผู้รับจ้างเดียวที่มาจากมีการสั่งการทางโทรศัพท์ ซึ่งส่วนมากแล้ว ผู้รับจ้างนักผู้ว่าจ้างในประเทศไทยไม่มีโอกาสได้ติดต่อทางโทรศัพท์ เพราะมีเพียงค้าชาวลาวเป็นคนเชื่อมต่อให้ ผู้ค้าชาวลาวจะโทรศัพท์แจ้งคนรับจ้างน่วงว่าให้นำไปไว้ที่ใด เสร็จแล้วก็โทรศัพท์แจ้งคนมารับยาหรือนายทุนชาวไทยไปรับ หากจับคนนนได้ก็จะมีเพียงเบอร์โทรศัพท์ของชาวลาว ไม่รู้จะขยายผลจับกุมนายทุนชาวไทยย่างไร” (นายตำรวจขอสงวนนามคนที่สามสิบ, วันที่ 4 พฤษภาคม 2554 : สัมภาษณ์)

สรุปประเด็นที่สองได้ว่า ตัวตรวจภูธรจังหวัดนครพนมได้ดำเนินคดีกับการค้ายาเสพติดไปจำนวนมากแล้ว เช่น จับขบวนได้หลายหมื่นเม็ด จับกัญชาได้ครั้งละหลายร้อยกิโลกรัม เผาทำลายกัญชาไปเมื่อปี พ.ศ. 2553 จำนวน 4 ตันเศษ แต่ตัวตรวจส่วนใหญ่ยังไม่พอใจ เพราะเห็นว่ายังไม่มีการสอบสวนเชิงลึกเพื่อยา:yผลการสอบสวนไปจับกุมเครือข่ายรายใหญ่ กำลังตัวรวมมิไปเพียงพอ กระทำเพียงแค่ตั้งค่าน้ำยาเสพติด ได้ตามเป้าหมายที่กำหนดแล้ว การจับกุมของตัวตรวจนครพนมยังไม่ถือว่าประสบความสำเร็จเมื่อเทียบกับขนาดการแพร่ระบาดของยาเสพติดในพื้นที่

เป็นปัญหาหลายด้านทั้งกำลังพล งบประมาณและความตึงใจของผู้ปฏิบัติงาน สำรวจไม่ใช้มาตรการเด็ดขาด และสาเหตุที่จับผู้ค้ารายใหญ่ไม่ได้ เป็นเพราะการค้ายาเสพติดเป็นเครือข่ายข้ามชาติที่ซับซ้อน

4.3 ผลการดำเนินคดีการค้ายาเสพติดในกระบวนการยุติธรรมอื่น

หลักทั่วไปของกระบวนการยุติธรรม มีขั้นตอนการดำเนินคดีกับผู้กระทำผิด ดังนี้

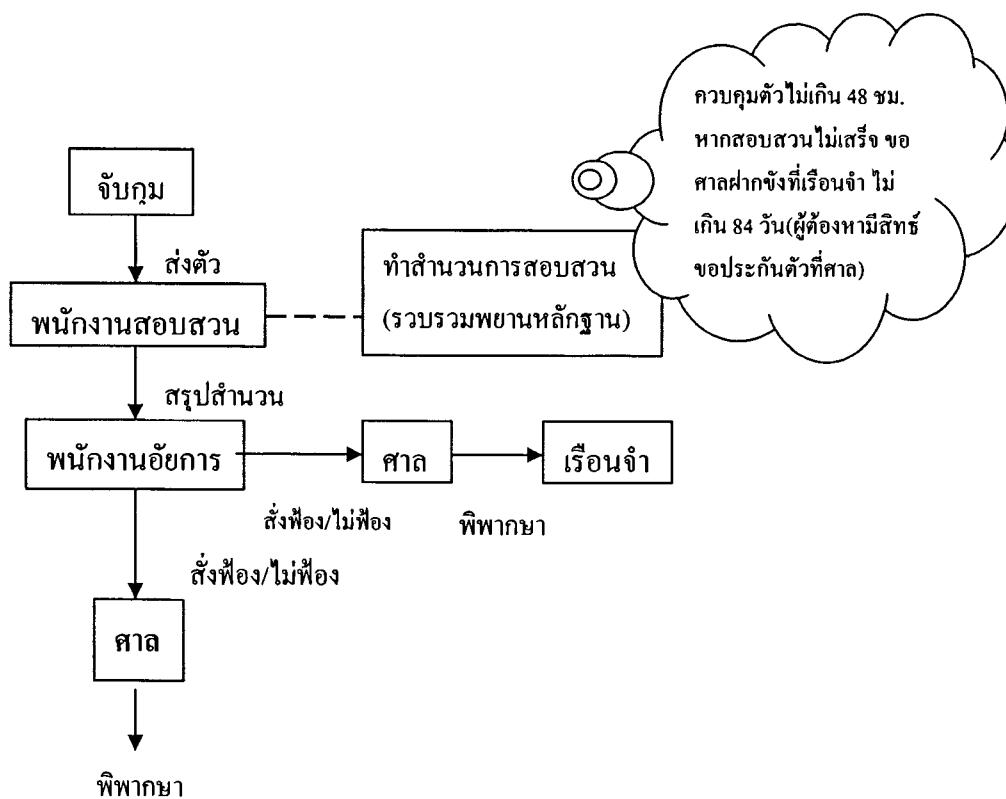

กระบวนการยุติธรรมอื่น ในที่นี้หมายถึง ขั้นตอนการนำผู้กระทำผิดมาลงโทษ นับด้วยแต่เริ่มต้นกระบวนการพิจิกนัดถูกลงโทษ ซึ่งจะมีเจ้าหน้าที่หรือหน่วยงานต่างๆเข้ามาร่วมกัน เช่น อัยการ ศาล เรือนจำ เป็นต้น และในแต่ละกระบวนการยุติธรรมนั้นก็จะมีขั้นตอนที่แตกต่างกันออกไปอีก

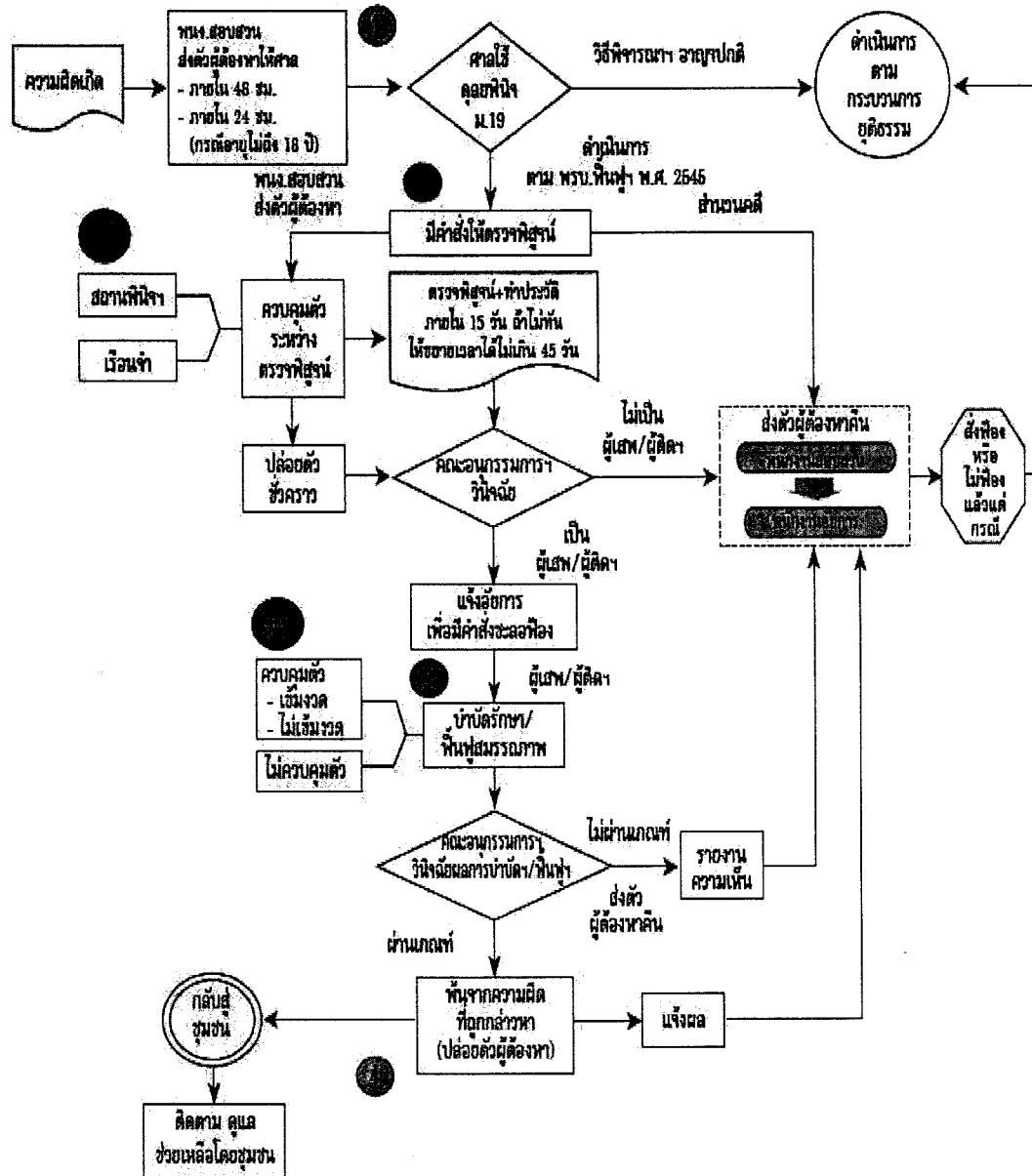
ในงานวิจัยนี้จะเน้นกล่าวถึงกระบวนการยุติธรรมชั้นเจ้าหน้าที่สำรวจ

ในการจับกุมผู้กระทำความผิดด้านยาเสพติด มีขั้นตอนของกระบวนการยุติธรรมดังนี้

- (1) กรณีจับกุมในข้อหา ครอบครอง ครอบครองเพื่อจำหน่าย (15 เม็ดขึ้นไป) หรือจำหน่ายยาเสพติดให้โทษ ตาม พ.ร.บ.ยาเสพติดให้โทษ พ.ศ.2522

(2) กรณีจับกุมในข้อหา เสพยาเสพติดให้โทษ ตาม พ.ร.บ.ยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522

ผู้ให้สัมภาษณ์ของกระบวนการยุติธรรมอื่นแต่กันออกไป ดังยกตัวอย่างคำสัมภาษณ์ต่อไปนี้

รายแรก มองว่ากระบวนการยุติธรรมยังไม่เป็นรูปแบบบูรณาการ กล่าวว่า “การดำเนินคดียาเสพติดในกระบวนการยุติธรรมยังเป็นการดำเนินการที่ไม่เป็นรูปแบบบูรณาการ เนพาคดียาเสพติดควรมีการประชุมสัมมนาร่วมกันในการกำหนดทิศทางในการดำเนินคดีกับผู้เกี่ยวข้องกับยาเสพติด เพื่อจะเป็นมาตรการหนึ่งที่สามารถปัญหาการแพร่ระบาดยาเสพติดในพื้นที่ได้” (นายตำรวจขอสงวนนามคนที่สอง, วันที่ 12 มกราคม 2554 : สัมภาษณ์)

รายที่สอง มองปัญหางบประมาณและการประสานงานระหว่างยักษารักบี้ที่ตรวจ กล่าวว่า “ในส่วนของหน่วยงานอื่น ไม่เป็นรูปธรรมเห็นชัดเจนเท่าที่ควร ส่วนใหญ่เข้าใจว่าเจ้าหน้าที่ตำรวจ เท่านั้นเป็นผู้ปราบปราม แต่บประมาณแบ่งปันกันทุกหน่วยที่เกี่ยวข้อง ทำให้ภาพที่ออกมานาไม่ชัดเจนในการปฏิบัติหน้าที่ในการปราบปรามยาเสพติดของหน่วยงานกระบวนการยุติธรรมอื่น ในส่วนของพนักงานอัยการขาดการประสานงานที่ดีกับเจ้าหน้าที่ตำรวจในเรื่องของการดำเนินคดียาเสพติดเกี่ยวกับการสอบสวนเพิ่มเติมเพื่อรับรวมพยานหลักฐานมั่นคงตัวผู้กระทำความผิด ทำให้พยานหลักฐานในชั้นพิจารณาอ่อน ไม่อาจลงโทษผู้กระทำความผิดได้ในบางกรณี” (นายตำรวจขอสงวนนามคนที่สาม, วันที่ 26 มกราคม 2554 : สัมภาษณ์)

รายที่สาม มองว่าการขยายผลโดยการยึดทรัพย์ไม่ได้ผล การพื้นฟูผู้ติดยาเสพติดไม่ได้ผล และผู้กระทำผิดคือการค้ายาเสพติดถูกลงโทษต่ำ กล่าวว่า “(1) การขยายผลโดยใช้ พ.ร.บ. มาตราการฯ ไม่ได้ผล เนื่องจากทรัพย์มีจำนวนไม่นานัก และผู้ต้องหาส่วนใหญ่ไม่ได้เป็นผู้ครอบครองทรัพย์สิน เช่น รถyn ตี่ที่ใช้ในการกระทำความผิดเป็นของไฟแนนซ์ เป็นต้น (2) การพื้นฟูผู้ติดยาเสพติดได้ผลน้อย ผู้เข้าสู่กระบวนการพื้นฟูยังมีพฤติกรรมเสพยาเสพติดเช่นเดิม (3) การดำเนินคดีในชั้นศาลมีการพิพากษายังโทษจำคุก แต่ลงโทษในอัตราต่ำ ผู้ต้องหาไม่เข็ดหลาบ เมื่อพ้นโทษอกมาแล้ว ก็กลับมาค้าอีก ทั้งนี้อาจจะเนื่องจากความยากจนขึ้นแค้นของผู้ต้องหา ส่วนใหญ่ทำให้ศาลมีพิพากษายังโทษในอัตราที่ต่ำ รวมถึงการมีพ.ร.บ.ล้างมลทินด้วย” (นายตำรวจขอสงวนนามคนที่หก, วันที่ 2 กุมภาพันธ์ 2554 : สัมภาษณ์)

พ.ร.บ.มาตราการฯ ในที่นี้หมายถึงพระราชบัญญัติมาตราการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ.2534 มาตราที่เกี่ยวข้องและจำเป็นต้องใช้ประจำในการตรวจยึดทรัพย์สินของผู้เกี่ยวข้องยาเสพติด คือมาตรา 22 มีหลักว่า “ในการตรวจสอบทรัพย์สิน ถ้าผู้ถูกตรวจสอบหรือผู้ซึ่งอ้างว่าเป็นเจ้าของทรัพย์สิน ไม่สามารถแสดงหลักฐานได้ว่าทรัพย์สินที่ถูกตรวจสอบไม่เกี่ยวเนื่องกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด หรือได้รับโอนทรัพย์สินนั้นมาโดยสุจริตและมีค่าตอบแทน หรือเป็นทรัพย์สินที่ได้มาตามสมควรในทางศีลธรรมอันดี หรือในทางกฎหมาย

สาธารณรัฐให้คณะกรรมการสั่งยึดหรืออายัดทรัพย์สินนั้นไว้จนกว่าจะมีคำสั่งเด็ดขาดไม่ฟ้องคดีซึ่งต้องไม่ช้ากว่าหนึ่งปีนับแต่วันยึดหรืออายัดหรืออนกัวจะมีคำพิพากษาถึงที่สุดให้ยกฟ้องในคดีที่ต้องหานั้น”

รายที่สี่ มองว่ากระบวนการยุติธรรมอื่นยังไม่ได้ช่วยตำรวจเท่าไหร่ล่าว่า “การดำเนินการของกระบวนการยุติธรรมอื่น เช่น อัยการ ศาล เกี่ยวกับการดำเนินคดีการค้ายาเสพติด มีการดำเนินการไปตามหน้าที่ความรับผิดชอบแต่ละหน่วยงาน ความรับผิดชอบส่วนใหญ่จะมาตกอยู่กับพนักงานสอบสวน แม้กระทั่งคดียาเสพติดรายสำคัญที่จะต้องมีพนักงานอัยการเข้ามามีความคุุน การสอบสวนด้วยตนเองแต่อย่างใด ในกระบวนการยุติธรรมชั้นศาลจะมีการตัดสินลงโทษผู้กระทำความผิดรายใหญ่หรือรายสำคัญทุกคดี เพราะพยานหลักฐานที่เจ้าหน้าที่ตำรวจรวบรวมส่งศาลมีความสมบูรณ์ครบถ้วน” (นายตำรวจขอสงวนนามคนที่เก้า, วันที่ 2 กุมภาพันธ์ 2554 : สัมภาษณ์)

รายที่ห้า มองว่ากระบวนการยุติธรรมอื่นล่าช้า และผู้กระทำผิดสามารถจัดหาทนายความที่มีความรู้ความสามารถต่อสู้คดีทำให้หลุดพ้นจากคดีเป็นจำนวนมากกล่าวว่า “(1) ผลการดำเนินคดีการค้ายาเสพติดในกระบวนการยุติธรรมอื่นยังมีความล่าช้า ขึ้นเชื่อ ไทยไม่เด็ดขาด ทำให้ผู้กระทำผิดไม่เกรงกลัว ถูกจับแล้วประกันตัวออกมา แล้วยังมากระทำการอีก (2) การต่อสู้คดีในชั้นศาลของผู้กระทำความผิดนั้น ผู้กระทำความผิดสามารถจัดหาทนายความที่มีความรู้ความสามารถมาต่อสู้คดีทำให้หลุดพ้นจากคดีเป็นจำนวนมาก” (นายตำรวจขอสงวนนามคนที่สิบเอ็ด, วันที่ 3 กุมภาพันธ์ 2554 : สัมภาษณ์)

รายที่หก มองว่ากระบวนการยุติธรรมอื่นอาจมีปัญหาในการดำเนินคดี โดยเฉพาะในชั้นอัยการและราชทัณฑ์กล่าวว่า “ในกระบวนการยุติธรรม ในการดำเนินคดีการค้ายาเสพติด นอกจากเนื้อจากการสอบสวนดำเนินคดีของพนักงานสอบสวนแล้ว ยังมีกระบวนการยุติธรรมอื่น ๆ อีก เช่น พนักงานอัยการผู้ซึ่งมีอำนาจหน้าที่สั่งฟ้องหรือไม่ฟ้องคดีต่อศาล หากพนักงานอัยการผู้ซึ่งมีอำนาจฟ้องคดีอาญาต่อศาล กระทำการโดยไม่ยุติธรรมหรือไปแสวงหาผลประโยชน์จากกลุ่มเครือข่ายการค้ายาเสพติด หรือรู้จักรักชักกันเป็นการส่วนตัว อาจหาช่องทางช่วยเหลือกัน โดยทำให้พยานหลักฐานในคดีอ่อนลง ทำให้เป็นที่สงสัยของศาลได้ และศาลอาจจะยกผลประโยชน์ให้แก่จำเลยโดยการยกฟ้องได้ และในกระบวนการยุติธรรมอีกอย่างหนึ่ง คือ เรือนจำหรือราชทัณฑ์ ในขณะที่ผู้ต้องขังหรือนักโทษถูกจองจำอยู่ในเรือนจำ หากเจ้าหน้าที่ราชทัณฑ์ไม่ดึงอยู่ในความชี้อัสดง ไปรับผลประโยชน์จากเครือข่ายการค้ายาเสพติด ซึ่งอาจทำให้การควบคุมผู้ต้องขังหรือนักโทษหละล่อน หรือในบางครั้งกลับอำนวยความสะดวกให้กับผู้ต้องขังหรือนักโทษ โดยการสั่งการจากผู้ต้องขังหรือนักโทษที่ถูกควบคุมอยู่ในเรือนจำ ซึ่งเป็นกระบวนการและเครือข่ายที่ใหญ่มาก

การป้องกันปราบปรามกีรกรรมทำได้อย่างยากลำบากมาก” (นายตำรวจขอสงวนนามคนที่สิบสอง, วันที่ 3 กุมภาพันธ์ 2554 : สัมภาษณ์)

รายที่เจ็ด มองว่ากระบวนการยุติธรรมอื่นอาจมีปัญหาในการดำเนินคดีเพื่อเอาผิดกับผู้ค้ายาเสพติด เนื่องจากปัญหาพยานหลักฐานมีไม่เพียงพอและระยะเวลาการสืบพยานนานเกินไป พยานบางคนอาจจำข้อเท็จจริงไม่ได้บางตอนกล่าวว่า “(1) ขั้นอัยการ ในคดีที่มีความผิดหลักฐาน อัยการจะไม่ฟ้องบางฐานความผิด หรือถ้าได้ตรวจสอบแล้ว พยานหลักฐานมีไม่เพียงพอ ก็จะสั่งไม่ฟ้อง ส่วนในชั้นสอบสวนนั้น แม้พยานหลักฐานมีข้อ ไม่เพียงพอ จะสั่งฟ้องไปก่อน หากสั่งไม่ฟ้องไป จะเป็นข้อครหาในเบื้องต้นแล้ว ผู้บังคับบัญชาอาจจะมองไปว่ามีการทุจริตหรือผู้บังคุณเข้าใจว่ามีคนวิ่งเต้นในชั้นตรวจและพนักงานอัยการ โดยคนทั่วไปไม่ได้คุ้ว่าพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหาก็เพียงใด (2) ขั้นศาล ระยะเวลาันั้นแต่ขั้นจับกุมจนถึงศาลที่จะสืบพยาน ระยะเวลานานเกินไป พยานบางคนอาจจำข้อเท็จจริงไม่ได้บางตอน หลักในการรับฟังพยานหลักฐานในชั้นศาลที่จะฟ้องลงโทษจำเลยนั้น ยังคงเอียดรอนคอบ ใช้ความระมัดระวัง เพราะหากลงโทษผู้บุกรุกที่จะขัดต่อหลักสิทธิเสรีภาพประชาชน แต่ในการรวบรวมพยานหลักฐาน ไม่ว่าในชั้นจับกุมสอบสวน ไม่รอนครบเท่าที่ควร ยังเกิดจากระยะเวลากระชั้นชิด พนักงานสอบสวนมีคดีที่อยู่ในความรับผิดชอบมากเกินไป ตลอดจนงบประมาณที่ให้การสนับสนุนไม่เพียงพอ นอกจากนั้น ศาลยังให้โอกาสจำเลยหรือลงโทษน้อยเกินไป ทำให้จำเลยไม่เข็ญหาหรือไม่เกรงกลัวกฎหมาย กลับมากระทำผิดเกี่ยวกับยาเสพติดซ้ำอีก” (นายตำรวจขอสงวนนามคนที่สิบห้า, วันที่ 10 กุมภาพันธ์ 2554 : สัมภาษณ์)

รายที่แปด มองว่าขบวนการพื้นฟูผู้เสพไม่ประสบผลสำเร็จและถูกยกเว้นการของตำรวจกล่าวว่า “ขบวนการพื้นฟูผู้เสพไม่ประสบผลสำเร็จ เช่น จับกุมดำเนินคดีแล้ว คณะกรรมการพื้นฟูให้ประกันตัวไปแล้ว ผู้เสพไม่มารายงานตัว อัยการจะส่งหนังสือมาบังคับตรวจให้ติดตามตัวผู้เสพไปพื้นฟูอีกครั้ง ทำให้บางรายไม่พบตัวและไม่สามารถนำตัวไปส่งได้ พนักงานสอบสวนต้องออกหมายจับ จึงทำให้เกิดคดีหมายจับค้างเก่ามากขึ้น เป็นภาระแก่ตำรวจต่อไป” (นายตำรวจขอสงวนนามคนที่ยี่สิบเก้า, วันที่ 20 เมษายน 2554 : สัมภาษณ์)

รายที่เก้า มองว่าขบวนการบำบัดรักษามิประสบความสำเร็จ และการยึดทรัพย์ตามพระราชบัญญัติมาตรการยึดทรัพย์ไม่สามารถกระทำได้เท่าที่ควร เพราะผู้ค้ายาเสพติดโดยข้ายกทรัพย์สินหรือไม่มีทรัพย์สินเพิ่มกล่าวว่า “(1) การนำผู้เสพเข้าสู่ขบวนการบำบัดรักษา ไม่ว่าจะเป็นระบบบังคับหรือสมัครใจ เมื่อกลับมาเกี้ยงเสพเหมือนเดิม (2) การยึดทรัพย์ตาม พ.ร.บ. มาตรการยึดทรัพย์ ไม่สามารถกระทำได้เท่าที่ควร เนื่องจากผู้ค้านำทรัพย์สินไปฝ่ากิจกรรมหรือบุคคลอื่น

และไม่มีทรัพย์เพิ่มขึ้นแต่อย่างใด” (นายตำรวจขอสงวนนามคนที่สามสิบสาม, วันที่ 6 กันยายน 2554 : สัมภาษณ์)

ในกระบวนการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดนั้น มีขั้นตอนดังต่อไปนี้

(1) เมื่อมีการจับกุมผู้ต้องหาว่ากระทำการพิเศษเกี่ยวกับยาเสพติดในชนิดประเภทและปริมาณที่กำหนดในกฎหมาย ตาม 4 ฐาน ความผิดคือ เสพ เสพและครอบครอง เสพและครอบครองเพื่อจำหน่าย เสพและจำหน่ายยาเสพติด

(2) พนักงานสอบสวนนำตัวผู้ต้องหาไปศาลภายใน 48 ชั่วโมง (หากผู้ต้องหามีอายุไม่ถึง 18 ปี บริบูรณ์ต้องส่ง ภายใน 24 ชั่วโมง) นับแต่ผู้ต้องหามาถึงที่ทำการของพนักงานสอบสวน เพื่อให้ศาลพิจารณามีคำสั่งส่งตัวผู้ต้องหาไปตรวจพิสูจน์การเสพหรือการติดยาเสพติด

(3) เมื่อศาลมีคำสั่งให้ตรวจพิสูจน์และแจ้งต่อกลุ่มอนุกรรมการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดแห่งท้องที่ พนักงานสอบสวนจะสอบสวนคดีแล้วส่งสำเนาไปยังพนักงานอัยการ โดยไม่ต้องส่งผู้ต้องหาไปด้วย

(4) เมื่อกลุ่มอนุกรรมการฟื้นฟูฯรับตัวผู้ต้องหาไว้เพื่อตรวจพิสูจน์ตามคำสั่งศาลแล้ว เจ้าหน้าที่จะบันทึกประวัติพฤติกรรมในการกระทำการพิเศษ สภาพแวดล้อมของผู้ต้องหาร่วมทั้งตรวจพิสูจน์โดยให้แล้วเสร็จภายใน 15 วัน นับแต่วันที่รับตัวไว้ระหว่างนั้นผู้ต้องหานำสูกควบคุม ตัวภายในเรือนจำของกรมราชทัณฑ์หรือสถานพินิจและคุุกcroft เด็ก

(5) หากกลุ่มอนุกรรมการฟื้นฟูฯวินิจฉัยว่าผู้รับการตรวจพิสูจน์เป็นผู้เสพหรือติดยาเสพติดจะแจ้งผลต่อพนักงานอัยการพร้อมจัดแพนฟิล์ฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดแต่หากผลการตรวจพิสูจน์ไม่ปรากฏว่าผู้ต้องหานั้นเป็นผู้เสพหรือ ผู้ติดยาเสพติดก็จะแจ้งผลพร้อมส่งตัวผู้ต้องหานั้นคืน เพื่อดำเนินการต่อไป

(6) ผู้ติดยาเสพติดเข้ารับการฟื้นฟูตามแผนการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดเป็นเวลาไม่เกิน 6 เดือน ซึ่งมี ทั้งแบบควบคุมตัวและไม่ควบคุมตัวโดยแบบควบคุมตัวนั้น ผู้ต้องหานำสูกและเข้ารับการฟื้นฟูที่ศูนย์ฟื้นฟู สมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดของกรมคุุมประพฤติ หรือในค่ายทหารทั้ง 3 เหล่า ทัพร่วมถึงกองร้อยอาสาสมัครรักษายาดินแดน กระทรวงมหาดไทยฯฯฯ

(7) การฟื้นฟูแบบไม่ควบคุมตัวเป็นการฟื้นฟูในชุมชนภายใต้การคุ้มครองสำนักงานคุุมประพฤติกับหน่วยงานภาครัฐเอกชนและชุมชนนั้น และหากผลการฟื้นฟูฯ ยังไม่เป็นที่พอใจ กลุ่มอนุกรรมการฟื้นฟูฯสามารถขยายเวลาออกไปได้อีก กี่ครั้งกี่ได้โดยครั้งหนึ่งไม่เกิน 6 เดือน รวมกันทั้งหมดต้องไม่เกิน 3 ปี นับแต่วันที่ถูกส่งตัวเข้ารับการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด

(8) หากผู้เข้ารับการตรวจพิสูจน์หรือผู้เข้ารับการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด หลบหนีจากการควบคุมของศูนย์ฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดหรือสถานที่เพื่อการตรวจพิสูจน์

หรือการพื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด ให้ถือว่าผู้นั้นหนีการคุณขังตามมาตรา 190 แห่งประมวลกฎหมายอาญา

(9) เมื่อผู้ติดหรือผู้เสพยาเสพติด ได้รับการพื้นฟูสมรรถภาพจนครบถ้วนตามแผนการพื้นฟูและผลการพื้นฟูเป็นที่พอใจแล้วให้ถือว่าผู้นั้นพ้นจากความผิดที่ถูกกล่าวหาและได้รับการปล่อยตัวแต่หากผลการพื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดยังไม่เป็นที่พอใจพนักงานสอบสวนหรือพนักงานอัยการ จะพิจารณาดำเนินคดีผู้นั้นต่อไป

สรุปประเด็นที่สาม ได้ว่าผลการดำเนินคดีการค้ายาเสพติดในกระบวนการยุติธรรมอื่นในระยะ 2 ปีที่ผ่านมาในเขตพื้นที่จังหวัดนครพนมยังมีปัญหาหลายด้าน ได้แก่

(1) กระบวนการยุติธรรมยังไม่เป็นแบบบูรณาการ คือ ยังไม่มีทิศทางที่ชัดเจน

(2) งบประมาณกระจายไปทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง แต่คนปฏิบัติมีแต่ där รวม และพนักงานอัยการขาดการประสานงานที่ดีกับเจ้าหน้าที่ตำรวจในเรื่องของการดำเนินคดียาเสพติด เกี่ยวกับการสอบสวนเพิ่มเติมเพื่อรวบรวมพยานหลักฐานมัดตัวผู้กระทำความผิด

(3) การขยายผลโดยการยึดรัพย์ไม่ได้ผล เนื่องจากทรัพย์มีจำนวนไม่มากและผู้ต้องห้ามใหญ่ไม่ได้เป็นผู้ครอบครองทรัพย์สิน

(4) การพื้นฟูผู้ติดยาเสพติดได้ผลน้อย ผู้เข้าสู่กระบวนการพื้นฟูกลับไปเสพยาเสพติด และพบหนี้ กล้ายเป็นภาระของตำรวจที่จะต้องคิดตามตัว

(5) ผู้ค้ายาเสพติด ได้รับโทษค้ำประกันตัว เมื่อพ้นโทษอกมาแล้วก็กลับมาค้ายาเสพติดอีก

(6) กระบวนการยุติธรรมอื่นทำตามหน้าที่เฉพาะส่วน ภาระหนักตกอยู่กับตำรวจ แม้แต่คดีสำคัญที่ต้องมีพนักงานอัยการเข้ามาควบคุมการสอบสวนก็ยังไม่ปรากฏว่าคดีจะพิเศษต่างจากที่ตำรวจทำเอง

(7) กระบวนการยุติธรรมอื่นล่าช้า และผู้กระทำการผิดสามารถจัดหาหมายความที่มีความรู้ความสามารถต่อสู้คดีทำให้หลุดพ้นจากคดีเป็นจำนวนมาก

(8) กระบวนการยุติธรรมอื่นอาจมีปัญหาในการดำเนินคดี โดยเฉพาะในชั้นอัยการและราชทัณฑ์ เช่น อาจกระทำการโดยไม่ยุติธรรมหรือไม่ดึงอยู่ในความซื่อสัตย์

(9) กระบวนการยุติธรรมอื่นอาจมีปัญหาในการดำเนินคดีเพื่อเอาผิดกับผู้ค้ายาเสพติด เนื่องจากปัญหาพยานหลักฐานไม่เพียงพอและระยะเวลาการสืบพยานนานเกินไป พยานบางคนอาจจำข้อเท็จจริงไม่ได้บางตอน

4.4 องค์กรอาชญากรรมของการค้ายาเสพติดในจังหวัดนครพนม

ผู้ให้สัมภาษณ์มีความเห็นว่าองค์กรอาชญากรรมหรือเครือข่ายการค้ายาเสพติดในจังหวัดนครพนมมีอยู่ 2 ลักษณะ คือ เครือข่ายข้ามชาติไทย-ลาว กับเครือข่ายเครือญาติ

ผู้ให้สัมภาษณ์รายหนึ่งกล่าวถึงการค้ายาเสพติดในลักษณะของเครือข่ายข้ามชาติไทย-ลาว ดังนี้

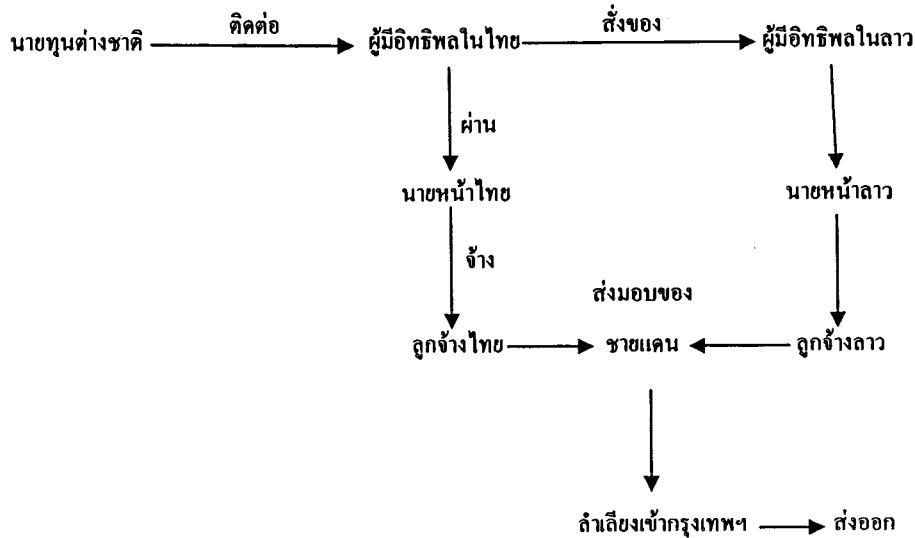
“ต่างกันลุ่มต่างดำเนินงาน เช่น มีผู้ค้ารายใหญ่จากประเทศลาวติดต่อกับผู้ค้ารายย่อยนำยาเสพติดมาให้จำหน่าย ผู้ค้ารายย่อยก็จะติดต่อหาลูกค้า หรือผู้ที่สามารถจำหน่ายรายย่อยลงไปอีกคนถึงผู้เสพ เมื่อขายได้แล้วจึงนำเงินไปชำระให้กับผู้ค้าเป็นทอค ๆ และจะได้เงินจากการค้ายาเสพติดคิดเป็นเปอร์เซ็นต์” (นายตำรวจของส่วนนามคนที่ห้า, วันที่ 7 มิถุนายน 2553 : สัมภาษณ์)

เครือข่ายข้ามชาติตั้งก้าวเป็นเครือข่ายการค้ายาเสพติดจากประเทศลาว ผ่านนครพนมเข้ากรุงเทพฯ หรือจังหวัดอื่นดังที่ผู้ให้สัมภาษณ์รายหนึ่งกล่าวว่า

“องค์กรอาชญากรรมที่มีระบบความร่วมมือและการประสานงานโดยลำดับชั้น การแบ่งหน้าที่กันทำอย่างเป็นระบบ เช่น ขบวนการค้ายาเสพติดประเภท 1 ยาน้ำ โดยมีผู้สั่งการอยู่ในกรุงเทพฯ ต้นทางยาเสพติดมาจาก สปป.ลาว นานาครพนม เข้าสู่กรุงเทพฯ ก้าวโดยสรุป มีผู้สั่งยาเสพติดอยู่กรุงเทพฯ และส่งคนมาอยู่ในจังหวัดนครพนมเพื่อรอจ่ายเงิน โดยผู้ขนยาเสพติดเข้ากรุงเทพฯ อาศัยรถโดยสารเป็นพาหนะเข้าไปส่งยังจุดหมาย โดยผ่านจุดนี้จะโอนเงินเข้าบัญชีให้กับเปอร์เซ็นต์ เมื่อเข้าถึงจุดหมายโอนเงินเข้าบัญชีร้อยเปอร์เซ็นต์ เป็นองค์กรที่แบ่งหน้าที่ความร่วมมือประสานงานอย่างมีระบบ เป็นขั้นเป็นตอน ลำดับชั้นของเครือข่ายแบ่งกันทำหน้าที่อย่างชัดเจน เมื่อเจ้าหน้าที่ตรวจพบในรถชนิดโดยสารก็ไม่พบ และไม่มีใครแสดงตัวเป็นเจ้าของและโบงไบไม่ถึงตัว บางครั้ง เพราะขั้นตอนและวิธีการยากต่อการตรวจสอบ ถ้าแหล่งข่าวไปไม่ถึง ดังนั้น ข่าวสารข้อมูล จึงมีความสำคัญต่อการเข้าจับถึงตัวผู้บังการ ได้” (นายตำรวจของส่วนนามคนที่ยี่สิบเอ็ด, วันที่ 12 กุมภาพันธ์ 2554 : สัมภาษณ์)

เครือข่ายข้ามชาติไทย-ลาวนี้อาจใช้อำนวยศักดิ์ของตนโดยนายทุนต่างชาติอาจโอนเงินมาให้ผู้มีอิทธิพลในไทยใช้เงินเป็นเครื่องมือซื้อยาเสพติดลำเลียงเข้ากรุงเทพฯ ดังที่ผู้ให้สัมภาษณ์รายหนึ่งกล่าวว่า

“(1) ลักษณะการดำเนินการ จะมีการจ่ายเงินสินบนแก่พนักงานในพื้นที่ที่ผ่าน (2) ลำดับชั้น มีการแบ่งแบบชัดเจนตามภาพ (ผู้ให้สัมภาษณ์ว่าคภาพให้คู)

(3) การแบ่งนายหน้าที่ นายทุนต่างชาติโอนเงินมาให้ผู้มีอิทธิพลในไทย ติดต่อของจากผู้มีอิทธิพลในลาว ผ่านนายหน้าเพื่อไม่ให้สาวไปถึงตัว จากนั้นนายหน้าก็จะให้ลูกจ้างมารับของตามขายเดนและลำเลียงเข้ากรุงเทพ เพื่อมาส่งออกสู่ต่างประเทศ (4) ระบบความร่วมมือ ใช้เงินในการติดต่อประสานงาน (5) การตัดตอนคดี เมื่อแบ่งหน้าที่กีตัดตอนไปในตัว ไม่ให้ลูกจ้างสาวถึงตัวนายหน้าและผู้มีอิทธิพล รับผิดชอบเดียววิ่งให้ (6) การช่วยเหลือทางกฎหมาย ใช้เงินซื้อทนายโจรให้มาช่วยเหลือ (7) การใช้ความรุนแรง จะไม่ค่อยกระทำ เพราะเชื่อว่าติดสินบนเจ้าพนักงานได้ (8) การฟอกเงิน เข้าตลาดหุ้น ซื้อของ ลงทุน (9) การแสวงหาความสนับสนุนจากภายนอกและแสวงหาอำนาจ ทุกอย่างใช้เงินในการซื้อซึ่งกีทำได้มาตรฐาน” (นายตำรวจของส่วนนามคนที่ยังสืบสาน, วันที่ 14 กุมภาพันธ์ 2554 : สัมภาษณ์)

เครือข่ายข้ามชาติคั่งกล่าวจะเน้นการดำเนินการลำเลียงยาเสพติดทางรถยนต์ ดังที่ผู้ให้สัมภาษณ์รายหนึ่งกล่าวว่า

“การค้ายาเสพติดในเขตพื้นที่จังหวัดนครพนมมีลักษณะที่เป็นการจัดองค์การอยู่เนื่องจากจะมีการลำเลียงโดยรถยกต่างหาก และมีจำนวนยาเสพติดที่ลำเลียงไปแต่ละครั้งมีจำนวนมาก โดยมีข้อมูลที่อ้างอิงได้จากบางครั้งที่มีการจับกุมในเขตจังหวัดราชสีมา จากการติดตามข่าวสารจากสื่อมวลชนทราบว่า จำนวนมากผู้ต้องหาจะรับว่ามาซื้อยาเสพติดในเขตจังหวัดนครพนม และจะมาในรูปของรถ โดยมีรถนำทางก่อน เพื่อสำรวจความเคลื่อนไหวของเจ้าหน้าที่

ว่ามีการตั้งจุดตรวจหรือไม่ จากนั้นผู้ที่นำทางมาค่อนก็จะใช้โทรศัพท์มือถือบอกข่าวให้ผู้ร่วมขบวนการทราบ” (นายตำรวจขอสงวนนามคนที่ยังลับสี, วันที่ 15 กุมภาพันธ์ 2554 : สัมภาษณ์)

ในภาพอยู่ที่ปราภูบึงครั้งขับໄได้เฉพาะผู้ชนชาเสพติด ดังที่ผู้ให้สัมภาษณ์รายหนึ่งกล่าวดังนี้

“การค้ายาเสพติดในพื้นที่จังหวัดนครพนมไม่ถึงขั้นที่จะเป็นองค์กรอาชญากรรมที่ใหญ่โต สรุนมากจะเป็นการรับจ้างขนมากกว่า แต่คนที่รับจ้างขนก็จะมีหลายขั้น ตั้งแต่คนในพื้นที่ที่ขึ้นจากrim ฝั่งแม่น้ำโขงมาไว้ที่จุดนัดหมาย หรือจุดรวม จุดพัก พอด้วยปริมาณตามต้องการ ก็จะมีผู้มารับจ้างขนอีกคู่หนึ่ง ซึ่งมีทั้งคนนอกพื้นที่และคู่นคนในพื้นที่ โดยมีผู้ค้าชาวลาวเป็นผู้สั่งการทางโทรศัพท์ ส่วนมากพ่อค้าจริง ๆ จะเป็นคนนอกพื้นที่ คนในพื้นที่เป็นเพียงผู้รับจ้างขนเท่านั้น” (นายตำรวจขอสงวนนามคนที่สามลับ, วันที่ 4 พฤษภาคม 2554 : สัมภาษณ์)

ส่วนในพื้นที่จังหวัดนครพนมการค้ายาเสพติดรายย่อยเป็นลักษณะของเครือข่ายเครือญาติ ดังที่ผู้ให้สัมภาษณ์รายหนึ่งกล่าวว่า

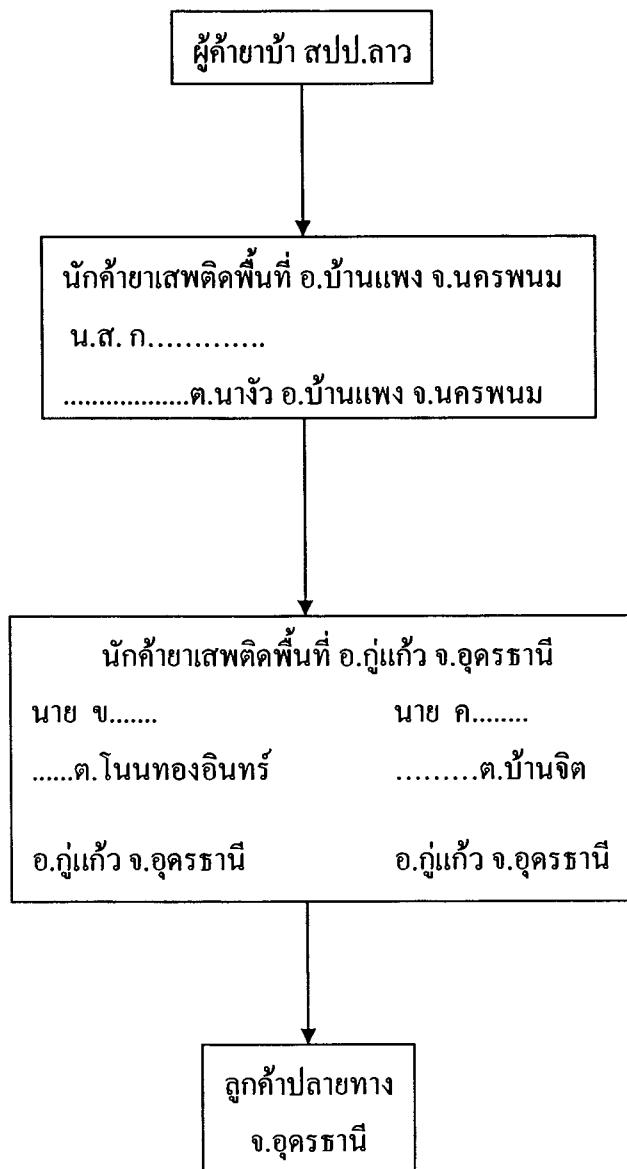
“ในพื้นที่รับผิดชอบยังไม่ปราบโกงสร้างเป็นองค์กรหรือเป็นเครือข่ายที่เป็นรูปแบบอย่างชัดเจน รูปแบบเป็นลักษณะเครือข่ายของเครือญาติ คนรู้จักหมู่บ้านเดียวกัน การฟอกเงิน เป็นไปในลักษณะของการซื้อทรัพย์สินเป็นที่ดิน สร้างบ้าน ซื้อรถยนต์ ซึ่งทรัพย์สินมีมูลค่าไม่มากนัก แยกออกจากรายได้สูงติดของผู้ค้าได้ยาก การดำเนินการช่วยเหลือทางกฎหมายมีการจ้างหนายต่อสู้คดีบ้างในบางคดีเท่านั้น การใช้ความรุนแรงยังไม่ปราบการต่อสู้กับเจ้าหน้าที่ตำรวจ แต่ผู้ค้าบางรายมีอาชญากรรมปืนในครอบครอง การแสวงหาการสนับสนุนจากภายนอกยังไม่ปราบ ส่วนใหญ่มีปราบในพื้นที่เป็นการจ้างบุคคลในพื้นที่ลำเลียงยาเสพติดเท่านั้น การแสวงหาอำนาจ มีการพยายามเข้าไปมีบทบาทในองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น” (นายตำรวจขอสงวนนามคนที่หก, วันที่ 2 กุมภาพันธ์ 2554 : สัมภาษณ์)

แต่องค์กรอาชญากรรมที่เป็นของจังหวัดนครพนมเองค่อนข้างน้อย เป็นเพียงผู้ถูกใช้หรือเป็นทางผ่านที่ไม่ทราบผู้บังการที่อยู่เบื้องหลังที่ชัดเจน ดังที่ผู้ให้สัมภาษณ์รายหนึ่งกล่าวว่า

“สถานการณ์ด้านการค้ายาเสพติดในพื้นที่จังหวัดนครพนม มีลักษณะการจัดองค์กรเฉพาะในพื้นที่เองค่อนข้างน้อย เพราะจากการจับกุมและสืบสวนขยายผลที่ผ่านมา ผู้กระทำจะเป็นเพียงผู้ถูกใช้ หรือเป็นทางผ่าน หรือจะไม่แสดงตัวเป็นผู้บังการที่อยู่เบื้องหลังที่ชัดเจนนัก และยังมีความเกรงกลัวต่อกฎหมาย บางครั้งก็เป็นผู้ติดต่อส่งของระหว่างพื้นที่ และตัวยังจังหวัดนครพนม มีพรอมแคนดิคกับประเทศไทย สปป.ลาว ซึ่งถ้าพิจารณาจากการจับกุมผู้ค้าที่เป็นคนไทยที่ลักลอบนำยาเสพติดผ่านพรมแดนเข้ามาในประเทศไทยแล้ว ก็ทำให้มองไปในด้านหนึ่งว่าคนในพื้นที่เองที่เกี่ยวข้องกับขบวนการค้ายาเสพติดนั้นไม่สามารถประกภตตัวที่ชัดเจนหรือขัดตัวเครื่องขององค์กร

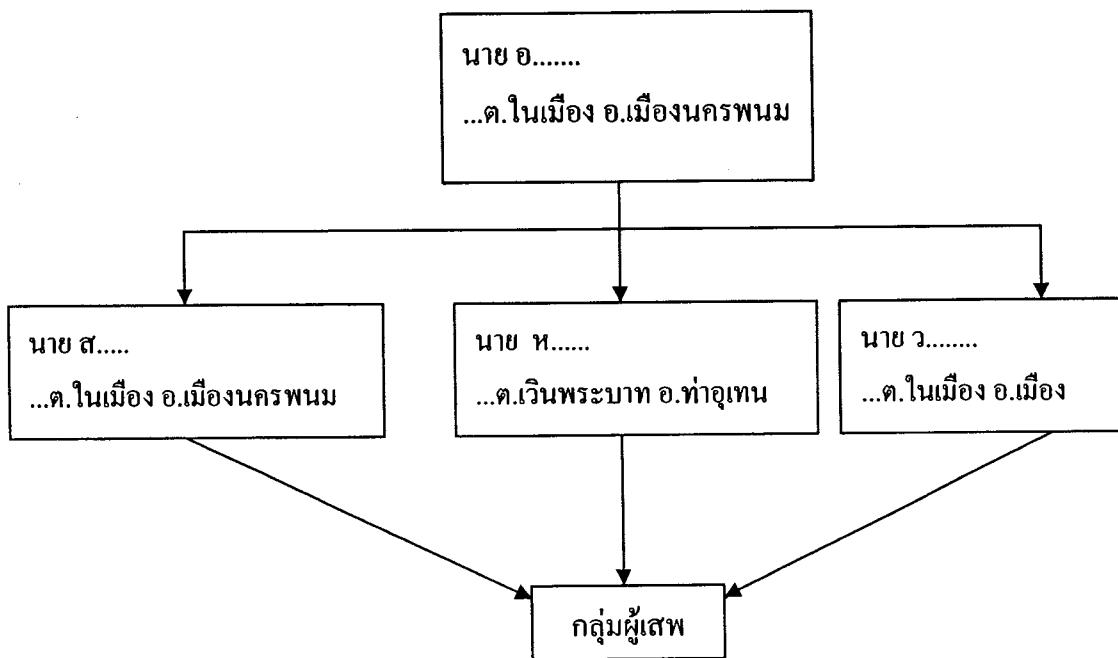
ระดับใหญ่ที่สร้างความก่อคืน ทำลายอำนาจรัฐ และจากข้อมูลอചญากรรมที่เกิดขึ้นในพื้นที่ส่วนใหญ่ก็จะมีสาเหตุมาจากการร้ายทั่วไป และบางครั้งก็เกี่ยวข้องกับยาเสพติด ก็เป็นเรื่องเกี่ยวข้องกับผู้ที่เสพยาเสพติด ซึ่งเป็นละเรื่องกับการค้า ส่วนเรื่องเจ้าหน้าที่ของรัฐที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการกระทำผิดหรือร่วมมือกับประชาชนกระทำการเดียวกับยาเสพติดก็มีค่อนข้างน้อย ซึ่งบ่งบอกถึงอำนาจหรือศักยภาพของความเป็นองค์กรค้ายาเสพติดที่มีอยู่ไม่อาจส่งผลในแง่บวกหรือเอื้อประโยชน์มากนัก จึงทำให้ไม่กล้าเดียงที่จะกระทำการ และจากการสืบสวนหาข่าวที่ผ่านมาก็ไม่ปรากฏธุรกิจหรือธุกรรมทางการเงินที่ยังไม่สามารถหาดันตอของที่มาของเงินทุน ซึ่งอาจจะเป็นเพราะจังหวัดนครพนมเป็นพื้นที่ที่มีแหล่งคึ่งคูคการลงทุนต่าง ๆ น้อย และในระหว่างผู้ลงทุน นายทุน หรือผู้มีอำนาจในค้านค่าง ๆ โดยเฉพาะนักการเมือง ข้อมูลที่ได้จากการตรวจสอบส่วนใหญ่จะเป็นการทุจริตในค้านอื่น ซึ่งไม่สามารถตรวจสอบให้ปรากฏการกระทำผิดนั้นได้เลย” (นายตำรวจขอสงวนนามคนที่สิบหก, วันที่ 10 กุมภาพันธ์ 2554 : สัมภาษณ์)

ตัวอย่างเครือข่ายองค์กรยาเสพติดในเขตพื้นที่จังหวัดนครพนม (ขอสงวนนาม)
 (1) เครือข่ายยาเสพติดรายสำคัญ พื้นที่อำเภอบ้านแพง จังหวัดนครพนม

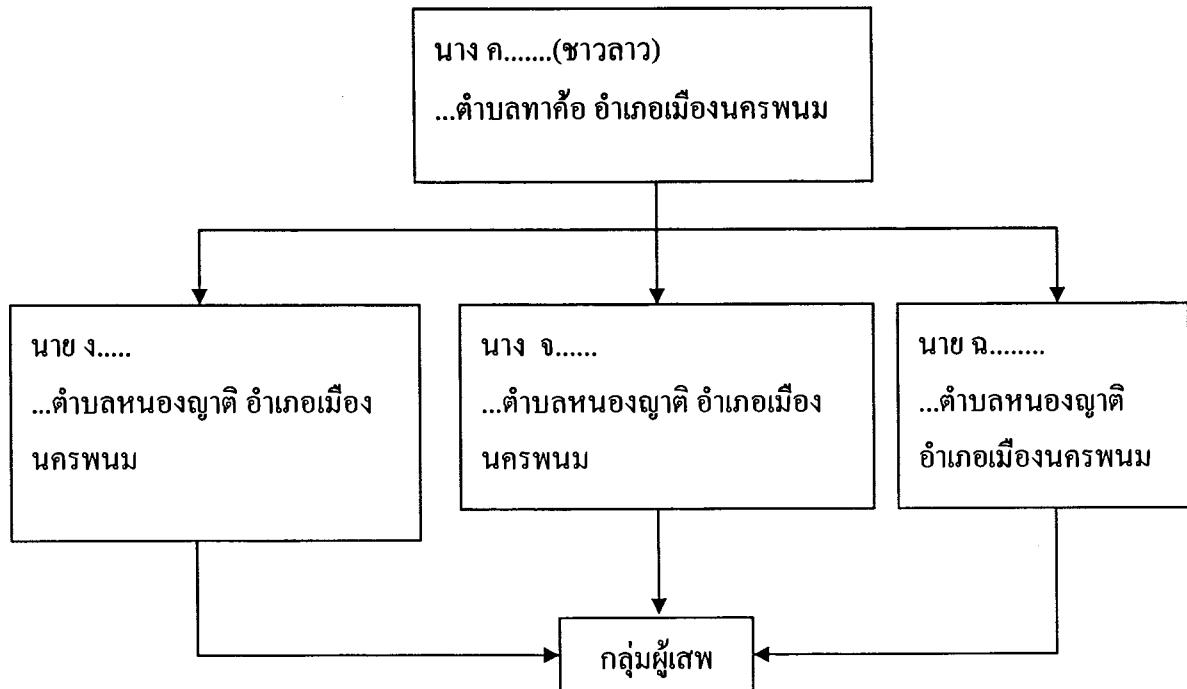
ข้อสังเกต : เครื่อข่ายที่มีลักษณะเป็นเครือญาติหรือคนใกล้ชิดสนิทกัน

(3) เครื่อข่ายยาเสพติด(ยาบ้า)ของ นาย อ.....

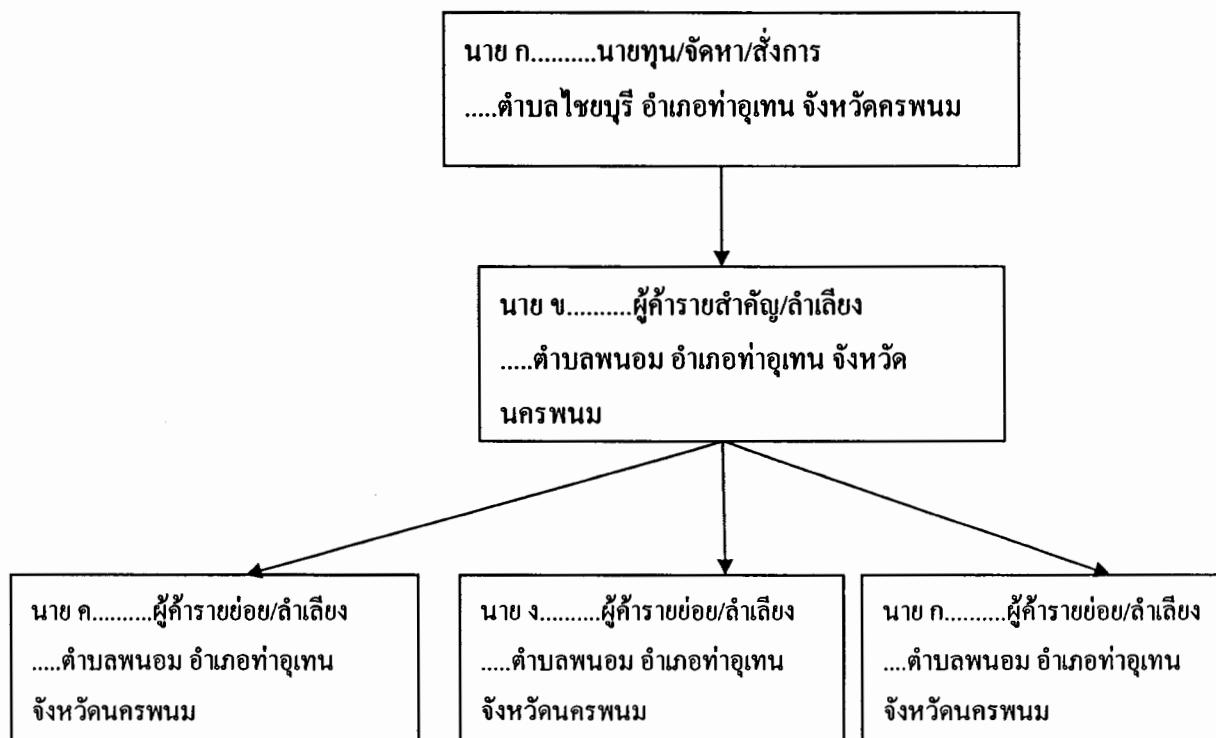
พฤติกรรมของ นาย อ จะข้ามไปประทศคลา ตรวจข้ามบ้านเวินพระบาท ตำบลเวินพระบาท อำเภอท่าอุเทน จังหวัดนครพนม เพื่อซื้อยาบ้าครั้งละ 1 – 2 ถุง และนำมาพักอยู่ตามโรงแรมต่างๆ ในเขตเทศบาลเมืองนครพนม แล้วโทรศัพท์ติดต่อกลุ่มเครือข่ายดังกล่าว ในราคามีค่าละ 200 บาท

(4) เครือข่ายยาเสพติด(ยาบ้า)ของนาง ค...

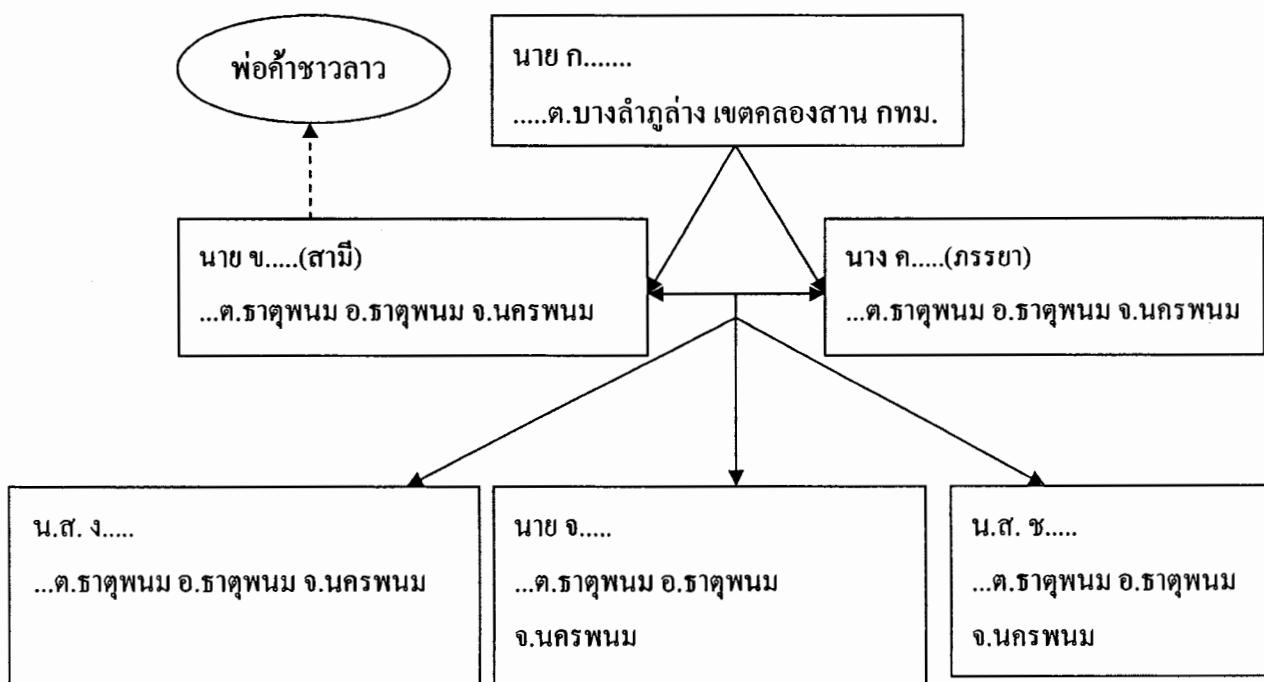

พฤติกรรม นาง ค...เดิมเป็นคนลาวได้สามีคนไทย จามารอับญาบ้าจากชาวลาวที่นั่งเรือข้ามฟากมาส่งที่บริเวณท่าเรือหาปลาบ้านหนองจันทร์ ต.ท่าค้อ อ.เมือง จ.นครพนม ครั้งละ 1-2 มัด

(5) เครือข่ายยาเสพติด(ญาบ้า) นาย ก...

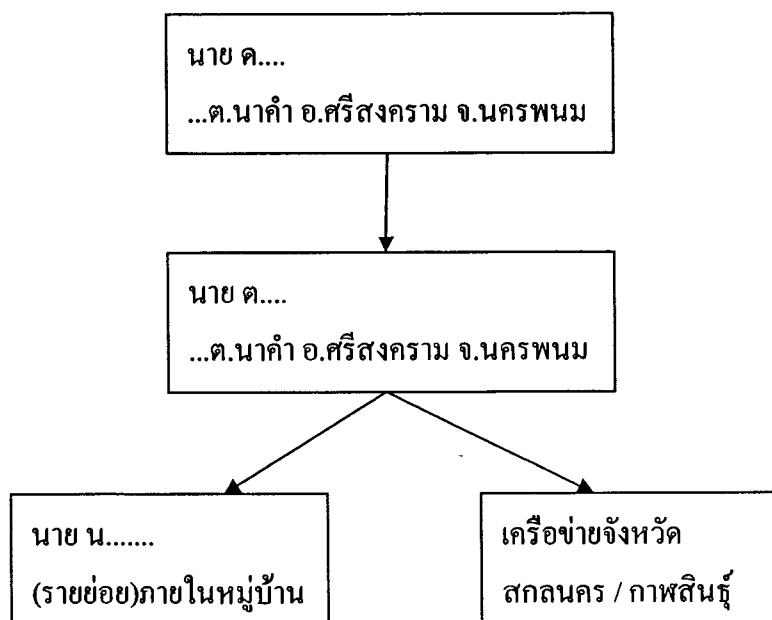

(6) เครือข่ายยาเสพติด นาย ก....

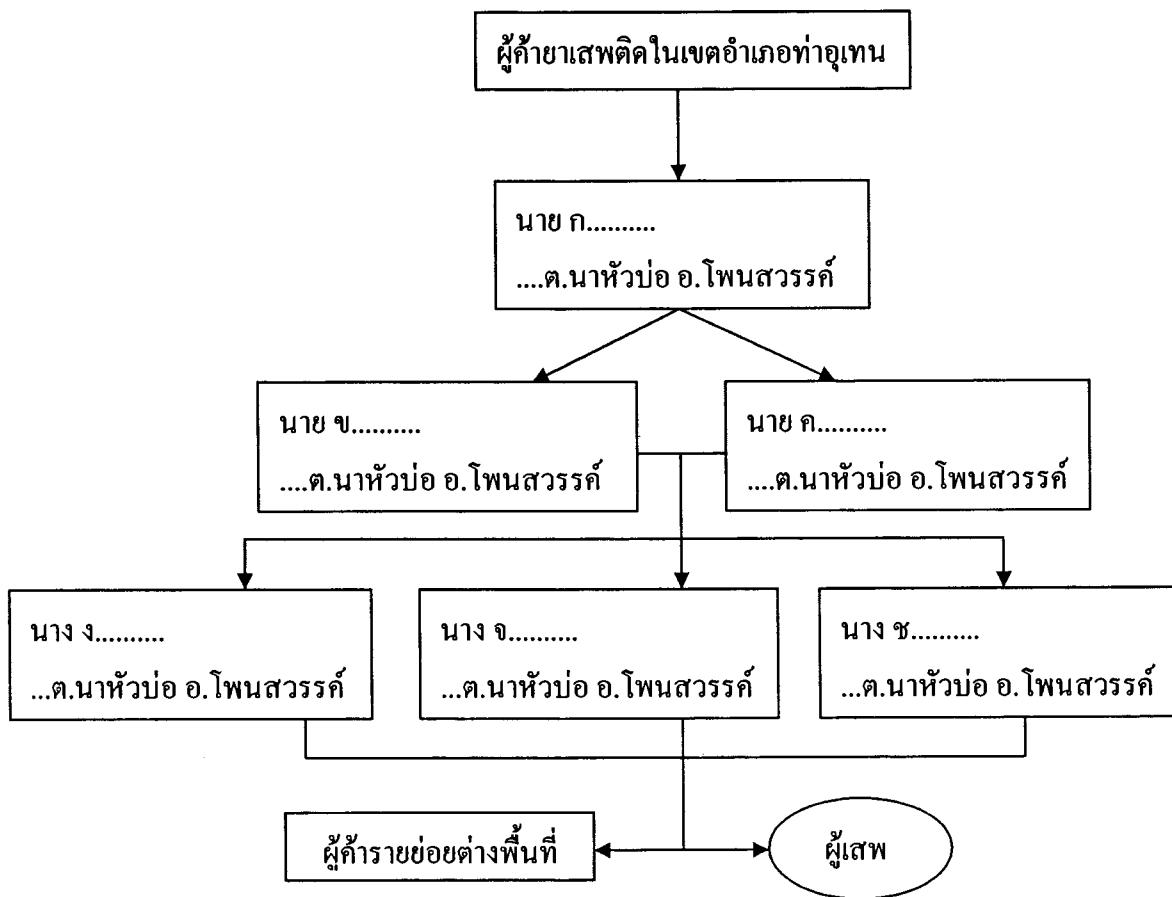

พฤติการณ์ นาย ก...เป็นนายทุนให้กับนาย ข...และนาย ค...ซึ่งเป็นสามีภรรยากัน นาย ข...จะสั่งซื้อยาเสพติด(ยาบ้า)จากกลุ่มพ่อค้ายาเสพติด สปป.ลาว ครั้งละประมาณ 2,000-6,000 เม็ด และให้ นาย ก...โอนเงินเข้าบัญชีของ น.ส. ง.. นาย จ... และ น.ส. ช...ครั้งละหลายแสนบาท การล้ำเลี้ยงยาเสพติดเข้าไปใน กทม.จะล้ำเลี้ยงไปกับรถโดยสารประจำทาง หรือบางครั้งใช้รถบัสของนาย ก...และนาย ข...

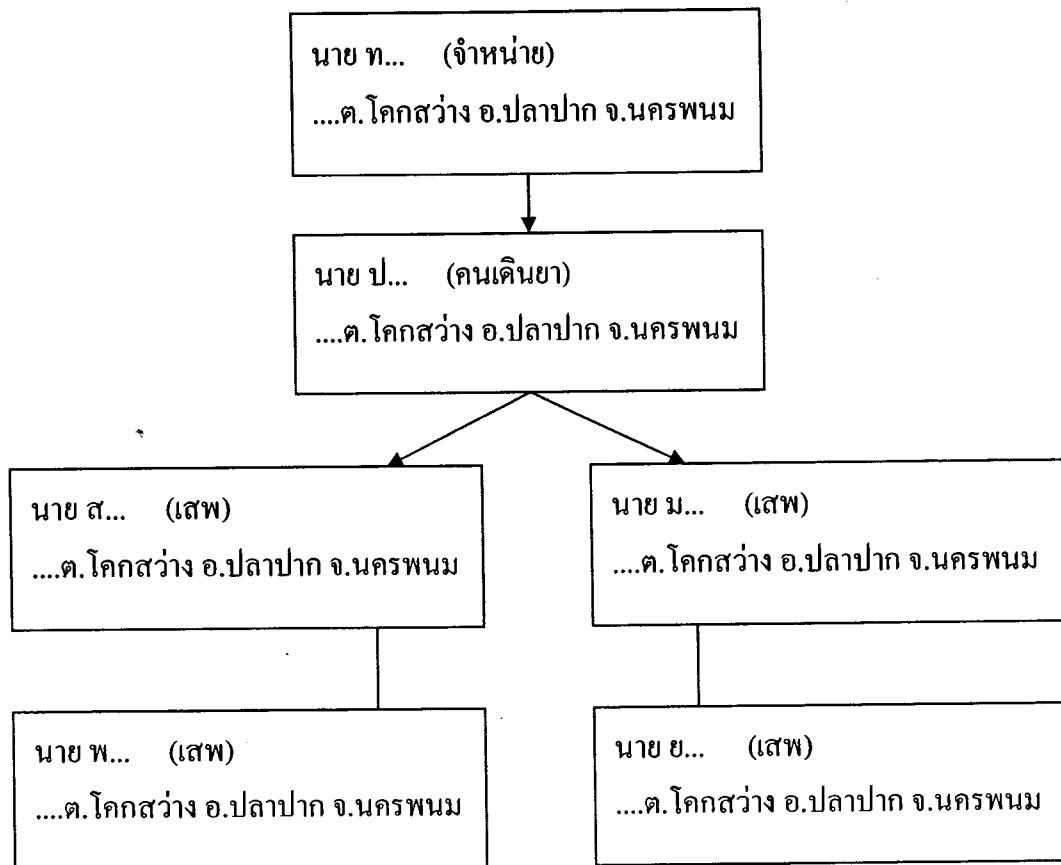
(7) เครือข่ายยาเสพติด นาย ค...

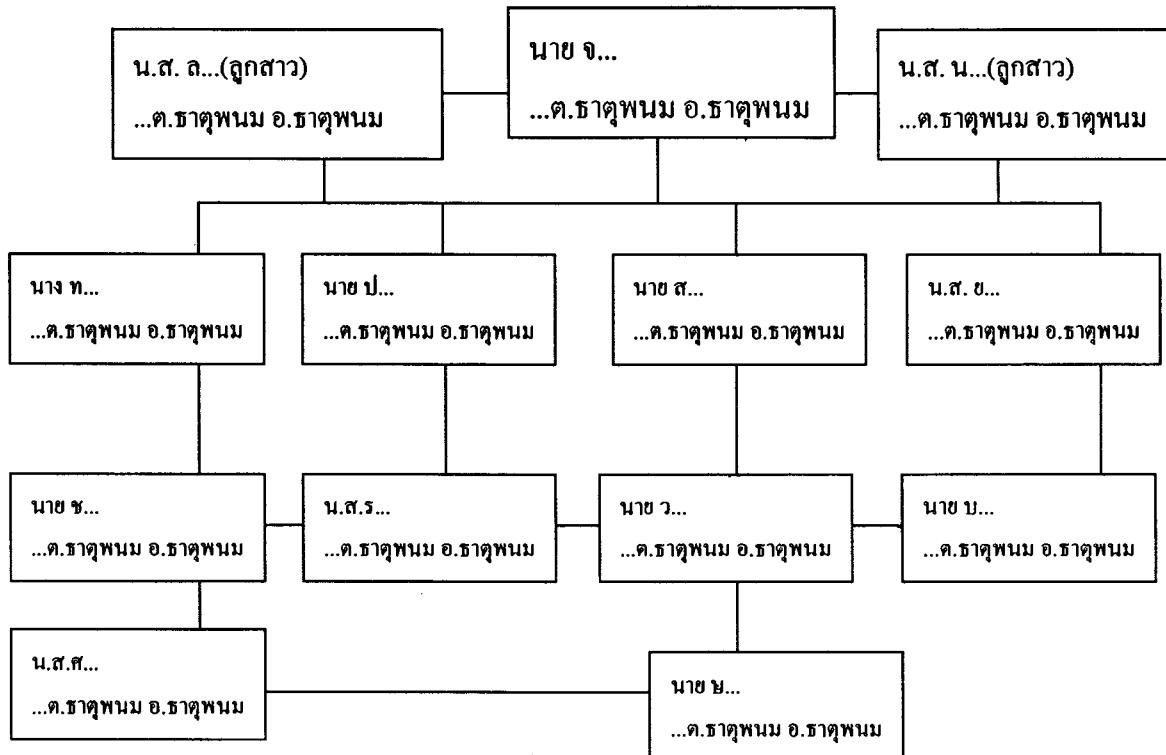
(8) เครือข่ายยาเสพติด นาย ก...(เครือข่ายคนใกล้ชิดหมู่บ้านเดียวกัน)

(9) เครือข่ายยาเสพติดของนาย ท...

(10) เครือข่ายยาเสพติด ของนาย จ....(เครือข่ายญาติมิตรและหมู่บ้านเดียวกัน)

จากตัวอย่างองค์กรหรือเครือข่ายยาเสพติดในเขตพื้นที่จังหวัดนครพนมทั้ง 10 เครือข่าย พบว่า กลุ่มคนที่ร่วมองค์กรด้วยกันนี้จะเป็นบุคคลในครอบครัว เครือญาติ หรือบุคคลใกล้ชิด สนิทสนม เช่น อยู่ในหมู่บ้านเดียวกัน หรือเป็นเพื่อนกัน เป็นต้น ดังนั้นบุคคลที่จะเข้าร่วมองค์กร หรือเครือข่ายยาเสพติดได้ จะต้องเป็นบุคคลที่ได้รับความไว้วางใจหรือมีคนรับรองว่าไม่ใช่สายลับ หรือคนล่อซื้อของเจ้าหน้าที่และเครือข่ายยาเสพติดส่วนใหญ่จะมีประมาณ 4-5 คน มีทั้งติดต่อกัน ต่างชาติ(ลาว)และภายในจังหวัด

ผู้จัดขบวนเครือข่ายยาเสพติดที่ติดต่อไปนี้

ผู้จัดขบวนเครือข่ายยาเสพติดที่ติดต่อไปนี้

คดีแรก นักค้ายาเสพติดภาคตะวันออก ชื่อ นายชนี พุกทอง อายุ 47 ปี บ้านเลขที่ 461/371 หาดจอมเทียนคอนโดยมิเนียม หมู่ที่ 12 ตำบลหนองปรือ อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี

(1) ประวัติส่วนตัว มีภูมิลำเนาอยู่ในเขตพื้นที่จังหวัดชลบุรี พูดภาษาต่างประเทศได้流利 จบการศึกษาระดับปริญญาตรี มีความรู้ด้านเครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์ มีความสามารถพิเศษด้านการขับเครื่องบินเล็ก การขับร่มร่อน ร่มบินและพาราเพลน และมีความสามารถด้านการซ่อนบารุงอุปกรณ์เกี่ยวกับการบินขนาดเล็ก มีภรรยา 3 คน และมีบ้านพักอาศัยอยู่ในหลายพื้นที่ เช่น

จังหวัดชลบุรี จังหวัดสูงทับและจังหวัดนครพนม ประกอบอาชีพธุรกิจส่วนตัวในหลายพื้นที่ รับจ้างสอนขับร่วมร่อน ร่มบินในพื้นที่ภาคตะวันออกและภาคอีสานเป็นเจ้าของกิจการบริษัทนาฬ้า สปอร์ตไฟล์อิงค์ลับ จำกัด หรือชุมชนกีฬาการบินนาฬ้า อำเภอนาฬ้า จังหวัดนครพนม ให้บริการ สอนร่มบิน เครื่องร่อนขนาดเล็ก สำหรับเครื่องร่อนและอุปกรณ์เกี่ยวกับเครื่องร่อนทุกชนิด

(2) ด้านสังคม เปิดเผยตัว สนับสนุนกับข้าราชการหลายหน่วยงาน เช่น ทหารทัพเรือ เจ้าหน้าที่ตำรวจและฝ่ายปกครอง ร่วมกิจกรรมการกุศลของชุมชนที่มีพักอาศัยเป็นอย่างดี และมีเพื่อนเป็นชาวต่างประเทศ

(3) ด้านเศรษฐกิจ มีฐานะการเงินค่อนข้างดี ใช้จ่ายเงินฟุ่มเฟือย มีบ้านพักอาศัยอยู่ใน หลายพื้นที่ มีรถยนต์และรถจักรยานยนต์จำนวนหลายคัน และมีเครื่องบินขนาดเล็กเป็นของตัวเอง

(4) ประวัติการกระทำความผิด

ปี พ.ศ. 2539 ถูกจับกุมดำเนินคดีข้อหาเมียอาชญากรรมปีนและเครื่องกระสุนปืนไว้ใน ครอบครองโดยไม่ได้รับอนุญาตจากนายทะเบียนในเขตพื้นที่สถานีตำรวจนครบาลพนิช กรุงเทพมหานคร

ปี พ.ศ. 2540 ถูกจับกุมดำเนินคดีข้อหาลักลอบเข้าเมืองโดยผิดกฎหมายและ เกี่ยวข้องกับขบวนการค้ากัญชาในประเทศไทยเบลเยียม

ปี พ.ศ. 2548 ถูกจับกุมดำเนินคดีข้อหาขับรถโดยประมาทเป็นเหตุให้ผู้อื่นถึงแก่ ความตายและทรัพย์สินเสียหายในเขตพื้นที่สถานีตำรวจน้ำท่าเรือ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ปี พ.ศ. 2552 ศาลจังหวัดนครพนมได้มีหมายจับให้ดำเนินคดีข้อหาเมียเสพติดให้ โทษประเภท ๕ (กัญชา) ไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่ายโดยผิดกฎหมาย ของกลางกัญชาแห้งจำนวน 192 กิโลกรัมในเขตพื้นที่สถานีตำรวจนครบาลบ้านแพง จังหวัดนครพนม

ปี พ.ศ. 2554 ถูกจับกุมตัวที่สถานีฝึกบินเครื่องบินขนาดเล็กบ้านหนองปรือ หมู่ที่ 14 ตำบลหนองปรือ อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี ข้อหาเมียเสพติดให้โทษประเภท ๕ (กัญชา) ไว้ ในครอบครองเพื่อจำหน่ายโดยผิดกฎหมาย ของกลางกัญชาแห้งจำนวน 192 กิโลกรัม ส่งสถานี ตำรวจนครบาลบ้านแพง จังหวัดนครพนมดำเนินคดี

วันที่ 31 มกราคม พ.ศ. 2555 ศาลจังหวัดนครพนมได้มีคำพิพากษาให้ลงโทษจำคุก 15 ปี ปรับเงิน 150,000 บาท

(5) พฤติกรรมการค้ากัญชา ลักลอบนำกัญชาแห้งที่อัดเป็นแท่ง นำหานักแท่งละ ประมาณ 1 กิโลกรัมจากประเทศไทยเข้ามาจำหน่ายให้แก่นักค้ายาเสพติดในประเทศไทย และส่งไป จำหน่ายในประเทศมาเลเซีย

(6) วิธีการดำเนินการค้ากัญชา เครื่อข่ายยาเสพติดที่อยู่ในประเทศไทยจะนำกัญชาแห้งอัด แท่งที่ผลิตเสร็จแล้วหุ้มด้วยพลาสติกหรือฟอยล์เพื่อกันน้ำ บรรจุในกระสอบพลาสติกจักสามารถและ

หุ้นค์วายพลาสติกสีดำและลำเลียงขนส่งในช่วงเวลากลางคืน โดยชุดซ่อนในรถยกต์ห้ามประเกท ลำเลียงจากแหล่งผลิตมาบรรทุกเรือทางขวางน้ำใช้เครื่องยนต์ขับเคลื่อนแล่นข้ามแม่น้ำโขงลักษณะนำเข้าประเทศไทยตามแนวชายแดนพื้นที่จังหวัดครพนมและส่งมอบกัญชาให้แก่เครือข่ายในประเทศไทย จากนั้นเครือข่ายในประเทศไทยจะนำกัญชาชุดซ่อนในรถยกต์ส่วนบุคคลหรือรถยกต์โดยสารทุกประเภท เพื่อสำหรับการตรวจสอบของเจ้าหน้าที่ ลำเลียงผ่านชายแดนพื้นที่ ถึงภาคตะวันออกจะนำกัญชาชุดซ่อนในเรือขนส่งลินทร์ส่องทางทะเลไปยังประเทศไทยเช่นเดียวกัน

(7) วิธีการซื้อขายกัญชา นักค้ายาเสพติดของไทยใช้โทรศัพท์มือถือทำการติดต่อซื้อกัญชาจากกลุ่มนักค้ายาเสพติดในประเทศไทย หลังจากตกลงซื้อขายกัญชาเสร็จแล้ว ผู้ซื้อจะชำระเงินโดยการโอนเงินเข้าบัญชีธนาคารของเครือข่ายยาเสพติดที่อยู่ในประเทศไทย จากนั้นเครือข่ายยาเสพติดจะดำเนินการถอนเงินออกจากธนาคาร และลักษณะนำเงินถอนออกประเทศทางด้านขวาคนเข้าเมืองหรือตามช่องทางธรรมชาติที่ไม่ถูกกฎหมาย

(8) เงินที่ได้จากการค้ากัญชา นักค้ายาเสพติดนำไปใช้จ่ายในชีวิตประจำวัน ฝากไว้ในระบบธนาคารพาณิชย์ ซื้อสังหาริมทรัพย์ประเภทอาคารชุด บ้าน ที่ดินว่างเปล่า ที่ดินทำไร่สวนปลูกพืชผลทางการเกษตร และซื้อสังหาริมทรัพย์ที่มีราคาแพง เช่น เครื่องบินขนาดเล็ก ทองคำ รถยกต์ เครื่องใช้ไฟฟ้า

คนที่สอง นักค้ายาเสพติดภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ซื้อ นายทองศรี ไอลักษณ์ อายุ 48 ปี บ้านเลขที่ 127 บ้านหนองผักตบ หมู่ที่ 9 ตำบลนาหัวบ่อ อำเภอโพนสวาร์ จังหวัดครพนม

(1) ประวัติส่วนตัว มีบ้านพักอาศัยอยู่ในหมู่บ้านหนองผักตบ ตำบลนาหัวบ่อ อำเภอโพนสวาร์ จังหวัดครพนม จบการศึกษาระดับประถมศึกษาปีที่ 6 มีอาชีพทำงานและทำสวนยางพารา

(2) ค้านสังคม ไม่เปิดเผยตัวและไม่ร่วมกิจกรรมของชุมชน

(3) ค้านเศรษฐกิจ มีฐานค้านการเงินปานกลาง ใช้จ่ายฟุ่มเฟือย มีบ้านพักอาศัยอยู่ในหมู่บ้านหนองผักตบจำนวน 1 หลัง มีรถยกต์จำนวน 1 คัน มีรถจักรยานยนต์จำนวน 1 คัน และมีสวนยางพาราจำนวน 1 แปลง

(4) ประวัติการกระทำความผิด

ปี พ.ศ. 2545 ถูกจับกุมดำเนินคดีข้อหามียาเสพติดให้โทษประเภท 5 (กัญชา) ไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่ายโดยผิดกฎหมาย ของกลางกัญชาแห้งจำนวน 190 แห่ง 190 กิโลกรัม

วันที่ 8 มีนาคม 2554 ถูกจับกุมดำเนินคดีข้อหามียาเสพติดให้โทษประเภท 5 (กัญชา) ไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่ายโดยผิดกฎหมายในเขตพื้นที่สถานีตำรวจนครบาลท่าอุเทน จังหวัดครพนม

(5) พฤติกรรมการค้ากัญชา ลักษณะนักกัญชาแห่งที่อัดเป็นแท่ง นำหันกแท่งละประมาณ 1 กิโลกรัม จากประเทศลาเวียมาจำหน่ายให้แก่นักค้ายาเสพติดในประเทศไทยและส่งไปจำหน่ายในภาคตะวันออกของไทย

(6) วิธีการล้ำเลี้ยงกัญชา เครื่อข่ายยาเสพติดที่อยู่ในประเทศลาเวียจะนำกัญชาแห่งอัดแท่งที่ผลิตเสร็จแล้วหุ้มด้วยพลาสติกหรือฟอยด์เพื่อกันน้ำ บรรจุในกระสอบพลาสติกจักسانและหุ้มด้วยพลาสติกสีดำและล้ำเลี้ยงบนส่วนในช่วงเวลากลางคืน โดยชูกช่องในรถชนต์หลายประเภท ล้ำเลี้ยงจากแหล่งผลิตลงในเรือหางยาวชนิดใช้เครื่องยนต์ แล่นข้ามแม่น้ำโขงลักษณะน้ำเข้าประเทศไทยตามแนวชายแดนพื้นที่จังหวัดครพนม และส่วนบนกัญชาให้แก่เครื่อข่ายในประเทศไทย จากนั้นเครื่อข่ายในประเทศไทยจะนำกัญชาชูกช่องในรถชนต์ส่วนบุคคล เพื่อสำหรับการตรวจค้นของเจ้าหน้าที่ ล้ำเลี้ยงผ่านหลายพื้นที่นำกัญชาส่วนบนให้แก่เครื่อข่ายบริเวณภาคตะวันออกของไทย

(7) วิธีการซื้อขายกัญชา นักค้ายาเสพติดของไทยใช้โทรศัพท์มือถือทำการติดต่อซื้อกัญชาจากกลุ่มนักค้ายาเสพติดประเทศไทย หลังจากตกลงซื้อขายกัญชาเสร็จแล้ว ผู้ซื้อจะชำระเงินโดยการโอนเงินเข้าบัญชีธนาคารของเครื่อข่ายยาเสพติดที่อยู่ในประเทศไทย จากนั้นเครื่อข่ายยาเสพติดจะถอนเงินออกจากธนาคารและลักษณะน้ำเงินออกนอกประเทศทางด้านขวาคนเข้าเมืองหรือตามช่องทางธรรมชาติที่ไม่ถูกต้องตามกฎหมาย

(8) เงินที่ได้จากการค้ากัญชา นักค้ายาเสพติดนำไปใช้จ่ายในชีวิตประจำวัน ฝากไว้ในระบบธนาคารพาณิชย์ ซื้อสังหาริมทรัพย์ประเภทบ้าน ที่ดิน ที่นา สวนยางพารา ซื้อสังหาริมทรัพย์ประเภททองคำ รถชนต์และเครื่องใช้ไฟฟ้า

คนที่สาม นักค้ายาเสพติดภายนอก ชื่อ นายกุญดา ระย้า อายุ 32 ปี บ้านเลขที่ 21/210 ถนนสารีบุตร-ทับยາว แขวงทับยາว เขตตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร

(1) ประวัติส่วนตัว จบการศึกษาระดับอนุปริญญา พักอาศัยอยู่กับบิดามารดาบริเวณชุมชนวัดใหม่ (ที่ดินของวัดแบ่งให้บุคคลโดยทั่วไปเช่าเพื่อปลูกเป็นบ้านพักอาศัยโดยเก็บค่าเช่าเป็นรายปี) เขตจรเข้บ้านน้อย แขวงทับยາว เขตตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร ประกอบอาชีพส่วนตัวเป็นเจ้าของร้านให้บริการเล่นเกมคอมพิวเตอร์และอินเตอร์เน็ต บริเวณอาคารพาณิชย์ ซอยช่างอากาศ อุทธิศ 7 แขวงสีกัน เขตดอนเมือง กรุงเทพมหานคร บิดามีอาชีพขับรถแท็กซี่ นารดาไม่มีอาชีพปัจจุบันยังไม่สมรส พื้นฐานครอบครัวมีฐานะยากจน

(2) ค้านสังคม ไม่เปิดเผยตัว มีเพื่อนเป็นชาวลาว มีการติดต่อกับนักธุรกิจพื้นที่จังหวัดนครนายก พื้นที่ภาคกลาง และพื้นที่จังหวัดชลบุรี

(3) ค้านเศรษฐกิจ มีฐานะการเงินค่อนข้างดี ใช้จ่ายเงินฟุ่มเฟือย เดินทางไปต่างจังหวัด ด้วยเครื่องบิน โดยสาร เดินทางไปเที่ยวข้างประเทศลาว และมาเลเซีย หลายครั้ง เป็นเจ้าของอาคาร พาณิชย์ในเขตตอนเมือง กรุงเทพมหานคร มีรถยนต์และจักรยานยนต์หลายคัน

(4) ประวัติการกระทำความผิด

ปี พ.ศ. 2550 ถูกจับกุมดำเนินคดีข้อหาทำร้ายร่างกายผู้อื่นจนได้รับบาดเจ็บและทรัพย์สินของผู้อื่นเสียหายในเขตพื้นที่สถานีตำรวจนครบาลจระเข้น้อย กรุงเทพมหานคร

วันที่ 30 กันยายน พ.ศ. 2554 ศาลจังหวัดนครพนมได้มีหมายจับให้ดำเนินคดีข้อหาร่วมกันมียาเสพติดให้โทษประเภท 1 (ยาบ้าและยาไอซ์) ไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่ายโดยผิดกฎหมาย ของกลางยาบ้าจำนวน 54,000 เม็ด และยาไอซ์ จำนวน 3 กิโลกรัม ในเขตพื้นที่อำเภอเมืองนครพนม

วันที่ 9 ธันวาคม พ.ศ. 2554 ถูกจับกุมตัวที่บ้านพักอาศัยของบิความรากานในเขตชุมชนวัดใหม่ แขวงจระเข้น้อย เขตทับขาว กรุงเทพมหานคร ส่งพนักงานสอบสวนสถานีตำรวจนครบาลเมืองนครพนมเพื่อดำเนินคดีข้อหาร่วมกันมียาเสพติดให้โทษประเภท 1 (ยาบ้าและยาไอซ์) ไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่ายโดยผิดกฎหมาย

(5) พฤติกรรมการค้ายาเสพติด ค้ายาเสพติดประเภทยาบ้าและยาไอซ์ ลักษณะเป็นเครือข่ายเชื่อมโยงหลายพื้นที่ มีเครือข่ายจำหน่ายที่สำลักเสพติดในประเทศไทย ในประเทศไทย และส่งยาเสพติดไปยังประเทศมาเลเซีย

(6) วิธีการสำลักเสพติด เครือข่ายยาเสพติด สำลักเสพติดในประเทศไทยจำหน่ายที่สำลักเสพติด และยาไอซ์จากแหล่งผลิต โดยชูกซ่อนในรถบันต่อส่วนบุคคลจนถึงบริเวณแนวชายแดนด้านจังหวัดนครพนม นำยาเสพติดลงบรรทุกเรือหางยาวชนิดมีเครื่องยนต์เล่นในแม่น้ำโขงช่วงเวลากลางคืน และลักลอบนำเข้าประเทศไทยและส่งมอบยาเสพติดให้แก่เครือข่ายในพื้นที่จังหวัดนครพนม จากนั้นเครือข่ายยาเสพติดจังหวัดนครพนมนำยาเสพติดซุกซ่อนไปกับรถยนต์โดยสารประจำทาง หรือรถยนต์ส่วนบุคคลสำลักเสพติดผ่านพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือไปพักไว้ในพื้นที่กรุงเทพมหานคร จากนั้นเครือข่ายพื้นที่กรุงเทพมหานครนำยาเสพติดสำลักเสพติดส่งภาคตะวันออกโดยรถยนต์และเรือขนส่งออกทางทะเลไปประเทศไทยและมาเลเซีย

(7) วิธีการซื้อขายยาเสพติด นักค้ายาเสพติดเดินทางไปยังประเทศไทย ดำเนินการติดต่อตกลงซื้อขายยาเสพติดและกลับประเทศไทย ติดต่อส่งมอบยาเสพติดทางโทรศัพท์มือถือ และชำระเงินด้วยวิธีการโอนเงินเข้าบัญชีเครือข่ายยาเสพติดผ่านระบบธนาคารพาณิชย์

(8) เงินที่ได้มาจากการค้ายาเสพติด นักค้ายาเสพติดจะนำเงินไปซื้อสังหาริมทรัพย์ เช่น บ้าน ที่ดิน ซื้อสังหาริมทรัพย์ เช่น ทองคำ รถยนต์ เครื่องใช้ไฟฟ้าที่หันสมัย และเก็บสะสมในระบบธนาคารพาณิชย์ของประเทศไทยฯ พื้นที่

คนที่สี่ นักค้ายาเสพติดภาคอีสาน ซื้อ นางสาวจวีวรรณ ขาวเกย์ อายุ 22 ปี บ้านเลขที่ 52 หมู่ที่ 12 ตำบลนิคมสังเคราะห์ อำเภอเมือง จังหวัดอุตรธานี

(1) ประวัติส่วนตัว จบการศึกษาระดับประถมศึกษาปีที่ 6 มีบ้านพักอาศัยสองแห่ง แห่งที่หนึ่งบ้านพ่อน ตำบลพ่อน อำเภอท่าอุเทน จังหวัดนครพนม แห่งที่สองที่บ้านปากคง ตำบลนิคมสังเคราะห์ อำเภอเมือง จังหวัดอุตรธานี ปัจจุบันมีอาชีพรับจ้างในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร

(2) ด้านสังคม ไม่เป็นเด็กดื้อ เดินทางไปประเทศลาวบ่อยครั้ง มีเพื่อนเป็นชาวลาว มีการติดต่อกับนักธุรกิจพื้นที่ภาคกลาง

(3) ด้านเศรษฐกิจ มีฐานะด้านการเงินปานกลาง ใช้จ่ายเงินอย่างฟุ่มเฟือย เดินทางไปเที่ยวในหลายพื้นที่

(4) ประวัติการกระทำความผิดวันที่ 27 มกราคม พ.ศ. 2555 ถูกจับกุมดำเนินคดีข้อหาร่วมกันมียาเสพติดให้โทษประเภท 1 (ยาบ้า) ไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่ายโดยผิดกฎหมาย ของกลางยาบ้าจำนวน 7,760 เม็ด ในเขตพื้นที่ตำบลวูดใหญ่ อำเภอท่าอุเทน จังหวัดนครพนม

(5) พฤติกรรมการค้ายาเสพติด ค้ายาเสพติดประเภทยาบ้า ลักษณะมีเครือข่ายทำหน้าที่ ลำเลียงยาบ้าในประเทศลาวเข้ามาจำหน่ายในประเทศไทย

(6) วิธีการลำเลียงยาเสพติด เครือข่ายยาเสพติดที่อยู่ในประเทศลาวทำหน้าที่ลำเลียงยาบ้าจากแหล่งผลิตลงเรือหางยาวแล่นข้ามแม่น้ำโขงลักลอบนำเข้าประเทศไทยตามแนวชายแดน พื้นที่จังหวัดนครพนม นำยาบ้าลงมูลให้แก่เครือข่ายที่อยู่ในประเทศไทย จากนั้นก็จะนำยาบ้าซุกซ่อนไปกับรถชนิดโดยสารหรือรถยนต์ส่วนบุคคลลำเลียงไปยังพื้นที่ภาคกลาง และจำหน่ายยาบ้าในพื้นที่ภาคกลาง

(7) วิธีการซื้อขายยาเสพติด นักค้ายาเสพติดจะติดต่อตกลงซื้อขายทางโทรศัพท์มือถือ และชำระเงินโดยการโอนเงินเข้าบัญชีของเครือข่ายผ่านระบบธนาคารพาณิชย์หลายพื้นที่

(8) เงินที่ได้มาจากการค้ายาเสพติด จะนำไปซื้อสังหาริมทรัพย์ เช่น บ้าน ที่ดิน สวน ยางพารา ซื้อสังหาริมทรัพย์ เช่น ทองคำ รถยนต์ เครื่องใช้ไฟฟ้าและฝากร้านค้า

คนที่ห้า นักค้ายาเสพติดภาคอีสาน ซื้อ นายกิตติพงษ์ พรนดี อายุ 45 ปี บ้านเลขที่ 14 หมู่ที่ 5 บ้านหาดทรายเพ ตำบลหนองเทา อำเภอท่าอุเทน จังหวัดนครพนม

(1) ประวัติส่วนตัว มีภูมิลำเนาที่หมู่บ้านหาดทรายเพ จบการศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มีภรรยาสองคน ภรรยาคนแรกเป็นรายภูรีบ้านหาดทรายเพ ภรรยาคนที่สองเป็นรายภูรีชาวลาว มี

บ้านพักอาศัยอยู่ในหมู่บ้านหาดทรายเพียงจำนวน 1 หลัง และมีบ้านพักอาศัยที่หมู่บ้านนานา เมืองหินบูร แขวงคำเม่น ประเทศลาว จำนวน 1 หลัง มีอาชีพทำนา

(2) ประวัติการกระทำผิด

ปี พ.ศ. 2545 ถูกจับกุมดำเนินคดีข้อหาจำหน่ายยาเสพติดให้ไทยประเภท 1 (ยาบ้า) โดยผิดกฎหมาย ของกลางยาบ้าจำนวน 190 เม็ด ในเขตพื้นที่อำเภอท่าอุเทน จังหวัดนครพนม

ปี พ.ศ. 2554 ถูกจับกุมดำเนินคดีข้อหามียาเสพติดให้ไทยประเภท 1 (ยาบ้า) ไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่ายโดยผิดกฎหมาย ของกลางยาบ้าจำนวน 17,846 เม็ด ในเขตพื้นที่อำเภอศรีสัช្រາມ จังหวัดนครพนม

(3) พฤติกรรมการค้ายาเสพติด ค้ายาเสพติดประเภทยาบ้าโดยลักลอบนำยาบ้าจากประเทศลาวเข้ามาจำหน่ายให้แก่แก้ค้ายาเสพติดในประเทศไทยลักษณะเป็นเครือข่าย

(4) วิธีการค้ายาเสพติด เครือข่ายที่อยู่ในลาวทำหน้าที่ลำเลียงยาบ้าจากแหล่งผลิตมาส่งมอบให้แก่นายกิตติพงษ์ที่บ้าน จากนั้นจึงซุกซ่อนยาบ้าในเรือหางยาวแล่นข้ามแม่น้ำโขงช่วงเวลากลางคืน ลักลอบเข้าประเทศไทยริเวณฝั่งแม่น้ำโขงเขตบ้านหาดทรายเพ นำยาบ้าซุกซ่อนในรถยนต์ระบบล้ำเลียง ไปส่งแก่นักค้ายาเสพติดในเขตพื้นที่อำเภอศรีสัช្រາມ อำเภอหนองวัว จังหวัดนครพนม และพื้นที่อำเภอเมือง จังหวัดสกลนคร

(5) วิธีการซื้อขายยาเสพติด นักค้ายาเสพติดจะติดต่อตลงซื้อยาบ้าทางโทรศัพท์มือถือและชำระเงินด้วยวิธีการโอนเงินเข้าบัญชีธนาคารของเครือข่ายในหลายพื้นที่

(6) เงินที่ได้มาจากการค้ายาเสพติด จะนำเงินไปซื้อที่ดินทำสวนปลูกยางพารา ซึ่งทองคำ รถยนต์และฝากธนาคารในหลายพื้นที่

จากเพิ่มคดีค้ายาเสพติดที่ตำรวจภูธรจังหวัดนครพนมจับกุมได้ดังกล่าวสรุปได้ว่า ผู้ค้ายาเสพติดที่มีเครือข่ายข้ามชาติ มีการศึกษาตั้งแต่ระดับประถมศึกษาถึงมหาวิทยาลัย มีอาชีพทั้งค้ายาทำธุรกิจให้บริการและทำงาน บางคนมีความสามารถทางด้าน เช่น พุดได้ภาษาหลายภาษา มีความรู้ทางอิเล็กทรอนิกส์ สนใจสนนกับข้าราชการ มีฐานะการเงินคดีถึงปานกลาง ส่วนใหญ่ใช้จ่ายเงินฟุ่มเฟือย ถูกจับกุมหลายครั้ง มีเพื่อนและมีพฤติกรรมค้ายาเสพติดในต่างประเทศ

ดังนั้นสามารถสรุปประเด็นที่สำคัญคือ ลักษณะองค์กรอาชญากรรมของการค้ายาเสพติดในจังหวัดนครพนมมีสองระดับ คือ ระดับมหาภัย และระดับจุลภาค

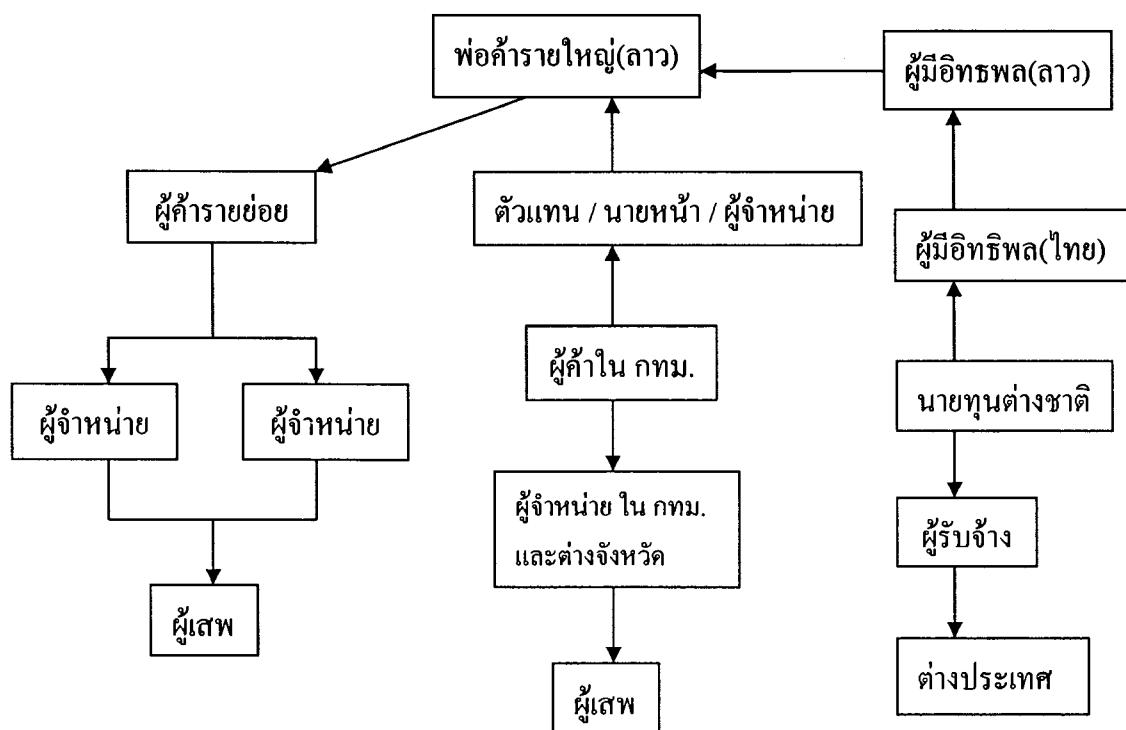
ระดับมหาภัยเป็นเครือข่ายข้ามชาติไทย-ลาว โดยเกี่ยวโยงกันระหว่างผู้มีอิทธิพลในประเทศไทยและลาว ซึ่งมีความเป็นไปได้ใน 3 ลักษณะ ได้แก่

(1). พ่อค้ารายใหญ่ในลาวติดต่อผู้ค้ารายย่อยนำยาเสพติดมาจำหน่าย ผู้ค้ารายย่อยก็จะติดต่อหาลูกค้า หรือผู้ค้ารายย่อยที่เด็กลงไปอีกจนถึงผู้เสพเป็นทอด ๆ

(2) ผู้สั่งยาแพทย์โดยกรุงเทพฯ และส่งคนมาอยู่จังหวัดนนทบุรีเพื่อรอจ่ายเงิน โดยผู้บนยาแพทย์เข้ากรุงเทพฯ อาศัยรถโดยสารเป็นพาหนะหรือโดยวิธีอื่น

(3) นายทุนต่างชาติติดต่อผู้มีอิทธิพลในไทยให้สั่งยาแพทย์จากผู้มีอิทธิพลในลาว และส่งผ่านนายหน้าและลูกจ้างทั้งฝ่ายไทยและฝ่ายลาวเป็นทอด ๆ จนสั่งยาแพทย์ที่ชายแดน جانนั้นจึงลำเลียงเข้ากรุงเทพฯ และส่งออกต่างประเทศ

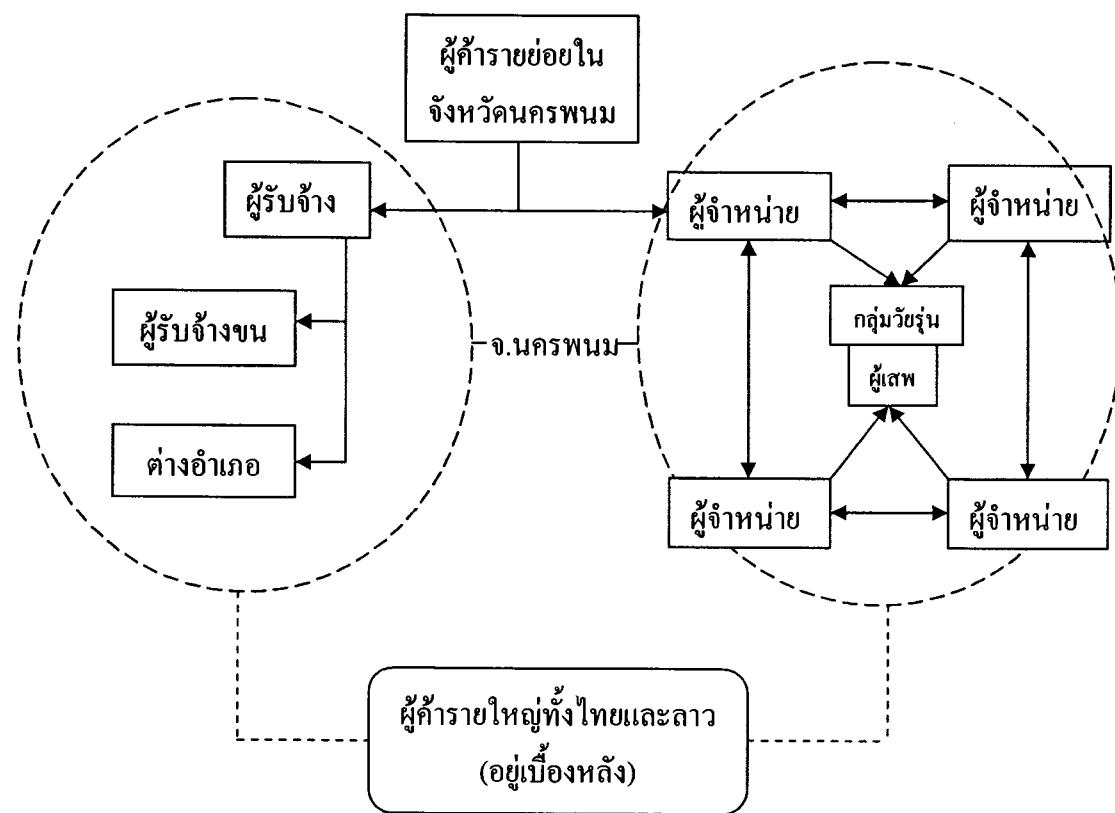
แผนผังองค์กรยาแพทย์ระดับมูลค่า

ส่วนระดับมูลค่า คนในจังหวัดนนทบุรีเกี่ยวข้องกับการค้ายาแพทย์ โดยการรับจ้างขน แต่มีหลายชั้น ตั้งแต่คนในพื้นที่ขึ้นยาแพทย์จากริมแม่น้ำโขงมาไว้ที่จุดหมาย جانนั้นก็มีผู้รับจ้างคนต่อ ซึ่งมีทั้งคนในจังหวัดนนทบุรีและนอกพื้นที่ ผู้ค้ารายใหญ่ที่ซื้อขายกันจริง ๆ เป็นชาวลาว และคนไทยนอกพื้นที่มากกว่าจะเป็นคนในจังหวัดนนทบุรี ซึ่งคนเหล่านี้สั่งการอยู่ในลาวและนอกพื้นที่ รวมทั้งมักอุปกรณ์เบื้องหลังและยังขาดหลักฐานพยานที่จะนำไปสู่การติดตามจับกุม ประเด็นที่น่าสนใจประเด็นหนึ่ง คือ การเกี่ยวข้องกับการค้ายาแพทย์ โดยเฉพาะการลำเลียงยาแพทย์ของคนในพื้นที่มีลักษณะเป็นเครือข่ายของเครือญาติหรือคนรู้จักในหมู่บ้านเดียวกัน ส่วนการฟอกเงินของคนในพื้นที่เป็นไปในลักษณะของการซื้อทรัพย์สินเป็นที่ดิน สร้างบ้าน ซื้อรถชนิดที่มีมูลค่าไม่นัก แยกออกจากรายได้สูงต่ำของผู้ค้ายาแพทย์รายย่อยได้ยาก ด้านการดำเนินการซ่อนทางกฎหมาย

ของคนในพื้นที่ที่ถูกจับกุมมีการจ้างหนายความต่อสู้คืออยู่บ้างในบางครั้ง ด้านการใช้ความรุนแรงของคนในพื้นที่ เช่น การต่อสู้กันเจ้าหน้าที่ตำรวจนั้นขึ้นไม่ปรากฏ และด้านการแสวงหาอำนาจของคนในพื้นที่มีการพยายามเข้าไปมีบทบาทในองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นหรือการเมืองท้องถิ่นอื่น แต่ลักษณะองค์กรอาชญากรรมการค้ายาเสพติดในพื้นที่ขังนักเด็ก กระจายเป็นหย่อม ๆ ซึ่งไม่กล้าประกาศตัวหรือตั้งเครือข่ายขนาดใหญ่ที่สร้างความกดดันให้กับรัฐ รวมความแล้วมีลักษณะเป็นกลุ่มย่อย ๆ ที่รับจ้างขนยาเสพติดมากกว่าการจัดองค์การเต็มรูป

แผนผังองค์กรยาเสพติดระดับจุลภาค

4.5 ปัญหาอุปสรรคในการดำเนินคดีการค้ายาเสพติดในเขตพื้นที่จังหวัดนครพนม

สำรวจที่ให้สัมภาษณ์ส่วนใหญ่เห็นว่าการดำเนินคดีการค้ายาเสพติดในเขตพื้นที่จังหวัดนครพนมในระยะ 2 ปีที่ผ่านมา มีปัญหาอุปสรรคจำนวนมาก ยกตัวอย่างคำสัมภาษณ์ดังต่อไปนี้ รายแรก มองที่ปัญหาการสอบสวนและงบประมาณ ดังคำสัมภาษณ์ดังนี้

“(1) การสอบสวน ยังไม่มีการสอบสวนเชิงลึกเพื่อทราบหรือขยายผลไปยังกลุ่มนักค้า หรือเครือข่าย (2) การสอบสวนคดียาเสพติดทุกคดีจะมีปัญหาในเรื่องการส่งของกลางยาเสพติดไป

ตรวจ ซึ่งจะต้องใช้เวลา (3) งบประมาณค่าตรวจสอบสารเสพติด เป็นปัญหาในการปฏิบัติ เพราะสถานพยาบาลเรียกเก็บมาบังสถานตัวตรวจ ซึ่งเป็นจำนวนมาก ในขณะที่งบประมาณของตำรวจภูธร จังหวัดไม่มี” (นายตำรวจขอสงวนนามคนที่สอง, วันที่ 12 มกราคม 2554 : สัมภาษณ์)

รายที่สอง มองที่ปัญหานโยบายไม่จริงจัง ขาดงบประมาณ ขาดการประสานงานปัญหาประชาชนจำนวนมากเกี่ยวข้องกับยาเสพติด และตำรวจบางนายแสวงหาผลประโยชน์มิควรได้จากยาเสพติดดังคำสัมภาษณ์ดังนี้

“(1) นโยบายการปราบปรามผู้ค้ายาเสพติด ไม่จริงจังและไม่เป็นรูปธรรมเท่าที่ควร (2) ขาดงบประมาณสนับสนุนผู้ปฏิบัติหน้าที่ ตลอดจนเจ้าหน้าที่ตำรวจที่ปฏิบัติค้านยาเสพติด ไม่ได้รับผลตอบแทนเท่าที่ควร (3) ผู้บังคับบัญชาระดับสูงขาดการประสานงานระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติดอื่น ทำให้เจ้าหน้าที่ตำรวจปฏิบัติหน้าที่ไม่ได้ประสิทธิผลเท่าที่ควร (4) ประชาชนในพื้นที่ส่วนใหญ่มีส่วนเกี่ยวข้องกับยาเสพติด ทำให้ยากต่อการปราบปราม (5) เจ้าหน้าที่ตำรวจบางนายแสวงหาผลประโยชน์มิควรได้จากยาเสพติด ทำให้การจับกุมยากเพิ่มขึ้น” (นายตำรวจขอสงวนนามคนที่สาม, วันที่ 26 มกราคม 2554 : สัมภาษณ์)

รายที่สาม มองที่ปัญหาการทำสำนวนล่าช้า และปัญหาการหาข่าวดังคำสัมภาษณ์ดังนี้

“ปัญหาส่วนมากเกิดจากการรอเอกสารยืนยัน เช่น จากผู้ตรวจสอบสารเสพติด ตรวจพิสูจน์ลายพิมพ์นี้เมื่อ ตรวจสอบประวัติและอื่น ๆ ซึ่งทำให้การทำสำนวนคดีล่าช้า และมีคดีใหม่เข้ามาจำนวนมาก ส่วนใหญ่การปฏิบัติค้านการปราบปรามจับกุมก็มีปัญหาระบุเรื่องการหาข่าว เนื่องจากบางพื้นที่ ผู้ค้าเป็นเครือญาติกันทั้งหมู่บ้านหรือผู้ให้ข่าวเกรงอันตราย” (นายตำรวจขอสงวนนามคนที่ห้า, วันที่ 27 มกราคม 2554 : สัมภาษณ์)

รายที่สี่ มองที่ปัญหากำลัง งบประมาณ การใช้กฎหมาย การยกต่อการเข้าถึงเป้าหมายรายใหญ่ การขยายผลไม่ได้ผล ทัศนคติของประชาชนในหมู่บ้าน การกลับมากระทำผิดซ้ำของผู้ค้ายาเสพติด ดังคำสัมภาษณ์ดังนี้

“ปัญหาอุปสรรค ประการแรก กำลังพลยังไม่เพียงพอหรือเหมาะสมกับพื้นที่การแพร่ระบาด ประการที่สอง งบประมาณยังไม่เพียงพอ ประการที่สาม การใช้กฎหมายต้องระมัดระวังในเรื่องสิทธิเสรีภาพของประชาชนมากขึ้น ทำให้ทำงานได้ยากลำบาก ประการที่สี่ การเข้าหาเป้าหมายรายใหญ่กระทำได้ยากขึ้น เนื่องจากมีความมั่นคงระดับสูง รวมถึงมีการพัฒนาวิธีการมากขึ้น เช่น การสั่งซื้อจะให้ผู้อื่นเดินทางมาตรวจนับเงิน ส่วนยาเสพติดจะให้ออกบุคคลหนึ่งเป็นผู้ส่งส่วนใหญ่ ประการที่ห้า การขยายผลจะไม่ได้ผล เนื่องจากผู้ต้องหาจะไม่ซัดทอดกัน ประการที่หก ทัศนคติของประชาชนในหมู่บ้านแพร่ระบาดยังเห็นเป็นเรื่องปกติ ไม่ให้ความร่วมมือต่อเจ้าหน้าที่ ประการที่เจ็ด ผู้กระทำผิดที่ศาลตัดสินลงโทษแล้ว พื้นที่อยู่กันก็กลับมาค้ายาเสพติดอีก รวมถึงขณะถูก

ดำเนินคดีบังมีจุกเมียหรือญาติทำการค้ายาเสพติดต่อไป” (นายตำรวจของส่วนนามคนที่หก, วันที่ 2 กุมภาพันธ์ 2554 : สัมภาษณ์)

รายที่ห้า มองที่ปัญหาทางค้านเทคโนโลยีเครื่องมือเครื่องใช้ดังคำสัมภาษณ์ดังนี้

“ปัญหาอุปสรรค การติดต่อซื้อขายของผู้ค้ายาเสพติด ตั้งแต่เมืองไทยที่มีการค้าขาย ให้มาให้เจ้าหน้าที่ชุดปราบปรามติดตามความเคลื่อนไหวมากขึ้น การใช้ยานพาหนะของผู้ค้ายาเสพติดก็ใช้รถชนิดที่มีประสิทธิผลกว่า การทำงานเป็นบวนการหรือเป็นเครือข่าย ยากต่อการสกัดกัน” (นายตำรวจของส่วนนามคนที่แปด, วันที่ 2 กุมภาพันธ์ 2554 : สัมภาษณ์)

รายที่หก มองที่ปัญหาเขตแดนของจังหวัดนครพนม อุปกรณ์เครื่องมือเครื่องใช้ ความร่วมมือของประเทศเพื่อนบ้านดังคำสัมภาษณ์ดังนี้

“ในการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ตำรวจเกี่ยวกับการค้ายาเสพติด มีปัญหาและอุปสรรค คือ (1) เขตแดนของจังหวัดนครพนมที่ติดแม่น้ำโขงมีความยาวถึง 153 กิโลเมตร สร้างกำลังเจ้าหน้าที่ ตำรวจมีน้อย จึงไม่สามารถตรวจสอบตราスクัดกันการลักลอบนำยาเสพติดเข้ามาได้อย่างทั่วถึง (2) ทางค้านอุปกรณ์เครื่องมือเครื่องใช้ และงบประมาณในการดำเนินการมีน้อยไม่เพียงพอที่จะใช้ในการปฏิบัติหน้าที่ให้เกิดประสิทธิผล (3) ความร่วมมือของประเทศเพื่อนบ้านที่เป็นแหล่งผลิตยาเสพติดให้ไทย (สปป.ลาว) แขวงคำม่วน ยังไม่เป็นรูปธรรม ซึ่งเคยมีการประชุมร่วมกันระหว่างเจ้าหน้าที่ตำรวจอุทธรรจังหวัดนครพนมกับเจ้าหน้าที่ตำรวจอุทธรรจังหวัดคำม่วนเกี่ยวกับการปราบปรามยาเสพติด แต่ก็ขาดการประสานงานอย่างต่อเนื่อง การติดต่อกับประเทศไทยสปป.ลาว ไม่สะดวก ไม่มีการร่วมมือในการปฏิบัติอย่างจริงจัง” (นายตำรวจของส่วนนามคนที่เก้า, วันที่ 2 กุมภาพันธ์ 2554 : สัมภาษณ์)

จากคำให้สัมภาษณ์พบว่า ปัญหาอุปสรรคในการดำเนินคดีการค้ายาเสพติดในเขตพื้นที่ จังหวัดนครพนม คือเจ้าหน้าที่ตำรวจนักที่รับผิดชอบการดำเนินคดีนั้นคือพนักงานสอบสวน

พนักงานสอบสวน(พงส.) จะได้รับค่าตอบแทนจากเงินประจำตำแหน่ง และสำนวนการสอบสวนในแต่ละคดี งบประมาณค้านงานสอบสวนที่จะใช้ในการทำงานไม่มีและไม่เคยได้รับ จึงเกิดปัญหาค้านงานสอบสวนค่าแรงสูงได้ดังนี้

(1) ขาดงบประมาณในการทำงาน พงส.ต้องใช้เงินส่วนตัว เช่น ชุดเครื่องคอมพิวเตอร์ เครื่องปรินต์เอกสาร น้ำหมึก กระดาษ รวมถึงน้ำมันที่จัดสรรไม่เพียงพอต่อการทำงาน เป็นต้น

(2) ขาดบุคลากรหรือเจ้าหน้าที่ช่วยเหลือในการทำงาน เช่น ออกสืบสวนหาข้อมูลเพิ่มเติม ขยายผล หรือหาหลักฐานเพิ่มเติมในคดี

(3) พงส.ต้องรับผิดชอบคดีค่างๆที่เกิดขึ้นในแต่ละวัน ไม่เฉพาะคดียาเสพติดเท่านั้น ดังนั้นการทำงานจึงไม่ค่อยละเอียดมากนัก หรือไม่ได้ติดตามขยายผลจนถึงที่สุดเท่าที่ควร

รายที่เปิด มองที่ปัญหาองค์กรอาชญากรรมเนื่องจากการกระทำผิดเกี่ยวกับยาเสพติดมีลักษณะพิเศษ มีผู้เกี่ยวข้องมาก มีการแบ่งหน้าที่และสั่งงานตามลำดับชั้น ผู้บงการหรือนายทุนไม่มาร่วมกระทำการผิดดังคำสั่งภายหลังดังนี้

“ปัญหาอุปสรรคในการดำเนินคดีการค้ายาเสพติดมีหลายประการ เนื่องจากการกระทำผิดเกี่ยวกับยาเสพติดมีลักษณะพิเศษต่างจากคดีอาญาทั่วไป โดยเฉพาะอย่างยิ่งการกระทำผิดที่มีผู้เกี่ยวข้องเป็นจำนวนมาก เช่น การผลิตและการค้า มักกระทำการโดยมีการแบ่งหน้าที่และสั่งงานตามลำดับชั้น คนสำคัญที่เป็นผู้บังการหรือนายทุนนั้น มักจะเป็นผู้อยู่เบื้องหลัง ไม่นำกระทำผิดในลักษณะร่วมกระทำ จะอยู่ห่างไกลยาเสพติดที่มีการผลิตหรือการค้า และจะเป็นผู้รับผลประโยชน์ในท้ายที่สุด คดียาเสพติดจึงเป็นคดีที่ยากต่อการปราบปรามจับกุม โดยเฉพาะอย่างยิ่งการดำเนินคดีผู้ที่เกี่ยวข้องและอยู่เบื้องหลังการกระทำผิด” (นายตำรวจอสงวนนามคนที่สิบ, วันที่ 3 กุมภาพันธ์ 2554 : สัมภาษณ์)

รายที่เก้า มองที่ปัญหาองค์กรอาชญากรรม แต่ในองค์กรมีอิทธิพลและดำรงบางนายเรียก
รับผลประโยชน์ด้วยดังคำสัมภาษณ์ดังนี้

“ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินคดีการค้ายาเสพติดของตำรวจ สืบเนื่องจากผู้ค้ายาเสพติดส่วนใหญ่มีระบบเครือข่ายที่ใหญ่ที่บุกคลสำคัญหรือผู้มีอิทธิพลหนุนหลังหรือมีผลประโยชน์เกี่ยวข้อง เมื่อนุ肯คลเหล่านี้ถูกจับดำเนินคดี มักจะมีผู้มีอิทธิพลหรือการมีมาวิ่งเด็น กดดัน ให้ตำรวจช่วยเหลือบุคคลเหล่านี้ ทำให้การสอบสวนดำเนินคดีไม่อยู่ในพื้นฐานของ พยานหลักฐานหรือข้อเท็จจริงแห่งคดีที่มีอยู่ หรือตำรวจบางนายก็ไปเรียกรับผลประโยชน์จากกลุ่ม ค้ายาเสพติดเหล่านี้ เพื่อหาช่องทางช่วยเหลือ ปัญหาเหล่านี้เป็นอุปสรรคในการสอบสวนดำเนินคดี การค้ายาเสพติดของตำรวจ” (นายตำรวจของส่วนนามคนที่สิบสอง, วันที่ 3 กุมภาพันธ์ 2554 : สัมภาษณ์)

รายที่สิบ มองที่ปัญหาองค์กรอาชญากรรม โดยมองถึงผู้มีอิทธิพลและศินบนดังคำสอนภาษาญี่ดังนี้

“สำหรับปัญหามันมีແນ່ນອນ ເຊັ່ນ ດ້າຈັບຜູ້ຄ້າໄດ້ ແຕ່ເປັນຂອງພວກຜູ້ມືອິທີພລ ກ່າຍມາບັນບັນຄັບດໍາຮວງໃຫ້ປ່ອຍຕ້າ ໄໃໝ່ເງິນຕິດສິນບນ ແລະ ຕົວຄ້າເອງ ໄນມີຜູ້ໄດ້ໄນ່ໂລກ ເມື່ອຜົດຕອບແຫ່ນມັນສູງດ້າມນຸ່ມຢູ່ຜູ້ນັ້ນຂາຈິຕສຳນັກ ແຕ່ດ້າດໍາຮວງທຸກຄນຢຶດນັ້ນໃນຄວາມຖຸກຕ້ອງກລ້າຍືນໜັດທໍາຕາມກູ່ໝາຍ ໄນມີໜຸ່ງແຕ່ຜົດປະໄໄ ໂຍ້ນນີ້ເລີກນ້ອຍທີ່ຜູ້ຄ້າໄຫ້ ແຕ່ເຫັນແກ່ປະເທດໝາດ ດ້າດໍາຮວງທຸກຄນທໍາໄດ້ເຊັ່ນນັ້ນ ຈະດືມາກ ປັບປຸງສຳຄັງ ອື່ນ (1) ຜູ້ມືອິທີພລເປັນຜູ້ຄ້າ (2) ດໍາຮວງເປັນຜູ້ຄ້າ (3) ເງິນສິນບນ” (นายດໍາຮວງ ຂອສງວນນາມຄນທີ່ສົບສາມ, ວັນທີ 14 ກມພັນນີ້ 2554 : ສັນກາຍົນ)

รายที่สิบเอ็ด มองที่ปัญหาการไม่ได้รับความร่วมมือจากประชาชนในพื้นที่ และการขาดอุปกรณ์ ยานพาหนะที่ทันสมัย ดังคำสัมภาษณ์ดังนี้

“ปัญหาอุปสรรคในการดำเนินคดีผู้ค้ายาเสพติด เจ้าหน้าที่บังขัดความร่วมมือกับประชาชนในการแจ้งเบาะแส จะต้องแสวงหาความร่วมมือกับประชาชน และทุกภาคส่วนร่วมกันแก้ไขปัญหา ซึ่งองค์การตำรวจแก้ปัญหาได้เฉพาะปลายเหตุ โดยการบังคับใช้กฎหมาย แต่ด้านเหตุของการเพรรรบาทของยาเสพติดคนนี้ จะต้องร่วมมือกันหลายฝ่าย เริ่มจากการอบครัว โรงเรียน สังคม โดยเฉพาะเจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครอง เช่น กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน จะต้องให้ความร่วมมือกับเจ้าหน้าที่ตำรวจ ในด้านการให้ข่าวเกี่ยวกับผู้เกี่ยวข้องของยาเสพติด เนื่องจากเป็นบุคคลในหมู่บ้าน ตำบล ซึ่งทุกคนทราบความเป็นอยู่ พฤติกรรมของบุคคล ได้เป็นอย่างดี แต่ทางกลับกันมักมีการปิดบังข้อเท็จจริงกันเสียมากกว่า ปัญหาที่สำคัญ เจ้าหน้าที่ตำรวจขาดงบประมาณในการดำเนินการ ขาดยานพาหนะ เครื่องมืออุปกรณ์ต่าง ๆ ที่ใช้ในการปฏิบัติหน้าที่ เช่น เครื่องมือตรวจจับยาเสพติด น้ำยาตรวจปัสสาวะเพื่อตรวจหาราษารเสพติด ซึ่งปัจจุบันทำให้แต่ละสถานีต้องหันเป็นหนึ่งค่าตรวจปัสสาวะหาราษารเสพติดกับหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องเป็นจำนวนมาก และจะเห็นได้ว่าผู้ค้ายาเสพติดมีเครื่องไม้เครื่องมือ ยานพาหนะที่ทันสมัย และรู้ความเคลื่อนไหวของเจ้าหน้าที่ตำรวจ ได้เป็นอย่างดี จึงทำให้สามารถล่าเสพติดไปได้ โดยเจ้าหน้าที่ตำรวจไม่สามารถจับกุมดำเนินคดีได้ ตำรวจจะต้องปรับกลยุทธ์ในการปฏิบัติหน้าที่ให้เหนือผู้ค้ายาเสพติด โดยต้องเพิ่มงบประมาณลงมา มีการส่งเจ้าหน้าที่ตรวจเข้าไปฝึกอบรม หากความรู้ใหม่ ๆ โดยการนำเทคโนโลยีมาใช้ให้ได้ผล ทันสมัยหนึ่ง “ผู้กระทำผิด” (นายตำรวจขอสงวนนามคุณที่ยังลับหลัง, วันที่ 16 กุมภาพันธ์ 2554 : สำนักงาน)

รายที่สิบสอง มองที่ปัญหาข้อกฎหมายดังคำสัมภาษณ์ดังนี้

“ปัญหาอุปสรรคในการดำเนินคดีนักจากเป็นการค้ายาเสพติดข้ามประเทศแล้ว บังติดปัญหาข้อกฎหมายที่ไม่เอื้อให้เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติ เช่น หมายค้นกว่าจะไปขอหมายมาได้ ต้องทำเอกสารและเดินทางไปขออาจมีการยกยาเสพติดไปก่อนแล้ว เพราะระหว่างที่ดำเนินการขอหมายจะต้องมีคนเฝ้าสถานที่ หากอยู่ห่างกันจะไม่เห็นความเคลื่อนไหว ถ้าอยู่ใกล้โอกาสที่เข้า จะรู้ก็มีมาก อีกอย่างก็ที่จับกุมกว่าจะจับได้ต้องเฝ้าจุดเป็นเวลานาน บางครั้งหลายวัน พอดีก็เห็นอยู่ล้า เพราะอดหลับนอน ทำให้ข้ายาผลต่ออีกไม่ได้ น่าจะมีจุดที่ขยายผลอีกจุดหนึ่งต่างหาก และอำนาจการควบคุมของตำรวจมีแค่ 48 ชั่วโมง ซึ่งน้อยเกินไป ไหนชุดขยายผลจะไปขยายผล ไหนร้อยละสอบสวนก่อนนำไปฟอกซัง และต้องแจ้งสิทธิผู้ต้องหา มีข้อหนึ่งที่แจ้งว่ามีสิทธิให้การก็ได้ไม่ให้การก็ได้ แต่ผู้บังคับบัญชาจะเร่งรัดให้ข้ายาผลให้ได้เวลาจากไหน ไปส่งที่ไหน ซึ่งมันขัดกันในตัวอยู่แล้ว หากคนไม่พูดแล้วจะขยายผลอย่างไร นอกจากใช้วิธีอื่นที่ผิดกฎหมาย ผู้ใหญ่ก็รู้แต่ไม่แก้ปัญหา ปล่อยให้เป็นภาระของผู้ปฏิบัติงาน หากขยายไม่ได้ก็นอกกว่าไม่มีความสามารถ สมัยนี้

ไม่มีเป้าบุนจิ้นขับเข้าแล้ว มีหลายเรื่องที่ควรแก้ไข เพื่อให้ผู้ปฏิบัติงานสามารถทำงานได้ง่ายขึ้น” (นายตัวรัวขอสงวนนามคนที่สามลับ, วันที่ 4 พฤษภาคม 2554 : สัมภาษณ์)

รายที่สิบสาม มองที่ปัญหาการไม่ได้รับความร่วมมือจากประชาชน ตำราจไม่เพียงพอ กลุ่มผู้ค้ามีวิธีการผลักแพลง ขาดหน่วยงานที่มีอำนาจสั่งการ และขาดบประมาณดังคำสัมภาษณ์ดังนี้

“(1) ประชาชนในชุมชนไม่ให้ความร่วมมือเท่าที่ควร เนื่องจากกลุ่มผู้ค้าเป็นญาตินเอง และกลัวไม่ได้รับความปลอดภัย (2) เจ้าหน้าที่ตำราจไม่เพียงพอที่จัดระบบสายตรวจให้ครอบคลุม พื้นที่ เพื่อป้องกันการลักลอบเดียงยาเสพติดเข้ามาจำหน่ายในพื้นที่ (3) กลุ่มผู้ค้ากลุ่มเดิมที่เคยถูกจับเมื่อ พื้นที่อย่างอกมาก็จะกลับมาเป็นผู้ค้าอีก (4) กลุ่มผู้ค้าระมัดระวังมากขึ้น ไม่นำยาเสพติดไว้กับตัวหรือ ซุกซ่อนไว้ในบ้านพัก นำเทคนิคต่าง ๆ มาใช้ในการจำหน่าย เช่น ขอรับเงินค่าซื้อยาเสพติดก่อน แล้วจะนัดส่งมอบตามสถานที่ต่าง ๆ ใช้เด็กเป็นผู้นำยาเสพติดมาส่งให้กับผู้ซื้อ โดยคนเองไปพบ ซ่อนตัวอยู่ที่อื่นเพื่อป้องกันการถูกจับ ตลอดจนการลักลอบเดียงยาเสพติดหากมีจำนวนมาก ผู้ค้าจะใช้คน นำทางเป็นระยะเพื่อตรวจสอบเจ้าหน้าที่ว่ามีอยู่ตามเส้นทางที่จะลักลอบเดียงหรือไม่ (5) ขาดหน่วยงานที่มี อำนาจสั่งการ โดยเฉพาะ เพื่อบูรณาการในการแก้ไขปัญหายาเสพติดเป็นไปในทิศทางเดียวกัน ปัจจุบันเป็นเพียงต่างฝ่ายต่างทำ (6) ขาดบประมาณในการดำเนินการปราบปราม เช่น เงินค่าสายลับ เบี้ยเดียงเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติ” (นายตัวรัวขอสงวนนามคนที่สามลับสาม, วันที่ 6 กันยายน 2554 : สัมภาษณ์)

สรุปประเด็นที่ห้าได้ว่า ปัญหาอุปสรรคในการดำเนินคดีการค้ายาเสพติดในพื้นที่จังหวัด นครพนมในระยะ 2 ปีที่ผ่านมา มีหลายปัญหา ได้แก่

- (1) ปัญหาการสอบสวน ข้อหาดการสอบสวนเชิงลึกเพื่อขยายผลไปยังเครือข่ายรายใหญ่
- (2) ขาดบประมาณ ตำราจไม่เพียงพอต่อการปฏิบัติงาน เช่น เบี้ยเดียง ค่าสายลับ ค่าตรวจสอบสารเสพติด ค่าซื้ออุปกรณ์และค่าใช้สอย

(3) ปัญหาค่าตอบแทน ตำราจที่ปฏิบัติงานปราบปรามการค้ายาเสพติดได้รับ ค่าตอบแทนไม่เพียงพอ ผู้บังคับบัญชาไม่ได้นำเอาผลงานการปราบปรามยาเสพติดไปพิจารณาเลื่อน ขั้นเลื่อนตำแหน่ง

- (4) นโยบายการปราบปรามผู้ค้ายาเสพติดยังไม่จริงจังและไม่เป็นรูปธรรม
- (5) ผู้บังคับบัญชาขาดการประสานงานระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
- (6) ประชาชนในพื้นที่จำนวนมากเกี่ยวข้องกับยาเสพติด
- (7) ตำราจบางนายแสวงหาผลประโยชน์มิควรได้จากการค้ายาเสพติด

- (8) การทำสำนวนล่าช้า ส่วนมากต้องรอเอกสารยืนยัน เช่น จากผู้ตรวจสอบเอกสารเดิม ตรวจพิสูจน์ลายพินพื่อนี้เมื่อ ตรวจสอบประวัติ และมีคดีใหม่เข้ามามากน้ำหนัก
- (9) มีปัญหาการบ่าวน ไม่มีแหล่งข่าวที่ดี หาข่าวยาก บางพื้นที่ผู้ค้ายาเสพติดเป็นเครือญาติกันทั้งหมู่บ้าน หรือผู้ให้ข่าวเกรงอันตราย
- (10) กำลังพลไม่เพียงพอ มีจำนวนไม่เหมาะสมกับพื้นที่การแพร่ระบาดของการค้ายาเสพติด
- (11) ตำรวจใช้กฎหมายได้ไม่นัก ต้องระมัดระวังการขัดต่อสิทธิเสรีภาพของประชาชน
- (12) การเข้ามาเป้าหมายรายใหญ่กระทำได้ยาก เนื่องจากเป้าหมายตั้งกล้าวระวังตัวและมีวิธีการหลบซ่อน
- (13) การขยายผลทำไม่ได้ เพราะผู้ต้องหาไม่ชัดพอ กัน
- (14) ประชาชนบังมีทัศนคติต่อการค้ายาเสพติดว่าเป็นเรื่องปกติจึงไม่ให้ความร่วมมือต่อเจ้าหน้าที่
- (15) ผู้กระทำผิดพื้นที่อยู่ในประเทศไทยแล้วกลับมาค้ายาเสพติดซ้ำอีก หรือมีญาติพี่น้องดำเนินการค้ายาเสพติดต่อ
- (16) เจ้าหน้าที่ตำรวจมีอุปกรณ์ เครื่องมือเครื่องใช้ และยานพาหนะไม่ทันสมัย บางครั้งต้องขัดหาของ ทำให้สิ้นเปลืองเงินส่วนตัว
- (17) เขตเคนจังหวัดคนครพนติดแม่น้ำโขงมีความขวางมาก ยากที่จะตรวจสอบกัน การลักลอบนำเข้ายาเสพติดได้หมด
- (18) ปัญหาความร่วมมือในการปราบปรามยาเสพติดกับเจ้าหน้าที่ตำรวจน้ำ ซึ่งขาดการประสานงานอย่างต่อเนื่อง
- (19) โครงการสร้างการสั่งการไม่เป็นเอกภาพขาดหน่วยงานที่มีอำนาจสั่งการโดยเฉพาะ
- (20) ผู้บังคับบัญชาบางคนไม่ให้การสนับสนุนนโยบายปราบปรามยาเสพติด
- (21) ขาดการทำงานเป็นทีม
- (22) การค้ายาเสพติดมีผู้เกี่ยวข้องจำนวนมาก แบ่งหน้าที่และสั่งงานตามลำดับชั้น ผู้บังการหรือนายทุนไม่มาร่วมกระทำผิดให้เห็น
- (23) การค้ายาเสพติดมีผู้มีอิทธิพลหนุนหลังหรือมีผลประโยชน์เกี่ยวข้อง เมื่อถูกจับมักมีการร่วงเต้นกดดันตำรวจนbsp; การสอบสวนดำเนินคดีไม่เป็นไปตามจริง ตำรวจน้ำที่ไปเรียกรับผลประโยชน์เพื่อหาช่องทางช่วยเหลือ หรือผู้เกี่ยวข้องกับการกระทำผิดเป็นฝ่ายให้ลินบน

(24) คำรายงานนายเป็นผู้ค้ายาเสพติดเสียเอง จากข้อมูลสถิติเจ้าหน้าที่ตรวจในสังกัด คำรับรองจังหวัดนราธิวาส ซึ่งเป็นพื้นที่อำเภอตามแนวชายแดน มีข้าราชการตรวจยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติดในปี พ.ศ.2553 มี 1 ราย และปี พ.ศ.2554 มี 4 ราย ตามตารางที่ 4.5 ดังนี้

ตารางที่ 4.5 สถิติข้าราชการตรวจถูกใจล่อออกเนื่องจากยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติด

(งานกำลังพลคำรับรองจังหวัดนราธิวาส, 2554 : 1)

ลงโทษ ปี พ.ศ.	ไทยทางวินัย (ใจล่ออออก)
2553	1
2554	4

(25) ไม่ได้รับความร่วมมือจากประชาชนในพื้นที่

(26) ปัญหาข้อกฎหมายที่ไม่เอื้ออำนวยให้เจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานได้สะดวก เช่น การขอหมายค้นใช้เวลา บางครั้งไม่ทันการณ์ เพราะผู้กระทำผิดไหวตัว ยกย้ายยาเสพติดหนีไปก่อนรวมไปถึงจำนวนการควบคุมตัวผู้กระทำผิดมีน้อย ควบคุมได้ยาก และผู้ต้องหามีสิทธิไม่ให้การ ทำให้ขบขายผลได้ยาก

(27) ผู้ค้ายาเสพติดนำเทคนิคใหม่ๆ มาใช้ในการจำหน่าย เช่น ขอรับเงินค่าซื้อยาเสพติดก่อน ใช้เด็กส่งยาเสพติดให้ผู้ซื้อมีคนนำทางเป็นระยะเพื่อตรวจสอบเจ้าหน้าที่ว่ามีอยู่ตามเดินทางที่ลำเลียงยาเสพติดหรือไม่

4.6 ประสิทธิผลของการแก้ปัญหาการค้ายาเสพติดของตรวจในจังหวัดนราธิวาส

ผู้ให้สัมภาษณ์ส่วนใหญ่มีความเห็นว่า คำรับรองจังหวัดนราธิวาสสามารถแก้ปัญหาการค้ายาเสพติดได้ในระดับหนึ่ง แต่ส่วนใหญ่ยังเป็นการจับกุมผู้เสพและผู้ค้ารายย่อย ส่วนผู้ค้าใหญ่หรือเครือข่ายยังไม่สามารถเข้าถึง เพราะผู้ค้ารายใหญ่มีวิธีการที่ซับซ้อน ปกปิด และมีการปรับกลยุทธ์ รูปแบบการค้าอยู่ตลอด รวมทั้งฝ่ายตำรวจมีข้อจำกัดทางค้านำลงพล งบประมาณ และแนวชายแดน จังหวัดนราธิวาสมีความยาวมาก ดังนั้นจึงยากต่อการดำเนินการอย่างมีประสิทธิภาพ

รายแรก เห็นว่าสามารถแก้ไขปัญหาระดับหนึ่ง แต่มีปัจจัยที่ควบคุมไม่ได้ทางเศรษฐกิจ การเมืองและสังคมซึ่งเป็นปัจจัยภายนอก ดังคำให้สัมภาษณ์ต่อไปนี้

“สามารถแก้ไขปัญหาได้ระดับหนึ่ง ทั้งนี้เนื่องจากมีสาเหตุปัจจัยที่ไม่สามารถควบคุม และแก้ไขปัญหาได้อย่างเด็ดขาด เช่น สภาพเศรษฐกิจ การเมือง สังคม ฯลฯ ล้วนเป็นปัจจัยภายนอก ที่ส่งผลกระทบต่อการแก้ไขปัญหาในการปราบปรามยาเสพติดของตำรวจภูธรจังหวัดนราธิวาส ทั้งสิ้น อย่างไรก็ตาม มาตรการในด้านการปราบปรามยาเสพติดของตำรวจภูธรจังหวัดนราธิวาส ล้วนทั้งการนำสืบสวนหาข่าวกลุ่มผู้ค้าหรือเครือข่ายยาเสพติด การดำเนินการบังคับใช้กฎหมาย รวมทั้งการนำมาตรการค้านทรัพย์สินมาดำเนินการกับผู้เกี่ยวข้องกับยาเสพติด ในพื้นที่จะเป็นการป้องกันที่สามารถควบคุมการแก้ไขปัญหาการแพร่ระบาดของยาเสพติดในจังหวัดนราธิวาสได้ในระดับหนึ่ง” (นายตำรวจขอสงวนนามคุณที่สอง, วันที่ 12 มกราคม 2554 : สัมภาษณ์)

รายที่สอง เห็นว่ายังไม่ได้ผลร้อยเปอร์เซ็นต์ เนื่องจากกำลังพลน้อย และแนวแม่น้ำโขง ยาวมาก และไม่ได้รับความร่วมมือในการปราบปรามยาเสพติดจากประเทศลาว รวมทั้งตำรวจด้องทำหน้าที่อื่นนอกจากการปราบปรามยาเสพติด โดยเฉพาะการชุมนุมทางการเมืองในช่วงที่ผ่านมาดังคำสัมภาษณ์ต่อไปนี้

“ตำรวจภูธรนราธิวาสพยายามแก้ปัญหาในการควบคุมการค้ายาเสพติดแล้ว แต่ยังไม่ได้ผลร้อยเปอร์เซ็นต์ เนื่องจากกำลังพลน้อย บางสถานีตำรวจไม่ได้รับบรรจุกำลังทดแทน มากลายปีแล้ว เส้นทางแนวแม่น้ำโขงมีความยาวประมาณ 170 กม. และไม่ได้รับความร่วมมือในการปราบปรามยาเสพติดจากประเทศเพื่อนบ้าน ขณะเดียวกันตำรวจต้องไปปฏิบัติหน้าที่ในการกิจอื่น ๆ เช่น ไปควบคุมการชุมนุมทางการเมือง ไปรักษาความปลอดภัยบุคลสำคัญที่เข้ามาในพื้นที่ ไปรักษาความปลอดภัยสถานที่ราชการ ไปฝึกอบรมทบทวนโครงการต่าง ๆ ทำให้การปราบปราม ผู้ค้ายาเสพติดขาดความต่อเนื่อง” (นายตำรวจขอสงวนนามคุณที่สี่, วันที่ 27 มกราคม 2554 : สัมภาษณ์)

รายที่สาม เห็นว่าตำรวจสามารถแก้ไขปัญหาได้ในระดับหนึ่ง แต่ยังไม่สามารถเข้าถึงผู้ค้ายาเสพติดรายใหญ่ได้ดังคำสัมภาษณ์ต่อไปนี้

“ตำรวจสามารถแก้ไขปัญหาได้ในระดับหนึ่ง มีการเฝ้าดูตามพฤติกรรม สำรวจ รวบรวมพยานหลักฐาน พัฒนาวิธีการจับกุม รวมถึงตรวจสอบความร่วมมือกับประชาชน แต่ยังไม่สามารถเข้าถึงผู้ค้ายาเสพติดรายใหญ่ได้จริง ๆ” (นายตำรวจขอสงวนนามคุณที่หก, วันที่ 2 กุมภาพันธ์ 2554 : สัมภาษณ์)

รายที่สี่ เห็นว่ายังจับกุมตัวนักค้ายาเสพติดไม่ได้ เพราะนักค้าที่เคยกระทำการผิดมานานมีความชำนาญ รู้จักหลบหลีก ดังคำสัมภาษณ์ต่อไปนี้

“การแก้ไขปัญหา ส่วนใหญ่จะจับกุมตัวนักค้ายาเสพติดไม่ได้ โดยเฉพาะนักค้าเกย กระทำการผิดมานานจนเกิดความชำนาญ แม้แต่การปิดล้อมตรวจค้นหมู่บ้าน ก็จะพบว่ากลุ่มนักค้าไม่ได้ซุกซ่อนยาเสพติดไว้ในบ้าน ส่วนมากก็จะจับกุมได้เฉพาะผลการตรวจปัสสาวะเท่านั้น ถ้าเป็น

ผู้ค้ารายย่อยมือใหม่ก็มีโอกาสที่เจ้าหน้าที่ตำรวจจะจับกุมได้เป็นบางครั้งเท่านั้น การแก้ไขปัญหาจึงยังไม่เป็นที่พอใจท่าที่ควร” (นายตำรวจขอสงวนนามคนที่แปด, วันที่ 2 กุมภาพันธ์ 2554 : สัมภาษณ์)

รายที่ห้า เห็นว่า ตำรวจภูธรจังหวัดนครพนมใช้มาตรการตรวจสอบค้น ตั้งจุดตรวจจุดสกัดตามเส้นทาง เข้าตรวจสอบจุดที่มีการขนยาเสพติดขึ้นฝั่ง มีมาตรการเร่งรัดกวดขันพื้นที่ติดกับแม่น้ำโขง ตั้งจุดสีบสวนหาข่าว นำวิทยาการและเทคโนโลยีใหม่ ๆ มาใช้ จนได้รับโล่คีเด่นปี พ.ศ. 2553 ตั้งสำนักงานที่ต่อไปนี้

“ตำรวจภูธรจังหวัดนครพนมโดยผู้บังคับการตำรวจภูธรจังหวัดนครพนมคนปัจจุบันได้ใช้มาตรการในการแก้ปัญหาการค้ายาเสพติด โดยการตรวจค้นป้าหมายหรือจุดที่สงสัยว่าพื้นที่ของกลุ่มอาชญากรที่เป็นองค์กร โดยเฉพาะผู้ที่มีประวัติในการค้ายาเสพติดระดับชาติ รวมทั้งเครือข่ายของบุคคลเหล่านั้น มีการตั้งจุดตรวจจุดสกัดตามเส้นทาง และเข้าตรวจสอบจุดที่จะมีการขนยาเสพติดขึ้นฝั่ง มีมาตรการเร่งรัดกวดขันเดือนละ 2 ครั้ง โดยเฉพาะพื้นที่ที่ติดกับแม่น้ำโขงให้มีการสกัดกันอย่างเข้มงวดมิให้มีการลักลอบขนยาเสพติดเข้ามาในพื้นที่จังหวัดนครพนม มีการตั้งจุดสีบสวนหาข่าวเพื่อเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายในกระบวนการค้ายาเสพติด มีการนำวิทยาการและเทคโนโลยีใหม่มาใช้ จนสามารถดำเนินการจับกุมผู้กระทำความผิดรายใหญ่ ๆ ได้จำนวนมาก จนทำให้ผู้บังคับตำรวจภูธรจังหวัดนครพนมได้รับโล่เกียรติคุณในการจับกุมปราบปรามดีเด่นประจำปี พ.ศ. 2553 จาก ฯพณฯ นายกรัฐมนตรี” (นายตำรวจขอสงวนนามคนที่เก้า, วันที่ 2 กุมภาพันธ์ 2554 : สัมภาษณ์)

รายที่หก เห็นว่า ยังจับกุมได้เฉพาะผู้เสพ ซึ่งเป็นการแก้ปัญหาที่ปลายเหตุ ยังไม่ได้ศึกษาวิเคราะห์ต้นตอและปัญหาอย่างละเอียดเพื่อนำมาเป็นข้อมูลและวางแผนแก้ไขให้ถูกวิธีดังคำสัมภาษณ์ต่อไปนี้

“สถานภาพการทำงานหรือการแก้ไขปัญหายาเสพติดของตำรวจ โดยเฉพาะการจับกุมส่วนใหญ่จะเป็นการจับกุมผู้เสพ ซึ่งเป็นการแก้ไขปัญหาที่ปลายเหตุ และเมื่อเทียบกับสถานการณ์การแพร่ระบาดของยาเสพติดในปัจจุบัน ก็ส่งผลให้การลดหรือการแก้ไขปัญหาอยู่ในระดับต่ำ เพราะจนถึงปัจจุบัน สถานการณ์ด้านการแพร่ระบาดของยาเสพติดก็ยังไม่หมดไป ซึ่งการจะแก้ไขปัญหายาเสพติดให้ได้ผลอย่างยั่งยืนนั้น ต้องค้นหาต้นตอของปัญหาที่แท้จริงและวางแผนแก้ไขให้ได้อย่างเป็นระบบ โดยเฉพาะ การสร้างภูมิคุ้มกันให้กับประชาชนของประเทศ ต้องเริ่มตั้งแต่ในระดับครอบครัว โดยทำการศึกษา วิเคราะห์ปัญหาอย่างละเอียดเพื่อนำมาเป็นข้อมูลและวางแผนแก้ไขทางแก้ไขให้ถูกวิธี” (นายตำรวจขอสงวนนามคนที่สิบหก, วันที่ 10 กุมภาพันธ์ 2554 : สัมภาษณ์)

รายที่เจ็ค เห็นว่าการจับกุมผู้ค้ายาเสพติดรายใหญ่กระทำได้ยาก เพราะนายใหญ่ที่อยู่เบื้องหลังอยู่กรุงเทพฯ สั่งการทางโทรศัพท์ และไม่รู้ว่าผู้กระทำผิดจะกระทำวันไหน เมื่อไหร่ดังคำสัมภาษณ์ต่อไปนี้

“การแก้ปัญหาเราไม่สามารถดูได้ว่าใครจะสั่งของที่ไหนอย่างไร เพราะเด็กสั่งทางโทรศัพท์ สั่งที่กรุงเทพฯ ไม่สามารถดูได้เลย คนที่กระทำผิดจะทำเมื่อไร แต่เราเก็บได้พยายามออกตรวจตามแนวชายแดน กอยดึ้งค่านักดับคัน แล้วก็สามารถจับได้เรื่อยๆ แต่ไม่เคยถึงนายใหญ่เลยถือว่า มีประสิทธิผลระดับหนึ่ง แต่ไม่ถึงร้อยเปอร์เซ็นต์ ให้เป็นคะแนนประมาณ 30 เปอร์เซ็นต์ เนื่องจาก เราไม่รู้ว่าผู้กระทำผิดจะกระทำวันไหน เมื่อไหร่ แต่ความสามารถใช้คนของเราให้เข้มข้นในการปฏิบัติหน้าที่นั่นเอง” (นายตำรวจขอสงวนนามคุณที่ยังสับสน, วันที่ 14 กุมภาพันธ์ 2554 : สัมภาษณ์)

รายที่แปด เห็นว่าเจ้าหน้าที่ตำรวจสามารถแก้ไขปัญหาการค้ายาเสพติด ได้ในระดับหนึ่ง แต่ผู้ค้ายาเสพติดมีการปรับเปลี่ยนกลยุทธ์และรูปแบบการค้า มีการจัดองค์กรและเครือข่าย ทำให้ยากต่อการตรวจสอบดังคำสัมภาษณ์ต่อไปนี้

“เจ้าหน้าที่ตำรวจสามารถดำเนินการแก้ไขปัญหาดังกล่าวได้ในระดับหนึ่ง เนื่องจากผู้ค้า มีการปรับเปลี่ยนกลยุทธ์รูปแบบการค้า มีการจัดองค์กรและเครือข่าย ทำให้ยากต่อการตรวจสอบของเจ้าหน้าที่” (นายตำรวจขอสงวนนามคุณที่ยังสับสน, วันที่ 17 เมษายน 2554 : สัมภาษณ์)

รายที่เก้า เห็นว่าตำรวจปราบปรามได้มีประสิทธิผลระดับหนึ่ง แต่ปัญหาสำคัญที่สุด คือ คนในพื้นที่ติดริมฝั่งแม่น้ำโขงเป็นผู้รับจ้างขนยาเสพติดจากฝั่งแม่น้ำโขงมาบังದูนสายหลัก และไม่ได้รับความร่วมมือจากประชาชนในพื้นที่ดังคำสัมภาษณ์ต่อไปนี้

“การแก้ไขปัญหายาเสพติดของตำรวจในด้านการปราบปรามถือว่ามีประสิทธิผลระดับหนึ่งอาจติดปัญหาตามที่กล่าวแล้ว แต่ปัญหาที่สำคัญที่สุดที่ควรได้รับการแก้ไขคือ ปัญหาคนในพื้นที่ติดริมฝั่งแม่น้ำโขงที่เป็นผู้รับจ้างขนยาเสพติดจากฝั่งโขงมาบังดูนสายหลัก เพื่อให้ผู้นำรับมีความสะดวกและไม่ผิดสังเกต แต่ถ้าต้องขับรถไปยังฝั่งโขงเองหรือใช้คนนอกพื้นที่ขน โอกาสที่จะรอคพื้นจากการจับกุมก็น้อยลง ทุกวันนี้คนที่ขนยาเสพติดเข้าทำกันเป็นธุรกิจครอบครัวแล้ว ถ้าคนในพื้นที่ไม่เข้าให้รออยู่เฉยๆ ก็ได้ ทางเจ้าหน้าที่มีข้อมูลรถในพื้นที่ ถ้ามีรถแปลงหน้าลงไปริมฝั่งแม่น้ำโขงสามารถตรวจสอบกันได้ หรือถ้าหันมาร่วมมือกับเจ้าหน้าที่ในการปราบปรามยาเสพติดให้ข้อมูลข่าวสารกับเจ้าหน้าที่ ไม่มีวันที่ยาเสพติดจะเข้ามาในประเทศเราได้แน่นอน” (นายตำรวจขอสงวนนามคุณที่สามสิบ, วันที่ 4 พฤษภาคม 2554 : สัมภาษณ์)

สรุปประเด็นที่หากได้รับ ผู้ให้สัมภาษณ์ส่วนใหญ่เห็นว่าตำรวจจังหวัดควรพนมสามารถแก้ปัญหาการค้ายาเสพติด ได้อย่างมีประสิทธิผลระดับหนึ่ง แต่มีปัจจัยที่ควบคุมไม่ได้ทางเศรษฐกิจ การเมืองและสังคมซึ่งเป็นปัจจัยภายนอก รวมทั้งปัญหาอื่นๆ ได้แก่ กำลังพลมีน้อย แนวแม่น้ำโขงยาว

ไม่ได้รับความร่วมมือในการปราบปรามยาเสพติดจากประเทศลาว ตำรวจต้องทำหน้าที่อื่นนอกเหนือจากการปราบปรามยาเสพติด โดยเฉพาะการชุมนุมทางการเมือง ทั้งนี้ตำรวจยังไม่สามารถเข้าถึงผู้ค้ายาเสพติดรายใหญ่หรือรายสำคัญได้ เพราะเป็นนักค้าที่เคยกระทำผิดมานานมีความชำนาญและรู้จักกลุ่มหลัก และไม่รู้ว่าผู้กระทำผิดที่อยู่เบื้องหลังใกล้ ๆ จะสั่งการเมื่อไหร่ อีกทั้งผู้ค้ายาเสพติดได้ปรับเปลี่ยนกลยุทธ์และรูปแบบการค้า มีการจัดองค์กรและเครือข่าย ทำให้ยากต่อการตรวจสอบปัญหาสำคัญที่สุด คือ ในพื้นที่ติดรวมฝั่งแม่น้ำโขงเป็นผู้รับจ้างของยาเสพติดจากฝั่งแม่น้ำโขงมาซึ่งถนนสายหลักและไม่ได้รับความร่วมมือจากประชาชนในพื้นที่ แม้ว่าตำรวจภูธรจังหวัดนครพนมจะใช้มาตรการตรวจสอบคัน ตั้งจุดตรวจจุดสกัด เข้าตรวจสอบจุดที่มีการขนยาเสพติดขึ้นฝั่งมีมาตรการเร่งรัดการขันพื้นที่ติดกันแม่น้ำโขง ตั้งชุดสืบสวนหาข่าว และนำวิทยาการและเทคโนโลยีใหม่มาใช้ในการปราบปรามยาเสพติดจนได้รับโล่ศีเด่นปี พ.ศ. 2553 แล้วก็ตาม

4.7 ความเพียงพอของอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายของตำรวจในเขตพื้นที่จังหวัดนครพนมต่อการแก้ปัญหาการค้ายาเสพติด

ผู้ให้สัมภาษณ์มีความเห็นว่าอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายของตำรวจในเขตพื้นที่จังหวัดนครพนมมีทั้งเพียงพอ และไม่เพียงพอ

ค้านที่เพียงพอ มีตำรวจเพียงสองนายที่เห็นว่าตำรวจมีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายเพียงพอ ต่อการแก้ปัญหาการค้ายาเสพติด

รายแรก เห็นว่าตำรวจมีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายเพียงพอ เพราะสามารถจับกุมผู้กระทำผิดได้อยู่แล้ว ดังคำสัมภาษณ์ต่อไปนี้

“ตำรวจมีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายเพียงพอ เพราะว่าสามารถจับกุมผู้กระทำความผิดพร้อมของกลาง ได้อย่างต่อเนื่อง และขยายผล ได้เป็นอย่างดีอยู่แล้ว” (นายตำรวจขอสงวนนามคนที่สาม, วันที่ 26 มกราคม 2554 : สัมภาษณ์)

รายที่สอง เห็นว่าตำรวจมีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายเพียงพอแล้ว เพราะตำรวจสามารถทำตามกฎหมายต่าง ๆ ที่ให้อำนาจไว้ เช่น ประมวลกฎหมายวิธิพิจารณาความอาญา พระราชบัญญัติยาเสพติด ดังคำสัมภาษณ์ต่อไปนี้

“ตำรวจมีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายเพียงพอแล้ว เพราะว่าจากการทำงาน เจ้าหน้าที่ตำรวจสามารถมีอำนาจตาม ป.วิอาญา และตามพระราชบัญญัติยาเสพติดสำหรับผู้มีบัตร ป.ป.ส. ซึ่งสามารถทำงานโดยเฉพาะตรวจสอบคัน จับกุม ได้อย่างรวดเร็ว”(นายตำรวจขอสงวนนามคนที่ยี่สิบสี่, วันที่ 15 กุมภาพันธ์ 2554 : สัมภาษณ์)

ตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามยาเสพติด พ.ศ. 2519 ได้ให้อำนาจของเจ้าพนักงาน ป.ป.ส. (ผู้มีบัตร ป.ป.ส.) เพื่อดำเนินงานป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดตามมาตรา 14 วรรคหนึ่ง (1) - (7) ดังนี้

(1) เข้าไปในเคหสถานหรือสถานที่เพื่อตรวจค้นเมื่อมีเหตุอันควรสงสัยตามควรว่ามีบุคคลที่มีเหตุอันควรสงสัยว่ากระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดหลบซ่อนอยู่หรือมีทรัพย์สินซึ่งมีไว้เป็นความผิดหรือได้มาโดยการกระทำความผิดหรือได้ใช้หรือจะใช้ในการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดหรือซึ่งอาจใช้เป็นพยานหลักฐานได้ประกอบกับมีเหตุอันควรเชื่อว่าเนื่องจากการเนื่นซ้า กว่างอาจเป็นสาเหตุให้บุคคลนั้นหลบหนีไปหรือทรัพย์สินนั้นจะถูกโยกข้ายังก่อช่อนทำลายหรือทำให้เปลี่ยนสภาพไปจากเดิม

(2) ค้นบุคคลหรือยานพาหนะใดๆ ที่มีเหตุอันควรสงสัยตามสมควรว่ามียาเสพติดซุกซ่อนอยู่โดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย

(3) จับกุมบุคคลใดๆ ที่กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด

(4) ยึดหรืออายัดยาเสพติดที่มีไว้โดยไม่ชอบด้วยกฎหมายหรือทรัพย์สินอื่นใดที่ได้ใช้หรือจะใช้ในการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดหรือที่อาจใช้เป็นพยานหลักฐานได้

(5) ค้นตามบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายวิธิพิจารณาความอาญา

(6) สอนสอนผู้ต้องหาในคดีความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด

(7) มีหนังสือสอบถามหรือเรียกบุคคลใดๆ หรือเจ้าหน้าที่ของหน่วยราชการใดๆ มาให้ถ้อยคำหรือให้ส่งบัญชีเอกสารหรือวัตถุใดๆ ตามเพื่อตรวจสอบหรือประกอบการพิจารณา

ข้อจำกัดของเจ้าพนักงาน ป.ป.ส. อาศัยอำนาจตามมาตรา 14 วรรคหนึ่ง (1) - (7) ทั้งหมด หรือแต่บางส่วนของเจ้าพนักงาน ป.ป.ส. ให้เป็นไปตามที่เลขานุการ ป.ป.ส. กำหนดด้วยความเห็นชอบของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด โดยจะเป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่ได้กำหนดไว้ก่อนข้าราชการตำรวจซึ่งมียศตั้งแต่รองผู้บังคับการขึ้นไปใหม่อำนวยตามมาตรา 14 วรรคหนึ่ง (1)-(7) ส่วนข้าราชการตำรวจอื่นใหม่อำนวยตามมาตรา 14 วรรคหนึ่ง (1)-(6)

นอกจากอำนาจหน้าที่ตามมาตรา 14 วรรคหนึ่ง (1)-(7) แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามยาเสพติด พ.ศ. 2519 แล้วเจ้าพนักงาน ป.ป.ส. ยังมีอำนาจอื่นๆ ในการป้องกันและปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดกล่าวก็อ

(1) ในกรณีที่จำเป็นและมีเหตุอันควรเชื่อได้ว่าบุคคลหรือกลุ่มนุคคลใดเสพยาเสพติดในเคหสถานสถานที่ใดๆ หรือยานพาหนะเจ้าพนักงาน ป.ป.ส. มีอำนาจตรวจหรือทดสอบหรือสั่งให้รับการตรวจหรือทดสอบว่าบุคคลหรือกลุ่มนุคคลนั้นมีสารเสพติดอยู่ในร่างกายหรือไม่ (มาตรา 14 ทว)

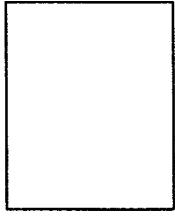
(2) การปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงาน ป.ป.ส. ในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดเจ้าพนักงาน ป.ป.ส. สามารถขอให้บุคคลใดช่วยเหลือการปฏิบัติหน้าที่ได้โดยให้ถือว่าบุคคลนั้นมีอำนาจช่วยการปฏิบัติงานของเจ้าพนักงาน ป.ป.ส. ได้ (มาตรา 14 ตรี)

(3) เจ้าพนักงาน ป.ป.ส. มีอำนาจในการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารกรณีที่มีเหตุอันควรเชื่อได้ว่าเอกสารหรือข้อมูลข่าวสารอื่นใดซึ่งส่งทางไปรษณีย์โทรเลขโทรศัพท์โทรสารคอมพิวเตอร์เครื่องมือหรืออุปกรณ์ในการสื่อสารสื่ออิเล็กทรอนิกส์หรือสื่อทางเทคโนโลยีสารสนเทศถูกใช้หรืออาจถูกใช้เพื่อประโยชน์ในการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดได้ (มาตรา 14 จัตวา)

(4) เจ้าพนักงาน ป.ป.ส. มีอำนาจในการตรวจสอบการประกอบการเกี่ยวกับมาตรการบุคคลและสถานที่รวมทั้งการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดตามมาตรการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดจากนั้นเจ้าพนักงานมีหน้าที่ดำเนินการจัดทำรายงานการตรวจสอบดังกล่าวเสนอคณะกรรมการกลั่นกรองการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดในสถานประกอบการเพื่อพิจารณาให้ความเห็นก่อนที่จะนำเสนอคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดพิจารณาว่าควรมีคำสั่งปิดชั่วคราวหรือสั่งพักใช้ใบอนุญาตประกอบการของสถานประกอบการในกรณีที่พบว่ามีการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด (มาตรา 13 ตรี)

เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติหน้าที่ปราบปรามยาเสพติดตามมาตรา 14 แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามยาเสพติด พ.ศ. 2519 ให้ถือว่าเจ้าพนักงาน ป.ป.ส. ซึ่งได้รับมอบหมายให้มีอำนาจตามมาตรา 14 (3) คืออำนาจในการจับกุมบุคคลใดๆ ที่กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดมีอำนาจหน้าที่เข่นเดียวกับพนักงานสอบสวนตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาได้ทั่วราชอาณาจักรและให้มีอำนาจควบคุมผู้ถูกจับตามมาตรา 14 (3) ไว้เพื่อทำการสอบสวนได้เป็นเวลาไม่เกินสามวัน (มาตรา 15) เมื่อครบกำหนดเวลาดังกล่าวหรือก่อนนั้นตามที่จะเห็นสมควรให้ส่งตัวผู้ถูกจับไปยังพนักงานสอบสวนตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาเพื่อดำเนินการต่อไปทั้งนี้โดยมิให้ถือว่าการควบคุมผู้ถูกจับดังกล่าวเป็นการควบคุมของพนักงานสอบสวนตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

5.5 ซม. ───

<p style="text-align: right;">เลขประจำตัว.....</p> <p style="text-align: center;">สำนักงานคณะกรรมการ ป้องกันและปราบปรามยาเสพติด</p> <p style="text-align: center;">บัตรนี้เป็นหลักฐานแสดงว่า</p> <p>บค./ชื่อ.....</p> <p>คำแนะนำ.....</p> <p>สังกัด.....</p> <p style="text-align: center;">เป็นเจ้าพนักงานมีอำนาจหน้าที่ตาม พระราชบัญญัติ</p> <p style="text-align: center;">ป้องกันและปราบปรามยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๑๕</p> <p>มาตราด่วนรุกหนึ่ง</p> <p style="text-align: center;"></p> <p>ใช้ถึงวันที่ ()</p> <p>เลขที่การป.ป.ส.</p> <p>.....</p> <p>ลายมือชื่อ</p>	<p>8.5 ซม.</p>
---	----------------

↓

ด้านหน้า

ภาพที่ 4.8 แบบบัตรประจำตัวเจ้าพนักงาน ป.ป.ส.

← 5.5 ซม. →

<p>พ.ร.บ.ป้องกันและปราบปรามยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๔๙ มาตรา ๑๔</p> <p>(๑) เม้าไปในเกหสถานหรือสถานที่เพื่อตรวจค้นเมื่อมีเหตุอันควรสงสัยตามสมควร นำมีบุคคลที่มีเหตุอันควรสงสัยว่ากระทำการความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดหลบซ่อนอยู่หรือมีทรัพย์สินซึ่งนี้ไว้เป็นความผิดหรือได้มาโดยการกระทำการความผิดหรือได้รับหรือจะใช้ในการกระทำการความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดหรือซึ่งอาจใช้เป็นพาณิชย์ลักฐาน ให้ประกอบกับมีเหตุอันควรเชื่อว่าเนื่องจากการนี้น ข้าว่าจะเป็นยาเสพติด ให้บุคคลนั้นจะหลบหนีไปหรือทรัพย์สินนั้นจะถูกโขยงขึ้นมาซ่อนท่าทาง หรือทำให้เปลี่ยนสภาพไปจากเดิม</p> <p>(๒) ค้นบุคคลหรือyanพาหนะใดๆ ที่มีเหตุอันควรสงสัยตามสมควรว่ามียาเสพติด ซุกซ่อนอยู่โดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย</p> <p>(๓) จับกุมบุคคลใดๆ ที่กระทำการความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด</p> <p>(๔) ขึดหรืออาชัยยาเสพติดที่มีไว้โดยไม่ชอบด้วยกฎหมายหรือทรัพย์สินอื่นใดที่ได้รับ หรือจะใช้ในการกระทำการความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดหรือที่อาจใช้เป็นพาณิชย์ลักฐาน ได้</p> <p>(๕) ค้นตามบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา</p> <p>(๖) สอบถามผู้ต้องหาในคดีความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด</p> <p>(๗) มีหนังสือสอนถามหรือเรียกบุคคลใดๆ หรือเจ้าหน้าที่ของหน่วยราชการใดๆ มา ให้ถ้อยคำหรือให้สั่งบัญชีเอกสารหรือวัดดูได้ตามที่เพื่อตรวจสอบหรือประกอบการพิจารณา ทั่วราชอาณาจักร</p> <p>คำเตือน: ผู้ใดไม่ให้ความสะท้อนแก่เจ้าหน้าที่ ป.ส. ผู้ปฏิบัติหน้าที่หรือผู้ที่ช่วยเหลือการปฏิบัติหน้าที่หรือผู้ที่ช่วยเหลือการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ ป.ส. ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือนหรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท</p>	<p>↑ 8.5 ซม. ↓</p>
---	--------------------

ด้านหลัง

ภาพที่ 4.8 แบบบัตรประจำตัวเจ้าพนักงานป.ส.(ต่อ)

ส่วนด้านที่ไม่เพียงพอ ตัวตรวจจำนวนมากเห็นว่าอำนวยหน้าที่ตามกฎหมายของตัวตรวจใน การแก้ปัญหาการค้ายาเสพติดยังไม่เพียงพอ

รายแรก เห็นว่าตัวตรวจขาดความคิดล่องตัวในการปฏิบัติหน้าที่เนื่องจากการตรวจค้นที่พักอาศัยจะต้องขออนุญาตจากศาลก่อนทุกครั้ง ดังคำสัมภาษณ์ต่อไปนี้

“ตัวตรวจขาดความคิดล่องตัวในการปฏิบัติหน้าที่เนื่องจากการตรวจค้นที่พักอาศัยจะต้องขออนุญาตจากศาลก่อนทุกครั้ง บางสถานีตัวตรวจไม่มีเจ้าหน้าที่ตัวตรวจที่มีบัตรเจ้าหน้าที่ ป.ส. ที่จะทำการตรวจค้นได้แต่อย่างใด” (นายตัวตรวจของส่วนงานคนที่สี่, วันที่ 27 มกราคม 2554 : สัมภาษณ์)

รายที่สอง เห็นว่าอำนาจยังไม่เพียงพอในการการจับกุมตรวจค้นสถานที่ ดังคำสัมภาษณ์ต่อไปนี้

“กฎหมายยังไม่ให้อำนาจผู้ปฏิบัติงานอย่างเพียงพอ เช่น ในการเข้าจับกุมตรวจค้นสถานที่ในบางสถานการณ์ ซึ่งผู้ปฏิบัติงานอาจเสี่ยงต่อการฟ้องร้องกลับได้ ทำให้การปฏิบัติงานໄດ້ไม่เต็มที่ ทั้งนี้อาจจะเป็นเพราะต้องระมัดระวังการละเมิดต่อสิทธิมนุษยชนตามรัฐธรรมนูญ ทำให้ตัวตรวจสอบใน การปฏิบัติ” (นายตำรวจขอสงวนนามคนที่หลอก, วันที่ 2 กุมภาพันธ์ 2554 : สัมภาษณ์)

รายที่สาม เห็นว่าอำนาจไม่เพียงพอ เพราะต้องขอหมายค้นจากศาล ทำให้เสียเวลาไม่ทันต่อเหตุการณ์ รวมทั้งการตรวจปัสสาวะหาสารเสพติดมีหลายขั้นตอน

“อำนาจและหน้าที่ของตำรวจไม่เพียงพอในการดำเนินการเกี่ยวกับยาเสพติด ไม่เหมือนแต่ก่อน การขอหมายค้นต้องไปขอหมายค้นจากศาล ทำให้เสียเวลา ไม่ทันต่อเหตุการณ์ เอาเรื่องสิทธิมนุษยชนมาเกี่ยวข้องมากเกินไป ทำให้ไม่สะดวกในการทำงาน การตรวจปัสสาวะหาสารเสพติด ก็มีหลายขั้นตอน ตรวจเบื้องต้นแล้วปรากฎกันน่าจะจับกุมได้เลย” (นายตำรวจขอสงวนนามคนที่แปด, วันที่ 2 กุมภาพันธ์ 2554 : สัมภาษณ์)

ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ได้ให้อำนาจหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ตำรวจ เกี่ยวกับการตรวจค้น จับกุม โดยมีหลักกฎหมาย ดังนี้

มาตรา 78 พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจจะจับผู้ใดโดยไม่มีหมายจับหรือคำสั่งของศาลนั้น ไม่ได้เว้นแต่

(1) เมื่อบุคคลนั้นได้กระทำความผิดซึ่งหน้าดังได้บัญญัติไว้ในมาตรา 80

(2) เมื่อพบบุคคลโดยมีพฤติการณ์อันควรสงสัยว่าผู้นั้นน่าจะก่อเหตุร้ายให้เกิดภัยนรภัย แก่บุคคลหรือทรัพย์สินของผู้อื่น โดยมีเครื่องมืออาชญา หรือวัตถุอันตรายอันสามารถใช้ในการกระทำความผิด

(3) เมื่อมีเหตุที่จะออกหมายจับบุคคลนั้นตามมาตรา 66 (2) แต่เมื่อความจำเป็นเร่งด่วนที่ไม่อาจขอให้ศาลออกหมายจับบุคคลนั้นได้

(4) เป็นการจับผู้ต้องหาหรือจำเลยที่หนีหรือจะหลบหนีในระหว่างถูกปล่อยชั่วคราว ตามมาตรา 117

มาตรา 81 ไม่ว่าจะมีหมายจับหรือไม่ก็ตาม ห้ามมิให้จับในที่ โทรทัศน์ เว้นแต่จะได้ทำการบันบัญชีในประมวลกฎหมายนี้อันว่าด้วยการค้นในที่ โทรทัศน์

มาตรา 82 เจ้าพนักงานผู้จัดการตามหมายจับจะขอความช่วยเหลือจากบุคคลใกล้เคียง เพื่อจัดการตามหมายนั้นก็ได้ แต่จะบังคับให้ผู้ใดช่วยโดยอาจเกิดอันตรายแก่เขานั้นไม่ได้

รายที่สี่ เห็นว่าถ้าเป็นการจับกุมเจ้าหน้าที่สำรวจมีอำนาจเพียงพอ แต่ถ้าเป็นกรณีของการตรวจค้นสถานที่แล้ว หากไม่มีบัตร ป.ป.ส. ต้องไปขอหมายค้นจากศาล หากเป็นพื้นที่ห่างไกลจะเกิดความไม่สะดวก ผู้ค้ายาเสพติดอาจเคลื่อนย้ายหรือทำลายยาเสพติด และหลบหนีไปก่อน ดังคำสัมภาษณ์ต่อไปนี้

“อำนาจหน้าที่ของเจ้าหน้าที่สำรวจตามกฎหมายเกี่ยวกับการดำเนินการค้นผู้กระทำการคดียาเสพติดนั้น ถ้าเป็นการจับกุมในความผิดซึ่งหน้า ก็ถือว่าเป็นการเพียงพอ เพราะสามารถดำเนินการได้รวดเร็วทันทีทันใด แต่ถ้าเป็นกรณีของการตรวจค้นสถานที่แล้ว ถ้าเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติไม่มีบัตรของ ปปส. ก็จะต้องไปขอค้นต่อศาลที่อยู่ในเขตอำนาจ ซึ่งหากเป็นพื้นที่ที่อยู่ห่างไกลศาลก็จะเกิดความไม่สะดวก เสียเวลา ค่าใช้จ่าย หากความต่อเนื่อง ซึ่งอาจจะทำให้มีการเคลื่อนย้ายหรือทำลายยาเสพติดก่อนที่จะมีการตรวจค้น ผู้กระทำการคดียาจะหลบหนีไปก่อนที่จะได้ดำเนินการตามหมาย ซึ่งเป็นปัญหาของเจ้าหน้าที่สำรวจที่จะต้องปฏิบัติตามกฎหมาย” (นายตำรวจขอสงวนนามคุณที่เก้า, วันที่ 2 กุมภาพันธ์ 2554 : สัมภาษณ์)

รายที่ห้า เห็นว่าอำนาจตามกฎหมายของสำรวจในการปราบปรามการค้ายาเสพติดไม่เพียงพอ เพราะปัญหาเดิมกัน คือ การตรวจค้นต้องมีหมายค้นและหมายจับ ซึ่งต้องใช้เวลานาน ทำให้นักค้ายาเสพติดหลบหนีออกจากพื้นที่ไปก่อน ดังคำสัมภาษณ์ต่อไปนี้

“ไม่เพียงพอ เพราะว่าการตรวจค้นบ้านพักอาศัยของนักค้ายาเสพติดต้องมีหมายค้นก่อน ทำให้ยาเสพติดที่ซุกซ่อน ไว้ในบ้านพักอาศัยของนักค้ายาเสพติดถูกเคลื่อนย้ายหรือล้ำเดียงไปซุกซ่อนไว้ตามบ้านพักอาศัยของเครือข่าย และขึ้นตอนการขอหมายค้นต้องใช้เวลานานพอสมควรกว่า จะมีหมายค้น และในการติดตามจับกุมเครือข่ายผู้ร่วมกระทำการคดีต้องมีหมายจับก่อน ทำให้นักค้ายาเสพติดหลบหนีออกจากพื้นที่และสร้างเครือข่ายใหม่ทัดแทน” (นายตำรวจขอสงวนนามคุณที่สิบ, วันที่ 3 กุมภาพันธ์ 2554 : สัมภาษณ์)

รายที่หก เห็นว่าสำรวจไม่มีอำนาจเพียงพอ เพราะต้องระมัดระวังการละเมิดสิทธิคนอื่น ต้องขอหมายค้นจากศาลและการตรวจยึดทรัพย์สินต้องอาศัยอำนาจศาล ทำให้เป็นอุปสรรคต่อการปฏิบัติหน้าที่ เพราะอาจล่าช้าไม่ทันการณ์ ยาเสพติดที่ซุกซ่อนอยู่อาจถูกขนย้ายไปก่อนที่จะเข้าตรวจค้น ดังคำสัมภาษณ์ต่อไปนี้

“สำรวจไม่มีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายเพียงพอ เพราะต้องระมัดระวังการไปละเมิดสิทธิของคนอื่น เช่น กรณีการตรวจค้นด้วยบุคคลหรือเคหสถาน การตรวจยึดทรัพย์สินต่าง ๆ ต้องอาศัยอำนาจศาล จึงจะสามารถปฏิบัติได้ ทำให้เป็นอุปสรรคในการปฏิบัติเป็นอย่างมาก โดยเฉพาะการดำเนินการเกี่ยวกับยาเสพติดให้ไทยซึ่งสำรวจผู้ปฏิบัติหน้าที่ต้องการความรวดเร็วทันต่อเหตุการณ์

ในการเข้าตรวจสอบค้านยาเสพติดของกลาง ซึ่งหากล่าช้ายาเสพติดที่ซุกซ่อนอยู่อาจถูกขนย้ายนำไปก่อนที่จะเข้าตรวจสอบได้” (นายตำรวจขอสงวนนามคนที่สิบสอง, วันที่ 3 กุมภาพันธ์ 2554 : สัมภาษณ์)

รายที่เจ็ค เห็นว่าตำรวจขังมีอำนาจไม่เพียงพอ เช่น การตรวจค้น จับกุม ต้องเดินทางไปขอหมายค้นจากศาลก่อน ส่วนมากจะไม่ทันการณ์ ดังคำสัมภาษณ์ต่อไปนี้

“ตำรวจขังไม่มีอำนาจด้านกฎหมายเพียงพอในการปราบปรามยาเสพติด เช่น (1) ปัญหาด้านการปฏิบัติเป็นอุปสรรคมาก (2) ปัญหาด้านกฎหมาย เช่น การตรวจค้น จับกุม ตัวอย่าง เมื่อตำรวจทราบข่าวว่า นาย ก. ซุกซ่อนยาเสพติดไว้ที่บ้านและกำลังจะขนย้าย แต่อำนาจของตำรวจไม่มีสิทธิเข้าตรวจค้น ได้ทันที จะต้องเดินทางไปขอหมายค้นจากศาลก่อน ซึ่งส่วนมากจะไม่ทันการณ์” (นายตำรวจขอสงวนนามคนที่สิบสาม, วันที่ 6 กุมภาพันธ์ 2554 : สัมภาษณ์)

รายที่แปด เห็นว่าการปฏิบัติงานจริงส่วนใหญ่เป็นตำรวจชั้นประทวน จึงไม่มีอำนาจตรวจค้นเคหสถานและบ้านพำนหนะได้ ดังคำสัมภาษณ์ต่อไปนี้

“กฎหมายเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ร.บ.ยาเสพติด ให้ไทย พ.ศ. 2522 และประกาศกระทรวงสาธารณสุข (ฉบับที่ 184) พ.ศ. 2546 กำหนดผู้ได้รับการแต่งตั้งเป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ตามกฎหมายยาเสพติด คือ ผู้มีบัตร.ร.ต.ต. ขึ้นไป โดยให้มีอำนาจตามมาตรา 58/1 คือ กรณีจำเป็นและมีเหตุอันควรเชื่อว่าบุคคลใดมียาเสพติดให้ไทยประเภท 1, 2, 5 ให้มีอำนาจตรวจค้นในเคหสถานและบ้านพำนหนะได้ แต่ข้อเท็จจริงแล้ว การปฏิบัติงานส่วนมากเป็นตำรวจชั้นประทวน ซึ่งไม่มีอำนาจกระทำได้ ขัดต่อรัฐธรรมนูญ ปี 2550 มาตรา 4 ว่าด้วยสิทธิมนุษยชน และปฏิญญาว่าด้วยสิทธิมนุษยชน ซึ่งไทยเป็นสมาชิกด้วย อาจถูกฟ้องฐานปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบได้ จึงเห็นควรมีการมอบหมายหรือมอบอำนาจให้กระทำการได้ และหากจะพิจารณาตามป.วิอาญา มาตรา 128 (2) กรณีเป็นสิ่งเล็กน้อยที่พนักงานสั่งให้ผู้ใต้บังคับบัญชาทำแทนก็มิใช่” (นายตำรวจขอสงวนนามคนที่สิบสี่, วันที่ 6 กุมภาพันธ์ 2554 : สัมภาษณ์)

รายที่เก้า เห็นว่าอำนาจของตำรวจไม่เพียงพอ เพราะมีหน่วยงานมาตรวจสอบ และต้องขออนุญาตของนายค้นต่อศาล บางครั้งก็ช้าเกินไป ดังคำสัมภาษณ์ต่อไปนี้

“ไม่เพียงพอ เพราะปัจจุบันมีหน่วยงานอื่น ๆ มาอยู่ตรวจสอบ แต่ค่อยเป็นครั้งๆ ก่อน ตำรวจ ตำรวจที่จริงจังไป ถ้าพลาดค้นไม่เจอ ya ก็ถูกร้องเรียนทำเกินไป ทำให้ตำรวจท้อใจและจะกลับไปเป็นหมาไฟลง แต่ก็ยังต้องมีการขออนุญาตผ่านศาล ซึ่งบางครั้งก็คือ แต่บางครั้งมันก็ช้าเกินไป อำนาจเราลดลงและค่อยมีผู้ตามลงโทษ เมื่อ Republic ทำงานค่อนข้างยากจริง ๆ” (นายตำรวจขอสงวนนามคนที่ยี่สิบสาม, วันที่ 14 กุมภาพันธ์ 2554 : สัมภาษณ์)

รายที่สิบ เห็นว่าอำนาจในการปฏิบัติหน้าที่ของตำรวจยังไม่เพียงพอ ต้องทำตามกฎหมายอย่างเคร่งครัด ดังคำสัมภาษณ์ต่อไปนี้

“อำนาจในการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ตำรวจยังไม่เพียงพอไม่ทันต่อเหตุการณ์ และจะต้องปฏิบัติตามกฎหมายอย่างเคร่งครัด เช่น การตรวจบ้านพักผู้ต้องสงสัยหรือผู้มีพฤติกรรมเกี่ยวข้องยาเสพติด” (นายตำรวจของส่วนนามคนที่สามสิบสาม, วันที่ 6 กันยายน 2554 : สัมภาษณ์)

สรุปประเด็นที่เจcid ได้ว่า ผู้ให้สัมภาษณ์ส่วนใหญ่เห็นว่าตำรวจมีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายไม่เพียงพอต่อการแก้ปัญหาการค้ายาเสพติด เพราะต้องขออนุมติของนายก็ัน หมายจับจากศาลก่อนทุกครั้ง ซึ่งต้องใช้เวลาและอาจไม่ทันการณ์ ผู้กระทำความผิดอาจหลบหนีหรือโยกย้ายถ่ายเทยาเสพติด เมัวว่าจะให้อำนาจเจ้าหน้าที่ตำรวจที่มีบัตรเจ้าหน้าที่ ป.ป.ส. ตรวจค้นผู้ต้องสงสัยในเคหสถานและในรถยนต์ได้ แต่สถานีตำรวจนางแห่งก็ไม่มีเจ้าหน้าที่ตำรวจที่มีบัตรดังกล่าว หรือในการปฏิบัติงานจริงมีแต่ตำรวจชั้นประทวน อีกทั้งต้องระมัดระวังการตรวจค้นไม่ให้ละเมิดสิทธิเสรีภาพของประชาชน เพราะอาจถูกว้องเรียนหรือฟ้องร้องได้

4.8 ความชัดเจนของนโยบายการแก้ปัญหาการค้ายาเสพติดในเขตพื้นที่จังหวัดนครพนม

ผู้ให้สัมภาษณ์ส่วนใหญ่เห็นว่า นโยบายการแก้ปัญหาการค้ายาเสพติดในเขตพื้นที่จังหวัดนครพนมมีความชัดเจน แต่อาจมีปัญหาในการปฏิบัติ ยกตัวอย่างเช่น

รายแรก เห็นว่า นโยบายของรัฐบาลมีความชัดเจน โดยเฉพาะนโยบายประเทศไทยเข้มแข็งชนะยาเสพติดยังยืนภายใต้ยุทธศาสตร์ 5 รั้วป้องกันระยะที่ 3 ดังคำสัมภาษณ์ต่อไปนี้

“นโยบายของรัฐบาลมีความชัดเจน โดยเฉพาะคำสั่งนายกรัฐมนตรีที่ 306/2553 ปฏิบัติการประเทศไทยเข้มแข็งชนะยาเสพติดยังยืนภายใต้ยุทธศาสตร์ 5 รั้วป้องกันระยะที่ 3 มีความชัดเจนและครอบคลุมทุกภาคส่วน ไม่ว่าจะเป็นรั้วชายแดน รั้วชุมชน รั้วสังคม รั้วโรงเรียน รั้วครอบครัว และอีก 4 โครงการ อีกทั้งยังมีการกำหนดมาตรการในพื้นที่เฉพาะ การพัฒนาประสิทธิผลของมาตรการแก้ปัญหายาเสพติด มาตรการทางเลือกและมาตรการมีส่วนร่วมของภาคประชาชน ภาคประชาสังคม ซึ่งในการปฏิบัตินั้น ทุกภาคส่วนได้ดำเนินการอย่างเต็มความสามารถในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในพื้นที่ อย่างไรก็ตาม นโยบายที่กำหนดในการปฏิบัตินั้น จะต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่องและเด็ดขาดจึงจะสามารถแก้ไขปัญหาการแพร่ระบาดของยาเสพติดในพื้นที่ได้” (นายตำรวจของส่วนนามคนที่สอง, วันที่ 12 มกราคม 2554 : สัมภาษณ์)

รายที่สอง เห็นว่านโยบายมีความชัดเจนเพียงพอแล้ว ดังคำสัมภาษณ์ต่อไปนี้

“นโยบายการแก้ปัญหาฯสภาพดิจิทัลโดยใช้กฎหมาย ร 5 รั้วปีองกันมีความชัดเจนเพียงพอแล้ว แต่เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติทุกฝ่ายต้องร่วมมือกันปฏิบัติหน้าที่ด้วยความรับผิดชอบ โดยเต็มกำลังความสามารถ และประชาชนทุกคนต้องถือว่ามีหน้าที่ช่วยเหลือทางราชการและควบคุมดูแลกันเองด้วย”(นายตำรวจขอสงวนนามคนที่สี่, วันที่ 27 มกราคม 2554 : สัมภาษณ์)

รายที่สาม เห็นว่านโยบายของรัฐบาลมีความชัดเจน แต่การปฏิบัติยังไม่เกิดผลที่แท้จริง เพราะขาดการติดตามผลและขาดความมุ่งมั่น ดังคำสัมภาษณ์ต่อไปนี้

“นโยบาย 5 รั้วของรัฐบาลมีความชัดเจนเพียงพอ แต่การปฏิบัติยังไม่เกิดผลอย่างแท้จริง ไม่มีการติดตามผล ผู้ปฏิบัติงานยังไม่มีความมุ่งมั่นเพียงพอ”(นายตำรวจขอสงวนนามคนที่หก, วันที่ 2 กุมภาพันธ์ 2554 : สัมภาษณ์)

รายที่สาม เห็นว่านโยบายชัดเจน แต่ยังไม่เป็นรูปธรรมจริงจัง อาจเป็นเพราะขาดงบประมาณหรือบุคลากร ไม่สนใจทำงาน ดังคำสัมภาษณ์ต่อไปนี้

“นโยบายการแก้ปัญหาการค้ายาเสพติดมีความชัดเจน แต่การกระทำบางอย่างไม่เป็นรูปธรรมและจริงจัง อาจจะเกิดจากงบประมาณไม่เพียงพอ หรือว่าเป็นพระบุคลากรไม่สนใจทำงาน”(นายตำรวจขอสงวนนามคนที่แปด, วันที่ 2 กุมภาพันธ์ 2554 : สัมภาษณ์)

รายที่สี่ เห็นว่านโยบายแก้ปัญหาฯสภาพดิจิทัลของตำรวจภูธรจังหวัดนครพนมมีความชัดเจนและเพียงพอที่จะใช้ปราบปรามผู้กระทำความผิดแล้ว แต่ยังขาดการบูรณาการ ดังคำสัมภาษณ์ต่อไปนี้

“ด้านนโยบายการแก้ปัญหาฯสภาพดิจิทัลของตำรวจภูธรจังหวัดนครพนมมีความชัดเจน และเพียงพอที่จะใช้ในการปราบปรามผู้กระทำความผิดแล้ว ซึ่งอยู่ในระดับดี แต่ถ้าจะมีการกำหนดนโยบายแบบบูรณาการโดยคงหน่วยงานอื่น เช่น ฝ่ายปกครอง ทหารเข้ามาร่วมปฏิบัติงานก็จะทำให้เกิดประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น”(นายตำรวจขอสงวนนามคนที่เก้า, วันที่ 2 กุมภาพันธ์ 2554 : สัมภาษณ์)

รายที่ห้า เห็นว่านโยบายแก้ปัญหาการค้ายาเสพติดของตำรวจภูธรมีความชัดเจน เพราะมีการแต่งตั้งชุดปฏิบัติการครอบคลุมพื้นที่และปฏิบัติการต่อเนื่อง ดังคำสัมภาษณ์ต่อไปนี้

“ตำรวจภูธรจังหวัดนครพนมมีนโยบายแก้ปัญหาการค้ายาเสพติดอย่างชัดเจน แต่ตั้งชุดปฏิบัติการครอบคลุมพื้นที่ให้สืบสานปราบปรามนักค้าอย่างเด็ดขาดและต่อเนื่อง”(นายตำรวจขอสงวนนามคนที่สิบ, วันที่ 3 กุมภาพันธ์ 2554 : สัมภาษณ์)

รายที่หก เห็นว่า นโยบายการแก้ปัญหาการค้ายาเสพติดของตำรวจภูธรจังหวัดนนทบุรี มีความชัดเจนในการปราบปรามจับกุมและมีผลงานเป็นที่ประจักษ์ แต่ยังมีปัญหาในการป้องกันดังคำสัมภาษณ์ต่อไปนี้

“นโยบายการแก้ปัญหาการค้ายาเสพติดของตำรวจภูธรจังหวัดนนทบุรี มีความชัดเจนในด้านการปราบปรามจับกุม ซึ่งมีผลงานเป็นที่ประจักษ์ แต่ในด้านการป้องกันไม่ให้มีการค้าการเสพหรือป้องกันไม่ให้เยาวชนเข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติดยังไม่เป็นรูปธรรม”(นายตำรวจขอสงวนนามคนที่สิบเอ็ด, วันที่ 3 กุมภาพันธ์ 2554 : สัมภาษณ์)

รายที่เจ็ด เห็นว่า นโยบายการแก้ปัญหาการค้ายาเสพติดมีความชัดเจน เพราะเน้นการปราบปรามและป้องกันการนำเข้า ดังคำสัมภาษณ์ต่อไปนี้

“นโยบายการแก้ปัญหาการค้ายาเสพติดมีความชัดเจนเพียงพอ เพราะ (1) เน้นการปราบปรามจับกุมการค้ายาเสพติด เครื่อข่ายการค้ายาเสพติดให้หมดสิ้นไป (2) เป็นการยึดทรัพย์สินของเครือข่ายการค้ายาเสพติด (3) เน้นการปราบปรามการค้ายาเสพติดอย่างเด็ดขาด โดยเฉพาะผู้เสพให้ถือว่าเป็นผู้ป่วย หันไปฟื้นฟู ทำให้ผู้ติดยาเสพติดสมัครใจเข้ารับการรักษาฟื้นฟู ซึ่งเป็นการหยุดการแพร่ระบาดทางหนึ่ง (4) เน้นการป้องกันการนำเข้าประเทศ ซึ่งยาเสพติดให้โทษทุกประเภท” (นายตำรวจขอสงวนนามคนที่สิบสอง, วันที่ 3 กุมภาพันธ์ 2554 : สัมภาษณ์)

รายที่แปด เห็นว่า นโยบายยังไม่ชัดเจน โดยเฉพาะนโยบายผู้เสพคือผู้ป่วยเป็นควบสองคุม เพราะทำให้ผู้เสพไม่เกรงกลัวและพัฒนาเป็นผู้ค้า ดังคำสัมภาษณ์ต่อไปนี้

“ยังไม่มีความชัดเจนเพียงพอ เพราะนโยบายผู้เสพคือผู้ป่วย มันเป็นควบสองคุม ทำให้ผู้เสพไม่เกรงกลัวต่อความผิด และต่อมาก็พัฒนาตัวเองขึ้นเป็นผู้ค้ารายย่อยและผู้ค้ารายใหญ่ต่อไป” (นายตำรวจขอสงวนนามคนที่สิบสาม, วันที่ 6 กุมภาพันธ์ 2554 : สัมภาษณ์)

รายที่เก้า เห็นว่า นโยบายชัดเจน แต่ปฏิบัติยาก เพราะในทางปฏิบัติยังไม่ค่อยให้ความสำคัญและมีปัญหาผู้นำที่ขาดความทุ่มเทดังคำสัมภาษณ์ต่อไปนี้

“(1) มีนโยบายที่ชัดเจนเพียงพอ แต่การปฏิบัติเป็นเรื่องยาก ไม่ว่าขั้นตอนวิธีการในการปฏิบัติ นโยบายเป็นเพียงแนวทางเท่านั้น ไม่อาจที่จะทำให้เป็นรูปเป็นร่าง ได้โดยง่าย ข้าราชการตำรวจส่วนหนึ่งเกิดความท้อแท้ในการทำงานที่เป็นแต่ผู้ด้อยปฏิบัติตามคำสั่ง แต่ขวัญแต่กำลังใจบันthonหน้าที่ ดังนั้น การแก้ปัญหาการค้ายาเสพติดจึงเป็นเรื่องที่ไม่ค่อยให้ความสำคัญเท่าที่ควร (2) ขาดผู้นำที่มีความรู้ความสามารถที่จะทุ่มเทให้กับงานยาเสพติดอย่างจริงจัง จึงทำให้ผู้ใต้บังคับบัญชาทำงานขาดหลักloyalty ทำงานไร้จุดหมาย หากเกิดปัญหาอุปสรรคในการทำงานไม่มีคนชี้แนะให้กำปรึกษาที่ถูกต้องได้” (นายตำรวจขอสงวนนามคนที่สิบห้า, วันที่ 10 กุมภาพันธ์ 2554 : สัมภาษณ์)

รายที่สิบ เห็นว่า นโยบายชัดเจนแล้ว แต่ยังไม่เพียงพอ เพราะการค้าพัฒนาไปมาก นโยบายไม่ทันสถานการณ์ ประกอบกับขาดการเอาใจใส่ของผู้บังคับบัญชาและขาดงบประมาณ จึง ทำให้การปฏิบัติไม่ประสบความสำเร็จดังคำสัมภาษณ์ต่อไปนี้

“นโยบายแก้ไขปัญหาการค้ายาเสพติดมีความชัดเจน แต่ไม่เพียงพอ เพราะสถานการณ์ ด้านยาเสพติดในปัจจุบันมีการพัฒนา起來ไว้เร็วมากและปรับตัวอยู่ตลอด ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบกับ นโยบายการแก้ไขแล้ว ทำให้ไม่ทันต่อสถานการณ์ที่เกิดขึ้น ประกอบกับความชัดเจนในการเอาใจใส่ ของผู้บังคับบัญชา การสนับสนุนงบประมาณ ซึ่งเป็นปัจจัยที่ส่งผลให้การปฏิบัติเป็นรูปธรรม ประสบผลสำเร็จ”(นายตำรวจขอสงวนนามคนที่สิบหก, วันที่ 10 กุมภาพันธ์ 2554 : สัมภาษณ์)

รายที่สิบเอ็ด เห็นว่า นโยบายแก้ปัญหาการค้ายาเสพติดมีความชัดเจน เพราะมีเป้าหมาย ในแต่ละเดือนและเน้นผลงานเชิงประจักษ์ดังคำสัมภาษณ์ต่อไปนี้

“นโยบายแก้ปัญหาการค้ายาเสพติดมีความชัดเจนเพียงพอแล้ว เพราะจากการทำงานมี การตั้งเป้าการจับกุม ซึ่งจะเป็นผลดีในการทำงาน เพราะจะได้มีความชัดเจนว่า ในแต่ละเดือนนั้น จะต้องดำเนินการให้ได้ และต้องมีผลงานที่เป็นที่ประจักษ์ เพราะถ้าไม่มีนโยบายแล้ว จะทำให้ ผู้ปฏิบัติงาน ไม่มีความชัดเจนในการทำงาน” (นายตำรวจขอสงวนนามคนที่สิบสี่, วันที่ 15 กุมภาพันธ์ 2554 : สัมภาษณ์)

รายที่สิบสอง เห็นว่า นโยบายแก้ไขปัญหาการค้ายาเสพติดมีความชัดเจน แต่บางอย่างทำไม่ได้ เนื่องจาก เนื่องจากสภาพแวดล้อมและสภาพภูมิประเทศดังคำสัมภาษณ์ต่อไปนี้

“นโยบายการแก้ไขปัญหาการค้ายาเสพติดทุกวันนี้มีความชัดเจน แต่บางอย่างมันทำไม่ได้ เนื่องจาก ภัยคุกคามปัจจุบันๆ อย่าง ซึ่งแต่ละพื้นที่ไม่เหมือนกัน ทั้งสภาพแวดล้อม สภาพภูมิ ประเทศ ความเป็นอยู่ของคนในพื้นที่ เพราะฉะนั้น เป็นปัญหาของแต่ละพื้นที่ไป เศรษฐกิจประเทศ สถาบันทางกฎหมาย แต่เมื่อเสนอปัญหาไปแล้ว ไม่เห็นได้รับการแก้ไขหรือจัดอบรมสัมมนา เพื่อใช้งบให้หมด เนื่องจาก ไม่รู้ หรือแก้ไม่ได้ติดปัญหาตรงไหน ไม่สามารถแจ้งให้ทราบ” (นายตำรวจขอสงวนนามคนที่สามสิบ, วันที่ 4 พฤษภาคม 2554 : สัมภาษณ์)

สรุปประเด็นที่แปด ได้ว่า นโยบายการแก้ปัญหาการค้ายาเสพติดในเขตพื้นที่จังหวัด นครพนมมีความชัดเจน ตั้งแต่นโยบายรัฐบาลที่เน้นยุทธศาสตร์ 5 รั้วป้องกันระยะที่สาม โครงการ และมาตรการของตำรวจภูธรจังหวัดนครพนม แต่อาจมีปัญหาการปฏิบัติจากผู้ปฏิบัติที่ขาด ติดตามผล ขาดความมุ่งมั่น ขาดงบประมาณ ขาดการบูรณาการ ขาดการป้องกัน มีปัญหาผู้นำที่ขาด ความทุ่มเท ผู้เดพพัฒนาไปเป็นผู้ค้า ปรับตัวไม่ทันสถานการณ์ และขาดความร่วมมือจากประชาชน ในพื้นที่

4.9 ปัญหาการนำนโยบายการปรับปรุงการค้ายาเสพติดไปปฏิบัติของตำรวจจังหวัดนครพนม

ผู้ให้สัมภาษณ์ส่วนใหญ่ของปัญหาการนำนโยบายการปรับปรุงการค้ายาเสพติดไปปฏิบัติแตกต่างกัน บางคนมองด้านข้อบัญญัติ บางคนมองด้านกำลังพล งบประมาณ การบริหาร บางคนมองการกิจของตำรวจที่มีมากเกินไป บางคนมองที่ปัญหาความตึงใจของตำรวจ บางคนมองปัญหาการมีส่วนร่วม บางคนมองปัญหากฎหมาย ดังตัวอย่างค้าสัมภาษณ์ต่อไปนี้

รายแรก มองที่ปัญหาผู้ปฏิบัติขาดข้อบัญญัติให้สัมภาษณ์ว่า

“เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติขาดข้อบัญญัติ เงินที่จะใช้ในการเป็นค่าตอบแทนสายข่าว ไม่เพียงพอ เงินที่จะนำไปล่อซื้อก็ขาดแคลน ขาดความร่วมมือจากส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง และไม่ให้ความสำคัญในการพิสูจน์ความผิดกรณีผู้เสพ”(นายตำรวจขอสงวนนามคุณที่หนึ่ง, วันที่ 7 มกราคม 2554 : สัมภาษณ์)

รายที่สอง มองที่ปัญหากำลังพล ปัญหางบประมาณ และปัญหาการบริหารศูนย์ต่อสู้อาชญากรรมให้สัมภาษณ์ว่า

“ปัญหาในการนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติ มีดังนี้ (1) ด้านกำลังพล จังหวัดนครพนม มีกำลังพลน้อย ไม่เพียงพอในการปฏิบัติ ประกอบกับงานในหน้าที่ค่อนข้างมีปริมาณมาก ซึ่งในการปฏิบัตินั้น กำลังพลแต่ละนายจะปฏิบัติหน้าที่หลายภารกิจ ทำให้ประสิทธิผลในการปฏิบัติ การปรับปรุงยาเสพติด ไม่เต็มประสิทธิผล (2) งบประมาณที่ได้รับการสนับสนุนมีจำนวนน้อย ไม่เพียงพอในการกิจการปฏิบัติ โดยเฉพาะในการสืบสวนติดตามความเคลื่อนไหวของกลุ่มผู้ค้า หรือเครือข่าย นั่น จะต้องใช้ระยะเวลาและงบประมาณในการติดตาม (3) ด้านการบริหารความเข้มแข็งของ ศตส. ทุกระดับยังไม่มีความเป็นเอกภาพ ขาดความต่อเนื่องและการบูรณาการในการปฏิบัติ” (สัมภาษณ์, นายตำรวจขอสงวนนามคุณที่สอง, วันที่ 12 มกราคม 2554 : สัมภาษณ์)

รายที่สาม มองว่าผู้ปฏิบัติไม่เข้าใจนโยบายให้สัมภาษณ์ว่า

“ผู้ปฏิบัติงานจริง ๆ ไม่เข้าใจนโยบายการปรับปรุงยาเสพติดอย่างแท้จริง ทำให้ขาดประสิทธิผลในการปรับปรุงยาเสพติด” (นายตำรวจขอสงวนนามคุณที่สาม, วันที่ 26 มกราคม 2554 : สัมภาษณ์)

รายที่สี่ มองว่าตำรวจมีภาระหน้าที่มาก ให้สัมภาษณ์ว่า

“การนำนโยบายแก้ปัญหาการค้ายาเสพติดหรือนโยบาย 5 รั้วป้องกันของรัฐบาลไปปฏิบัติ ผู้มีหน้าที่รับผิดชอบหลายหน่วยงานยังปฏิบัติไม่เต็มกำลังความสามารถ บางครั้งมีภารกิจเร่งด่วนอย่างอื่นต้องไปปฏิบัติ เช่น นำกำลังไปควบคุมการชุมนุมทางการเมืองซึ่งมีบอยครึ่งในช่วงเวลาที่ผ่านมา ทำให้เกิดช่องว่างในการปฏิบัติตามนโยบายป้องกัน 5 รั้ว ดังนั้น การมอบหมายให้

ผู้รับผิดชอบรัวต่าง ๆ มีภารกิจมากมาย จึงเป็นเหตุให้การแก้ปัญหาการค้ายาเสพติดยังไม่ได้ผล” (นายตำรวจขอสงวนนามคนที่สี่, วันที่ 27 มกราคม 2554 : สัมภาษณ์)

รายที่ห้า มองว่าผู้ปฏิบัติขาดความมุ่งมั่น ขาดอุดมการณ์ การประสานงาน ให้สัมภาษณ์ว่า “ปัญหาในการปฏิบัติ ไม่มีการปฏิบัติที่เป็นรูปธรรมเป็นระบบอย่างแท้จริง เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติทำตามคำสั่งเพียงให้พื้นตัวไปเท่านั้น ยังขาดอุดมการณ์ รวมถึงการประสานงาน มีเพียงคำแนะนำ ไม่มีการร่วมมือ หรือเข้ามาร่วมงานและรับผิดชอบต่อผู้ปฏิบัติ ลักษณะให้ผู้ปฏิบัติงานรับผิดชอบเอาเองกรณีมีปัญหาการปฏิบัติงานเกิดขึ้น” (นายตำรวจขอสงวนนามคนที่หก, วันที่ 2 กุมภาพันธ์ 2554 : สัมภาษณ์)

รายที่หก มองว่าต้องให้ผู้ปฏิบัติจริงมีโอกาสเสนอแนะแนวทางการกำหนดนโยบาย ให้สัมภาษณ์ว่า

“นโยบายในการแก้ไขปัญหาการค้ายาเสพติดในปัจจุบันยังไม่รัดกุม กลับเป็นช่องทางทำให้มีการค้าเพิ่มมากขึ้น เพราะแนวโนบายกับการปฏิบัติไปคนละทาง จึงควรมีการกำหนดนโยบายให้สอดคล้องกับการปฏิบัติ โดยให้ผู้ปฏิบัติจริง ๆ ได้มีโอกาสเสนอแนะแนวทางในการกำหนดนโยบายจริง ๆ” (นายตำรวจขอสงวนนามคนที่สิบสี่, วันที่ 6 กุมภาพันธ์ 2554 : สัมภาษณ์)

รายที่เจ็ด มองว่าปัญหาอยู่ที่ผู้ค้ายาเสพติดหรือผู้เกี่ยวข้องไม่ยำเกรงกฎหมาย และมีปัญหាដื่นดองการดำเนินคดี ให้สัมภาษณ์ว่า

“มาตรการในการบังคับใช้กฎหมายมิได้เป็นไปโดยเด็ดขาด ดังนั้น จึงทำให้ผู้ค้ายาเสพติดหรือผู้เกี่ยวข้องกับยาเสพติดมิได้ยำเกรงกฎหมาย ตลอดจนขั้นตอนการดำเนินคดีตามกฎหมายของเจ้าหน้าที่ของรัฐมีระเบียบขั้นตอนมากเกินความจำเป็น หรือไม่อาจบังคับได้ทันท่วงที เช่น กรณีที่จะกันบ้านของผู้ต้องหาโดยทันที ต้องมีการสอบสวนปากคำพยาน นำคำร้องไปยื่นคำร้องขอหมายค้นต่อศาล บางครั้งศาลอาจใช้คุลpinijยกคำร้องได้ ซึ่งความจริงหากใช้อ่านอาจตรวจตรัคกันได้ทันทีอาจพบของกลางซึ่งใช้ในการกระทำความผิดหรือที่เป็นความผิดได้อยู่แล้ว” (นายตำรวจขอสงวนนามคนที่สิบห้า, วันที่ 10 กุมภาพันธ์ 2554 : สัมภาษณ์)

รายที่แปด มองว่ามีปัญหาทั้งระบบนโยบาย ได้แก่ ตัวแบบนโยบาย ผู้ออกแบบนโยบาย และผู้นำนโยบายไปปฏิบัติ ให้สัมภาษณ์ว่า

“ปัญหาในการนำนโยบายการแก้ปัญยาเสพติดในปัจจุบันไปปฏิบัติ คือ (1) ตัวแบบนโยบาย ออกแบบนโยบายมาไม่ตรงกับปัญหาที่แท้จริง คือ เน้นตัวชี้วัดเป็นตัวเลข แต่ไม่เน้นประสิทธิผล ถึงการแพร่ระบาดมาจากสาเหตุใด (2) ตัวผู้ออกแบบนโยบาย เน้นเพื่อให้ได้ผลงานมากเกินไป โดยไม่คำนึงถึงตัวผู้นำนโยบายไปปฏิบัติว่าได้ปฏิบัติอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลหรือไม่คิดเพียงว่าต้องให้ได้ (3) ตัวผู้นำนโยบายไปปฏิบัติเองใส่ใจในปัญหาและมีแรงจูงใจในการทำงาน

หรือไม่ (4) การประเมินผลงานหรือการติดตามผลการปฏิบัติว่าเป็นไปตามนโยบายที่กำหนดและสามารถแก้ปัญหาได้จริงหรือไม่ (สัมภาษณ์, นายตำรวจของส่วนน้ำคนที่ยื่นอีด, วันที่ 12 กุมภาพันธ์ 2554 : สัมภาษณ์)

รายที่เก้า มองว่าปัญหาที่ผู้ปฏิบัติงานไม่จริงจังและมุ่งสร้างภาพเกินไป ให้สัมภาษณ์ว่า “ปัญหาในการปฏิบัติตามนโยบายแก้ไขปัญหาการค้ายาเสพติด มีดังนี้ (1) ผู้ปฏิบัติไม่ปฏิบัติงานอย่างจริงจัง (2) การปฏิบัติงานของข้าราชการไทยส่วนมากจะเป็นการสร้างภาพมากกว่าการปฏิบัติจริง ทำงานแบบผักชีโรยหน้า (นายตำรวจของส่วนน้ำคนที่ยื่นอีด, วันที่ 17 เมษายน 2554 : สัมภาษณ์)

รายที่สิบ มองว่าปัญหาอยู่ที่ด้านกำลังพล งบประมาณ และวัสดุอุปกรณ์ ให้สัมภาษณ์ว่า “(1) ปัญหาด้านบุคลากรกำลังพลในการปฏิบัติหน้าที่ด้านยาเสพติดต้องทำลายหน้าที่หัวหน้าหน่วยที่อาจริบเรื่องยาเสพติดก็จะได้ระดับที่น่าพอใจ แต่ถ้าหัวหน้าหน่วยที่ไม่อาจริบเรื่องนี้ก็จะบัง ถ้านเห็นว่าปัญหายาเสพติดเป็นปัญหาสำคัญ ก็ควรจัดกำลังพลไปทำหน้าที่นี้เฉพาะ (2) ด้านงบประมาณ คนทำงานไม่มีงบประมาณ คนที่ไม่ทำงานมีงบเดิมเมื่อ ผู้เชียดใหญ่เรียกไปประชุมนำข้อมูลยาเสพติดในพื้นที่ไปด้วย วันนั้นมีผู้เข้าร่วมประชุมมาก ได้คนละ 2,000 บาท น่าจะแยกกับการที่เข้าประชุม สุดท้ายเขากำหนดที่ได้จากเราไปและมาแจ้งกัน เขาอนบนโยบายให้เราทำ (3) ด้านวัสดุอุปกรณ์ ต้องจัดหาให้อย่างน้อยประทิธิผลให้มีเครื่องหนึ่งของผู้ค้ายาเสพติด (4) ด้านข้อกฎหมาย ต้องแก้ไขและแต่ละสถานีตำรวจน้ำต้องมีฝ่ายกฎหมายที่ให้ความช่วยเหลือหรือให้คำปรึกษาที่เป็นแนวทางการปฏิบัติที่ชัดเจน” (นายตำรวจของส่วนน้ำคนที่สามสิบ, วันที่ 4 พฤษภาคม 2554 : สัมภาษณ์)

สรุปประเด็นที่เก้าได้ว่า การนำนโยบายการปราบปรามการค้ายาเสพติดไปปฏิบัติของตำรวจน้ำดูแลน้ำมีปัญหาหลายด้าน ได้แก่

- (1) เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติขาดขวัญกำลังใจ
- (2) เงินงบประมาณไม่เพียงพอ เช่น เงินค่าตอบแทนสายข่าวไม่เพียงพอ เงินล่อซื้อขาด แคลนงบประมาณสืบสานติดตามความเคลื่อนไหวของผู้ค้ายาเสพติด หรือเครือข่าย เงินค่าตอบแทนผู้ปฏิบัติงาน
- (3) ขาดความร่วมมือจากส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง
- (4) ไม่ให้ความสำคัญกับการพิสูจน์ความผิดกรณีผู้เสพ
- (5) ปัญหากำลังพลไม่เพียงพอ ตำรวจน้ำปฏิบัติงานหลายภารกิจ
- (6) การบริหารศูนย์ต่อสู้อาชญาเสพติด หรือ ศตส. ยังขาดเอกสารและความต่อเนื่อง
- (7) ผู้ปฏิบัติงานไม่เข้าใจนโยบาย

(8) เจ้าหน้าที่หลายหน่วยบังคับดิจิตาลไม่เต็มความสามารถขาดความมุ่งมั่น ขาดอุดมการณ์

(9) เจ้าหน้าที่มีภารกิจมากเกินไป เช่น นำกำลังไปควบคุมการชุมนุมทางการเมือง

(10) ผู้นำไม่เข้มร่วมงานและรับผิดชอบต่อผู้ปฏิบัติ

(11) ผู้ค้ายาเสพติดไม่ยำเกรงกฎหมาย

(12) ขั้นตอนการดำเนินคดีล่าช้า โดยเฉพาะอำนาจการตรวจค้นที่ต้องนำคำร้องไปยื่นขอหมายค้นต่อศาล

(13) นโยบายที่ออกมานี้ไม่ตรงกับข้อเท็จจริง เน้นตัวเลข แต่ไม่เน้นการแก้สาเหตุของการแพร่ระบาดของยาเสพติด

(14) ผู้ออกนโยบายเน้นเพื่อให้ได้ผลงานมากเกินไป

(15) ขาดการประเมินผลและติดตามผลงานนโยบาย

(16) ผู้ปฏิบัติงานไม่จริงใจ มุ่งสร้างภาพมากเกินไป

(17) ขาดวัสดุอุปกรณ์ในการทำงานที่มีประสิทธิผล

4.10 การประสานงานในการปราบปรามการค้ายาเสพติดของตำรวจจังหวัดครบทุกมิติ ทุกหน่วยงาน อันในพื้นที่

ผู้ให้สัมภาษณ์มองประเดิมนี้แตกต่างกัน มีทั้งที่เห็นว่าการประสานงานดีอยู่แล้ว และยังไม่ดี ส่วนที่เห็นว่าการประสานงานของตำรวจกับหน่วยงานอื่น ในพื้นที่จังหวัดครบทุกมิติ ด้วยยังเช่น

รายแรก ให้สัมภาษณ์ว่าการประสานงานยังไม่ดีพอ เพราะปัญหาการไม่ไว้วางใจกันและการแยกผลงาน ดังคำสัมภาษณ์ต่อไปนี้

“ยังไม่ดีพอ ทั้งนี้เพราะฝ่ายตำรวจ เมื่อประสานกับหน่วยอื่นแล้วเกรงว่าการข่าวจะรั่วไหล ขณะเดียวกันหน่วยงานอื่นในพื้นที่ก็ไม่ไว้ใจฝ่ายตำรวจเช่นเดียวกัน หรือกรณีที่มีการดำเนินการจับกุมเป็นผลสำเร็จก็จะมีการกล่าวอ้างว่าเป็นผลงานของฝ่ายตน ทำให้ขาดความสามัคคีระหว่างส่วนราชการคู่วัยกัน จะต้องทำให้ส่วนราชการที่มีหน้าที่ไว้วางใจซึ่งกันและกัน”
(นายตำรวจขอสงวนนามคุณที่หนึ่ง, วันที่ 7 มกราคม 2554 : สัมภาษณ์)

รายที่สอง ให้สัมภาษณ์ว่ายังไม่ดีเท่าที่ควร ดังคำสัมภาษณ์ต่อไปนี้

“ยังไม่ดีเท่าที่ควร เนื่องจากประสิทธิผลการปราบปรามยาเสพติดยังมีปัญหาอยู่มาก พอกลางวัน ผลการจับกุมเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานด้วยกันเองยังปรากฏให้เห็นอยู่ จึงควรมีการประสานงานมากกว่านี้”
(นายตำรวจขอสงวนนามคุณที่สาม, วันที่ 26 มกราคม 2554 : สัมภาษณ์)

รายที่สาม ให้สัมภาษณ์ว่าบังไม่ดีพอ จะร่วมนือตอนมีผลงานแล้ว น้อยครึ่งที่ร่วมนือกันจริงจัง

“การประสานงานระหว่างตำรวจกับหน่วยงานอื่นในพื้นที่ ปัจจุบันเห็นว่าบังไม่ดีพอ บังอยู่ในลักษณะต่างคนต่างทำมากกว่าจะร่วมนือกัน บังต่างหากผลงานเข้าหน่วยงานของตน แต่เมื่อมีผลการจับกุมของหน่วยงานใด โดยเฉพาะการจับกุมของเจ้าหน้าที่ตำรวจจะมีหน่วยงานอื่นเข้ามาร่วม เอาผลงานอยู่เสมอ น้อยครึ่งที่จะมีการร่วมนือกันอย่างจริงจัง” (นายตำรวจขอสงวนนามคุณที่เก้า, วันที่ 2 กุมภาพันธ์ 2554 : สัมภาษณ์)

รายที่สี่ ให้สัมภาษณ์ว่าการประสานงานในพื้นที่ไม่ดีพอ เมี้ยแต่หน่วยงานตำรวจด้วยกัน

“การประสานงานระหว่างตำรวจกับหน่วยงานอื่นในพื้นที่บังไม่ดีพอ เพราะแม้แต่ หน่วยงานของตำรวจด้วยกันเองก็ยังมีการประสานงานในด้านข้อมูลข่าวสารในด้านนี้อยู่ เพราะอาจจะมีสาเหตุ เช่น การไม่คุ้นเคยกันหรือไม่รู้จักกันของเจ้าหน้าที่ตำรวจที่ปฏิบัติหน้าที่ในด้านนี้ โดยตรง” (นายตำรวจขอสงวนนามคุณที่สิบสาม, วันที่ 6 กุมภาพันธ์ 2554 : สัมภาษณ์)

รายที่ห้า ให้สัมภาษณ์ว่าชัดเจนระดับจังหวัดเท่านั้น ส่วนระดับรองลงมาจะไม่ค่อยชัดเจนหรือประสานงานกันน้อยมาก อาจเป็นเพราะระเบียบปฏิบัติไม่ตรงกัน

“การประสานงานกับหน่วยงานอื่นในการแก้ไขปัญหาฯสเปดิตในปัจจุบันบังไม่ดีพอ เพราะจะชัดเจนในระดับจังหวัดเท่านั้น ส่วนในระดับรองลงมาจะไม่ค่อยชัดเจนหรือประสานงานกันน้อยมาก และบังมีปัญหาเกี่ยวกับระเบียบการปฏิบัติที่ไม่ตรงกัน ทำให้เกิดความล่าช้าไม่ได้ผลเท่าที่ควร” (นายตำรวจขอสงวนนามคุณที่สิบหก, วันที่ 10 กุมภาพันธ์ 2554 : สัมภาษณ์)

รายที่หก ให้สัมภาษณ์ว่าการประสานงานมีไม่น่า กอาศัยความคุ้นเคยรู้จักกันจึงพอประสานได้

“การประสานงานแบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ (1) การประสานงานในแนวตั้ง ระดับผู้ปฏิบัติงานกับหัวหน้างาน ผู้บังคับบัญชาหน่วยอื่นบังไม่ดีพอ เพราะช่วงของการบังคับบัญชาเป็นแบบพิริมิค และผู้ปฏิบัติบางคนไม่รู้ผู้บังคับบัญชาของหน่วยงานอื่น ความสัมพันธ์ด้านสายงาน จึงไม่เกิด (2) การประสานงานในแนวโน้มกับหน่วยงานอื่นมืออยู่บ้าง แต่ไม่ดีพอ เพราะมีไม่นักนักโดยอาศัยความคุ้นเคยและรู้จักกัน จึงพอประสานได้” (นายตำรวจขอสงวนนามคุณที่สิบเอ็ด, วันที่ 12 กุมภาพันธ์ 2554 : สัมภาษณ์)

ส่วนที่เห็นว่าการประสานงานดีแล้วก็มี ยกตัวอย่างเช่น

รายแรก เห็นว่าการประสานงานของตำรวจกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องค่อนข้างดี เพราะต้องประสานงานด้านการข่าว ดังที่ให้สัมภาษณ์ดังนี้

“การประสานงานของตำรวจกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องค่อนข้างดี เพราะในการป้องกันปราบปรามยาเสพติดนั้น การข่าวจะเป็นหัวใจสำคัญในการปฏิบัติ การประสานงานด้านการข่าวกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและประชาชนในพื้นที่จึงถือว่ามีความสำคัญในการปฏิบัติ” (นายตำรวจของส่วนนามคนที่สอง, วันที่ 12 มกราคม 2554 : สัมภาษณ์)

รายที่สอง เห็นว่าการประสานงานดีพอใช้ แต่ยังมีการโynลูกหรือเกี่ยวกันทำงาน หาผู้รับผิดชอบที่แท้จริงไม่ได้ดังที่ให้สัมภาษณ์ดังนี้

“การประสานงานกับหน่วยงานอื่นอยู่ในระดับดีพอใช้ แต่การปฏิบัติยังมีลักษณะของการโynลูกหรือเกี่ยวกันทำงาน หาผู้รับผิดชอบแท้จริงไม่ได้ เช่น ศตส.อ. ดำเนินการเกี่ยวกับการจัดการงบประมาณอย่างไร ผก.สภ.อ. ซึ่งเป็นรอง ศตส.อ. ไม่ทราบเลย เป็นด้าน” (นายตำรวจของส่วนนามคนที่หก, วันที่ 2 กุมภาพันธ์ 2554 : สัมภาษณ์)

รายที่สาม เห็นว่าการประสานงานดี แต่ขาดงบประมาณ ขาดความต่อเนื่องและเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันดังที่ให้สัมภาษณ์ดังนี้

“(1) หน่วยงานอื่นให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี ไม่ว่าทางฝ่ายปกครอง ข้าราชการครูในพื้นที่ แต่ขาดงบประมาณในการทำงานบางอย่าง จึงทำให้การสื่อสารปราบปรามไม่มีประสิทธิผล เท่าที่ควร บุคลากรของแต่ละหน่วยงานส่วนหนึ่งจะห้อแท้ (2) การประสานงานระหว่างตำรวจกับหน่วยงานอื่นยังมีไม่ต่อเนื่อง จึงทำให้ขาดความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน ทำให้ไม่ไว้วางใจซึ่งกันและกัน (3) หน่วยงานอื่นจะมอบหมายให้ตำรวจเป็นหน่วยงานหลักในการสื่อสารปราบปราม จึงมีผลทำให้ประสิทธิผลในการสื่อสารปราบปรามไม่ดีพอ” (นายตำรวจของส่วนนามคนที่สิบห้า, วันที่ 10 กุมภาพันธ์ 2554 : สัมภาษณ์)

รายที่สี่ เห็นว่าได้รับความช่วยเหลือจากหน่วยงานอื่นในเบื้องต้นเป็นอย่างดีดังที่ให้สัมภาษณ์ดังนี้

“เบื้องต้นการประสานงานระหว่างตำรวจกับหน่วยงานอื่นในพื้นที่ในปัจจุบันในท้องถิ่น ซึ่งประกอบด้วยหน่วยงานของรัฐต่าง ๆ อาทิ โรงเรียน สถานีอนามัย และองค์กรบริหารส่วนตำบล เป็นเบื้องต้นจะมีความเกี่ยวข้อง คือ องค์กรบริหารส่วนตำบลในด้านงบประมาณอุดหนุนในกิจกรรมภาระหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ตำรวจในด้านการรณรงค์ต่อต้านป้องกันและปราบปรามยาเสพติด งบประมาณในการฝึกอบรมตำรวจชุมชน เพื่อให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการให้ความร่วมมือทำหน้าที่ เป็นผู้ช่วยเจ้าหน้าที่ในการทำงานก่อให้เกิดประสิทธิผลมากขึ้น ปัจจุบันได้รับการประสานงานและให้ความช่วยเหลือร่วมมือจากหน่วยงานที่ได้กล่าวมาในเบื้องต้นเป็นอย่างดี ทั้งนี้แล้วแต่ทางสถานีตำรวจนั้นจะประสานความร่วมมือกับองค์กรต่าง ๆ ได้หรือไม่” (นายตำรวจของส่วนนามคนที่ยี่สิบห้า, วันที่ 16 กุมภาพันธ์ 2554 : สัมภาษณ์)

รายที่ห้า เห็นว่าไม่มีปัญหาในการปฏิบัติ ไม่อยากประสานงานกัน เพราะกลัวข่าวร้าย ดังที่ให้สัมภาษณ์ดังนี้

“การประสานงานกับหน่วยงานข้างเคียงในพื้นที่ไม่มีปัญหาในการปฏิบัติ จากประสบการณ์ที่ผ่านมา ถ้าประสานการปฏิบัติไม่มีหน่วยงานไหนปฏิบัติไปร่วมงาน มีแต่ไม่อยากประสาน เนื่องจากไม่ไว้ใจกันกลัวข่าวร้าย ซึ่งบางครั้งได้ข้อมูลที่ผิดพลาดมา เนื่องจากผู้ปฏิบัติงานด้านยาเสพติดบ่อยครั้งที่ต้องคุยกับผู้มีพฤติการณ์เกี่ยวกับยาเสพติด ทำให้คนที่พบเห็นไม่เข้าใจไปพูดกับเจ้าหน้าที่ที่มีส่วนเกี่ยวข้องหรืออีกฝ่ายตรงข้าม อิกทั้งเมื่อร่วมกันจับกุมแล้ว เวลาแฉลงข่าวหรือให้ข่าว หรือรายงานผู้บังคับบัญชา บางครั้งเป็นงานของเรา แต่เขานำไปเป็นผลงานของหน่วยงาน ทำให้ผู้บังคับบัญชาดำเนิน ทำให้ผิดใจกัน” (นายตำรวจขอสงวนนามคนที่สามสิบ, วันที่ 4 พฤษภาคม 2554 : สัมภาษณ์)

สรุปประเด็นที่สิบได้ว่า การประสานงานในการปราบปรามการค้ายาเสพติดของตำรวจ จังหวัดนครพนมกับหน่วยงานอื่นในพื้นที่บังไม่ดีพอ เนื่องจากตำรวจเกรงข่าวร้าย ให้ผลการเเย่งชิงผลงาน ไม่คุ้นเคยกัน ขาดการประสานงานในระดับต่ำกว่าจังหวัด ระบุยงปฏิบัติไม่ตรงกัน ไม่รู้จักผู้บังคับบัญชาหน่วยงานอื่น แต่มีบางส่วนที่เห็นว่าการประสานงานดีแล้ว แต่ข้างขาดงประมาณ ความต่อเนื่อง และความเป็นเอกภาพ และขึ้นอยู่กับตำรวจเองว่าต้องการประสานกับฝ่ายอื่นหรือไม่

4.11 ปัญหาทางด้านทรัพยากรของการดำเนินงานในการปราบปรามยาเสพติดของตำรวจจังหวัดนครพนม

ผู้ให้สัมภาษณ์ส่วนใหญ่เห็นว่าการดำเนินงานในการปราบปรามการค้ายาเสพติดมีปัญหา หลักประการ ดังยกตัวอย่างดังนี้

รายแรก เห็นว่ามีปัญหาขาดแคลนเครื่องมือในการพิสูจน์ความผิดให้สัมภาษณ์ว่า “ขาดแคลนเครื่องมือในการพิสูจน์ความผิด บางพื้นที่การแพรร์ราบดส่วนใหญ่มีแต่กัญชา แต่น้ำยาที่จะใช้ตรวจพิสูจน์ไม่ได้รับการสนับสนุนจากหน่วยเหนือ เมื่อมีการนำผู้ต้องสงสัยมาตรวจแล้วไม่มีน้ำยาที่จะใช้ตรวจ ทำให้ไม่สามารถดำเนินการได้ทันท่วงที” (นายตำรวจขอสงวนนามคนที่หนึ่ง, วันที่ 7 มกราคม 2554 : สัมภาษณ์)

รายที่สอง เห็นว่ามีปัญหากำลังพล งบประมาณ และเครื่องมือในการปฏิบัติงานให้สัมภาษณ์ว่า

“ปัญหาทรัพยากรในการปฏิบัติ มีดังนี้ (1) ปัญหาด้านกำลังที่ไม่เพียงพอ (2) ปัญหาด้านงบประมาณ ไม่เพียงพอ (3) ปัญหาเครื่องมือในการปฏิบัติ ไม่ทันสมัย ไม่ทันต่อเหตุการณ์” (นายตำรวจขอสงวนนามคุณที่สอง, วันที่ 12 มกราคม 2554 : สัมภาษณ์)

รายที่สาม เห็นว่าขาดแคลนบุคลากรที่มีประสิทธิผล งบประมาณการสืบสวน รถในการปฏิบัติงานให้สัมภาษณ์ว่า

“(1) บุคลากรมีประสิทธิผลในการปฏิบัติหน้าที่ (2) งบประมาณในการสืบสวนและหลักเกณฑ์การเบิกจ่าย (3) รถในการปฏิบัติงานยังไม่เพียงพอ ทำให้เกิดกลุ่มผู้ค้ายาเสพติดสามารถกระทำการเจ้าหน้าที่ได้ ทำให้หลบหนีการจับกุมเจ้าหน้าที่ตำรวจ ได้ง่าย” (นายตำรวจขอสงวนนามคุณที่สาม, วันที่ 26 มกราคม 2554 : สัมภาษณ์)

รายที่สี่ เห็นว่าขาดทรัพยากรสนับสนุนและขาดผู้ช่วยการให้สัมภาษณ์ว่า

“ขาดทรัพยากรในการสนับสนุนด้านเครื่องมือ ยานพาหนะ งบประมาณ ด้วยย่าง เช่น เงินที่ใช้เป็นค่าตรวจหาสารเสพติด ไม่มีให้เบิก รวมถึงในระดับอำเภอ ไม่มีผู้ช่วยในการตรวจหาสารเสพติด เป็นต้น” (นายตำรวจขอสงวนนามคุณที่หก, วันที่ 2 กุมภาพันธ์ 2554 : สัมภาษณ์)

รายที่ห้า เห็นว่าขาดบุคลากร อุปกรณ์การปฏิบัติงาน และงบประมาณให้สัมภาษณ์ว่า

“ทรัพยากรในการดำเนินงานหรือในการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่นั้น ส่วนมากเป็นเรื่องของทรัพยากรด้านบุคลากร คือ ผู้ที่ปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวกับการจับกุมปราบปรามยังมีน้อยเมื่อเปรียบเทียบกับจำนวนพื้นที่ที่ต้องรับผิดชอบ อุปกรณ์ในการปฏิบัติงาน เช่น รถยนต์ เครื่องมือต่าง ๆ ยังมีไม่เพียงพอ เกี่ยวกับงบประมาณค่าใช้จ่ายของเจ้าหน้าที่ยังไม่เพียงพอ” (นายตำรวจขอสงวนนามคุณที่เก้า, วันที่ 2 กุมภาพันธ์ 2554 : สัมภาษณ์)

รายที่หก เห็นว่าขาดเครื่องมือเทคโนโลยีสืบสวนจับกุมให้สัมภาษณ์ว่า

“มีปัญหาทรัพยากรในการดำเนินงานด้านขาดเครื่องมือเทคโนโลยีการสืบสวนจับกุม การตรวจค้น ยานพาหนะ ที่ใช้งาน ไม่เพียงพอ วัสดุเครื่องมือเครื่องใช้ไม่เพียงพอ” (นายตำรวจขอสงวนนามคุณที่สิบ, วันที่ 3 กุมภาพันธ์ 2554 : สัมภาษณ์)

รายที่เจ็ด เห็นว่าผู้ปฏิบัติต้องใช้เงินส่วนตัว และขาดบุคลากรที่ผ่านการอบรมและมีประสบการณ์ให้สัมภาษณ์ว่า

“(1) เป็นปัญหามากมาย เพราะการออกปฏิบัติงานแต่ละครั้ง ผู้ปฏิบัติต้องใช้เงินส่วนตัว เพื่อให้ได้ผลการปฏิบัติ ซึ่งสามารถจับกุมได้เฉพาะผู้ค้ายาอยู่อย่างเดียว เนื่องจากไม่มีงบประมาณมาก ๆ ใน การล่อซื้อจากผู้ค้ารายใหญ่ จึงจับได้เฉพาะผู้ค้ารายย่อยเท่านั้น (2) ทรัพยากรบุคคล ขาดการอบรม

และเสริมสร้างประสบการณ์ อาศัยแต่ความเคยชินในการปฏิบัติโดยไม่มีหลักวิชาการ ทำงานภายใต้ความขาดแคลน ขาดหัวัญญาและกำลังใจ เพราะเวลาของบ้านก็ความชอบไม่ได้รับการพิจารณา ผู้ที่ได้รับการพิจารณาได้รับความชอบ คือ ผู้อยู่สถานีตำรวจนครบาล “นายตำรวจของส่วนนามคนที่สิบสี่, วันที่ 6 กุมภาพันธ์ 2554 : สัมภาษณ์”

รายที่แปด เห็นว่าขาดคนที่มีความรู้ประสบการณ์และทุ่มเท ขาดงบประมาณ และบวญ กำลังใจในการทำงานให้สัมภาษณ์ว่า

“(1) คนขาดความรู้หรือประสบการณ์ในการทำงาน นอกจากนั้น มีน้อยคนที่จะทุ่มเทให้งานยาเสพติด เพราะเลี่ยงในเรื่องความปลอดภัยต่อชีวิตของคนเองและครอบครัว ต้องใช้เวลาในการสอดส่องหรือตรวจสอบหาความร่วมมือจากประชาชน (2) งบประมาณในการดำเนินการมีน้อยหรือมีไม่ทั่วถึงกัน โดยเริ่มแต่การสืบสวนจับกุมหรือการสอบสวน ล้วนแต่ต้องใช้เงิน จนทำให้บุคลากรส่วนหนึ่งห้อแท้ ไม่ให้ความสำคัญกับการสืบสวนจับกุมคดียาเสพติด (3) บวญและกำลังใจในการทำงาน ข้าราชการทำงานพอเสร็จไปที่ ไม่ได้ตระหนักรึลงงานอย่างเต็มที่ เพราะทุ่มเทให้กับงานไปแล้วไม่ได้ผลตอบแทนที่พึงพอใจ บางครั้งจะเข้าลักษณะเป็นการเลือกปฏิบัติ” (นายตำรวจของส่วนนามคนที่สิบห้า, วันที่ 10 กุมภาพันธ์ 2554 : สัมภาษณ์”)

รายที่เก้า เห็นว่า ขาดงบประมาณ ยานพาหนะ เครื่องมือเครื่องใช้อาชญาณ เปี้ยนเลี้ยงและสวัสดิการของตำรวจชุมชนให้สัมภาษณ์ว่า

“ปัจจุบันปัญหาทรัพย์การในการดำเนินงาน คือ งบประมาณในการสนับสนุนการปฏิบัติหน้าที่ ยานพาหนะ เครื่องมือเครื่องใช้ต่าง ๆ อาชญาณของหลวงบั้งไม่พัฒนา ไม่มีประสิทธิผล ยังขาดแคลน รวมไปถึงเบี้ยเลี้ยงของตำรวจชุมชนที่ช่วยในการปฏิบัติหน้าที่ จะต้องมีเพื่อเป็นบวญ และกำลังใจในการปฏิบัติหน้าที่ด้วย แต่ปัจจุบันเรื่องสวัสดิการของตำรวจชุมชนยังไม่ชัดเจน ควรนำไปพิจารณา” (นายตำรวจของส่วนนามคนที่สิบห้า, วันที่ 16 กุมภาพันธ์ 2554 : สัมภาษณ์”)

รายที่สิบ เห็นว่าขาดแคลนกำลังพล งบประมาณ ยานพาหนะ และวัสดุอุปกรณ์ให้สัมภาษณ์ว่า

“(1) ด้านเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานด้านยาเสพติดมีไม่เพียงพอ ประกอบกับต้องทำหน้าที่หลายหน้าที่ รวมทั้งตัวพนักงานสอบสวนไม่เพียงพอ (2) ด้านงบประมาณ จับกุมยาเสพติดแต่ละครั้ง ค่าใช้จ่ายอะ豫ะไปหมด เริ่มต้นแต่ค่าสาย ค่าเช่าร่วม ค่าน้ำมัน ค่าโทรศัพท์ เนื่องจากปัจจุบันใช้วิทยุสื่อสารเหมือนแต่ก่อนไม่ได้แล้ว เพราะวิทยุสื่อสารมีทุกหน่วย ค่าอาหารผู้ปฏิบัติงาน ซึ่งต้องงบประมาณเอาไว้กับ ป.ป.ส. (3) ยานพาหนะ ต้องใช้รถที่ผู้กระทำการไม่รู้ ต้องพยายามผลักเปลี่ยนรถส่วนตัวออกทำงาน ถ้าใช้รถยนต์หลวงสภาพไม่ดี ประกอบกับผู้กระทำการรู้จัก การใช้รถส่วนตัว ต้องเลือกรถที่มีสภาพใหม่ เพื่อเวลาได้ติดตามจะได้ทัน หากโคนหนอนซ่อนเงยทางราชการไม่มี

งบประมาณมาซ่อนให้ (4) ค่าวัสดุอุปกรณ์ ถือว่าค้อยกว่าฝ่ายตรงข้ามมาก ผู้ค้ายาเสพติดมีก็ล้องส่องในเวลากลางคืน ฝ่ายเราไม่มี เสื่อเกราะกันกระสุนซื้อเองมีไม่พอใช้ ต้องเปลี่ยนกันใส่คนที่ไม่ได้เสียงดวงเอา ลองสำรวจคุกเกี๊ยวกับวัสดุอุปกรณ์ทางราชการสนับสนุนอะไรมาก การใช้งานล้ำหลัง “ขนาดไหน” (นายตำรวจขอสงวนนามคนที่สามลับ, วันที่ 4 พฤษภาคม 2554 : สัมภาษณ์)

สรุปประเด็นที่สิบเอ็ดได้ว่า ทรัพยากรในการปราบปรามการค้ายาเสพติดในจังหวัดนครพนมไม่เพียงพอ เนื่องจาก ประการแรก ขาดแคลนบุคลากร ทั้งด้านปริมาณ และคุณภาพ ได้แก่ ผู้ปฏิบัติงานไม่เพียงพอ ขาดการอบรมและไม่มีประสบการณ์ ขาดหลักวิชา ขาดขวัญกำลังใจ ไม่ทุ่มเทให้กับงาน ประการที่สอง ขาดงบประมาณ เช่น งบประมาณในการสืบสวน เงินค่าตรวจสารเสพติด ค่าใช้จ่ายของเจ้าหน้าที่ เงินค่าสายลับ เงินล่อซื้อ ค่าน้ำมัน ค่าโทรศัพท์ เป็นต้น สำหรับการที่สาม ขาดเครื่องมือและอุปกรณ์ ได้แก่ น้ำยาตรวจสารเสพติด รถยนต์ในการปฏิบัติงาน อาวุธปืนที่หันสมัย เสื่อเกราะกันกระสุน เครื่องมือเทคโนโลยีในการสืบสวนจับกุม

4.12 ลักษณะและสมรรถนะของกลยุทธ์ปัจจุบันในการปราบปรามการค้ายาเสพติดของตำรวจจังหวัดนครพนม

ผู้ให้สัมภาษณ์อธิบายถึงกลยุทธ์ในการปราบปรามยาเสพติดว่า ได้แก่ การข่าว การปราบปราม ปิดล้อม ตรวจค้น ตั้งจุดตรวจ จุดสกัด และมาตรการยึดทรัพย์สิน ส่วนความเห็นในประเด็นนี้ความพอดีของกลยุทธ์นั้นแยกออกเป็นสองส่วน ส่วนหนึ่งเห็นว่ามีสมรรถนะเพียงพอแต่อีกส่วนหนึ่งเห็นว่ามีสมรรถนะไม่เพียงพอ

ส่วนที่เห็นว่ามีสมรรถนะเพียงพอ ได้แก่

รายแรก เห็นว่ากลยุทธ์ที่ใช้อยู่ในปัจจุบัน ได้แก่ การข่าวการปราบปราม ปิดล้อมตรวจค้น ตั้งจุดตรวจ จุดสกัด และมาตรการยึดทรัพย์สิน ซึ่งเป็นกลยุทธ์ที่เพียงพอต่อการควบคุมปัญหาการค้ายาเสพติดในพื้นที่แล้ว

“กลยุทธ์ที่ใช้ค้านการในปัจจุบันมีเพียงพอต่อการควบคุมปัญหายาเสพติดในพื้นที่ เช่น ด้านการข่าว ซึ่งเป็นกลยุทธ์หลักและมีความสำคัญต่อความสำเร็จในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด โดยเฉพาะจังหวัดนครพนมนั้น การข่าวภายในประเทศยังไม่เพียงพอ จะต้องมีการข่าวภายนอกประเทศ เพื่อค้านการด้านการข่าวเชิงรุก ด้านการปราบปราม การค้านการกับกลุ่มผู้ค้ายาเสพติดในพื้นที่ เพื่อลดปัญหาการแพร่ระบาดยาเสพติดในพื้นที่ การปิดล้อมตรวจค้น จุดตรวจ จุดสกัดต่าง ๆ ด้านมาตรการด้านทรัพย์สิน นั้น จะเป็นมาตรการสำคัญในการป้องปรามผู้ค้ายาเสพติดในพื้นที่ได้” (นายตำรวจขอสงวนนามคนที่สอง, วันที่ 12 มกราคม 2554 : สัมภาษณ์)

รายที่สอง เห็นว่าเพียงพอ เพราะยังพอกวนคุณได้ เมื่อจากการค้าแบบเครือข่ายนี้ไม่นำก แต่ผู้ค้ายาเสพติดไม่ได้พัฒนาถึงขั้นมีกองกำลังต่อสู้กับตำรวจเหมือนต่างประเทศ

“ปัจจุบันการควบคุมปัญหาการค้ายาเสพติดของอาชญากรรมที่มีการจัดองค์การ เจ้าหน้าที่ตำรวจและหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ยังพอกวนคุณได้ เมื่อจากยังมีการค้าแบบเครือข่าย ไม่นำก แต่ผู้ค้ายาเสพติดบางไม่มีกองกำลังจัดตั้งเพื่อต่อสู้กับเจ้าหน้าที่เหมือนในต่างประเทศ” (นายตำรวจของส่วนนามคนที่สี่, วันที่ 27 มกราคม 2554 : สัมภาษณ์)

รายที่สาม เห็นว่ากลยุทธ์ในปัจจุบันมีสมรรถนะเพียงพอต่อการควบคุมปัญหาการค้ายาเสพติด เพราะยังไม่มีองค์กรอาชญากรรมที่ขับข้อน ตำรวจในพื้นที่สามารถปฏิบัติงานได้ ขอเพียงมี การสนับสนุนที่ดีพอ

“กลยุทธ์ 5 ริ้วของรัฐบาลจะมีประสิทธิผลอย่างแท้จริง เมื่อมีการปฏิบัติงานของ เจ้าหน้าที่ที่มีความมุ่งมั่น มีอุดมการณ์อย่างแท้จริง รวมถึงมีงบประมาณสนับสนุนอย่างเพียงพอ สำหรับกลยุทธ์ในปัจจุบันมีสมรรถนะเพียงพอต่อการควบคุม ปัญหาการค้ายาเสพติดของ อาชญากรรมที่มีการจัดองค์การขึ้นไม่มีในพื้นที่รับผิดชอบ ยังไม่มีการค้ายาเสพติดที่ที่เป็นองค์กรที่ ขับข้อน ตำรวจในพื้นที่สามารถปฏิบัติงานได้ โดยยังไม่ต้องการการสนับสนุนหน่วยพิเศษ แต่อย่างใด เพียงแต่มีการสนับสนุนที่ดีพอ ก็เพียงพอในการปฏิบัติงานแล้ว” (นายตำรวจของส่วน นามคนที่หก, วันที่ 2 กุมภาพันธ์ 2554 : สัมภาษณ์)

รายที่สี่ เห็นว่ามีสมรรถนะเพียงพอ เพราะจังหวัดนราธิวาสไม่มีองค์กรอาชญากรรมที่ มีเครือข่ายสลับขับข้อน กลยุทธ์ที่ใช้เพื่อสกัดกั้นยาเสพติดไม่ใช่จังหวัดนราธิวาสเป็นเส้นทาง ลำเลียงยาเสพติดก็เพียงพอแล้ว

“ปัจจุบันกลยุทธ์ที่นำมาใช้ในการควบคุมปัญหาการค้ายาเสพติดที่มีการกระทำเป็น องค์กรนั้นมีสมรรถนะเพียงพอแล้ว เนื่องจากในพื้นที่จังหวัดนราธิวาสไม่มีการจัดตั้งองค์กรที่มี เครือข่ายที่สลับขับข้อนแต่อย่างใด กลยุทธ์ที่ใช้ก็เพื่อสกัดกั้นมิให้มีการนำยาเสพติดผ่านเข้ามาใน จังหวัดนราธิวาส มิให้ใช้จังหวัดนราธิวาสเป็นทางขนผ่านยาเสพติด ไม่ว่าจะเป็นแนวเขตธรรม แม่น้ำโขง หรือแนวคิดที่ติดต่อกันจังหวัดอื่น เช่น หนองคาย นุกดาหาร” (นายตำรวจของส่วนนาม คนที่เก้า, วันที่ 2 กุมภาพันธ์ 2554 : สัมภาษณ์)

รายที่ห้า เห็นว่ากลยุทธ์มีสมรรถนะเพียงพอ แต่ปัญหาอยู่ที่การนำกลยุทธ์มาใช้ยัง ไม่ครบถ้วนสมบูรณ์

“กลยุทธ์ในปัจจุบันมีสมรรถนะเพียงพอต่อการควบคุมปัญหาการค้ายาเสพติดได้ แต่การ นำกลยุทธ์มาสู่การปฏิบัติยังไม่สามารถนำมาใช้ได้อย่างครบถ้วนสมบูรณ์” (นายตำรวจของส่วนนาม คนที่สิบเอ็ด, วันที่ 3 กุมภาพันธ์ 2554 : สัมภาษณ์)

รายที่หก มองคล้าย ๆ กันว่ากลยุทธ์มีสมรรถนะเพียงพอแล้ว ขึ้นอยู่กับผู้ปฏิบัติว่าจะปฏิบัติหรือไม่

“กลยุทธ์ในการทำงานของตำรวจปัจจุบันเพียงพอและมีสมรรถนะเพียงพอแล้ว ขึ้นอยู่กับว่าผู้ปฏิบัติจะปฏิบัติหรือไม่ หากมีกลยุทธ์คิดมีประสิทธิผลมากแค่ไหน แต่ผู้ปฏิบัติไม่ปฏิบัติไม่ทำงาน ก็ไร้ซึ่งประโยชน์” (นายตำรวจขอสงวนนามคนที่ยื่นสิบ, วันที่ 12 กุมภาพันธ์ 2554 : สัมภาษณ์)

รายที่เจ็ด เห็นว่ากลยุทธ์เพียงพอ แต่กระบวนการค้าข่ายยาเสพติด ได้พัฒนา glorified และรูปแบบการค้าไปเรื่อย ๆ จึงยากที่จะทำให้กลยุทธ์ที่เป็นอยู่บรรลุผล

“กลยุทธ์ในปัจจุบันถือว่าเพียงพอต่อการควบคุมปัญหายาเสพติด หากแต่เพียงกระบวนการค้าข่ายยาเสพติด ได้พัฒนา glorified และรูปแบบการค้าอยู่เรื่อย ๆ ซึ่งเป็นการยกที่จะทำให้ วิธีการที่ดำเนินการอยู่ในปัจจุบันสัมฤทธิ์ผล” (นายตำรวจขอสงวนนามคนที่ยื่นสิบหก, วันที่ 17 เมษายน 2554 : สัมภาษณ์)

ส่วนทางด้านที่เห็นว่ามีสมรรถนะไม่เพียงพอหรือยากที่จะระบุได้ว่าเพียงพอหรือไม่ได้แก่

รายแรก เห็นว่ากลยุทธ์ที่มีอยู่ยังมีสมรรถนะไม่เพียงพอต่อการควบคุมปัญหายาเสพติด โดยเฉพาะกรณีที่ชุมชนเป็นผู้มีส่วนในการค้าข่ายยาเสพติด

“กลยุทธ์ในปัจจุบันยังไม่มีสมรรถนะเพียงพอที่จะควบคุมปัญหายาเสพติด เช่น กลยุทธ์ด้านการให้ผู้นำชุมชนมีส่วนร่วมในการดูแลชุมชน จากการปฏิบัติจริง ผู้นำชุมชน เช่น กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ส่วนมากจะเป็นลูกหลวงคนเองและกลุ่มคะแนนเสียงของตนเอง อีกทั้งยังเกรงกลัวต่อ อันตรายที่จะเกิดขึ้นกับคนเอง” (นายตำรวจขอสงวนนามคนที่สิบสาม, วันที่ 6 กุมภาพันธ์ 2554 : สัมภาษณ์)

รายที่สอง เห็นว่ากลยุทธ์ที่มีอยู่ไม่เพียงพอ เพราะกลยุทธ์ที่อยู่ไม่ประสบความสำเร็จ เช่น กลยุทธ์การให้ประชาชนมีส่วนร่วม ที่ประชาชนมีเครือญาติเกี่ยวข้องกับการค้าข่ายยาเสพติด และ กลยุทธ์รั่วโรงเรียนที่ป้องกันยาเสพติด ได้ยาก เพราะยาเสพติดเกิดนอกโรงเรียน

“ไม่เพียงพอ เพราะกลยุทธ์ที่มีอยู่เท่าที่ทราบ คือ (1) การให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการดูแลชุมชน ซึ่งที่ผ่านมาบังไม่ประสบความสำเร็จ เนื่องจากติดขัดอยู่ในระบบอุปถัมภ์เครือญาติ (2) กลยุทธ์รั่วโรงเรียน นุ่งเน้นป้องกันปราบปรามการยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติดในโรงเรียน แต่ใน ข้อเท็จจริง เมื่อเด็กนักเรียนอยู่นอกโรงเรียน ก็มีโอกาสเข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติด ได้ จึงควร กำหนดหลักสูตรเกี่ยวกับจริยธรรมและยาเสพติดเข้าในการเรียนการสอน ให้เด็กมีจิตสำนึกที่ดี รวมทั้ง มีการยกย่องผู้ปฏิบัติ ประพฤติ ไม่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด” (นายตำรวจขอสงวนนามคนที่สามสิบ, วันที่ 4 พฤษภาคม 2554 : สัมภาษณ์)

รายที่สาม เห็นว่าสมรรถนะที่เป็นอยู่ไม่เพียงพอ เพราะจับได้เฉพาะผู้ขับยาเสพติด แต่ไม่สามารถขยายผลการจับกุมไปสู่ผู้ค้ารายใหญ่ได้

“ไม่เพียงพอ เพราะแต่ละครั้งจะได้เพียงผู้รับจ้างมาขน ไม่สามารถสาบส่องตัวให้พบ เพราะผู้รับจ้างนน ก็ไม่รู้ว่านายจ้างเป็นใคร รู้เพียงแค่มาขนของแล้วได้เงิน เราไม่สามารถสาบส่องตัวให้พบได้เลยตามจริง” (นายตำรวจขอสงวนนามคนที่ยังสิบสาม, วันที่ 14 กุมภาพันธ์ 2554 : สัมภาษณ์)

รายที่สี่ เห็นว่าไม่เพียงพอ เพราะอาชญากรรมเปลี่ยนรูปแบบตลอดเวลา ไม่สามารถระบุตามตัวได้ว่า กลุ่มที่การปราบปรามเพียงพอต่อการควบคุมปัญหายาเสพติดได้หรือไม่

“กลุ่มที่ในปัจจุบันมีสมรรถนะยังไม่เพียงพอต่อการควบคุมปัญหาการค้ายาเสพติดของอาชญากรรม เพราะอาชญากรรมมีรูปแบบที่เปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา ไม่สามารถที่จะระบุกลุ่มที่ที่ชัดเจนตามตัวได้ว่า มีสมรรถนะเพียงพอต่อการควบคุมปัญหายาเสพติดหรือไม่ อย่างไร (นายตำรวจขอสงวนนามคนที่ยังสิบสี่, วันที่ 6 กุมภาพันธ์ 2554 : สัมภาษณ์)

รายที่ห้า เห็นว่าไม่เพียงพอ เนื่องจากผู้ค้ายาเสพติดปรับปรุงกลุ่มใหม่ ๆ ขึ้นเรื่อย จึงต้องปรับปรุงสมรรถนะเจ้าหน้าที่ตำรวจให้ทัน

“ไม่เพียงพอ เนื่องจากผู้ค้ายาเสพติดมีการปรับปรุงกลุ่มใหม่ ๆ ขึ้นเรื่อย จึงต้องมีการปรับปรุงสมรรถนะของเจ้าหน้าที่ให้ทันต่อเหตุการณ์เสมอ” (นายตำรวจขอสงวนนามคนที่ยังสิบหก, วันที่ 19 เมษายน 2554 : สัมภาษณ์)

สรุปประเด็นที่สิบสอง ได้ว่า ผู้ให้สัมภาษณ์มีความเห็นว่ากลุ่มของตำรวจภูธรจังหวัดนครพนมในปัจจุบันที่ดำเนินการอยู่ ได้แก่ การข่าว การปราบปราม การปิดล้อมตรวจค้น การดึงจุดตรวจ จุดสกัด และมาตรการยึดทรัพย์สิน ส่วนความเห็นที่มีต่อประเด็นว่ากลุ่มที่ในการปราบปรามการค้ายาเสพติดของจังหวัดนครพนมในปัจจุบันมีสมรรถนะเพียงพอต่อการแก้ปัญหาการค้ายาเสพติด หรือไม่นั้น ผู้ให้สัมภาษณ์มีความเห็นแตกออกเป็นสองฝ่าย ทั้งฝ่ายที่เห็นว่ามีสมรรถนะเพียงพอและไม่เพียงพอ ฝ่ายที่เห็นว่ามีสมรรถนะเพียงพอ ให้เหตุผลว่ามีกลุ่มที่ปรับถ่วงแล้วทั้งการข่าว การปราบปราม การปิดล้อมตรวจค้น ตั้งจุดตรวจ จุดสกัดและมาตรการยึดทรัพย์สิน รวมทั้งในจังหวัดนครพนมมีการค้ายาเสพติดแบบเครือข่าย ไม่น่าจะมีผู้ค้ายาเสพติดไม่ได้พัฒนาถึงขั้นมีกองกำลังต่อสู้กับตำรวจเหมือนต่างประเทศ กลุ่มที่ใช้เพื่อสกัดกันยาเสพติดไม่ให้ใช้จังหวัดนครพนมเป็นเส้นทางยาเสพติดก็เพียงพอแล้ว ส่วนปัญหาที่เกิดอาจเกิดจากการนำกลุ่มมาใช้ชั่งไม่ครบถ้วน สมบูรณ์ ซึ่งขึ้นอยู่กับผู้ปฏิบัติว่าจะปฏิบัติตามกลุ่มหรือไม่ รวมทั้งต้องปรับกลุ่มให้ทันกับผู้ค้ายาเสพติดที่พัฒนาไปอย่างรวดเร็ว แต่ก็ยังคงมีส่วนร่วมไม่ได้ผล เพราะชุมชนและเครือญาติหรือกลุ่มคนแนบเสียงของผู้นำชุมชนมีส่วนเกี่ยวข้องกับการค้ายาเสพติด หรือกลุ่มที่ร้ายโรงเรียนที่ไม่สามารถป้องกัน

การค้ายาเสพติดที่ส่วนใหญ่เกิดขึ้นนอกโรงเรียน ได้ นอกจากนี้ยังเห็นว่าไม่เพียงพอ เพราะจังหวัด เกาะผู้ชุมชนยาเสพติด แต่ไม่สามารถขยายผลการจับกุมไปสู่ผู้ค้ารายใหญ่ได้ อีกทั้งยังไม่สามารถระบุ ได้ว่าได้ผลเพียงพอหรือไม่ เพราะการค้ายาเสพติดปรับเปลี่ยนรูปแบบตลอดเวลา

4.13 กลยุทธ์เพิ่มเติมในการปราบปรามการค้ายาเสพติดของตำรวจจังหวัดนราธิวาสในอนาคต

ผู้ให้สัมภาษณ์ให้ข้อเสนอแนะว่าในอนาคตควรมีกลยุทธ์เพิ่มเติมหลายด้าน ยกตัวอย่าง เช่น

รายแรก เห็นว่าต้องปราบปรามอย่างจริงจัง โดยใช้มาตรการตรวจยึดทรัพย์สิน และ สังคมต้องร่วมกันต่อต้านค้างค้างสัมภาษณ์ต่อไปนี้

“จะต้องทำการปราบปรามอย่างจริงจัง ใช้มาตรการตรวจยึดทรัพย์สินให้ถึงที่สุด ทรัพย์สินอยู่ที่ใดหากพิสูจน์ไม่ได้ให้ยึดทั้งหมด สังคมจะต้องไม่ร่วมกันต่อต้าน ถ้าหากทราบว่าใน หมู่บ้านมีนักค้ายาเสพติด” (นายตำรวจขอสงวนนามคนที่หนึ่ง, วันที่ 7 มกราคม 2554 : สัมภาษณ์)

รายที่สอง เห็นว่าต้องเพิ่มกลยุทธ์เด็ดขาด เช่น การล่าหัว ดังคำสัมภาษณ์ต่อไปนี้

“กลยุทธ์ที่ดำเนินการในปัจจุบันนี้ สามารถดำเนินการได้ในการควบคุมระดับหนึ่ง แต่ไม่สามารถดำเนินการได้อย่างเด็ดขาด ซึ่งการปฏิบัติตามมาตรการควรมีมาตรการที่เพิ่มความ รุนแรงมากกว่านี้ เช่น กลยุทธ์การล่าหัว การดำเนินการกับผู้เกี่ยวข้องโดยเด็ดขาด จะสามารถลดการ แพร่ระบาดยาเสพติดในพื้นที่ได้มากกว่าที่เป็นอยู่” (นายตำรวจขอสงวนนามคนที่สอง, วันที่ 12 มกราคม 2554 : สัมภาษณ์)

รายที่สาม เห็นว่าต้องนำเทคโนโลยีมาช่วย เช่น กล้องวงจรปิด และประสานกับประเทศ ลาวเพื่อปราบปรามการค้ายาเสพติดอย่างจริงจัง ดังคำสัมภาษณ์ต่อไปนี้

“ควรมีการนำเทคโนโลยีมาช่วย โดยเฉพาะกล้องวงจรปิด ระบบสื่อสารดาวเทียมในการ สังเกตระหว่างพรมแดนว่ามีการลักลอบข้ามเขตมาหรือไม่ และการประสานงานกับเพื่อนบ้านที่มี ไมตรีที่ดีต่อกันในการปราบปรามจริงจัง เพื่อเป็นการควบคุมปราบปรามยาเสพติดที่แท้จริง” (นายตำรวจขอสงวนนามคนที่สาม, วันที่ 26 มกราคม 2554 : สัมภาษณ์)

รายที่สี่ เห็นว่าควรให้แต่ละจังหวัดมีตำรวจทำหน้าที่ปราบปรามการค้ายาเสพติดอย่าง เดียวดังคำสัมภาษณ์ต่อไปนี้

“ในอนาคตควรมีเจ้าหน้าที่ตำรวจที่ทำหน้าที่ปราบปรามผู้ค้ายาเสพติดอย่างเดียวในทุก จังหวัด เพื่อการจับกุมปราบปรามได้ผลดี มีกำลังพล ยานพาหนะและเครื่องมืออุปกรณ์ต่าง ๆ ให้ พร้อม ซึ่งปัจจุบันใช้ตำรวจฝ่ายสืบสวนของภูธรจังหวัดต่าง ๆ และของโรงพัก ซึ่งมีงานด้านปฎิบัติ ประจำอยู่หลายเรื่องตามที่ผู้บังคับบัญชาสั่งการ ทำให้การควบคุมจับกุมขาดความต่อเนื่อง ซึ่ง

ขบวนการค้ายาเสพติดก็รู้ดี จะอาศัยช่องว่างเวลาที่ตัวราชฝ่ายสืบติดภารกิจอื่นดำเนินการเสนอมา” (นายตำรวจขอสงวนนามคนที่สี่, วันที่ 27 มกราคม 2554 : สัมภาษณ์)

รายที่ห้า เห็นว่าต้องปรับปรุงกลยุทธ์การปราบปรามการค้ายาเสพติดให้ทันสมัย เช่น การพัฒนาเทคโนโลยี ชีดความสามารถของผู้ปฏิบัติงาน ความร่วมมือ สร้างชุมชนและผู้นำที่เข้มแข็ง ดังคำสัมภาษณ์ต่อไปนี้

“ในอนาคตในพื้นที่ที่รับผิดชอบ หากมีการพัฒนารูปแบบของการค้ายาเสพติดเป็นองค์การที่มีรูปแบบซับซ้อนขึ้น กลยุทธ์ในการดำเนินจะต้องปรับเปลี่ยนรูปแบบไปตามสถานการณ์ รวมถึงพัฒนาเครื่องมือหรือเทคโนโลยีมาใช้ด้วย เช่น เครื่องมือตรวจหาสารเสพติดที่สามารถตรวจสิ่งของที่บรรจุในภาชนะปกติ เป็นต้น ทั้งนี้คงกำหนดครูปแบบการพัฒนาการที่ด้วยตัวไม่ได้ ขึ้นอยู่ กับสถานการณ์ การนำมาระบุกตัดใช้ของผู้ปฏิบัติงาน รวมถึงชีดความสามารถของผู้ปฏิบัติงานด้วย อย่างไรก็ตาม การแสวงหาความร่วมมือ การสร้างทัศนคติในงานในด้านการต่อต้านการค้ายาเสพติด รวมถึงการสร้างชุมชนและผู้นำที่เข้มแข็งในการป้องกันชุมชนหรือหมู่บ้านของตนเอง เช่น การขับไล่ผู้ค้าออกจากหมู่บ้าน ให้ความร่วมมือเจ้าหน้าที่ในการจับกุม ไม่ให้ผู้ค้ายาเสพติดมาเมืองพิลเหนีอคนในหมู่บ้าน และอาจจะรวมถึงกฎหมายของหมู่บ้านในการกระทำต่อผู้ค้ายาเสพติด จะเป็นวิธีการที่ดีที่สุดที่จะใช้มาตรการให้เจ้าหน้าที่สำรวจมาดำเนินการต่อผู้ค้า ซึ่งเป็นการแก้ปัญหาที่ปลายเหตุ” (นายตำรวจขอสงวนนามคนที่หก, วันที่ 2 กุมภาพันธ์ 2554 : สัมภาษณ์)

รายที่หก เน้นมาตรการยึดทรัพย์สินและการดำเนินคดีกับเครือข่ายการค้ายาเสพติด ดังคำสัมภาษณ์ต่อไปนี้

“เมื่อมีกลยุทธ์ในการสกัดกั้นมิให้ผู้กระทำการเสพติดผ่านจังหวัดครอบคลุม กลยุทธ์ ในการตรวจค้นจับกุมเป้าหมายสำคัญที่เป็นจุดสะสมยาเสพติดหรือกลุ่มของผู้กระทำการเสพติดที่มีลักษณะ เป็นองค์กรแล้ว ยังมีการใช้มาตรการในการยึดทรัพย์สิน การดำเนินคดีกับผู้เกี่ยวข้องกับยาเสพติดที่ เป็นเครือข่าย ในอนาคต ปัญหายาเสพติดในพื้นที่จังหวัดครอบคลุมก็จะค่อยลดลงและหมดไป ในที่สุด ถ้ามีการปฏิบัติอย่างจริงจังของเจ้าหน้าที่ตำรวจ”(นายตำรวจขอสงวนนามคนที่เก้า, วันที่ 2 กุมภาพันธ์ 2554 : สัมภาษณ์)

รายที่เจ็ด เน้นการควบคุมพฤติกรรมผู้เกี่ยวข้อง มีกระบวนการทำงานอย่างเป็นระบบ สร้างภูมิคุ้มกันยาเสพติดในระดับหมู่บ้านหรือชุมชน จัดระบบสังคมแบบบูรณาการ ขัดปัจจัยเสี่ยง เสริมสร้างปัจจัยบวก เสริมสร้างความเข้มแข็งให้หมู่บ้านตามแนวชายแดน มีการลาดตระเวน ตั้งจุดตรวจหรือจุดสกัด จัดตั้งอาสาสมัครประชาชนในหมู่บ้าน ปฏิบัติการเชิงรุก และร่วมมือกับ ประเทศลาว ดังคำสัมภาษณ์ต่อไปนี้

“การป้องกันยาเสพติดมุ่งควบคุมพฤติกรรมผู้เกี่ยวข้อง ไม่ว่าจะเป็นผู้ค้า ผู้เสพและกลุ่มเสียง เพื่อมิให้เข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติด สร้างภารกิจกรรม มีกระบวนการทำงานอย่างเป็นระบบเพื่อป้องกันการลักลอบนำยาเสพติดเข้ามา สร้างภูมิคุ้มกันยาเสพติดในระดับหมู่บ้านหรือชุมชน จัดระเบียบสังคมแบบบูรณาการ จัดปัจจัยเสี่ยงที่เป็นเงื่อนไขทางลบทุกประเภท และเสริมสร้างปัจจัยทางบวกที่ส่งผลต่อการสร้างภูมิคุ้มกันต่อปัญหายาเสพติด เสริมความเข้มแข็งให้หมู่บ้านตามแนวชายแดน มีขีดความสามารถในการสกัดกั้น มีการจัดกำลังลาดตระเวนสกัดกั้นตามแนวพื้นที่ หมู่บ้าน เส้นทาง ซ่องทางที่มีความเสี่ยงต่อการนำยาเสพติด จัดกำลังปฏิบัติจุดตรวจหรือจุดสกัดเส้นทาง ค่านดาวร จัดตั้งอาสาสมัครประชาชนในหมู่บ้าน ปฏิบัติการเชิงรุกดำเนินการข่าว การร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้าน” (นายตำรวจขอสงวนนามคนที่สิบ, วันที่ 3 กุมภาพันธ์ 2554 : สัมภาษณ์)

รายที่แปด ให้มุ่งเน้นทำลายเครือข่ายองค์กรการค้ายาเสพติด ใช้มาตรการทางสังคมและมาตรการกฎหมาย ดังคำสัมภาษณ์ต่อไปนี้

“กลยุทธ์ในอนาคตที่จะสามารถควบคุมการค้ายาเสพติดของอาชญากรรมที่มีการจัดองค์การได้อย่างมีประสิทธิผลนั้น ควรจะต้องกำหนดกลยุทธ์ในการปราบปรามดังนี้ (1) มุ่งเน้นทำลายเครือข่ายองค์กรการค้ายาเสพติด ด้วยมาตรการต่าง ๆ เช่น ตัดวงจรบุคคล ยึดทรัพย์สิน จับกุมดำเนินคดี ตัดเส้นทางการเงิน เป็นต้น (2) ใช้มาตรการทางสังคม (3) ใช้มาตรการทางกฎหมาย” (นายตำรวจขอสงวนนามคนที่สิบสอง, วันที่ 3 กุมภาพันธ์ 2554 : สัมภาษณ์)

รายที่เก้า เน้นปฏิบัติการเชิงรุก เช่น การอบรมไทยและพิษภัยยาเสพติดในสถานศึกษา และชุมชนหมู่บ้าน ประกอบการตรวจค้นจับกุมอย่างจริงจังต่อเนื่อง ดังคำสัมภาษณ์ต่อไปนี้

“กลยุทธ์ในอนาคตจะต้องปฏิบัติการในเชิงรุก เช่น การจดอบรมให้รู้ถึงไทยและพิษภัยของยาเสพติดอย่างต่อเนื่อง ทั้งในสถานศึกษาและตามชุมชนหมู่บ้าน ประกอบกับการตรวจค้นจับกุมอย่างจริงจังต่อเนื่อง” (นายตำรวจขอสงวนนามคนที่สิบสาม, วันที่ 6 กุมภาพันธ์ 2554 : สัมภาษณ์)

รายที่สิบ เน้นการแยกงานปราบปรามยาเสพติดออกมากจากอาชญากรรมอื่น ดังคำสัมภาษณ์ต่อไปนี้

“การที่จะควบคุมการค้ายาเสพติดได้อย่างมีประสิทธิผลนั้น จะต้องมีการปฏิบัติในเชิงรุกให้ชัดเจนและเป็นรูปธรรมมากขึ้น ต้องแยกงานปราบปรามยาเสพติดออกมากจากอาชญากรรมทั่วไป และตั้งชุดเฉพาะทำงาน ซึ่งในปัจจุบันนั้นแยกໄດ້แต่เฉพาะนามธรรม แต่การปฏิบัติจริงก็ยังปะปนอยู่กับอาชญากรรมทั่วไป เพราะขาดปัจจัยในการดำเนินงานหลายอย่าง ได้แก่ กำลังพล งบประมาณ เป็นต้น” (นายตำรวจขอสงวนนามคนที่สิบหก, วันที่ 10 กุมภาพันธ์ 2554 : สัมภาษณ์)

รายที่สิบเอ็ด เน้นการจัดหาเครื่องมือ มาตรการเด็คขาด มีกฎหมายที่เอื้อต่อการปฏิบัติของเจ้าหน้าที่ ปราบปรามทุจริตคอร์รัปชัน ดำเนินคดีอย่างจริงจัง เพิ่มไทย และดำเนินการขึ้นเด็คขาดกับข้าราชการที่กระทำการผิดดังคำสัมภาษณ์ต่อไปนี้

“(1) จัดหาเครื่องมือที่ทันสมัยมาใช้ในการปฏิบัติงาน (2) นำมาตรการขึ้นเด็คขาดมาใช้กับผู้ค้ายาเสพติด (3) ออกกฎหมายที่เอื้อต่อการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ (3) ดำเนินการปราบปรามการทุจริตคอร์รัปชันอย่างจริงจัง (4) ดำเนินคดีกับผู้ต้องหายาเสพติดอย่างจริงจัง (4) นำมาตรการเพิ่มไทยมาใช้กับผู้ค้ายาเสพติด (5) ดำเนินการขึ้นเด็คขาดกับข้าราชการที่กระทำการผิดเกี่ยวกับยาเสพติด” (นายตำรวจขอสงวนนามคนที่ยื่นหลักฐาน วันที่ 17 เมษายน 2554 : สัมภาษณ์)

รายที่สิบสอง เน้นแหล่งข่าว ชุดปฏิบัติงานที่มีประสิทธิผล และมีกฎหมายให้อำนาจเต็มที่ดังคำสัมภาษณ์ต่อไปนี้

“(1) ต้องมีแหล่งข่าวที่แน่นอน (2) ต้องมีชุดปฏิบัติงานที่มีประสิทธิผลผ่านการอบรมมาอย่างดี (3) กฎหมายให้อำนาจเต็มที่ในการปฏิบัติงาน” (นายตำรวจขอสงวนนามคนที่ยื่นเรื่อง, วันที่ 19 เมษายน 2554 : สัมภาษณ์)

รายที่สิบสาม เน้นการควบคุมการค้ายาเสพติดตามแนวชายแดน ดังคำสัมภาษณ์ต่อไปนี้

“ในอนาคตจะสามารถควบคุมการค้ายาเสพติดได้ สิ่งแรกที่ต้องทำสำหรับจังหวัดนครพนม คือ ถ้าให้คนในพื้นที่ที่ติดตามแนวชายแดนไม่กระทำการผิด และมาเข้ากับเจ้าหน้าที่ตำรวจโดยให้ข้อมูลข่าวสาร ตัดสัญญาณโทรศัพท์มือถือบริเวณฝั่งแม่น้ำโขง ถ้าต้องการขยายผล สาวถึงผู้บงการหรือผู้ค้ารายใหญ่ต้องแก้กฎหมาย ถ้าจับผู้รับจ้างขนได้ ถ้าให้ความร่วมมือให้ข่าวสารสามารถจับผู้ต้องหาหรือผู้บงการได้” (นายตำรวจขอสงวนนามคนที่สามสิบ, วันที่ 4 พฤษภาคม 2554 : สัมภาษณ์)

รายที่สิบสี่ เน้นการมีส่วนร่วมจากประชาชน ดังคำสัมภาษณ์ต่อไปนี้

“กลยุทธ์ที่มีอยู่แล้วนั้น เห็นว่ามีประสิทธิผลคืออยู่แล้ว แต่ขอเสนอเสริมเพิ่มเติม คือ ควรให้ประชาชนทุกคนเข้ามามีส่วนร่วมในการป้องกันปัญหายาเสพติด โดยควรมีลักษณะดังนี้ (1) การประชาสัมพันธ์ รณรงค์ให้ประชาชนเห็นโทษของการเกี่ยวข้องกับยาเสพติด (2) การสร้างมนุษยสัมพันธ์อันดีกับประชาชน เน้นงานมวลชนสัมพันธ์ เข้าถึงประชาชนให้ได้ ทำให้ประชาชนเห็นเจ้าหน้าที่ตำรวจเป็นบุคคลหนึ่งในครอบครัว ซึ่งอาจพบว่าเป็นส่วนหนึ่งของบุตรสาวศรัทธาที่มีอยู่แล้ว แต่ควรปฏิบัติให้มีประสิทธิผลยิ่ง ๆ ขึ้นไป” (นายตำรวจขอสงวนนามคนที่สามสิบเอ็ด, วันที่ 5 สิงหาคม 2554 : สัมภาษณ์)

สรุปประเด็นที่สิบสามประเด็นสุดท้ายได้แก่ กลยุทธ์เพิ่มเติมในการปราบปรามการค้ายาเสพติดของตำรวจหัวดันครพนในอนาคต ได้แก่

(1) ต้องปราบปรามอย่างจริงจัง โดยใช้มาตรการตรวจสอบยึดทรัพย์สิน และสังคมต้องร่วมกันต่อต้านผู้ค้ายาเสพติด โดยเฉพาะในชุมชนหรือหมู่บ้าน

(2) ต้องเพิ่มกลยุทธ์เด็ดขาด เช่น การล่าหัว แต่ทั้งนี้ต้องทำถูกต้องตามกระบวนการกฎหมาย เช่น การจัดทำปฏิทินผู้ค้ายาเสพติด เป็นต้น

(3) ต้องนำเทคโนโลยีมาช่วย เช่น กล้องวงจรปิดและการติดต่อสอดส่องทางอิเล็กทรอนิกส์

(4) ต้องประสานกับประเทศลาวเพื่อปราบปรามการค้ายาเสพติดอย่างจริงจัง

(5) ต้องแยกตำรวจออกมารำหน้าที่ปราบปรามยาเสพติดอย่างเดียว โดยเฉพาะหัวดันที่มีปัญหาเสพติดแพร่ระบาดหรือเป็นเส้นทางลำเดียงยาเสพติดจากต่างประเทศ อย่างเช่นกรณีของจังหวัดด่านพรมแดน

(6) ต้องปรับปรุงกลยุทธ์การปราบปรามการค้ายาเสพติดให้ทันสมัย เช่น พัฒนาเทคโนโลยี จัดความสามารถของผู้ปฏิบัติงาน ความร่วมมือ สร้างชุมชนและผู้นำที่เข้มแข็ง

(7) ควบคุมพฤติกรรมผู้เกี่ยวข้อง ทำงานเป็นระบบ สร้างภูมิคุ้มกันยาเสพติดระดับหมู่บ้านหรือชุมชน จัดระบบสังคมแบบบูรณาการ จัดปั้งจัยเสี่ยง เสริมสร้างปั้งจัยบวก เสริมสร้างความเข้มแข็งให้หมู่บ้านตามแนวชายแดน คาดคะเน เตือนภัย ตั้งจุดตรวจหรือจุดสกัด ต้องอาสาสมัครหมู่บ้าน ปฏิบัติการเชิงรุก

(8) มุ่งเน้นทำลายเครือข่ายองค์กรการค้ายาเสพติด ใช้มาตรการทางสังคมและมาตรการทางกฎหมาย

(9) เน้นการอบรมไทยและพิษภัยยาเสพติดในสถานศึกษาและชุมชนหมู่บ้าน

(10) จัดหาเครื่องมือให้เพียงพอ

(11) มีมาตรการเด็ดขาด ดำเนินคดีอย่างจริงจัง เพิ่มโทษและดำเนินการขึ้นเด็ดขาดกับข้าราชการที่เกี่ยวข้องกับการค้ายาเสพติด

(12) มีกฎหมายให้อำนาจเต็มที่ในการปฏิบัติงานปราบปรามการค้ายาเสพติด

(13) ปราบปรามการทุจริตคอร์รัปชัน

(14) เน้นแหล่งข่าวและชุดปฏิบัติงานปราบปรามการค้ายาเสพติดที่มีประสิทธิผลซึ่งผ่านการอบรมมาเป็นอย่างดี

(15) เน้นการป้องกันและปราบปรามการค้ายาเสพติดตามแนวชายแดน ได้แก่ การหาข่าว และขยายผลถึงผู้ค้ายาเสพติดรายใหญ่

(16) เน้นการมีส่วนร่วมจากประชาชน โดยประชาสัมพันธ์รณรงค์ และสร้างมุขย์
สัมพันธ์และสร้างฐานมวลชนให้มีประสิทธิผล

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัยและเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง “การควบคุมอาชญากรรมที่มีการจัดองค์การในด้านการค้ายาเสพติดในพื้นที่อำเภอเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่” มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสถานการณ์ของปัญหาการค้ายาเสพติด ลักษณะองค์กรอาชญากรรม ปัญหาอุปสรรคในการดำเนินคดีการค้ายาเสพติด ประสิทธิผลของการแก้ปัญหาการค้ายาเสพติด และกลยุทธ์ของตำรวจในการควบคุมปัญหาการค้ายาเสพติดในเขตพื้นที่จังหวัดเชียงใหม่ เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพโดยสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลที่สำคัญ ได้แก่ ผู้กำกับการและรองผู้กำกับสถานีตำรวจนครบาล 7 ในจังหวัดเชียงใหม่ รวม 33 คน สำหรับหนี้จะได้กล่าวถึงสรุปผลการวิจัย ยกย่อง ผล และข้อเสนอแนะ ดังต่อไปนี้

5.1 สรุปผลการวิจัย

5.1.1 สถานการณ์ของปัญหาการค้ายาเสพติดในจังหวัดเชียงใหม่

5.1.1.1 สถานการณ์การค้ายาเสพติดในเขตพื้นที่จังหวัดเชียงใหม่ในระยะ 2 ปีที่ผ่านมา ปรากฏว่าเพิ่มขึ้น คู ได้จากหลักฐานการจับกุมผู้กระทำการค้ายาเสพติดที่มีมากขึ้น ส่วนใหญ่เป็นยาบ้า และรองลงมาเป็นกัญชา ยาเสพติดส่วนใหญ่นำเข้าจากประเทศลาว รวมทั้งตรวจสืบทราบจากแหล่งข่าวที่เชื่อถือได้ว่าในประเทศลาวมีการผลิตยาเสพติดมากขึ้น บางพื้นที่ในลาวได้รับทราบว่าผลิตกันอย่างเปิดเผย โดยที่ทางการไม่ใส่ใจ ควบคู่กับผู้ดองหาที่ถูกจับกุมได้รับสารภาพว่านำยาเสพติดเข้ามายากล โดยเฉพาะช่องทางนำเข้าจากอำเภอเชียงใหม่ 4 อำเภอ ได้แก่ อัมพวา แม่สาย แม่แตง แม่แตง ที่มีการใช้รูปแบบใหม่ เช่น การใช้เด็กชนยาหรือค้ายา และการพัฒนารูปแบบเครื่องข่ายการค้ายาเป็นแบบเครื่องข่ายดิจิทัล เช่น หัชชีนเรือย ฯ

5.1.1.2 การดำเนินคดีการค้ายาเสพติดในเขตพื้นที่จังหวัดเชียงใหม่ในระยะ 2 ปีที่ผ่านมา ปรากฏว่าตำรวจจังหวัดเชียงใหม่ได้ดำเนินคดีกับการค้ายาเสพติดไปจำนวนมากแล้ว เช่น จับกุมยาบ้าหลายหมื่นเม็ด จับกุมกัญชาครั้งละหลายร้อยกิโลกรัม หรือปี พ.ศ. 2553 เพาทำลายกัญชาไป 4 ตันเศษ แต่ตำรวจส่วนใหญ่ยังไม่พอใจ เพราะเห็นว่ายังไม่มีการสอบสวนเชิงลึกเพื่อขยายผลการสอบสวนไปจับกุมเครื่องข่ายรายใหญ่ กำลังดำเนินมีไม่เพียงพอ เพียงตั้งค่าน้ำกีสามารถจับยาเสพติดได้ตามเป้าหมายที่กำหนดแล้ว การจับกุมของตำรวจนครบาลยังไม่ถือว่าประสบ

ความสำเร็จเมื่อเทียบกับขนาดการแพร่ระบาดของยาเสพติดในพื้นที่ เป็นปัญหาหลายด้านทั้งกำลังพล งบประมาณและความต้องการของผู้ปฏิบัติงาน สำรวจไม่ใช้มาตรการเด็ดขาด และสาเหตุที่จับผู้ค้ารายใหญ่ไม่ได้ เป็นเพราะการค้ายา เสพติดเป็นเครื่องขับขานชาติที่ซับซ้อน

5.1.1.3 ผลการดำเนินคดีการค้ายาเสพติดในกระบวนการยุติธรรมอื่นในระยะ 2 ปี ที่ผ่านมา ปรากฏว่ายังมีปัญหาหลายด้าน ได้แก่

1) กระบวนการยุติธรรมยังไม่เป็นแบบบูรณาการ คือ ยังไม่มีทิศทางที่ตรงกัน

2) งบประมาณกระจายไปทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง แต่คนปฏิบัติมีแค่ ตำรวจ และพนักงานอัยการขาดการประสานงานที่ดีกับเจ้าหน้าที่สำรวจในเรื่องของการดำเนินคดียาเสพติดเกี่ยวกับการสอบสวนเพิ่มเติมเพื่อร่วบรวมพยานหลักฐานมัดตัวผู้กระทำความผิด

3) การขยายผลโดยการยึดรัพย์ไม่ได้ผล เนื่องจากทรัพย์มีจำนวนไม่มากและผู้ต้องหาส่วนใหญ่ไม่ได้เป็นผู้ครอบครองทรัพย์สิน

4) การฟันฟุ้ดคิตยาเสพติดได้ผลน้อย ผู้เข้าสู่กระบวนการฟันฟุ้ดลับไปเสพยาเสพติดและหลบหนี กล้ายเป็นภาระของตำรวจที่จะต้องติดตามตัว

5) ผู้ค้ายาเสพติดได้รับโทษต่ำ เมื่อพันโทยอกมาแล้วก็กลับมาค้ายาเสพติดอีก

6) กระบวนการยุติธรรมอื่นที่ตามหน้าที่เฉพาะส่วน ภาระหนักตอกย้ำ กับตำรวจ แม้แต่คดีสำคัญที่ต้องมีพนักงานอัยการเข้ามายควบคุมการสอบสวนก็ยังไม่ปรากฏว่าคดีจะพิเศษต่างจากที่ตำรวจทำเอง

7) กระบวนการยุติธรรมอื่นล่าช้า และผู้กระทำผิดสามารถจัดหาทนายความที่มีความรู้ความสามารถอื่นสักดีทำให้หลุดพ้นจากคดีเป็นจำนวนมาก

8) กระบวนการยุติธรรมอื่นอาจมีปัญหาในการดำเนินคดี โดยเฉพาะในชั้นอัยการและราชทัณฑ์ เช่น อาจกระทำการโดยไม่ยุติธรรมหรือไม่ดึงอยู่ในความชื่อสัทธิ์

9) กระบวนการยุติธรรมอื่นอาจมีปัญหาในการดำเนินคดีเพื่ออา庇ดกับผู้ค้ายาเสพติด เนื่องจากปัญหาพยานหลักฐาน ไม่เพียงพอและระยะเวลาการสืบพยานนานเกินไป พยานบางคนอาจจำข้อเท็จจริงไม่ได้บางตอน

5.1.2 ลักษณะองค์กรอาชญากรรมในการค้ายาเสพติดในจังหวัดนครพนม

5.1.2.1 ลักษณะองค์กรอาชญากรรมของการค้ายาเสพติดในจังหวัดนครพนม ปรากฏว่ามีสองระดับ คือ ระดับมหาภัค และระดับบุลภัค ระดับมหาภัคเป็นเครื่องขับขานชาติ

ไทย-ลาว โดยเกี่ยวโยงกันระหว่างผู้มีอิทธิพลในประเทศไทยและลาว ซึ่งมีความเป็นไปได้ใน 3 ลักษณะ ได้แก่

1) พ่อค้ารายใหญ่ในลาวติดต่อผู้ค้ารายย่อยนำยาเสพติดมาจำหน่าย ผู้ค้ารายย่อยก็จะติดต่อหาลูกค้า หรือผู้ค้ารายย่อยที่เล็กลงไปอีกจนถึงผู้เสพเป็นหอด ๆ

2) ผู้สั่งยาเสพติดอยู่กรุงเทพฯ และส่งคนมาอยู่จังหวัดนครพนมเพื่อรับจ่ายเงิน โดยผู้ขนยาเสพติดเข้ากรุงเทพฯ อาศัยรถโดยสารเป็นพาหนะหรือโดยวิธีอื่น

3) นายทุนต่างชาติติดต่อผู้มีอิทธิพลในไทยให้สั่งยาเสพติดจากผู้มีอิทธิพลในลาว และส่งผ่านนายหน้าและลูกจ้างห้างฝ่ายไทยและฝ่ายลาวเป็นหอด ๆ จนสั่งยาเสพติดที่ชายแดน จากนั้นจึงลำเลียงเข้ากรุงเทพฯ และส่งออกต่างประเทศ

ส่วนระดับจุลภาค คนในจังหวัดนครพนมเกี่ยวข้องกับการค้ายาเสพติด โดยการรับจ้างขน แต่มีหลายชั้น ตั้งแต่คนในที่พื้นที่บ่นยาเสพติดจากกรุงเทพมหานครมาย จากนั้นก็มีผู้รับจ้างขนต่อ ซึ่งมีทั้งคนในจังหวัดนครพนมและนอกพื้นที่ ผู้ค้ารายใหญ่ที่ซื้อขายกันจริง ๆ เป็นชาวลาวและคนไทยนอกพื้นที่มากกว่าจะเป็นคนในจังหวัดนครพนม ซึ่งคนเหล่านี้สั่งการอยู่ในลาว และนอกพื้นที่ รวมทั้งมักอยู่เบื้องหลังและซังขาดหลักฐานพยานที่จะนำไปสู่การติดตามจับกุม ประเด็นที่น่าสนใจประเดิมหนึ่ง คือ การเกี่ยวข้องกับการค้ายาเสพติด โดยเฉพาะการลำเลียงยาเสพติดของคนในพื้นที่มีลักษณะเป็นเครือข่ายของเครือญาติหรือคนรู้จักในหมู่บ้านเดียวกัน ส่วนการฟอกเงินของคนในพื้นที่เป็นไปในลักษณะของการซื้อทรัพย์สินเป็นที่คืน สร้างบ้าน ซื้อรถยนต์ ซึ่งมีมูลค่าไม่น่าจะ แยกออกจากรายได้สูตริของผู้ค้ายาเสพติดรายย่อยได้ยาก ด้านการดำเนินการซ่วยเหลือทางกฎหมายของคนในพื้นที่ที่ถูกจับกุมก็มีการจ้างทนายความต่อสู้คดีอยู่บ้างในบางคดี ด้านการใช้ความรุนแรงของคนในพื้นที่ เช่น การต่อสู้กับเจ้าหน้าที่ตำรวจนั้นยังไม่ปรากฏ และด้านการแสวงหาอำนาจของคนในพื้นที่มีการพยายามเข้าไปมีบทบาทในองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น หรือการเมืองท้องถิ่นอื่น แต่ลักษณะองค์กรอาจญากรรมการค้ายาเสพติดในพื้นที่ยังมีขนาดเล็ก กระจายเป็นหย่อม ๆ ยังไม่กล้าประกาศตัวหรือตั้งเครือข่ายขนาดใหญ่ที่สร้างความกดดันให้กับรัฐ รวมความแล้วมีลักษณะเป็นกลุ่มย่อย ๆ ที่รับจ้างขนยาเสพติดมากกว่าการจัดองค์การเต็มรูป

5.1.2.2 ทฤษฎีที่อธิบายการเกิดอาชญากรรมที่มีการจัดองค์การในด้านการค้ายาเสพติดในพื้นที่อำเภอชัย丹 จังหวัดนครพนม ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยนี้ ได้แก่

1) ทฤษฎีภาวะผิดปกติ(Anomie) ทฤษฎีนี้จะเกิดขึ้นเมื่อคนจำนวนมากเผชิญกับความขัดแย้งกันระหว่างเป้าหมายกับวิธีการ และกลยุทธ์เป็นสิ่งแเปลกประหลาด เพราะสังคมกำหนดหลักการไว้อย่างหนึ่ง แต่เวลากระทำการกลับเป็นอีกอย่างหนึ่ง ซึ่งจะเห็นได้จาก รูปแบบหรือพฤติกรรมของผู้กระทำความผิดด้านยาเสพติดที่มีความหลากหลายแตกต่างกันไป ซึ่งสำหรับกรณี

ของอาชญากรรมที่มีการจัดองค์การแล้ว เป็นการปรับตัวแบบสร้างนวัตกรรมใหม่ เนื่องจากกลุ่มอาชญากรรมได้สร้างสรรการเล่นเกมส์ใหม่ๆ ขึ้นมาซึ่งเป็นเกมส์ที่ต่างไปจากกฎเกณฑ์ที่ดึงเดิมของสังคม

2) ทฤษฎีการตอบรับสามกันของกลุ่มที่มีพฤติกรรมเบี่ยงเบน (Differential association) คือพฤติกรรมการเรียนรู้ของอาชญากรที่เกิดขึ้นในกลุ่มคนที่ใกล้ชิดกัน ได้แก่ เทคนิคการก่ออาชญากรรม แรงขับ ทัศนคติ การหาเหตุผลเข้าตัวเอง ซึ่งขึ้นอยู่กับความเข้มข้น ความถี่ และช่วงระยะเวลาของความสัมพันธ์กันในกลุ่ม และถ้ายังเป็นเงื่อนไขที่มีมาก่อนของการประกอบอาชญากรรม จะเห็นได้จากการจับกุมคดียาเสพติดในหลายๆ คดี จะมีผู้ร่วมกระทำความผิดด้วยกันหลายคน และมีพฤติกรรมแฝงถ่ายกัน

3) ทฤษฎีวัฒนธรรมย่อยและการผิดระเบียบทางสังคม (Subcultures and social disorganization) วัฒนธรรมย่อยเป็นวัฒนธรรมหรือชนบธรรมเนียมของคนบางกลุ่มซึ่งจำแนกได้หลายประเภท ทั้งในแง่อาชีพ ชาติพันธุ์ ชนชั้น ผู้อยู่อาศัยในสถาบันเดียวกันและกลุ่มนักเรียนที่มีวัยต่างกัน โดยค่านิยมของวัฒนธรรมย่อยจะต่อต้านหลักการของวัฒนธรรมใหญ่ที่อยู่รายรอบ สอดคล้องการวิจัยซึ่งให้เห็นว่า กลุ่มคนที่ประพฤติผิดคลื่อค่านิยมที่ต่างจากคนที่ไม่ได้ประพฤติผิดอย่างเห็นได้ชัด และค่านิยมที่ผิดก็จะนำไปสู่การประพฤติผิดและการก่ออาชญากรรม ทัศนคติ ค่านิยมและเทคนิคของการก่ออาชญากรรมแบบมีการจัดองค์การเป็นสิ่งที่ถ่ายทอดทางวัฒนธรรม สอดคล้องกับงานวิจัยพบว่า คนในบริเวณที่มีการก่ออาชญากรรมจะมีการติดต่อกับคนที่ประพฤติผิดด้วยกันและผู้ต้องหาที่เคยต้องโทษมาก่อน การติดต่อนี้จึงเป็นประเด็นของการประพฤติผิดที่ถ่ายทอดจากคนรุ่นหนึ่งไปสู่คนอีกรุ่นหนึ่ง โดยมีแนวทางที่ใช้ภาษาและรูปแบบทางสังคมเดียวกัน สมาชิกในอนาคตขององค์กรอาชญากรรมตามปกตินั้นมาจากชุมชนที่มีตัวแทนของส่วนรวมอาศัยอยู่และมีารมณ์ร่วมกัน จนทำให้เกิดการยอมรับว่าการประกอบอาชีพที่ผิดกฎหมายนั้นเป็นวิถีชีวิตอย่างหนึ่ง ดังจะเห็นได้จากเครือข่ายหรือองค์กรยาเสพติดส่วนใหญ่จะเป็นคนในหมู่บ้านเดียวกัน หรือเป็นญาติกัน

4) ทฤษฎีโอกาสของคนเบี่ยงเบน (Differential opportunity) จำแนกออกเป็น 3 ประเภท ได้แก่ (1) วัฒนธรรมย่อยของพวกริมชายแดน คือพวกริมชายแดนออกจากสังคมจนถ้ายังเป็นคนที่ปฏิเสธความสำเร็จทางเศรษฐกิจ (2) วัฒนธรรมย่อยของความขัดแย้ง คือการรวมกลุ่มกันของแก๊งอันธพาลที่ใช้ความรุนแรงและชอบทำลายล้าง เพื่อให้ตนได้สถานะใหม่ในทางสังคม (3) วัฒนธรรมย่อยของอาชญากร หรือพวกริมชายแดนที่ชอบขู่恐吓 โชค มักก่ออาชญากรรมเพื่อแสวงหาประโยชน์และถ้ายังเป็นจุดเริ่มต้นของอาชญากรรมที่มีการจัดองค์การ

สิ่งสำคัญที่นำไปสู่การก่ออาชญากรรมที่มีการจัดการ เป็นการถ่ายทอดทางวัฒนธรรมของอาชญากร โดยผ่านทางการศึกษาสมาคมกัน โดยการถ่ายทอดนั้นทำให้เกิดโอกาสของการทำผิดของแต่ละกลุ่ม ไม่เท่ากัน

5) ทฤษฎีการควบคุมทางสังคม(Social control theory) การกระทำผิดจะเกิดขึ้นหรือไม่ขึ้นอยู่กับแรงผลักดันของมิติ 2 มิติ ได้แก่ ความเสี่ยงกับการได้รับรางวัล ความเสี่ยงหมายถึงความเสี่ยงต่อการถูกสืบสวน จับกุมและตัดสินความผิด จำนวนความเสี่ยงนี้จะถูกใช้เปรียบเทียบกับรางวัลที่จะได้รับ แต่ก็ขึ้นอยู่กับปัจจัยภัยหลังของแต่ละคน หากประเมินว่าความเสี่ยงมีน้อยกว่ารางวัลก็จะไม่ทำ แต่ถ้าความเสี่ยงมากกว่าก็จะทำ ทฤษฎีนี้จึงอธิบายได้ว่าทำไม่คนที่มีฐานะยากจนจึงน่าจะทำผิดมากกว่าคนที่ร่ำรวย แต่ขณะเดียวกันก็อธิบายได้ว่าทำไม่คนที่ร่ำรวยก็ทำผิดได้ เพราะสิ่งที่ทำมีความเสี่ยงน้อยแต่ได้รับรางวัลมากกว่า

5.1.3 ปัญหาอุปสรรคในการดำเนินคดีการค้ายาเสพติดในจังหวัดครพนมในระยะ 2 ปี ที่ผ่านมา ปรากฏว่ามีหลายปัญหา ได้แก่

5.1.3.1 ปัญหาการสอบสวน ยังขาดการสอบสวนเชิงลึกเพื่อขยายผลไปยังเครือข่าย รายใหญ่

5.1.3.2 ขาดงบประมาณ สำรวจมีงบประมาณไม่เพียงพอต่อการปฏิบัติงาน เช่น เนี้ยเดียว ค่าสายลับ ค่าตรวจสารเสพติด ค่าซื้ออุปกรณ์และค่าใช้สอย

5.1.3.3 ปัญหาค่าตอบแทน สำรวจที่ปฏิบัติงานปราบปรามการค้ายาเสพติดได้รับค่าตอบแทนไม่เพียงพอ ผู้บังคับบัญชาไม่ได้นำเอาผลงานการปราบปรามยาเสพติดไปพิจารณา เลื่อนขั้น เลื่อนตำแหน่ง

5.1.3.4 นโยบายการปราบปรามผู้ค้ายาเสพติดยังไม่ชัดเจนและไม่เป็นรูปธรรม

5.1.3.5 ผู้บังคับบัญชาขาดการประสานงานระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

5.1.3.6 ประชาชนในพื้นที่จำนวนมากเกี่ยวข้องกับยาเสพติด

5.1.3.7 สำรวจบ้านนายแสวงหาผลประโยชน์มิควรได้จากยาเสพติด

5.1.3.8 การทำสำนวนล่าช้า ส่วนมากต้องรอเอกสารยืนยัน เช่น จากผู้ตรวจสอบเสพติด ตรวจพิสูจน์ลายพิมพ์นิ่วมือ ตรวจสอบประวัติ และมีคดีใหม่เข้ามายield จำนวนมาก

5.1.3.9 มีปัญหาการข่าว ไม่มีแหล่งข่าวที่ดี หาข่าวยาก บางพื้นที่ผู้ค้ายาเสพติดเป็นเครือญาติกันทั้งหมู่บ้าน หรือผู้ให้ข่าวเกรงอันตราย

5.1.3.10 กำลังพลไม่เพียงพอ มีจำนวนไม่เหมาะสมกับพื้นที่การแพร่ระบาดของ การค้ายาเสพติด

5.1.3.11 สำรวจใช้กฎหมายได้ไม่น่า ก ต้องระมัดระวังการขัดต่อสิทธิเสรีภาพของประชาชน

5.1.3.12 การเข้าหาเป้าหมายรายใหญ่กระทำได้ยาก เนื่องจากเป้าหมายดังกล่าว ระวังตัวและมีวิธีการพลิกแพลง

5.1.3.13 การขยายผลทำไม่ได้ เพราะผู้ต้องหาไม่ชัดทอกัน

5.1.3.14 ประชาชนยังมีทัศนคติต่อการค้ายาเสพติดว่าเป็นเรื่องปกติจึงไม่ให้ความร่วมมือต่อเจ้าหน้าที่

5.1.3.15 ผู้กระทำผิดพันโทษมาแล้วกลับมาค้ายาเสพติดซ้ำอีก หรือมีญาติพี่น้องดำเนินการค้ายาเสพติดต่อ

5.1.3.16 เจ้าหน้าที่สำรวจมีอุปกรณ์ เครื่องมือเครื่องใช้ และยานพาหนะไม่ทันสมัย บางครั้งต้องจัดหาเอง ทำให้สิ้นเปลืองเงินส่วนตัว

5.1.3.17 เบคแคนจังหวัดนราธิวาส ไม่สามารถจัดหางานได้ตามที่ต้องการ สถานที่ตั้งการลักลอบนำเข้ายาเสพติดไม่เหมาะสม ยากที่จะตรวจสอบ

5.1.3.18 ปัญหาความร่วมมือในการปราบปรามยาเสพติดกับเจ้าหน้าที่สำรวจหลายจังหวัดการประสานงานอย่างต่อเนื่อง

5.1.3.19 โครงสร้างการสั่งการไม่เป็นเอกภาพ ขาดหน่วยงานที่มีอำนาจสั่งการโดยเฉพาะ

5.1.3.20 ผู้บังคับบัญชาบางคน ไม่ให้การสนับสนุน นโยบายปราบปรามยาเสพติด

5.1.3.21 ขาดการทำงานเป็นทีม

5.1.3.22 การค้ายาเสพติดมีผู้เกี่ยวข้องจำนวนมาก แบ่งหน้าที่และสั่งงานตามลำดับชั้น ผู้บังคับบัญชาทุนไม่รวมกระทำผิดให้เห็น

5.1.3.23 การค้ายาเสพติดมีผู้มีอิทธิพลหนุนหลังหรือมีผลประโยชน์เกี่ยวข้อง เมื่อถูกจับมักมีการวิงเต้นกดดันสำรวจ การสอบสวนดำเนินคดีไม่เป็นไปตามจริง สำรวจบางนายก็ไปเรียกรับผลประโยชน์เพื่อหาช่องทางช่วยเหลือ หรือผู้เกี่ยวข้องกับการกระทำผิดเป็นฝ่ายให้สิ่งของ

5.1.3.24 สำรวจบางนายเป็นผู้ค้ายาเสพติดเสียเอง

5.1.3.25 ไม่ได้รับความร่วมมือจากประชาชนในพื้นที่

5.1.4 ประสิทธิผลของการแก้ปัญหาการค้ายาเสพติดของสำรวจในจังหวัดนราธิวาส

5.1.4.1 ประสิทธิผลของการสำรวจครบทorough ในการแก้ปัญหาการค้ายาเสพติด ปรากฏว่า ผู้ให้สัมภาษณ์ส่วนใหญ่เห็นว่าสำรวจจังหวัดนราธิวาสสามารถแก้ปัญหาการค้ายาเสพติด ได้อย่างมีประสิทธิผลระดับหนึ่ง แต่มีปัจจัยที่ควบคุมไม่ได้ทางเศรษฐกิจ การเมืองและสังคมซึ่งเป็น

ปัจจัยภายนอก รวมทั้งปัญหาอื่น ๆ ได้แก่ กำลังพลมีน้อย แนวแม่น้ำโขงยาว ไม่ได้รับความร่วมมือในการปราบปรามยาเสพติดจากประเทศลาว ตำรวจต้องทำหน้าที่อื่นนอกเหนือจากการปราบปรามยาเสพติด โดยเฉพาะการชุมนุมทางการเมือง ทั้งนี้ตำรวจยังไม่สามารถเข้าถึงผู้ค้ายาเสพติดรายใหญ่ หรือรายสำคัญได้ เพราะเป็นนักค้าที่เคยกระทำผิดมานานมีความชำนาญและรู้จักหลบหลีก และในรู้ว่าผู้กระทำผิดที่อยู่เบื้องหลังไกล ๆ จะส่งการเมื่อไหร่ อีกทั้งผู้ค้ายาเสพติดได้ปรับเปลี่ยนกลยุทธ์ และรูปแบบการค้า มีการจัดองค์กรและเครือข่าย ทำให้ยากต่อการตรวจสอบ ปัญหาสำคัญที่สุด คือ ในพื้นที่ติดริมฝั่งแม่น้ำโขงเป็นผู้รับจ้างขนยาเสพติดจากฝั่งแม่น้ำโขงมาซังถนนสายหลักและไม่ได้รับความร่วมมือจากประชาชนในพื้นที่ แม้ว่าตำรวจภูธรจะหัวดูนตรพนมจะใช้มาตรการตรวจค้น ตั้งจุดตรวจจุดสกัด เข้าตรวจสอบจุดที่มีการขนยาเสพติดขึ้นฝั่ง มีมาตรการเร่งรัดควบขันพื้นที่ติดกับแม่น้ำโขง ตั้งชุดสืบสวนหาข่าว และนำวิทยาการและเทคโนโลยีใหม่มาใช้ในการปราบปรามยาเสพติดจนได้รับโล่คีเด่นปี พ.ศ. 2553 แล้วก็ตาม

5.1.4.2 การมีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายเพียงพอของตำรวจ ปรากฏว่า ผู้ให้สัมภาษณ์ส่วนใหญ่เห็นว่าตำรวจมีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายไม่เพียงพอต่อการแก้ปัญหาการค้ายาเสพติด เพราะต้องขออนุญาตของนายคืน นายจับจากศาลก่อนทุกครั้ง ซึ่งต้องใช้เวลาและอาจไม่ทันการณ์ ผู้กระทำความผิดอาจหลบหนีหรือโยกข้าย้ายเทղายเสพติด แม้ว่าจะให้อำนาเจ้าหน้าที่ตำรวจที่มีบัตรเจ้าหน้าที่ ป.ป.ส. ตรวจค้นผู้ต้องสงสัยในเคหสถานและในรถยนต์ได้ แต่สถานีตำรวจนางแห่งก็ไม่มีเจ้าหน้าที่ตำรวจนี้มีบัตรคังกล่าว หรือในการปฏิบัติงานจริงมีแต่ตำรวจชั้นประทวน อีกทั้งต้องระมัดระวังการตรวจค้นไม่ให้ละเมิดสิทธิเสรีภาพของประชาชน เพราะอาจถูกเรื่องเรียนหรือฟ้องร้องได้

5.1.4.3 ความชัดเจนของนโยบายการแก้ปัญหาการค้ายาเสพติดในจังหวัดนราธูพนม ปรากฏว่านโยบายการแก้ปัญหาการค้ายาเสพติดในเขตพื้นที่จังหวัดนราธูพนมมีความชัดเจน ตั้งแต่นโยบายรัฐบาลที่เน้นยุทธศาสตร์ 5 รั้วป้องกันระยะที่สาม โครงการ และมาตรการของตำรวจภูธรจังหวัดนราธูพนม แต่อาจมีปัญหาการปฏิบัติจากผู้ปฏิบัติที่ขาดการติดตามผล ขาดความมุ่งมั่น ขาดงบประมาณ ขาดการบูรณาการ ขาดการป้องกัน มีปัญหาผู้นำที่ขาดความทุ่มเท ผู้เสพพัฒนาไปเป็นผู้ค้า ปรับตัวไม่ทันสถานการณ์ และขาดความร่วมมือจากประชาชนในพื้นที่

5.1.4.4 ปัญหาของการนำนโยบายการปราบปรามการค้ายาเสพติดไปปฏิบัติของตำรวจจังหวัดนราธูพนม ปรากฏว่ามีปัญหาหลายด้าน ได้แก่

- 1) เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติขาดวัฒนธรรมกำลังใจ

2) เงินงบประมาณไม่เพียงพอ เช่น เงินค่าตอบแทนสายข่าวไม่เพียงพอ
เงินล่อซื้อขาดแคลน งบประมาณสืบสานติดตามความเคลื่อนไหวของผู้ค้าหรือเครือข่าย เงิน
ค่าตอบแทนผู้ปฏิบัติงาน

- 3) ขาดความร่วมมือจากส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง
- 4) ไม่ให้ความสำคัญกับการพิสูจน์ความผิดกรณีผู้เสพ
- 5) ปัญหากำลังพลไม่เพียงพอ ต่ำกว่าปฎิบัติงานหลายภารกิจ
- 6) การบริหารศูนย์ต่อสู้อาชันะปัญหายาเสพติด หรือ ศตส. ยังขาด
เอกภาพและความต่อเนื่อง
- 7) ผู้ปฏิบัติงานไม่เข้าใจนโยบาย
- 8) เจ้าหน้าที่หลายหน่วยยังปฏิบัติงานไม่เต็มความสามารถ ขาดความ
มุ่งมั่น ขาดอุดมการณ์
- 9) เจ้าหน้าที่มีภารกิจมากเกินไป เช่น นำกำลังไปควบคุมการชุมนุม

ทางการเมือง

- 10) ผู้นำไม่เข้ามาร่วมงานและรับผิดชอบต่อผู้ปฏิบัติ
- 11) ผู้ค้ายาเสพติดไม่ยำเกรงกฎหมาย
- 12) ขั้นตอนการดำเนินคดีล่าช้า โดยเฉพาะอำนาจการตรวจค้นที่ต้องนำ
คำร้องไปยื่นขอหมายค้นต่อศาล
- 13) นโยบายที่ออกมามิ่งตรงกับข้อเท็จจริง เน้นตัวเลข แต่ไม่เน้นการแก้
สถานการณ์ระบาดของยาเสพติด
- 14) ผู้อุgonนโยบายเน้นเพื่อให้ได้ผลงานมากเกินไป
- 15) ขาดการประเมินผลและติดตามผลนโยบาย
- 16) ผู้ปฏิบัติงานไม่จริงใจ มุ่งสร้างภาพมากเกินไป
- 17) ขาดวัสดุอุปกรณ์ในการทำงานที่มีประสิทธิผล

5.1.4.5 การประสานงานของตำรวจจังหวัดนรภกับหน่วยงานอื่นในการ
ปราบปรามการค้ายาเสพติด ปรากฏว่าขึ้นไม่คือพอย เนื่องจากตำรวจเกรงข่าวรั่วไหล เกรงการแย่งชิง
ผลงาน ไม่คุ้นเคยกับ ขาดการประสานงานในระดับต่ำกว่าจังหวัด ระบุยงปฏิบัติไม่ตรงกัน ไม่รู้จัก
ผู้บังคับบัญชาหน่วยงานอื่น แต่มีบางส่วนที่เห็นว่าการประสานงานดีแล้ว แต่ยังขาดงบประมาณ
ความต่อเนื่อง และความเป็นเอกภาพ และขึ้นอยู่กับตำรวจเองว่าต้องการประสานกับฝ่ายอื่นหรือไม่

5.1.4.6 ปัญหาทางด้านทรัพยากรดำเนินงานในการปราบปรามการค้ายาเสพติด
ของตำรวจจังหวัดนรภ ปรากฏว่าไม่เพียงพอ เนื่องจาก ประการแรก ขาดแคลนบุคลากร ทั้งด้าน

ปริมาณ และคุณภาพ ได้แก่ ผู้ปฏิบัติงาน ไม่เพียงพอ ขาดการอบรมและไม่มีประสบการณ์ ขาดหลักวิชา ขาดข้อมูลกำลังใจ ไม่ทุ่มเทให้กับงาน ประการที่สอง ขาดงบประมาณ เช่น งบประมาณในการสืบสาน เงินค่าตรวจสารเเพดิด ค่าใช้จ่ายของเจ้าหน้าที่ เงินค่าสายลับ เงินล่อซื้อ ค่าน้ำมัน ค่าโทรศัพท์ เป็นต้น ยังขาดเครื่องมือและอุปกรณ์ ได้แก่ น้ำยาตรวจสอบสารเเพดิด รถยกตู้ในการปฏิบัติงาน อาวุธปืนที่หันสมัย เสื้อเกราะกันกระสุน เครื่องมือเทคโนโลยีในการสืบสานจับกุม

5.1.5 กลยุทธ์ในการปราบปรามการค้ายาเสพติดของตำรวจจังหวัดคน Kron

5.1.5.1 กลยุทธ์ในปัจจุบัน ปรากฏว่าผู้ให้สัมภาษณ์มีความเห็นว่ากลยุทธ์ของตำรวจจังหวัดคน Kron ในปัจจุบันที่ดำเนินการอยู่ ได้แก่ การข่าว การปราบปราม การปิดล้อมตรวจค้น การตั้งจุดตรวจ จุดสกัด และมาตรการยึดทรัพย์สิน ส่วนความเห็นที่มีต่อประเด็นว่ากลยุทธ์ในการปราบปรามการค้ายาเสพติดของจังหวัดคน Kron ในปัจจุบันมีสมรรถนะเพียงพอต่อการแก้ปัญหาการค้ายาเสพติดหรือไม่นั้น ผู้ให้สัมภาษณ์มีความเห็นแตกออกเป็นสองฝ่าย ทั้งฝ่ายที่เห็นว่ามีสมรรถนะเพียงพอและไม่เพียงพอ ฝ่ายที่เห็นว่ามีสมรรถนะเพียงพอ ให้เหตุผลว่ามีกลยุทธ์ครบถ้วนแล้วทั้งการข่าว การปราบปราม การปิดล้อมตรวจค้น ตั้งจุดตรวจ จุดสกัดและมาตรการยึดทรัพย์สิน รวมทั้งในจังหวัดคน Kron มีการค้ายาเสพติดแบบเครือข่ายไม่นำมากและผู้ค้ายาเสพติดไม่ได้พัฒนาถึงขั้นมี กองกำลังต่อสู้กับตำรวจเมื่อนั่น แต่กลยุทธ์ที่ใช้เพื่อสกัดกั้นยาเสพติด ไม่ได้ใช้จังหวัดคน Kron เป็นเส้นทางยาเสพติดก็เพียงพอแล้ว ส่วนปัญหาที่เกิดจาก การนำกลยุทธ์มาใช้บังไม่ครบถ้วนสมบูรณ์ ซึ่งขึ้นอยู่กับผู้ปฏิบัติงานกลยุทธ์หรือไม่ รวมทั้งต้องปรับกลยุทธ์ให้ทันกับผู้ค้ายาเสพติดที่พัฒนาไป และรูปแบบการค้าใหม่ ๆ อยู่ตลอด ส่วนฝ่ายที่เห็นว่ามีสมรรถนะไม่เพียงพอ ให้เหตุผลว่าการให้ชุมชนมีส่วนร่วมไม่ได้ผล เพราะชุมชนและเครือญาติหรือกลุ่มคณะแนเสียงของผู้นำชุมชนมีส่วนเกี่ยวข้องกับการค้ายาเสพติด หรือกลยุทธ์รั่ว โรงเรียนที่ไม่สามารถป้องกันการค้ายาเสพติดที่ส่วนใหญ่เกิดขึ้นนอกโรงเรียนได้ นอกจากนี้ยังเห็นว่าไม่เพียงพอ เพราะจับได้เฉพาะผู้ขนยาเสพติด แต่ไม่สามารถขยายผลการจับกุมไปสู่ผู้ค้ารายใหญ่ได้ อีกทั้งยังไม่สามารถระบุได้ว่าได้ผลเพียงพอหรือไม่ เพราะการค้ายาเสพติดปรับเปลี่ยนรูปแบบตลอดเวลา

5.1.5.2 กลยุทธ์ที่ควรมีเพิ่มเติมในอนาคต ปรากฏว่าผู้ให้สัมภาษณ์เห็นว่ากลยุทธ์เพิ่มเติมในการปราบปรามการค้ายาเสพติดของตำรวจจังหวัดคน Kron ในอนาคต ได้แก่

- 1) ต้องปราบปรามอย่างจริงจัง โดยใช้มาตรการตรวจยึดทรัพย์สิน และสั่งคุมต้องร่วมกันต่อต้านผู้ค้ายาเสพติด โดยเฉพาะในชุมชนหรือหมู่บ้าน

- 2) ต้องเพิ่มกลยุทธ์เด็ดขาด เช่น การล่าหัวที่ทำถูกต้องตามกระบวนการกฎหมาย
- 3) ต้องนำเทคโนโลยีมาช่วย เช่น กล้องวงจรปิด และการติดตามสอดส่องทางอิเล็กทรอนิกส์
- 4) ต้องประสานกับประเทศเพื่อปราบปรามการค้ายาเสพติดอย่างจริงจัง
- 5) ต้องแยกตำรวจอุบมาทำหน้าที่ปราบปรามยาเสพติดอย่างเดียว โดยเฉพาะจังหวัดที่มีปัญหายาเสพติดแพร่ระบาดหรือเป็นเส้นทางลำเลียงยาเสพติดจากต่างประเทศอย่างเช่นกรณีของจังหวัดนครพนม
- 6) ต้องปรับปรุงกลยุทธ์การปราบปรามการค้ายาเสพติดให้ทันสมัย เช่น พัฒนาเทคโนโลยี จัดความสามารถของผู้ปฏิบัติงาน ความร่วมมือ สร้างชุมชนและผู้นำที่เข้มแข็ง
- 7) ควบคุมพฤติกรรมผู้เกี่ยวข้อง ทำงานเป็นระบบ สร้างภูมิคุ้มกันยาเสพติดระดับหมู่บ้านหรือชุมชน จัดระบบสังคมแบบบูรณาการ ขั้คปั้งจัยเสี่ยง เสริมสร้างปั้งจัยบวก เสริมสร้างความเข้มแข็งให้หมู่บ้านตามแนวทางแคน ลาดตระเวน ตั้งจุดตรวจหรือจุดสกัด ต้องอาสาสมัครหมู่บ้าน ปฏิบัติการเชิงรุก
- 8) มุ่งเน้นทำลายเครือข่ายองค์กรการค้ายาเสพติด ใช้มาตรการทางสังคม และมาตรการทางกฎหมาย
- 9) เน้นการอบรมไทยและพิษภัยยาเสพติดในสถานศึกษาและชุมชนบ้าน
- 10) จัดหาเครื่องมือให้เพียงพอ
- 11) มีมาตรการเด็ดขาด ดำเนินคดีอย่างจริงจัง เพิ่มโทษและดำเนินการขึ้นเด็ดขาดกับข้าราชการที่เกี่ยวข้องกับการค้ายาเสพติด
- 12) มีกฎหมายให้อำนาจเต็มที่ในการปฏิบัติงานปราบปรามการค้ายาเสพติด
- 13) ปราบปรามการทุจริตคอร์รัปชัน
- 14) เน้นแหล่งข่าวและชุดปฏิบัติงานปราบปรามการค้ายาเสพติดที่มีประสิทธิผลซึ่งผ่านการอบรมมาเป็นอย่างดี
- 15) เน้นการป้องกันและปราบปรามการค้ายาเสพติดตามแนวทางแคน ได้แก่ การหาข่าว และขยายผลถึงผู้ค้ายาเสพติดรายใหญ่
- 16) เน้นการมีส่วนร่วมจากประชาชน โดยประชาสัมพันธ์รณรงค์ และสร้างมุขยสัมพันธ์และสร้างฐานมวลชนให้มีประสิทธิผล

5.2 อกิจกรรมผล

ผู้วิจัยได้แบ่งประเด็นการอภิปรายผลออกเป็นประเด็นตามข้อค้นพบของการวิจัยดังต่อไปนี้

5.2.1 จากการวิจัยที่ค้นพบว่า สถานการณ์การค้ายาเสพติดในเขตพื้นที่จังหวัดนครพนมในระยะ 2 ปีที่ผ่านมามีการค้ายาเสพติดเพิ่มมากขึ้น โดยเฉพาะยาบ้าและกัญชา นั้น อภิปรายผลได้ว่า การวิจัยที่ค้นพบดังกล่าวสอดคล้องกับการเพิ่มขึ้นของจำนวนคดียาเสพติดที่ตำรวจภูธรจังหวัดนครพนมจับกุมได้ ซึ่งปรากฏจากรายงาน (แบบ ป.ส. 1 ภาพรวม) ว่าปี พ.ศ. 2553 จับกุมกัญชาแหง ได้ 314 คดี ของกลาง 1945.51 กรัม ยาบ้า 1,749 คดี ของกลาง 130,550.75 เม็ด คดีกัญชาและยาบ้าคิดเป็นร้อยละ 96.13 ของคดียาเสพติดทั้งหมด ปี พ.ศ. 2554 จับกุมกัญชาแหง ได้ 200 คดี ยาบ้า 3518 คดี ของกลาง 584,583.25 เม็ด คดีกัญชาและยาบ้าคิดเป็นร้อยละ 98.30 ของคดีทั้งหมด

นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับข่าวที่ปรากฏต่อสาธารณะโดยทั่วไป ยกตัวอย่างข่าวในหน้าหนังสือพิมพ์ ข่าวแรก

“บ่าย 3 โง วันที่ 21 กุมภาพันธ์ ที่ สภ.บ้านแพง จังหวัดนครพนม พ.ต.อ.ธีทัต อิ่มทั่ว รอง พบก.ก.จ.นครพนม แตลงข่าวจับกุม น.ส.สมหมาย ใจชัย อายุ 55 ปี นางทอง งามดังนาค อายุ 60 ปี และนายเชิดชัย โชคคุณ อายุ 32 ปี พร้อมยาบ้า 1,965 เม็ด ซุกซ่อนอยู่ในห้องเครื่องหน้ารถปิกอัพมาสค่า สีดำ ทะเบียน พก 3494 ขอนแก่น ที่จุดตรวจบ้านนาพระชัย ถนนสายบ้านแพง-นครพนม โดยกระชากหน้ารถมีสติกเกอร์สำนักงานตำรวจนแห่งชาติและสติกเกอร์โรงเรียนนายร้อย จปร. ติดไว้กระชากหลัง เพื่อตอบตาเจ้าหน้าที่ สอบสวนทราบว่า น.ส.สมหมายมีอาชีพเป็นหมอนวดแผนโบราณ เคยติดคุกคดีเสพและครอบครองยาบ้า 1 ปี 6 เดือน ส่วนของกลางทั้งหมด ถือว่าซื้อมาจากชาวลาว 2.4 แสนบาท แต่จ่ายก่อนเพียง 5 หมื่นบาท จึงคุณตัวส่งพนักงานสอบสวนขยายผล” (ไทยรัฐ, วันที่ 23 กุมภาพันธ์ 2555, หน้า 19)

ส่วนอีกข่าวหนึ่งเป็นการประทับตราว่า “การตรวจกับกลุ่มผู้ค้ายาเสพติด

“พ.ต.ท.นานะ ธัญญาวนิช รองพก.ก.กลุ่มงานสืบสวน ก.จ.นครพนม นำตำรวจปิดล้อมท่าเรือริมแม่น้ำโขงในเขตบ้านกลางน้อย ต.บ้านกลาง อ.เมืองนครพนม เมื่อเวลา 01.00 น. วันที่ 3 พฤษภาคม หลังได้รับรายงานว่าจะมีคนร้ายขนยาเสพติด พบเรือทางบ้ำาเข้าเที่ยบฝั่งและมีชาห 4 คน เดินลงมา จึงเข้าจับกุม แต่คนร้ายยิงต่อสู้และขวางระเบิดใส่จน คต.อินธิรัตน์ ครอินทร์ อายุ 43 ปี และร.ต.ต.ธนชัย นามราช อายุ 53 ปี บาดเจ็บ ต่อมา พ.ต.อ.สมนึก มิควร พก.สภ.เมืองนครพนม พ.ต.ท.ทวี สารกາล พบ.ร้อยตรี 236 น.อ.ธีรเกียรติ ทองอร่าม พบ.นรข. นครพนม นำกำลังมาช่วยแต่คนร้ายหนีไปได้ และตอนสายวันเดียวกัน พล.ต.ต.ชานาณ เครือบัว พบก.ก.จ.นครพนม แตลงว่าสามารถยึดยาบ้าได้ 17,500 เม็ด ยาไอซ์ 359 กรัม สำหรับ ค.ต.อินทรัตน์เครื่องบินจากกองบินตำรวจนครพนม

นารับไปรักษาที่โรงพยาบาลตำรวจ ส่วนร.ต.ต.ธนชัย อาการปอดกั้ยเหลว” (ไทยรัฐ, วันที่ 5 พฤษภาคม 2555, หน้า 15)

ส่วนในเชิงคุณภาพ จากการวิจัยพบว่า การค้ายาเสพติดโดยอาศัยเด็กและกลุ่มเครือญาติมากขึ้นนั้น อาจนำมาอภิปรายผลได้ว่า จำนวนการค้ายาเสพติดในจังหวัดครพันธ์ซึ่งเริ่มนีความสับซ้อนมากขึ้น และมีแนวโน้มที่จะขยายจากปัญหายาเสพติดไปสู่ปัญหาทางสังคม เพราะตามทฤษฎีการเกิดอาชญากรรมนั้น หากการค้ายาเสพติดถูกขยายเป็นปัทสถานของสังคมที่เป็นที่ยอมรับกัน ก็จะพัฒนาไปเป็นวัฒนธรรมย่อบยี่ที่เบี่ยงเบนออกไปจากวัฒนธรรมไทยญี่ปุ่น และทำให้สังคมเสียระเบียบ การใช้เด็กและกลุ่มญาติเพื่อน้องของคนในพื้นที่ขบวนยาเสพติดซึ่งเป็นปัญหาที่น่าวิตกเป็นอย่างยิ่ง

5.2.2 จากการวิจัยที่ศึกษาพบว่าการดำเนินคดีเกี่ยวกับผู้ค้ายาเสพติดของตำรวจจังหวัดนราธูรน์ได้มีการดำเนินการอย่างต่อเนื่องและจริงจังสามารถจับกุมผู้ค้ารายใหญ่ได้หลายราย ได้แก่ กลางทั้งกัญชาและยาบ้าจำนวนมาก มีมาตรการในการตรวจยึดทรัพย์สิน โดยเฉพาะในเขตพื้นที่ อำเภอเมืองนราธูรน์ และอำเภอชาตุพนม ซึ่งมีเขตแดนติดแม่น้ำโขง มีการจับกุม กัญชาครั้งละหลายร้อยกิโลกรัมและยาบ้าหลายหมื่นเม็ด ในปี พ.ศ. 2553 ได้มีการเพาทำลายกัญชา 4 ตันเศษ แต่ตำรวจที่ให้สัมภาษณ์ส่วนใหญ่ยังไม่พอใจนั้น อาจนำมาอภิปรายผลได้ว่า เมื่อจับได้มาก แต่การค้ายาเสพติดในจังหวัดนราธูรน์ก็ยังไม่หยุดยั้งนั้น เป็นเพราะการเพร่ระบาดยาเสพติดและการค้ายาเสพติดมีขนาดใหญ่มากขึ้น ซึ่งเกี่ยวข้องกับอาชญากรรมที่มีการจัดการหรือองค์กรอาชญากรรมในการค้ายาเสพติดอย่างชัดเจน

5.2.3 จากการวิจัยที่กันพบว่า ลักษณะองค์กรอาชญากรรมของการค้ายาเสพติดในจังหวัดนราธิวาส ประกอบด้วย ลักษณะของผู้นำ ลักษณะของเครือข่าย ลักษณะของอาชญากรรม การค้ายาเสพติดในจังหวัดนราธิวาส มีลักษณะเด่นๆ คือ ระดับมหาภัคและระดับจุลภัค ระดับมหาภัคเป็นเครือข่ายข้ามชาติ ไทย-ลาว และระดับจุลภัค คนในพื้นที่จังหวัดนราธิวาส มีส่วนเกี่ยวข้องกับการค้ายาเสพติด โดยการรับจ้างขน โดยเฉพาะแนวทางเดินบริเวณแม่น้ำโขง น้ำน้ำ สามารถนำมาอภิปรายผลได้ว่า สอดคล้องกับข้อมูลจากแฟ้มคดียาเสพติดที่ตำรวจภูธรจังหวัดนราธิวาสจับกุม ได้ ซึ่งมีลักษณะเป็นเครือข่ายการค้ายาเสพติดข้ามชาติ

ลักษณะการค้ายาเสพติดในจังหวัดนราธิวาสเนื่องจากภูมิศาสตร์ที่ติดต่อกับประเทศมาเลเซีย ทำให้ยาเสพติดสามารถนำเข้าออกได้สะดวก จังหวัดนราธิวาสเป็นศูนย์กลางการค้ายาเสพติดในภาคใต้ของประเทศไทย ยาเสพติดที่หลักๆ นำเข้ามาคือโคเคนและเมทแอมฟีตีน ซึ่งถูกนำไปขายในภาคใต้และภาคอื่นๆ ของประเทศไทย รวมถึงส่งออกไปยังต่างประเทศ เช่น มาเลเซีย ไทยเองก็มีการปลูกพืชกระทุงมาใช้ในการผลิตยาเสพติดอย่างกว้างขวาง แต่ในปัจจุบันการค้ายาเสพติดในประเทศไทยลดลงอย่างมาก เนื่องจากมาตรการด้านกฎหมายที่เข้มงวดขึ้น แต่ก็ยังคงมีการค้ายาเสพติดอยู่อย่างต่อเนื่อง ทำให้เกิดความเสียหายต่อสังคมและเศรษฐกิจอย่างรุนแรง

รุนแรง ไม่มีการเป็นสมัชิก มีสัญลักษณ์องค์กร มีการແສງหาอำนาจและจัดโครงสร้างอย่างเป็นทางการและเห็นได้ชัดเหมือนในต่างประเทศหรือเหมือนกองกำลังชนกลุ่มน้อยในภาคเหนือของประเทศไทย แต่กระนั้นก็เป็นอันตรายต่อสังคมและชุมชนในพื้นที่ เพราะมีโอกาสที่จะสร้างวัฒนธรรมย่อมที่ทำลายระบบที่ดั้งเดิมของสังคม หากมีมากและขยายออกไปเรื่อย ๆ แล้วอาจพัฒนาไปเป็นกองกำลังซ่อนรู้จักทำให้เจ้าหน้าที่ไม่สามารถปักครองได้

5.2.4 จากการวิจัยที่ศึกษาพบว่าประสิทธิผลของการตรวจจับหัวคนครพนมในการแก้ปัญหาการค้ายาเสพติดสามารถแก้ปัญหาได้ระดับหนึ่ง แต่มีปัญหาอุปสรรคในด้านต่าง ๆ อยู่มาก ทั้งทางด้านปัญหาทรัพยากร ปัญหาการสืบสวนสอบสวน ปัญหาการประพฤติมิชอบของตำรวจ ปัญหาเชิงนโยบายและการบริหารงาน ปัญหาทางด้านประชาชน ปัญหาต่างประเทศและปัญหาองค์กรอาชญากรรมนั้น อาจนำมาอภิปรายผล ได้ว่าปัญหาการค้ายาเสพติดในจังหวัดครพนมเป็นปัญหาสำคัญ มีแนวโน้มที่จะขยายออกและพัฒนาไปเป็นองค์กรอาชญากรรม ขณะนี้จึงจำเป็นที่จะต้องนำปัญหาอุปสรรคในการปราบปรามไปแก้ไขโดยคู่ควร ซึ่งควรจำแนกตามความยากง่ายของปัญหาและหาทางแก้ไขทั้งในระดับส่วนและระดับชาตต่อไป

5.3 ข้อเสนอแนะ

5.3.1 ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

ผู้วิจัยขอให้ข้อเสนอแนะตามผลของการวิจัย 12 ประการ ดังต่อไปนี้

5.3.1.1 จากการวิจัย พบว่า การดำเนินคดีกับการค้ายาเสพติดในจังหวัดครพนม มีปัญหาทางด้านทรัพยากร ได้แก่ ปัญหาการขาดงบประมาณ ค่าตอบแทน กำลังพล อุปกรณ์และยานพาหนะ จึงจำเป็นที่หน่วยงานที่รับผิดชอบทางด้านการบริหารงานตำรวจ ต้องแต่ระดับจังหวัดภาค จนกระทั่งถึงสำนักงานตำรวจนจะต้องเร่งหาทางแก้ไข โดยเร็ว เพราะเป็นปัจจัยพื้นฐานที่สำคัญในการปราบปรามยาเสพติด

5.3.1.2 จากการวิจัย พบว่า การดำเนินคดีกับการค้ายาเสพติดในจังหวัดครพนม มีปัญหาทางด้านการสืบสวนสอบสวน ได้แก่ ขาดการสอบสวนเชิงลึก มีปัญหาการข่าวและการขยายผล ตลอดจนการทำสำนวนล่าช้า เป็นปัญหาด้านการสืบสวนสอบสวน ซึ่งหน่วยงานที่รับผิดชอบต้องเร่งเอาใจใส่ โดยกำหนดเป็นนโยบาย แนวทางปฏิบัติ และหาทางปรับปรุงระบบการสืบสวนสอบสวนทั้งทางด้านปริมาณและคุณภาพ เช่น การจัดหาผู้ปฏิบัติงานด้านการข่าวที่มีคุณภาพ ผ่านการอบรมและมีความชำนาญเข้ามาช่วยฝึกอบรมตำรวจนในพื้นที่ จัดหาเทคโนโลยีและเครื่องมือที่ทันสมัย เช่น การดักฟังทางโทรศัพท์ การติดตามสอดส่องการใช้อินเตอร์เน็ตและอีเมล เป็นต้น

5.3.1.3 จากการวิจัย พบว่า ด้านต่อของปัญหาการค้ายาเสพติดมาจาก การนำเข้ายาเสพติดจากประเทศลาว เพาะจะนั้น จึงจำเป็นต้องยกระดับการเจรจาความร่วมมือในการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดไปสู่ระดับสูง เพื่อให้เกิดการติดต่อและเจรจาร่วมมือกันอย่างเป็นทางการ เช่น รัฐบาลไทยอาจส่งเจ้าหน้าที่ไปเจรจา กับประเทศลาวโดยตรง หรือให้ความสนับสนุนด้านการปราบปรามยาเสพติด ตลอดจนการสนับสนุนงบประมาณและทรัพยากรแก่ประเทศลาว เพื่อป้องกันและปราบปรามปัญหาตั้งแต่ต้นทาง

5.3.1.4 จากการวิจัย พบว่า การค้ายาเสพติดในจังหวัดนครพนม มีลักษณะเป็นเครือข่ายเพิ่มมากขึ้น ดังนั้น แนวโน้มขยับและมาตราการในการปราบปรามการค้ายาเสพติดจึงต้องยกระดับจากการตั้งเป้าหมายเชิงปริมาณ สำหรับการจัดกุมและพัฒนาไปสู่การทำลายล้างเครือข่ายเสพติด โดยทางพัฒนาแนวทางการขยายผล ใช้มาตรการยึดทรัพย์สิน และใช้แผนที่อาชญากรรมและเทคโนโลยีในการสอดส่องและติดตาม โดยร่วมมือกับต่างประเทศ โดยเฉพาะประเทศลาวและมาเลเซียมากขึ้น

5.3.1.5 จากการวิจัย พบว่า การค้ายาเสพติดอาศัยเครือข่ายประชาชนในพื้นที่บนยาเสพติดมากขึ้น อาจมีผลให้ยาเสพติดแพร่ระบาดและมีคนในพื้นที่ติดยาเสพติดเพิ่มมากขึ้น รวมทั้งเป็นปัญหาที่ประชาชนในพื้นที่ที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติดไม่ให้ความร่วมมือกับการปราบปรามยาเสพติด เพราะจะนั้น สำรวจและฝ่ายปกครองในพื้นที่ จำเป็นต้องหาทางคึ่งเอามวลชนมาเป็นฐาน โดยอาจนำเอาประชาชนในพื้นที่ที่มีความรู้ความสามารถและมีทัศนคติที่ดีต่อการสำรวจและฝ่ายปกครองเข้ามาฝึกหัด เป็นสำรวจอาสาและสายลับเพื่อค่อย ๆ ซึ่งลึกไปยังกระบวนการค้ายาเสพติด และหาทางทำลายล้างอย่างจริงจังต่อไป โดยเฉพาะกระบวนการปรับเปลี่ยนจิตสำนึกความรักในพื้นที่และการป้องกันยาเสพติด ซึ่งจำเป็นต้องเร่งดำเนินการและต้องร่วมมือกันหลายฝ่าย รวมไปถึงหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในทางสังคม

5.3.1.6 จากการวิจัย พบว่า การปราบปรามการค้ายาเสพติดในจังหวัดนครพนม มีปัญหาร�่องต่างๆ ที่มีการกิจกรรมด้าน ฉะนั้น สำนักงานสำรวจต้องตรวจสอบและดำเนินการอย่างต่อเนื่อง แต่ต้องก่อตัวให้กับการปราบปรามการค้ายาเสพติด โดยตรง เพื่อทำการกิจด้านเดียวและเพื่อให้การสั่งการและความรับผิดชอบในจังหวัด โดยเฉพาะจังหวัดที่มีปัญหาการค้ายาเสพติดตามแนวทางเดียวกัน อีกทั้งยังต้องมีการสนับสนุนทางการเงินและภาระงานที่สำคัญ ให้กับสำนักงานสำรวจต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพ

5.3.1.7 จากการวิจัย พบว่า ประสิทธิผลในการปราบปรามการค้ายาเสพติดในจังหวัดนครพนมยังมีปัญหาทางด้านกฎหมาย โดยเฉพาะประเด็นการขออนุมัติขอหมายค้นและหมายจับจากศาล ซึ่งอาจทำให้เสียเวลา ล่าช้าและอาจไม่ทันการณ์ ดังเช่นที่ประสบปัญหาในทางปฏิบัติอยู่ในปัจจุบัน เพราะฉะนั้น สำนักงานสำรวจต้องตรวจสอบและดำเนินการอย่างต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพ

อาจเสนอแก่ไขกฎหมายเพื่อให้อำนาจสำรวจในการตรวจค้นและจับกุมการค้ายาเสพติด กรณีที่มีเหตุผลและมีหลักฐานอันควรเชื่อว่ามีการกระทำความผิด โดยไม่ต้องขอหมายค้นและหมายจับจากศาล รวมทั้งควรขยายเจ้าหน้าที่สำรวจที่มีอำนาจค้นและจับกุมตามกฎหมายปราบปรามยาเสพติด ลงไปถึงชั้นประทวน สำหรับผู้ปฏิบัติงานที่ทำหน้าที่โดยตรงในการปราบปรามการค้ายาเสพติด

5.3.1.8 จากการวิจัย พบว่า กลยุทธ์ในการปราบปรามการค้ายาเสพติดในจังหวัดนครพนมที่ดำเนินการอยู่ในปัจจุบัน ได้แก่ การข่าว การปราบปราม การปิดล้อมตรวจค้น การตั้งจุดตรวจจุดสกัดและมาตรการบีดทรัพย์ แต่ยังมีซ่องว่างตรวจกลยุทธ์ในการระดมกำลังการมีส่วนร่วมจากประชาชน เพราะฉะนั้นจึงควรเสริมด้วยการระดมกำลังการมีส่วนร่วมของประชาชน เพื่อให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมคิด ร่วมทำและร่วมแก้ไขปัญหาการค้ายาเสพติดในชุมชนให้มากขึ้น

5.3.1.9 ควรนำแนวทางการปราบปรามการค้ายาเสพติดตามข้อเสนอของผู้ให้ข้อมูลที่สำคัญไปพิจารณาปรับปรุงกลยุทธ์ที่เป็นอยู่เพื่อให้การปราบปรามการค้ายาเสพติดมีผลในทางปฏิบัติอย่างจริงจัง เช่น การปราบปรามอย่างจริงจัง การพัฒนาเทคโนโลยีและจัดความสามารถของผู้ปฏิบัติงาน การมุ่งเน้นทำลายเครือข่ายองค์กรการค้ายาเสพติด เน้นแหล่งข่าวและชุดปฏิบัติงานปราบปรามยาเสพติดที่มีคุณภาพ และการขยายผลถึงผู้ค้ารายใหญ่ เพื่อทางานถ่องรากถอนโคนการค้ายาเสพติดให้หมดสิ้นไปหรือบรรเทาเบาบาง

5.3.1.10 ควรนำปัญหาอุปสรรคในการปราบปรามการค้ายาเสพติดในจังหวัดนครพนมมาแก้ไข โดยจัดทำเป็นแผนระยะสั้นและระยะยาว และเผยแพร่ให้ผู้เกี่ยวข้องเข้าใจตรงกันระยะสั้น ควรเน้นที่ปัญหาทรัพยากร ปัญหาการประพฤติมิชอบของตำรวจ ปัญหาเชิงนโยบายและการบริหาร ระยะปานกลางควรเน้นที่ปัญหาการสืบสวนสวนสอบ และปัญหาองค์กรอาชญากรรม ส่วนระยะยาวควรเน้นที่ปัญหาทางด้านประชาชนและความร่วมมือกับประเทศคลาว

5.3.1.11 ควรศึกษาวิจัยเกี่ยวกับองค์กรอาชญากรรมในการค้ายาเสพติดเพิ่มเติม โดยคุ้นเคยจากแฟ้มคดีสำรวจและนำมาประมวลเพื่อหาร่องรอยหลักฐานและสร้างความรู้เพื่อเป็นกรอบในการทำความเข้าใจปัญหาการค้ายาเสพติดและเปลี่ยนโน้ตศัพท์และแนวทางการปราบปรามจากการเน้นตัวชี้วัด มาเป็นการมุ่งทลายเครือข่ายยาเสพติดหรือองค์กรอาชญากรรม เพื่อให้การปราบปรามการค้ายาเสพติดได้ผลมากยิ่งขึ้น

5.3.1.12 ควรศึกษาวิจัยเรื่องอื่น ๆ ที่อาจเกี่ยวข้องกัน เช่น เครือข่ายยาเสพติดในเรือนจำ การติดตามร่องรอยการค้ายาเสพติดจากโทรศัพท์มือถือ หรือการประพฤติผิดของตำรวจและเจ้าหน้าที่อื่นที่เกี่ยวข้องกับการค้ายาเสพติด

5.3.2 ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

5.3.2.1 จากผลการวิจัยทำให้ทราบว่า การควบคุมอาชญากรรมที่มีการขัดองค์การ ในด้านการค้ายาเสพติด จะเกิดประสิทธิภาพและผลสำเร็จได้ต้องมีงบประมาณที่เพียงพอต่อการปฏิบัติงาน ซึ่งงบประมาณตั้งกล่าวสามารถขอรับการสนับสนุนได้ดังนี้

- 1) จากทุนรัฐบาล โดยรัฐบาลต้องให้งบประมาณเพิ่มมากขึ้น
- 2) จากทุนขององค์กรเอกชน เช่น องค์กรบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล องค์กรบริหารส่วนตำบล เป็นต้น

5.3.2.2 ควรกำชับพนักงานสอบสวนให้สอบสวนปากคำผู้ต้องหาอย่างยาเสพติดให้ได้ข้อมูลที่มีความละเอียด ขัดเจนมากขึ้น เช่น ยาเสพติด ได้มาจากใคร ที่ไหน อย่างไร และให้ประสานการปฏิบัติงานกับชุดสืบสวน เพื่อทำการขยายผลการจับกุมให้ถึงผู้ร่วมกระทำผิดในลักษณะที่เป็นเครือข่ายหรือองค์กรยาเสพติด และทำการยึดทรัพย์สินตามพระราชบัญญัตินามาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด

5.3.2.3 การวิจัยเป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ ดังนั้นควรเพิ่มข้อมูลให้ละเอียดยิ่งขึ้นในเชิงปริมาณ เช่น ในการเก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์นั้นควรเพิ่มจำนวนคนหรือหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องยาเสพติดด้วย จะทำให้ได้ข้อมูลการวิจัยที่ละเอียดยิ่งขึ้น

เอกสารอ้างอิง

เอกสารอ้างอิง

- จรัส สุวรรณเวดา. 2537. ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับยาเสพติด. เอกสารประกอบการศึกษาอบรม
ผู้ประสานงานด้านการป้องกันยาเสพติด กรุงเทพมหานคร : ม.ป.พ. (ขัดสำเนา).
- ฉัตรสุมน พฤติกิจญ์โภ. 2551. รายงานวิจัยนโยบายและยุทธศาสตร์ในการป้องกันและปราบปราม
ยาเสพติด. กรุงเทพมหานคร : สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปราม
ยาเสพติด.
- เชาวฤทธิ์ ศรีประยูร. 2546. ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานด้านการป้องกันและปราบปราม
อาชญากรรม : ศึกษารณิสตานีสำรวจภูมิภาคดำเนินการป้องกันและปราบปราม
วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต : สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- นวลน้อย ตรีรัตน์. 2539. รายงานวิจัยเศรษฐกิจอนกฤษหมายและนโยบายสาธารณะ
ในประเทศไทย. กรุงเทพมหานคร : สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.).
- ประจญ ปรัชญ์สกุล. 2546. การประเมินผลการดำเนินงานตามนโยบายประกาศสงเคราะห์กับ
ยาเสพติดขั้นแตกหัก : ศึกษารณิคุณย์ปฏิบัติการต่อสู้เพื่ออาชญาเสพติดอำเภอ
แม่สาย จังหวัดเชียงราย. วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต : สถาบัน
บัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- ประจำ แก้วโก. 2546. ทัศนะของเจ้าหน้าที่สำรวจในสถานีสำรวจภูมิภาคเมืองเชียงราย ต่อ
ปัญหาและความสำเร็จในการปราบปรามยาเสพติด. วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตร
มหาบัณฑิต : สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- ประจักษ์ อวัชวนนท์. การดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดตามแผนปฏิบัติการรวม
พลังไทยทั้งชาติขจัดยาเสพติดของเจ้าหน้าที่สำรวจ : กรณีศึกษาอำเภอแม่ฟ้าหลวง
จังหวัดเชียงราย. วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต : สถาบันบัณฑิต
พัฒนบริหารศาสตร์.
- ปิยศักดิ์ เกิดสุข. 2550. การมีส่วนร่วมในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดของสมาชิกสภา
องค์กรบริหารส่วนตำบล : ศึกษาเฉพาะกรณีจังหวัดอำนาจเจริญ. วิทยานิพนธ์ปริญญา
ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต : สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- พิศิษฐ์ หริรัญกิจ. 2536. ความสัมพันธ์ระหว่างแรงจูงใจทางสังคมกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับยา
เสพติดให้โทษของวัยรุ่น. วิทยานิพนธ์ปริญญาสังคมศาสตรมหาบัณฑิต :
มหาวิทยาลัยนគิด.

เอกสารอ้างอิง (ต่อ)

- ไฟฏร์ แสงพุ่น และธนารชต์ นามผลดี. 2550. ปกิณกะสาระ เส้นทางชีวิตผู้ติดยาเสพติด.
กรุงเทพมหานคร : สำนักพัฒนาการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด สำนักงาน
คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด.
- กิญโญ ทองชัย. 2537. การส่งมอบยาเสพติดภายใต้การควบคุม. วิทยานิพนธ์ปริญญาดิศศาสตร
มหาบัณฑิต : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร.
- วุฒิ เหล่าสุนทร. 2536. รายงานวิจัยอาชญากรรม : การค้ายาเสพติด (ศึกษาข้อมูลพื้นฐาน ขั้นตอน
การค้ายาเสพติดของผู้ต้องขัง). สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปราม
ยาเสพติด.
- ศูนย์ต่อสู้เพื่อเอาชนะปัญหายาเสพติดจังหวัดนครพนม. 2551. การป้องกันและการแก้ปัญหายาเสพ
ติดในจังหวัดนครพนม ปี 2551. นครพนม : ไทยการพิมพ์.
- _____. 2552. การป้องกันและการแก้ปัญหายาเสพติดในจังหวัดนครพนม ปี 2552.
นครพนม : ไทยการพิมพ์.
- สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย. 2536. สถานการณ์ปัญหายาเสพติดในประเทศไทย.
- สถาพร ศิริกัດี. 2546. ปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานการแก้ไขปัญหายาเสพติดของภาครัฐ
และองค์กรชุมชนในระดับพื้นที่ : กรณีศึกษาพื้นที่อำเภอปลวกแดง จังหวัดระยอง.
- วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต : สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- สมพร เชยบาล. 2546. ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อประสิทธิผลในการปราบปรามยาเสพติดของชุด
ปฏิบัติการปราบปรามยาเสพติด สถานีตำรวจนครบาลในสังกัดตำรวจนครบาล จังหวัดเชียงราย.
วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต : สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด. 2542. สถานการณ์ปัญหายาเสพติดใน
ประเทศไทย ปี 2542. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์ชั้นบรรณ.
- _____. 2543. ตอบปัญหายาเสพติด. พิมพ์ครั้งที่ 14. กรุงเทพมหานคร : สำนักงาน
คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด.
- _____. 2543. รายงานปัญหายาเสพติดในประเทศไทย ปี 2543. กรุงเทพมหานคร : โอพาร
การพิมพ์.
- _____. 2545. แผนแม่บทเพื่อการป้องกันและแก้ปัญหายาเสพติด. กรุงเทพมหานคร :
โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

เอกสารอ้างอิง (ต่อ)

- _____ . 2546. ความรู้เรื่องกฎหมายยาเสพติด. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด.
- _____ . 2552. กรอบยุทธศาสตร์การแก้ไขปัญหายาเสพติด ปี 2552. กรุงเทพมหานคร : ที เค พับลิชชิ่ง.
- _____ . 2552. ยุทธศาสตร์การแก้ไขปัญหายาเสพติดตามนโยบายรัฐบาล. กรุงเทพมหานคร : ที เค พับลิชชิ่ง.
- เสนีย์ วัยวัฒน์. 2552. การมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดภายในชุมชน : ศึกษากรณีชุมชนพัฒนาเลือก 4-5-6 แขวงคลองเตย เขตคลองเตย กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตร์บัณฑิต : สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- อัมมาร สยามวลา และชัยยุทธ์ ปัญญสวัสดิ์สุทธิ์. 2532. รายงานวิจัยบทบาทของการลักลอบค้ายาเสพติดต่อเศรษฐกิจไทย. กรุงเทพมหานคร : สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาสังคมไทย.
- อาชวันต์ ใจดิกถียร. 2535. ปัจจัยการบริหารที่มีผลต่อความสำเร็จในการสืบสวนจับกุมคดีอาชญาคีกษาเฉพาะกรณีกองกำกับการสืบสวนสอบสวนตำรวจนครบาลพระนครเหนือ. วิทยานิพนธ์ปริญญาสังคมสงเคราะห์ศาสตร์บัณฑิต : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- Abadinsky, Howard. 1994. *Organized crime*, 4th ed. Chicago: Newison-Hall Publishers.
- Albanese, Jay. 1985. *Organized crime in America*. Ohio: Anderson Publishing.
- Bynum, Timothy S. 1987. *Organized crime in America: Concepts and controversies*. New York: Willow Tree Press.
- Kenny, John P. and William, John B. 1968. *Police operation: Policies and procedures*. Illinois: Charles C. Thomas Publishing.
- Lunde, Paul. 2004. *Organized crime: An inside guide to the world's most successful industry*. New York: Barnes & Noble.
- Lyman, Michael D. and Potter, Gary W., 2007. *Organized Crime*, 4th ed. New Jersey: Pearson-Prentice Hall.

เอกสารอ้างอิง (ต่อ)

- Mahan, Sue, ed. 1998. **Beyond the mafia: Organized crime in the Americas.** London: SAGE Publications.
- Sullivan, Robert, ed. 2002. **Mobsters and gangsters: Organized crime in America.** New York: Life Books.

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ	พลตำรวจตรี พนมพร อิทธิประเสริฐ Pol.Maj.Gen. Panomporn Eithiprasert
ชื่อภาษาอังกฤษ	โรงเรียนนาขรรค์คำราจ, พ.ศ. 2521-2525
ประวัติการศึกษา	รป.บ.(ตร.) สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์, พ.ศ. 2534-2536 พบ.ม. (MPA)
ประวัติการทำงาน	พ.ศ. 2525- 2526 รองสารวัตรป้องกันปราบปราม สภ.อ.เมืองขอนแก่น พ.ศ. 2526 - 2527 รองสารวัตรสอบสวน สภ.อ.เมืองขอนแก่น พ.ศ. 2527 - 2529 รองสารวัตรสอบสวน สภ.อ.ตระการพิชผล จังหวัดอุบลราชธานี พ.ศ. 2529 - 2530 รองสารวัตรป้องกันปราบปราม สภ.อ.เมืองอุบลราชธานี พ.ศ. 2530 - 2533 รองสารวัตรสอบสวน สภ.อ.เมืองอุบลราชธานี พ.ศ. 2533 - 2534 สารวัตรสืบสวนสอบสวน สภ.อ.เมืองอุบลราชธานี พ.ศ. 2534 - 2535 สารวัตรสอบสวน สภ.อ.เมืองอุบลราชธานี พ.ศ. 2535 - 2538 สารวัตรสอบสวน สภ.อ.เดชอุดม จว.อุบลราชธานี พ.ศ. 2538 - 2541 รองผู้กำกับการป้องกันปราบปราม สภ.อ. เมืองอุบลราชธานี พ.ศ. 2541 - 2542 ผู้กำกับการ สภ.อ.ม่วงสามสิบ จังหวัดอุบลราชธานี

ประวัติผู้วิจัย (ต่อ)

ประวัติการทำงาน	พ.ศ. 2542 - 2545 ผู้กำกับการ สภ.อ.เมืองยโสธร พ.ศ. 2545 - 2547 รองผู้บังคับการตำรวจนครบาลจังหวัดยโสธร พ.ศ. 2547 - 2550 รองผู้บังคับการตำรวจนครบาลจังหวัดอุบลราชธานี พ.ศ. 2550 - 2551 ผู้บังคับการตำรวจนครบาลจังหวัดอุบลราชธานี พ.ศ. 2551 - 2555 ผู้บังคับการตำรวจนครบาลจังหวัดคุณครพนม พ.ศ. 2555 - ปัจจุบัน ผู้บังคับการ กองบังคับการอำนวยการตำรวจนครบาล 4 ผู้บังคับการ กองบังคับการอำนวยการตำรวจนครบาล 4 กองบัญชาการตำรวจนครบาล สำนักงานตำรวจแห่งชาติ กองบังคับการอำนวยการตำรวจนครบาล 4 ถนนศูนย์ราชการ ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น 40000
ตำแหน่งปัจจุบัน	
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	